

RATKAISEVAA VOIMAA.

Vuosikertomus 2021

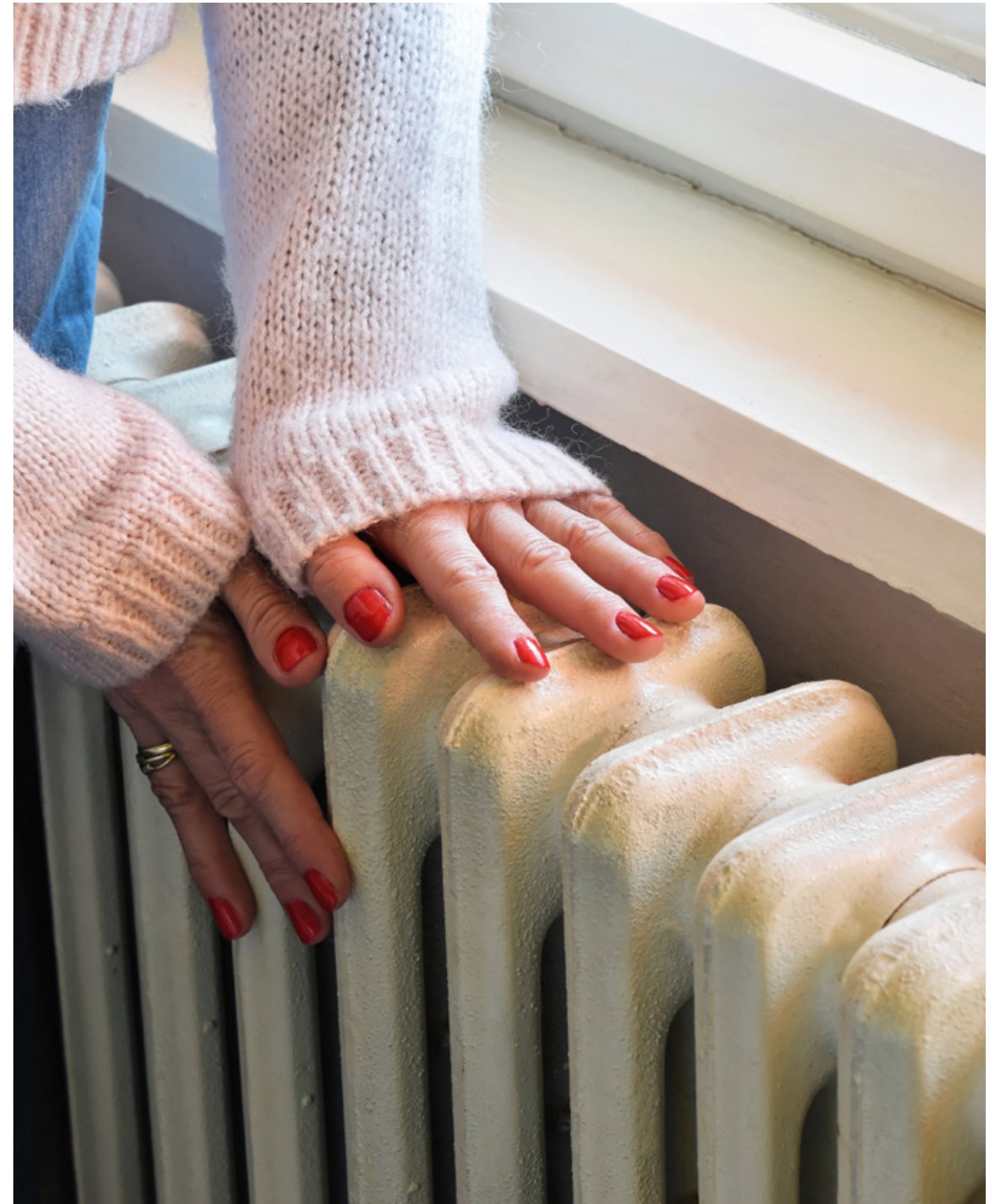

Sisällys

VUOSI 2021	3	VASTUULLISUUS	22	TILINPÄÄTÖS	46
Toimitusjohtajan terveiset	3	Vastuullisuusteemat	23	Konsernitilinpäätös	47
Avainluvut 2021	5	Vastuullisuus on konkreettista tekemistä	24	Emoyhtiön tilinpäätös	99
Vuoden kohokohtia	6	Henkilöstö – Energinen meininki	26	Hallituksen voitonjakoehdotus ja toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen allekirjoitukset	113
Muuttuva toimintaympäristö	7	Turvallisuus lähtee havainnoista	29	Tilintarkastuskertomus	114
		Kohti hiilidioksidineutraalisuutta	30		
		Jatkuvaa parantamista ympäristöasioissa	32		
STRATEGIA	8	HALLINNOINTI	35		
Ratkaisevaa voimaa	9	Selvitys hallinto- ja ohjausjärjestelmästä 2021	36		
Skenaariotyöllä polkuja tulevaisuuteen	10				
Pohjolan Voiman verkostoitunut toimintamalli	11				
		TOIMINTAKERTOMUS	39		
		Hallituksen toimintakertomus 2021	40		
		Avainluvut (IFRS)	45		
LIIKETOIMINNOT	12				
Tuotantovuosi 2021	13				
Vesivoima	14				
Lämpövoima	16				
Ydinvoima	18				
Kehityshankkeet	20				

Kuvat:

Aino Huotari, Kai Tirkkonen,
Pohjois-Pohjanmaan liitto, Pohjolan Voiman
kuva-arkisto, Posiva, Teollisuuden Voima (TVO),
Hannu Vallas

99%

”Tavoitteenamme on, että sähköntuotannostamme 99 prosenttia on hiilidioksidineutraalia vuoteen 2025 mennessä.”

Ilkka Tykkyläinen
toimitusjohtaja, Pohjolan Voima Oyj

TOIMITUS- JOHTAJAN TERVEISET

Pitkittynyt koronapandemia varjosti arkea vuonna 2021. Varautumismme tuotti tulosta eikä pandemia haitannut perustehtäväämme, tuottaa asiakkaillemme sähköä ja lämpöä. Edistimme Ratkaisevaa voimaa -strategiamme teemoja: markkinaehtoisesti kohti hiilineutraalisuutta, säätökvyvllä kilpailuetua ja omaisuudenhoidon huippuosajaksi.

Tulevaisuuden pohdintaa mittavassa skenaariotyössä

Energia-alan toimintaympäristö muuttuu hyvin nopeasti. Vuonna 2021 paneuduimme mahdollisiin tulevaisuuden kehityspolkuihin ja niiden mahdollisuuksiin mittavassa skenaariotyössä. Työhön osallistuivat asiakkaamme ja henkilöstömme, ja haastattelimme kymmeniä alan ulkopuolisia asiantuntijoita. Työ jatkuu strategiamme arvioimisella.

Suomen suurin ilmastoteko käynnistyi

Jatkoimme määrätietoisesti työtämme hiilidioksidipäästöjen vähentämiseksi. Osuutemme Suomen sähköntuotannosta on lähes 20 %. Siitä jo 96 % on hiilidioksidineutraalia. Tavoitteenamme on 99-prosenttisesti hiilineutraali sähköntuotanto vuonna 2025.

”Ilmastohaastetta ei ole mahdollista ratkaista ilman hiilineutraaleja ydinvoimaa ja kaikkia uusiutuvan energian muotoja.”

Suomen suurin ilmastoteko, yhteisyrityksemme Teollisuuden Voiman (TVO) OL3-laitosyksikkö käynnistettiin joulukuussa. Se tuottaa säännöllisen sähköntuotannon alettua heinäkuussa 2022 noin 14 % Suomen sähköstä. Posiva, joka vastaa TVO:n ja Fortumin käytetyn ydinpolttoaineen loppusijoituksesta, jätti joulukuussa ensimmäisenä maailmassa käyttöluvahakemuksen käytetyn ydinpolttoaineen kapselointi- ja loppusijoituslaitokselle.

Turpeen käytön vähentäminen eteni vauhdilla

Yhteistuotantolaitostemme pääpolttoaineita ovat puuperäiset polttoaineet. Tavoitteenamme on rajata fossiilisten polttoaineiden ja turpeen käyttö markkinaehtoisesti varapolttoaineeksi vuoteen 2025 mennessä. Turpeen käyttöä vähensimme 47 % vuoden 2019 tasosta. Lämmöntuotantomme hiilidioksidineutraalius nousi 65 %:sta jo 81 %:iin. Hiilineutraalin lämmön tavoite on 85 % vuonna 2025.

Suomen ensimmäinen smolttien alasvaellusväylä

Suomen ensimmäinen vaelluskalojen alasvaellusväylä valmistui lijoen Haapakoskelle. Se on osa laajaa yhteistyötä vaelluskalojen luonnonkierron palauttamiseksi, johon olemme sitoutuneet. Raasakan kalatien eteneminen odottaa sidosryhmiemme valitusten käsittelyä.

Toimintamme vaikuttaa luonnon monimuotoisuuteen. Käynnistimme hankkeen, jolla syvennämme ymmärrystämme vaikutuksistamme ja asetamme tavoitteet tuleville vuosille.

Meneillään kymmeniä kehityshankkeita

Meillä on käynnissä kymmeniä kehityshankkeita, joilla vähennämme päästöjä, haemme keinoja lisätä tasapainotavaa säästövoimaa ja hallitsemme laitostemme elinkaarta. Vuonna 2021 kartoitimme myös vetyteknologian mahdollisuuksia ja akkujen hyödyntämistä.

Vesivoimassa peruskunnostimme Jumiskon voimalaitoksemme ja otimme käyttöön moderneja digitaalisia ratkaisuja, jotka parantavat laitostemme käytettävyyttä.

Suomen innostavimpia työpaikkoja

Yrityskulttuurimme sydän on energinen meininki. Olemme huippuosaava, uudistumiseen, tuloksellisuuteen ja vastuullisuuteen sitoutunut asiantuntijaorganisaatio. Saavutimme jo 3. kerran Suomen innostavimmat työpaikat -tunnustuksen.

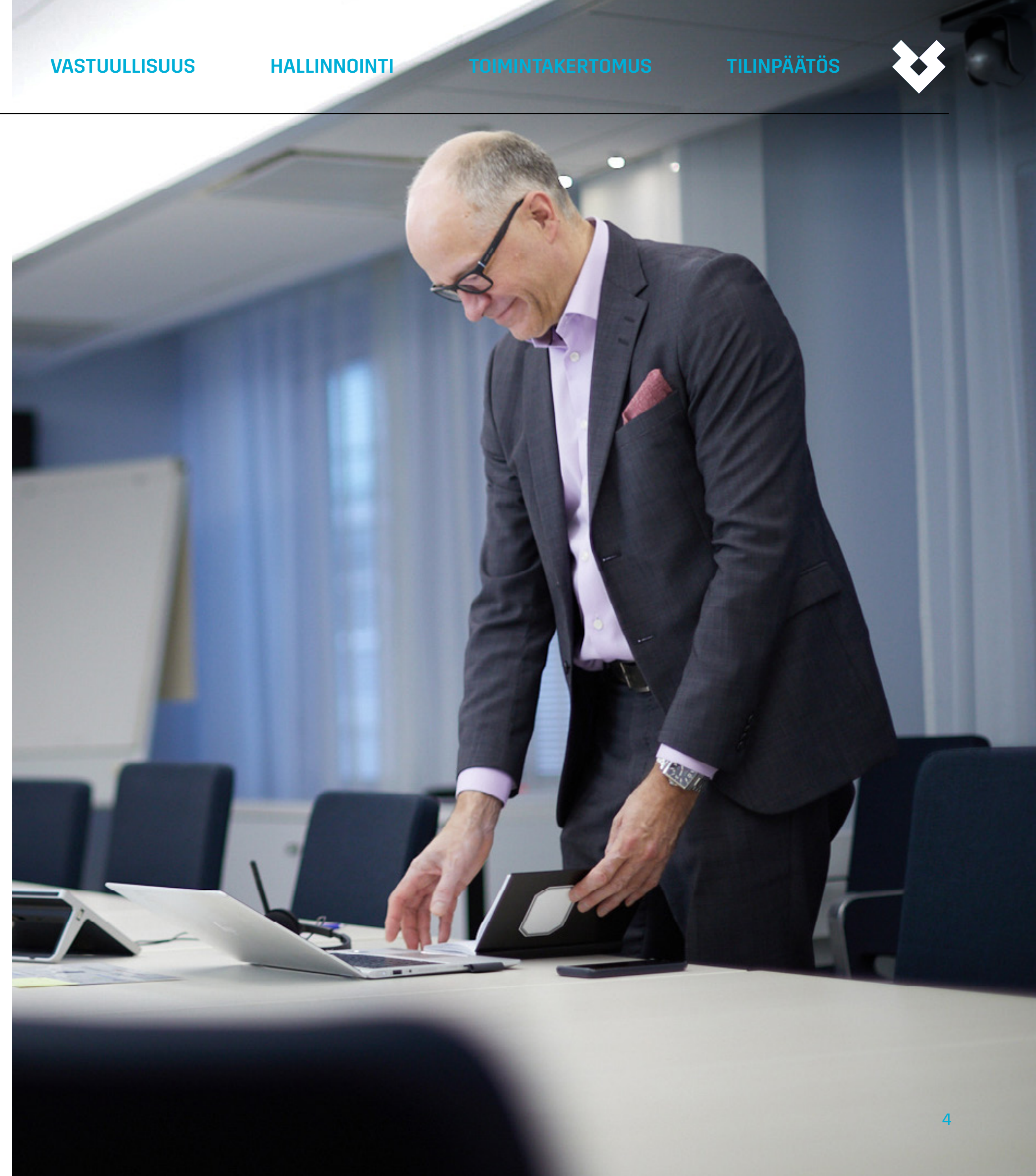
Sidosryhmäkeskusteluja uudessa normaalissa

Keskustelimme ilmastomuutoksesta ja energiasta podcastissamme, ilmastoillassamme ja tukemassamme Nuorten ilmasto- ja luontohuippukokouksessa.

Lämmin kiitos onnistuneesta vuodesta kuuluu pohjolanvoimalaisille, asiakkaillemme ja kumppaneillemme. Jatkamme yhteistyössä merkityksellistä työtämme.

Yhteiskunnat sähköistyvät, toimialat integroituvat ja luonnon monimuotoisuus vahvistuu teemana ilmastomuutoksen rinnalla. Kilpailukykyisesti ja kestävästi tuotettua sähköä ja lämpöä on oltava aina saatavilla. Ilmastohaastetta ei ole mahdollista ratkaista ilman hiilineutraaleja ydinvoimaa ja kaikkia uusiutuvan energian muotoja. Päätösten ohjenuorana pitää jatkossakin olla markkinaehtoisuus ja teknologia-neutraalius. Energiajärjestelmän toimivuus edellyttää, että ala ja päättäjät kykenevät yhdessä tunnistamaan asioiden vaikutukset ja löytämään tehokkaita ratkaisuja.

Ilkka Tykkyläinen

Avainluvut 2021

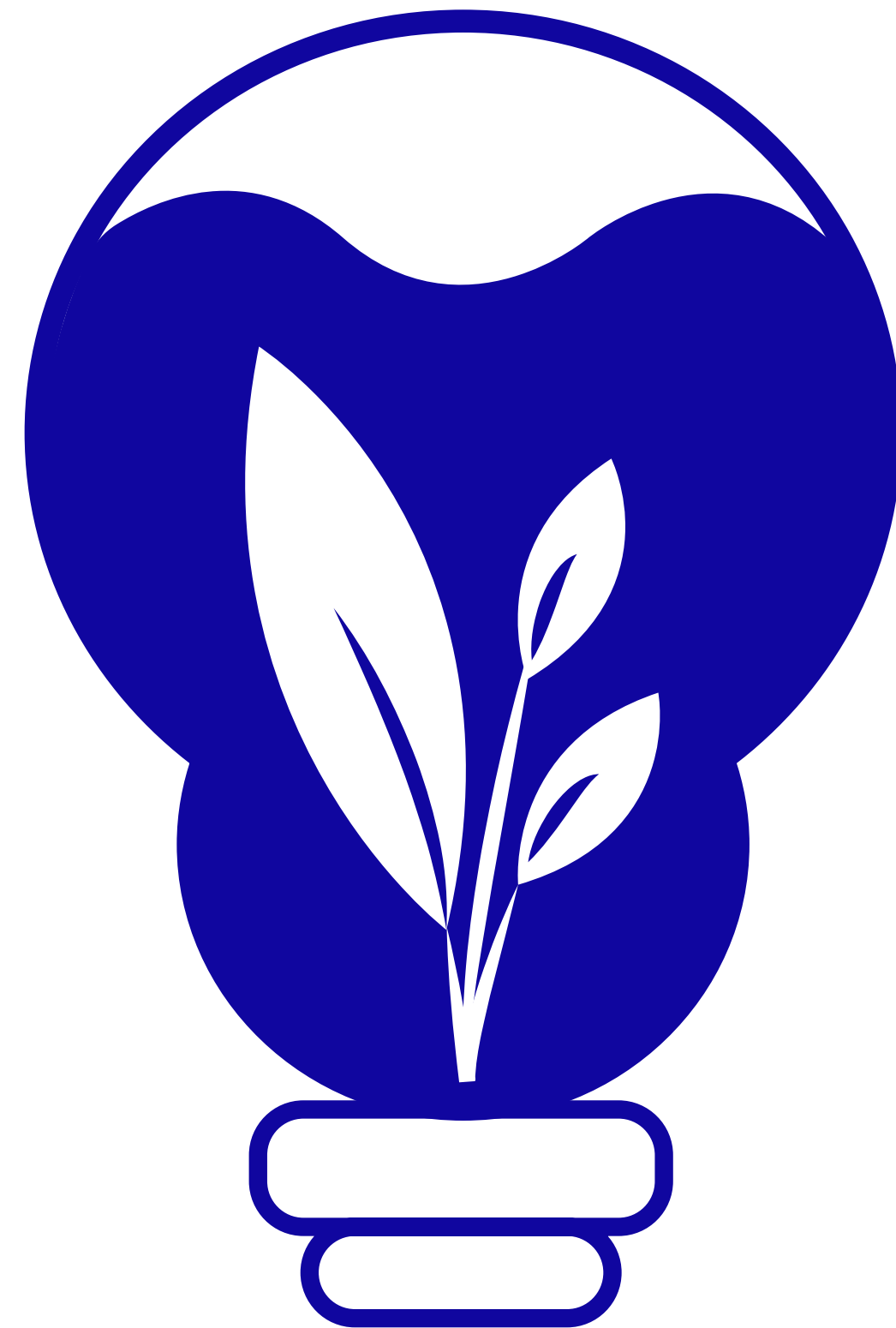
Saavutimme

96 %

hiilidioksidineutraalin
sähköntuotannon
osuudessa
vuonna 2021

81 %

lämmöntuotannostamme oli
hiilineutraalia vuonna 2021

11,7 TWh
tuotettua sähköä vuonna 2021

17 %
koko Suomen sähköntuotannosta

3,5 TWh
tuotettua lämpöä vuonna 2021

1 956 MW
sähkön tuotantokapasiteetti

Vuoden kohokohtia

Teollisuuden Voiman Olkiluoto 3 EPR -ydinvoimalaitosyksikkö käynnistettiin 21.12.2021. Suomen suurin ilmastoteko OL3 tuottaa säännöllisen sähköntuotannon alettua noin 14 % Suomen sähköstä.

Peruskunnostimme Jumiskon vesivoimalaitoksemme Kemijärvellä. Peruskunnostus lisäsi voimalaitoksen kykyä tuottaa tasapainottavaa säätövoimaa ja toi lisää tehoa ja energiatehokkuutta.

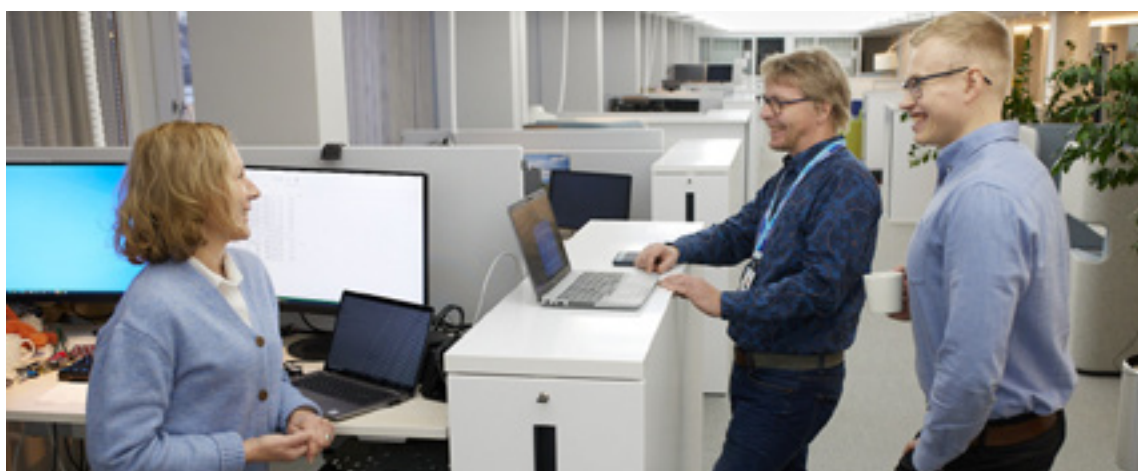
Suomen ensimmäinen vaelluskalojen alasvaellusväylä valmistui Iijoen Haapakoskelle. Se on osa laajaa yhteistyötä vaelluskalojen luonnonkierron palauttamiseksi, johon olemme sitoutuneet.

Porin Prosessivoima päätti luopua turpeen käytöstä vuoden 2023 loppuun mennessä. Turve korvataan paikallisella puuperäisellä polttoaineella. Poistimme käytöstä myös erillisen kivihiilikattilan.

Energiatehokkuustoimemme ovat hyvässä vauhdissa sopimuskauden puolivälissä. Polttoaineissa ja lämmöntuotannossa säästöä on syntynyt tavoiteltua enemmän. Olemme lisäksi vähentäneet päästöjä.

Olemme yksi Suomen Innostavimpia työpaikkoja jo kolmatta vuotta peräkkäin ja meille myönnettiin Future Workplaces 2021 -sertifikaatti. Yrityskulttuurimme sydän on energinen meininki.

Keskustelimme ilmastonmuutoksesta ja energiasta mm. Sähkö tulee töpselistä -podcastissamme, nuorten päättäjien ilmastoillassamme ja tukemassamme Nuorten ilmasto- ja luontohuippukokouksessa.

Posiva jätti ensimmäisenä maailmassa joulukuun lopussa valtioneuvostolle käyttölupahakemuksen käytetyn ydinpolttoaineen kapselointi- ja loppusijoituslaitokselle Eurajoen Olkiluodossa.

POHJOLAN VOIMA/TOIMINTAYMPÄRISTÖ

Muuttuva toimintaympäristö

Sään mukaan muuttuvan tuotannon määrän kasvaessa sähköntuotannon vaihtelut ovat vielä nykyistäkin nopeampia ja suurempia. Sähköjärjestelmän tasapainottamisessa tarvitaankin kaikki keinot: säätävä tuotanto, joustava sähkönkulutus ja varastointiratkaisut sekä eri toimintojen energiavirtojen kytkeminen toisiinsa esimerkiksi vetyteknologian avulla.

Pitkään varsin alhaalla olleet sähkön markkinahinnat ovat nousseet. Nousuun vaikuttavat muun muassa Euroopan kaasun saantiin liittyvät haasteet ja tavanomaista pienemmät vesivarastot.

Vuonna 2020 alkanut koronapandemia jatkui koko vuoden 2021. Rokotuskattavuuden etenemisestä huolimatta koronartuntojen määrä nousi uudelleen vuoden lopulla. Energia-alaan pandemian vaikutukset ovat olleet vähäisiä: töitä jatkettiin jo tutuksi tulleita terveysturvallisilla toimintatavoilla ja pääosin etätyössä. Pohjan Voiman sähkön- ja lämmöntuotanto jatkui normaalilla tasolla.

Uusia ilmastopäätöksiä

Ilmastonmuutos on yksi energia-alaa vahvasti ohjaava megatrendi. Luonnon monimuotoisuuden turvaamisen odotetaan lähivuosina nousevan megatrendiksi sen rinnalle.

Suomen ilmastotavoitteena on olla hiilineutraali vuonna 2035 ja hiilinegatiivinen nopeasti tämän jälkeen. Elinkeinoministeriön johdolla valmisteltiin kansallista ilmasto- ja

energiastrategiaa, jonka pohja-aineistona ovat eri toimialojen vähähiilisyystiekartat. Hallitus antanee asiasta selonteon eduskunnalle vuoden 2022 alkupuolella ja linjaa mahdollisia lisätoimenpiteitä huhtikuussa 2022.

EU tiukensi ilmastotavoitettaan: päästöjä vähennetään vähintään 55 % vuoden 1990 tasosta vuoteen 2030 mennessä. Komissio antoi kesällä niin kutsutun Fit for 55 -paketin, joka sisältää useita energia-alaan vaikuttavia aloitteita koskien muun muassa päästökauppaa, uusiutuvaa energiaa, energiatehokkuutta, hiilinieluja sekä hiilitullimekanismien käyttöä. Aloitteiden käsittely EU:n päätöksenteossa on alkanut.

Veroja, vesienhoidonsuunnitelmia ja kestävän rahoituksen luokittelu

Suomessa hallitus valmistelee energiaverotuksen pitkän aikavälin suunnitelmaa. Hallitus nosti lämmityspolttoaineiden verotusta 105 milj. eurolla vuoden 2021 alusta. Keskustelut omakustannushintaan perustuvan ydinvoimatuotannon saamiseksi korkovähennysrajoitusten ulkopuolelle

jatkuivat. Hallitus jatkoi kiinteistöverotuksen arvonmuodostusta koskevan esityksensä valmistelua. Komissio antoi esityksensä niin sanotuksi minimiverodirektiiviksi, joka esitetään ulotettavan myös kotimaisiin suuriin konserneihin.

Hallitus hyväksyi vesienhoitosuunnitelmat kaudelle 2022–2027. Päätöksessä tunnustetaan vesivoiman tärkeä rooli sähköjärjestelmässä. Vesienhoitosuunnitelmien vaikutukset sähköjärjestelmän tasapainottamiseen arvioidaan erillisellä selvityksellä.

Yksi merkittävimmistä EU:n aloitteista vuonna 2021 oli kestävän rahoituksen luokittelukriteerit, jonka tavoitteena on ohjata rahoitusta kestäviin kohteisiin. Ilmastonmuutoksen hillintää ja sopeutumista koskevat luokittelukriteerit astuivat voimaan 1.1.2022. Ydinvoimaa koskeva esitys viivästyi ja sen komissio antoi alkuvuodesta 2022. Myös muita uusia aloitteita on odotettavissa vuoden 2022 alkupuolella.

Luonnon monimuotoisuuden turvaaminen nousee megatrendiksi ilmastonmuutoksen rinnalle.

STRATEGIA

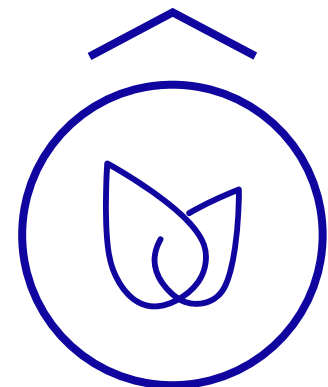
Ratkaisevaa voimaa	9
Skenaariotyöllä polkuja tulevaisuuteen	10
Pohjolan Voiman verkostoitunut toimintamalli	11

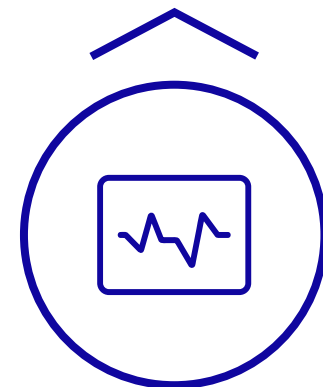
Pohjolan Voima – Ratkaisevaa voimaa

Strategia 2020–2025

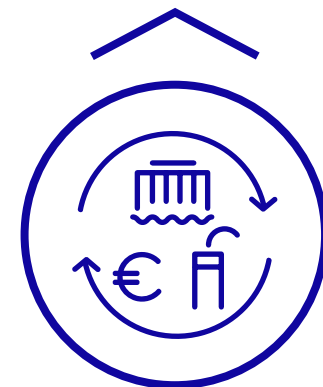
Luomme ratkaisevaa voimaa kilpailukyvyyn vahvistamiseksi ja huomisen parhaaksi.

Markkinaehtoisesti kohti hiilidioksidineutraalisuutta

Säätökyvyllä kilpailuetua

Tuotanto-omaisuuden hoidon huipputaajaksi

Taitavasti – Rohkeasti – Yhdessä

Kannamme vastuuta huomista

”Luomme ratkaisevaa voimaa kilpailukyvyyn vahvistamiseksi ja huomisen parhaaksi”. Ilmaisuu kuvaa tarkoitustamme. Kiteytetysti: Pohjolan Voima – Ratkaisevaa voimaa. Tuotamme asiakkaillemme sähköä ja lämpöä omakustannushintaan. Näin vahvistamme osaltamme asiakkaidemme – teollisuuden, toisten energiayhtiöiden ja kaupunkien – menestymisen mahdollisuuksia ja tuomme välillisesti työtä ja hyvinvointia Suomeen.

Osuutemme Suomen sähköntuotannosta on lähes 20 %. Kannamme vastuuta huomista myös sillä, että valtaosa tuottamastamme sähköstä, 96 %, on hiilidioksidineutraalia. Hiilineutraalilla tuotannollamme autamme myös asiakkaitamme vähentämään omia päästöjään ja luomme osaltamme puhtaampaa maailmaa.

Strategiset teemamme ovat:

Markkinaehtoisesti kohti hiilidioksidineutraalisuutta

Tavoitteenamme on, että sähköstä 99 % ja lämmöstä 85 % on hiilidioksidineutraalia vuonna 2025. Osallistumme ydinvoimatuotannon kilpailukyvyyn kehittämiseen, rajaamme markkinatilanteen mukaan turpeen ja fossiiliset polttoaineet käynnistys- ja varapolttolainneeksi sekä pidämme yllä valmiudet ottaa uusia ratkaisuja käyttöön teollisessa mittakaavassa.

Säätövoimalla kilpailuetua

Energia-ala elää suurta murrosta, jossa sään mukaan vaihteleva tuotanto kasvaa merkittävästi ja haastaa sähköjärjestelmämme tasapainon. Sähköntuotannon vaihteluiden arvioidaan olevan tulevaisuudessa vielä nykyistäkin nopeampia ja suurempia. Joustavuudesta ja kyvystä tasapainottaa tuotantoa kysynnän tarpeiden mukaisesti tulee entistäkin arvokkaampaa. Kehitämme tuotantomme säätökykyä markkinainformaation avulla. Kasvatamme säädön arvoa investoinneilla.

Tuotanto-omaisuuden hoidon huipputaajaksi

Meillä on käsissämme suuri omaisuusmäärä, josta pidämme huolta parhaalla mahdollisella tavalla. Tuotanto-omaisuudella emme tarkoita ainoastaan rakennuksia ja laitteistoja, mutta myös tietoa, joka meille kertyy tuotanto-omaisuuden elinkaaren aikana ja jonka avulla johdamme toimintaamme. Teemme tehokkaita kunnossapitotoimenpiteitä ja oikea-aikaisia investointeja. Hyödynnämme toiminnassamme älykkäitä järjestelmiä, digitaalisuutta ja tiedolla johtamista toiminnassamme. Jatkamme verkostojen ja kumppanuuksien vahvistamista, sillä yhdessä olemme enemmän.

Skenaariotyöllä polkuja tulevaisuuteen

Paneuduimme mahdollisiin tulevaisuuden kehityspolkuihin skenaariotyön avulla. Työhön osallistuivat asiakkaamme ja kaikki pohjolanvoimalaiset. Haastattelimme työn aikana myös useita kymmeniä asiantuntijoita. Skenaariotyö jatkuu Ratkaisevaa voimaa -strategiamme arvioimisella.

Skenaariotyön tavoitteena oli hahmottaa toimintaympäristömme mahdollisia kehityspolkuja vuoteen 2035 sekä niiden Pohjolan Voimalle tarjoamia mahdollisuuksia ja tuomia riskejä.

Lopputulomaksi muodostui seuraavat neljä skenaariota, jotka ovat kokonaisvaltaisia kuvauksia mahdollisista ja vaihtoehtoisista tulevaisuuden toimintaympäristöistä:

- Tasapainoileva Suomi
- Tappio ilmastotaistelussa
- Ydinvoiman renessanssi
- Euroopan vetyintegraatio.

Skenaariot kuvaavat ulkoisen toimintaympäristömme kehitystä ja auttavat ymmärtämään toimintaympäristön muutoksia, tapahtumien syy-seuraussuhteita ja skenaarioiden vaikutuksia. Ne eivät ole ennusteita tulevaisuudesta, vaan tulevaisuudessa toteutuvat tapahtumakulut ovat usein yhdistelmä eri skenaarioista.

Henkilöstön vahva osallistaminen skenaariotyöhön vahvistaa yrityskulttuuriamme ja toteuttaa arvojamme taitavasti, rohkeasti, yhdessä. Yli puoli vuotta kestäneen tarkastelun laajuutta kuvaavat sen eri vaiheet:

- asiakkaille ja pohjolanvoimalaisille tehty skenaariokysely
- toimintaympäristön hahmottaminen neljän eri teeman kautta
- asiakkaiden edustajien ja sidosryhmien haastattelut eri teema-alueista
- yhteensä kolme koko henkilöstön skenaariotyöpajaa
- useita johtoryhmän ja Pohjolan Voiman hallituksen työpajoja.

Skenaarioiden pohjalta arvioimme, onko Ratkaisevaa voimaa -strategiamme tarpeen päivittää.

[Lue lisää skenaariotyöstämme verkkosivuiltamme](#)

Skenaariot ovat mahdollisia polkuja tulevaisuuteen, eivät ennusteita.

Case: Sidoryhmien haastatteluilla out-of-the-box-ajattelua

Haastattelimme yli 60 asiantuntijaa saadaksemme skenaariotyöhömmä ulkopuolista näkemystä eri teemoista:

- Teollisuuden energiatarpeet, teknologian kehittyminen ja alan uudet mahdollisuudet
- Sähkömarkkinoiden kehittyminen
- Vastuullisuus, energiantuotannon hyväksyttävyys ja kestävyys
- Energia-alan toimintamallit.

Haastateltavat edustivat laajasti yhteiskunnan toimijoita:

- eri teollisuuden aloja
- yliopistoja ja tutkimuslaitoksia
- sähkömarkkinoiden asiantuntijoita
- rahoituslaitoksia
- kansalaisjärjestöjä
- valtionhallinnon edustajia
- Pohjolan Voiman asiakkaita.

Pohjolan Voiman verkostoitunut toimintamalli

Pohjolan Voima tuo välillisesti työtä ja hyvinvointia Suomeen

Tuotamme ratkaisevaa voimaa kilpailukyvyn vahvistamiseksi ja huomisen parhaaksi

- Omistuksen taustalla olevat kunnat
- Osakkaiden teollisuuspaikkakunnat
- Pohjolan Voiman tuotantopaikkakunnat

Osaamista ja tehokkuutta verkostoista

Myymme Pohjolan Voimassa tuottamamme sähkön ja lämmön omakustannushintaan osakkaillemme, jotka ovat samalla asiakkaitamme. Osakkaat puolestaan maksavat Pohjolan Voiman kustannukset omistusosuksiensa suhteessa. Tavoitteenamme ei ole tuottaa voittoa eikä jakaa osinkoa. Asiakkaamme saavat hyödyn käyttämällä tuotteen (sähkö, lämpö) tai myymällä sen edelleen. Toimintamallimme on kirjattu yhtiöjärjestykseen.

Toimintamallimme on olla vahvasti verkostoitunut. Verkoston ytimen muodostavat 23 asiakasyritystämme. Pystymme yhdistämään niiden voimavarat, jakamaan yhdessä riskit ja toteuttamaan tuotantokustannuksiltaan kilpailukykyisiä energiahankkeita. Pohjolan Voiman emoyhtiön ja tytäryritysten hallintoelimissä on suuri joukko asiakasyritystemme edustajia. Verkostoon kuuluvat myös asiakasyritystemme omistajat, joita esimerkiksi eri energiayhtiöillä voi olla lukuisia. Näin hyöty toiminnastamme leviää laajasti ympäri Suomen.

Meillä on lukuisia kumppanuuksia, jotka hoitavat meille tärkeitä toimintoja. Näin varmistamme vahvan osaamisen ja tehokkuuden. Esimerkiksi Caverion käyttää ja pitää kunnossa vesivoimalaitoksiamme, energianhallinnan palveluita toimittaa Power-Deriva, taloushallinnon palveluita Adner ja IT-palveluita Atea.

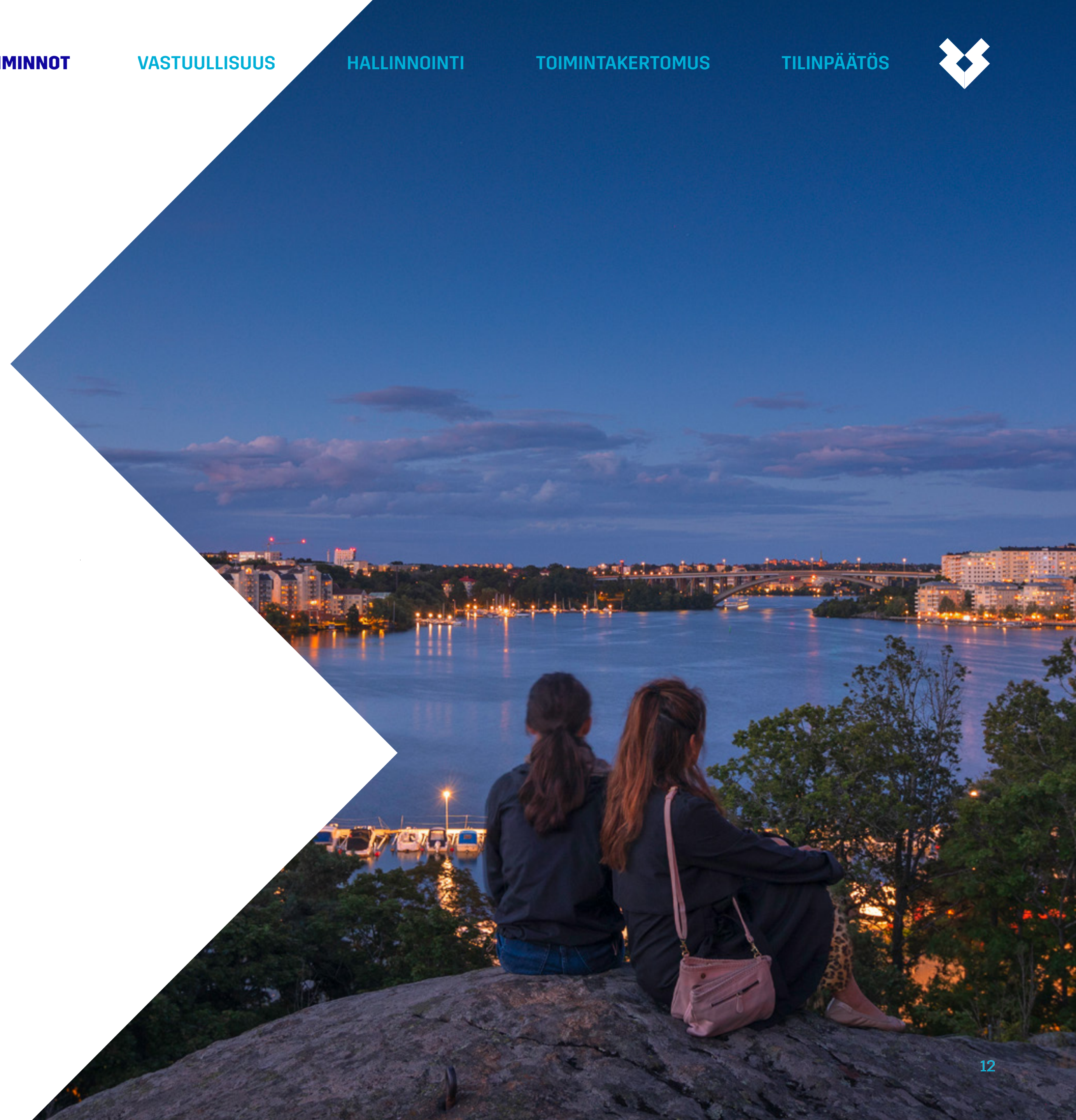
Toimintaa kehittäessämme teemme tiivistä yhteistyötä laitetoimittajien ja tutkimuslaitosten kanssa. Esimerkkejä yhteistyötahoista ovat Tiedolla johtaminen -hankeeseen osallistuva Insta ja voimalaitosten teknisiin projekteihin osallistuva Valmet. Olemme aktiivisia toimijoita myös energia-alan verkostoissa ja yhteiskunnassa.

Pystymme yhdistämään asiakasyritystemme voimavarat ja toteuttamaan kilpailukykyisiä energiahankkeita.

LIIKETOIMINNOT

Tuotantovuosi 2021	13
Vesivoima	14
Lämpövoima	16
Ydinvoima	18
Kehityshankkeet	20

LIIKETOIMINNOT/TUOTANTOVUOSI 2021

Tuotantovuosi 2021

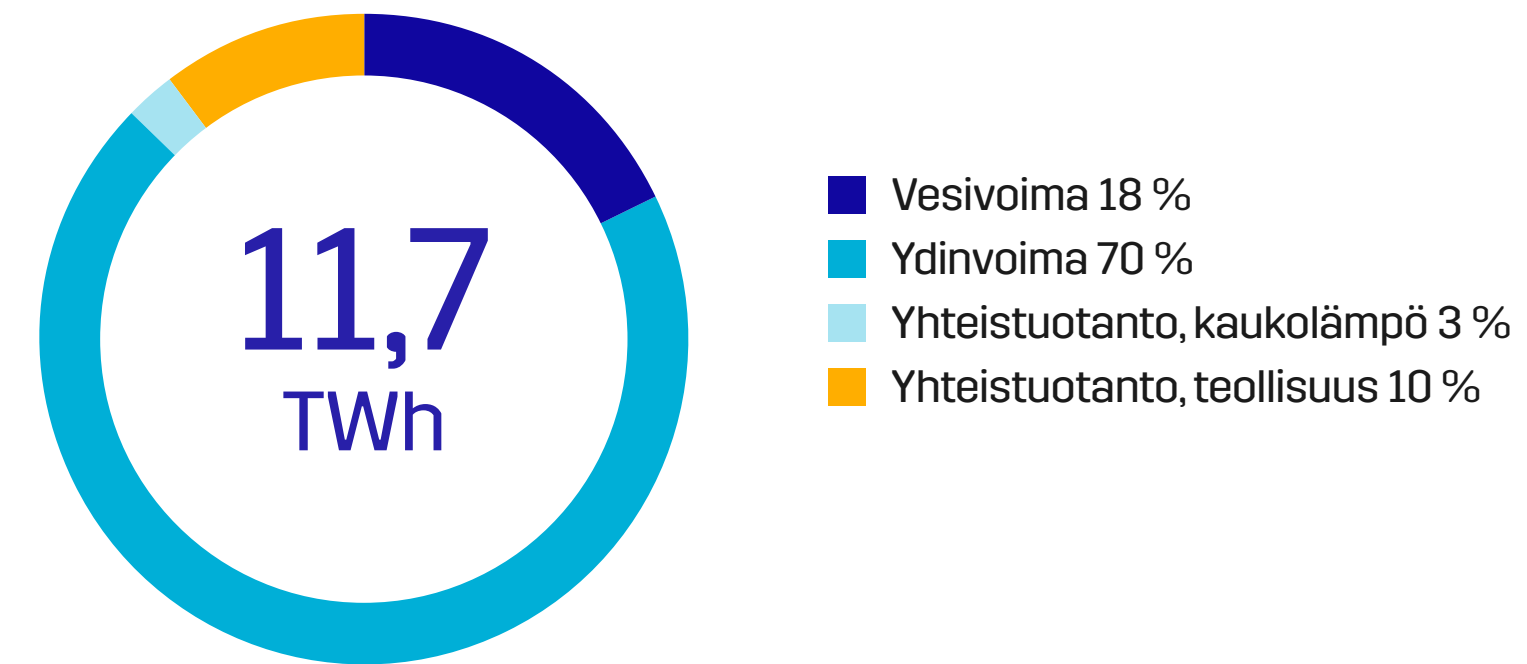
Vuonna 2021 Pohjolan Voiman sähköntuotanto oli 11,7 terawattituntia (TWh). Osuutemme kaikesta Suomessa tuotetusta sähköstä oli noin 17,0 %. Lämmöntuotantomme oli yhteensä 3,5 TWh.

Pohjolan Voiman sähkön tuotantokapasiteetti oli vuoden 2021 lopussa yhteensä 1 956 megawattia (MW). Sen osuus oli noin 17 % Suomen sähkön tuotantokapasiteetista. Lämmön tuotantokapasiteetti oli 1 327 MW. Tuotantokapasiteettimme ovat laskeneet vuoteen 2020 verrattuna Laanilan Voiman toiminnan lakkauttamisen takia. Hämeenkyrön Voiman myynti pienentää kapasiteettia vuoden 2022 alusta.

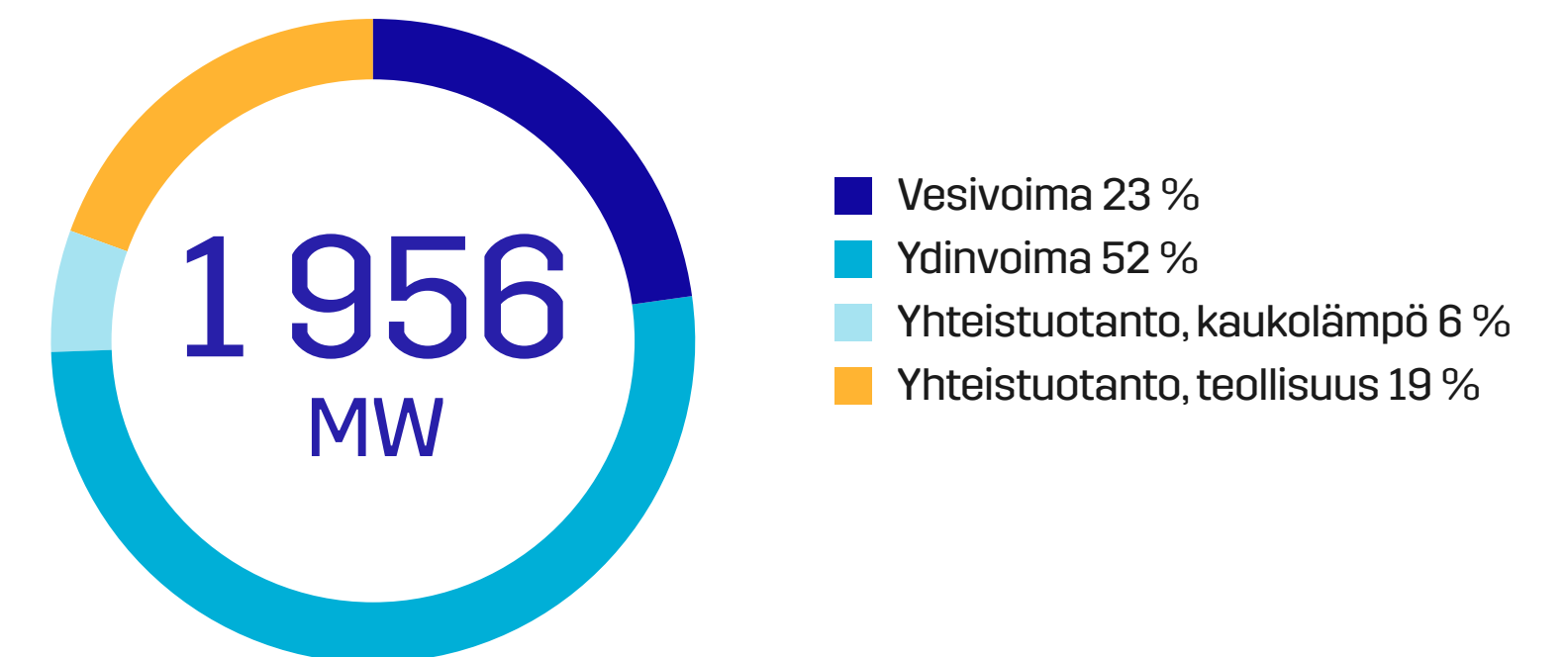
Suomessa sähkön käyttö vuonna 2021 oli 86 TWh. Sähköä tuotettiin Suomessa 69 TWh ja sitä tuotiin Suomeen nettomääräisesti 17 TWh. Vuonna 2021 sähkön käyttö kasvoi Suomessa 5 % edellisvuodesta, takaisin koronapandemiaa edeltävälle tasolle. Teollisuuden sähkön kulutus nousi 3 % ja muiden sektorien sähkön kulutus kasvoi 10 %.

[Katso myös: Pohjolan Voiman tuotantokapasiteetti 31.12.2021](#)

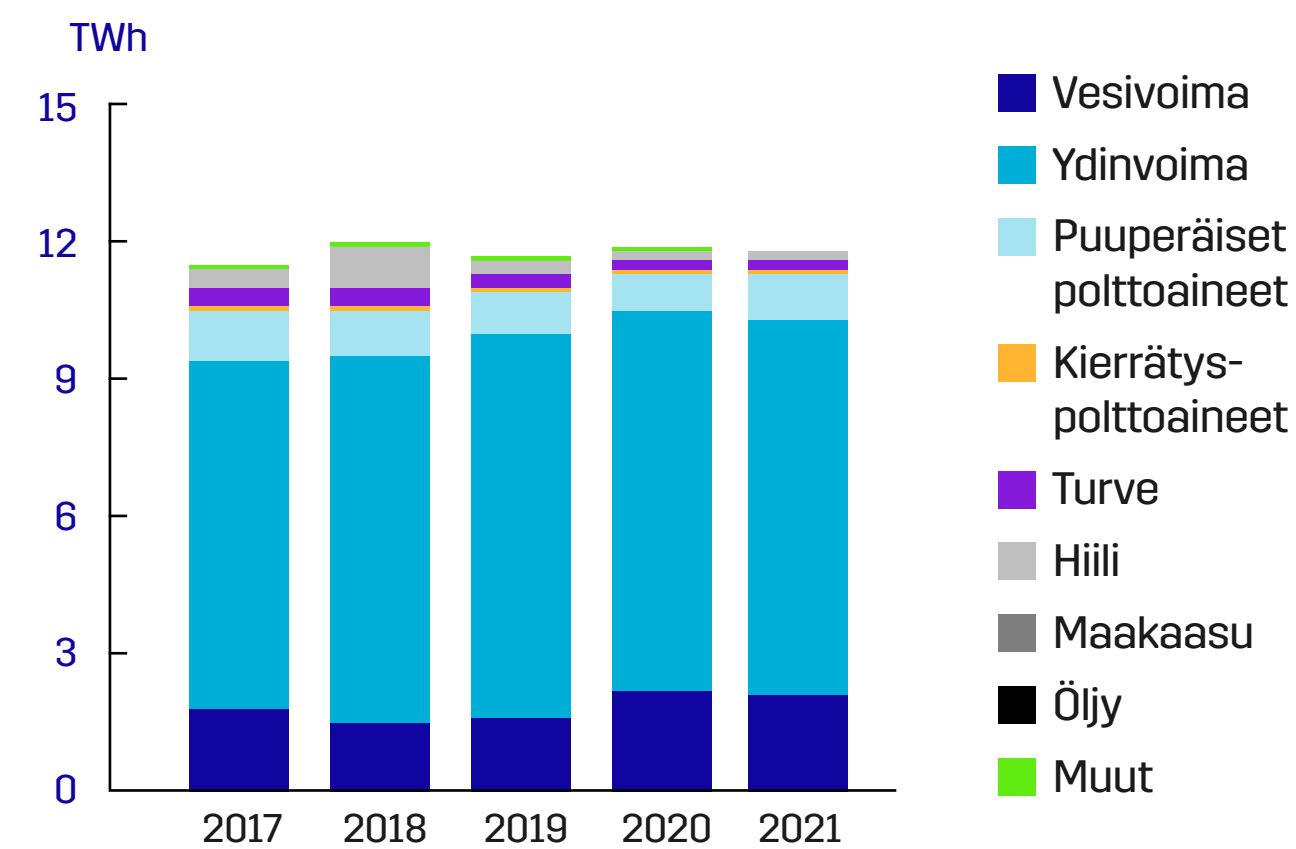
Pohjolan Voiman sähköntuotanto 2021

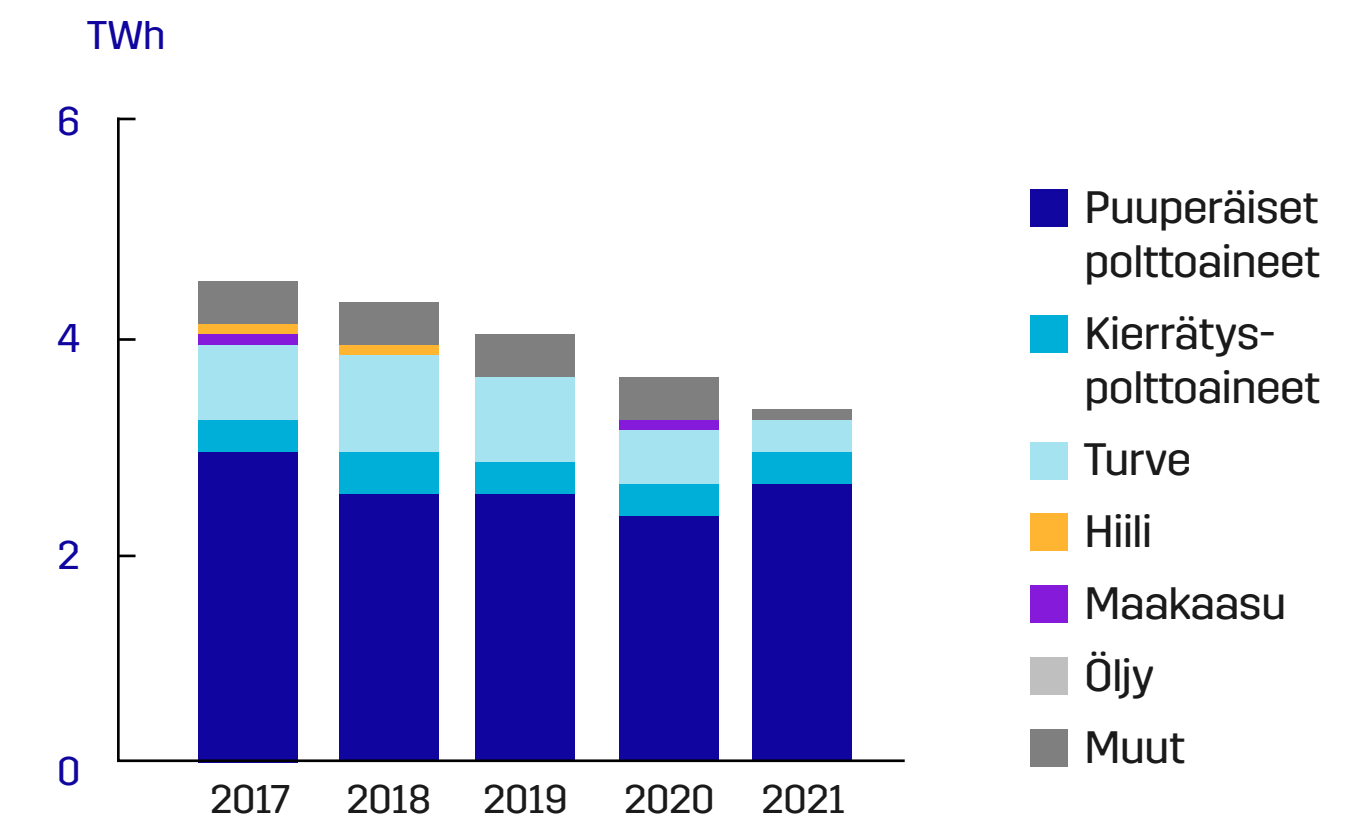
Pohjolan Voiman sähköntuotantokapasiteetti 31.12.2021

Sähköntuotanto energialähteittäin 2017–2021

Lämmöntuotanto energialähteittäin 2017–2021

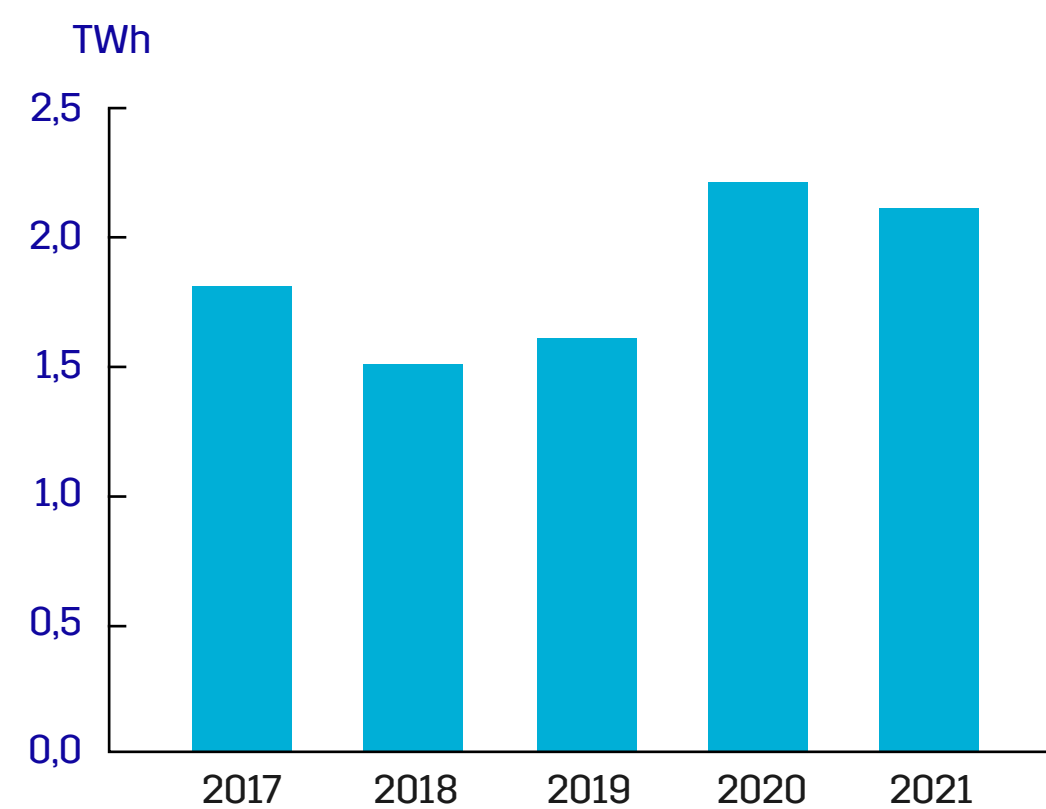
LIIKETOIMINNOT/VESIVOIMA

Vesivoima

Pohjolan Voimalla on yhteensä 12 vesivoimalaitosta, jotka sijaitsevat Iijoella, Kemijoella, Kokemäenjoella ja Tengeliönjoella. Laitosten sähköteho on yhteensä 543 MW, josta osuutemme on 451 MW. Vesivoiman tuotantokapasiteetti nousi 2 MW vuoteen 2020 verrattuna, sillä Jumiskon peruskunnostus nosti laitoksen hyötysuhdetta.

Vuonna 2021 tuotimme vesivoimalla sähköä 2,1 TWh. Vesivoiman tuotanto laski hieman verrattuna vuoteen 2020, joka oli ennätyselliseen vesivoimavuosi. Vesivoiman osuus oli 16,6 % sähkönhankinnasta.

Vesivoimalla tuotettu sähkö 2017–2021

Yhteistyötä vaelluskalojen ja vesiympäristön hyväksi

- Osallistumme aktiivisesti yhteistyöhön vaelluskalakantojen, ympäristön sekä säännöstelyn kehittämiseksi. Olemme sitoutuneet edistämään vaelluskalojen luonnonkierron palauttamista yhteistyössä, tutkimuksiin perustuen ja vaiheittain edeten. Laaja yhteistyö tuottaa tulosta:
- Ijoen Haapakoskelle valmistui Suomen ensimmäinen vaelluskalojen alasvaellusreitti.
 - Ijoen Raasakan vanhan uoman hankkeessa kunnostettiin koski-, ranta- ja kutualueita, lisättiin veden juoksutusta kalojen nousua varten sekä kehitettiin virkistyskäyttöä.
 - Iijoki-sopimuksen toimilla parannetaan mm. veden laatua.
 - Jumiskojoen vesistössä Suolijärvillä selvitetään säännöstelyn kehittämistä.
 - Tengeliönjoella osakkuusyhtiömme hakee lupaa rakentaa luonnonmukainen kalatie Portimokoskelle.
 - Tutkimukset tuovat tietoa tuloksista ja mm. istutuskäytäntöjen kehittämisestä.
 - Raasakan kalatien eteneminen odottaa valitusten käsittelyä.

[Lue veloitteidemme hoidosta ympäristöosiosta](#)

[Lue lisää kehityshankkeistamme](#)

Case: Jumiskon vesivoimalaitos peruskunnostettiin

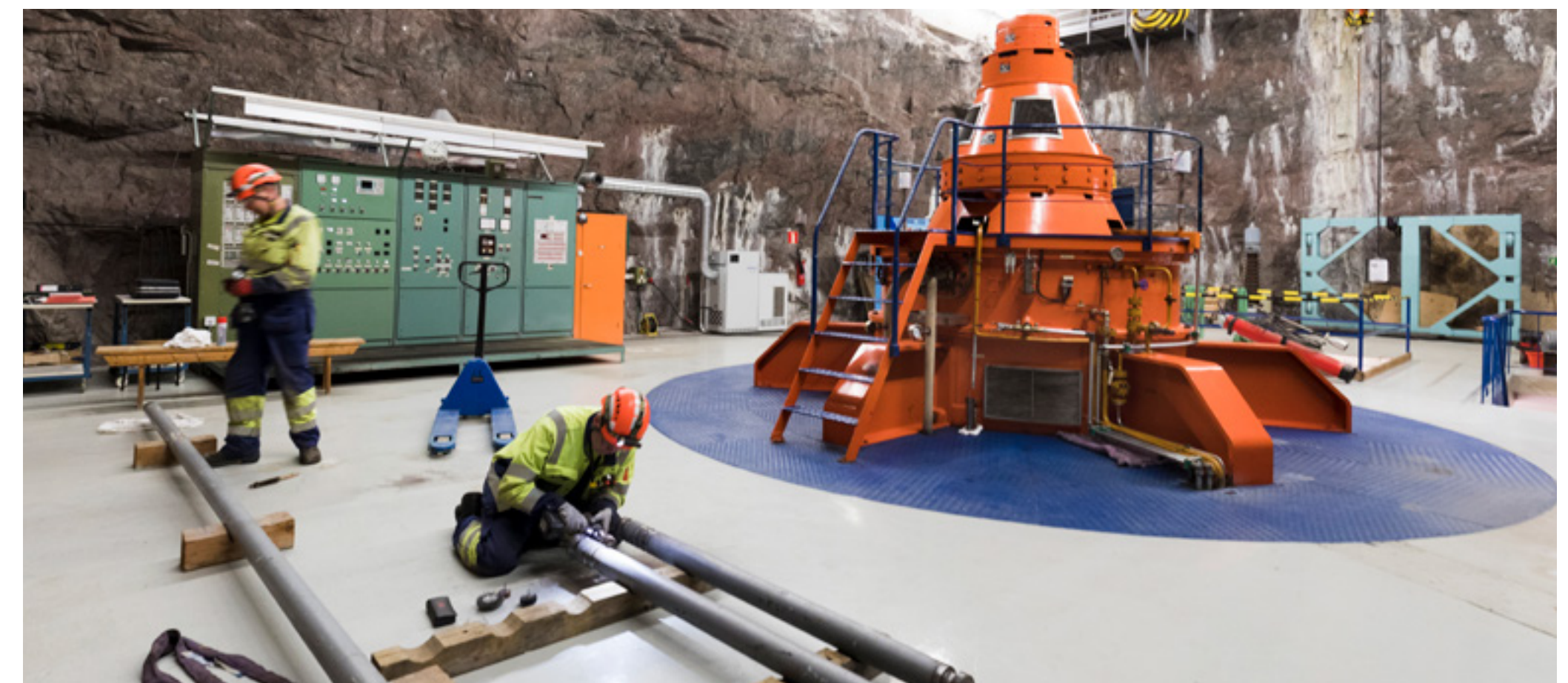
Kehitämme vesivoimalaitoksiamme pitkäjänteisesti. Vuonna 2021 peruskunnostimme Jumiskon voimalaitoksen.

Kemijärvellä sijaitseva Jumiskon voimalaitos tuottaa kallion uumenissa sähköjärjestelmän vaihteluja tasaavaa

säätösähköä entistä joustavammin. Modernisoinnin ansiosta tuotantoa voidaan säätää tarkemmin ja ottaa samalla huomioon ympäristön ja virkistyskäytön.

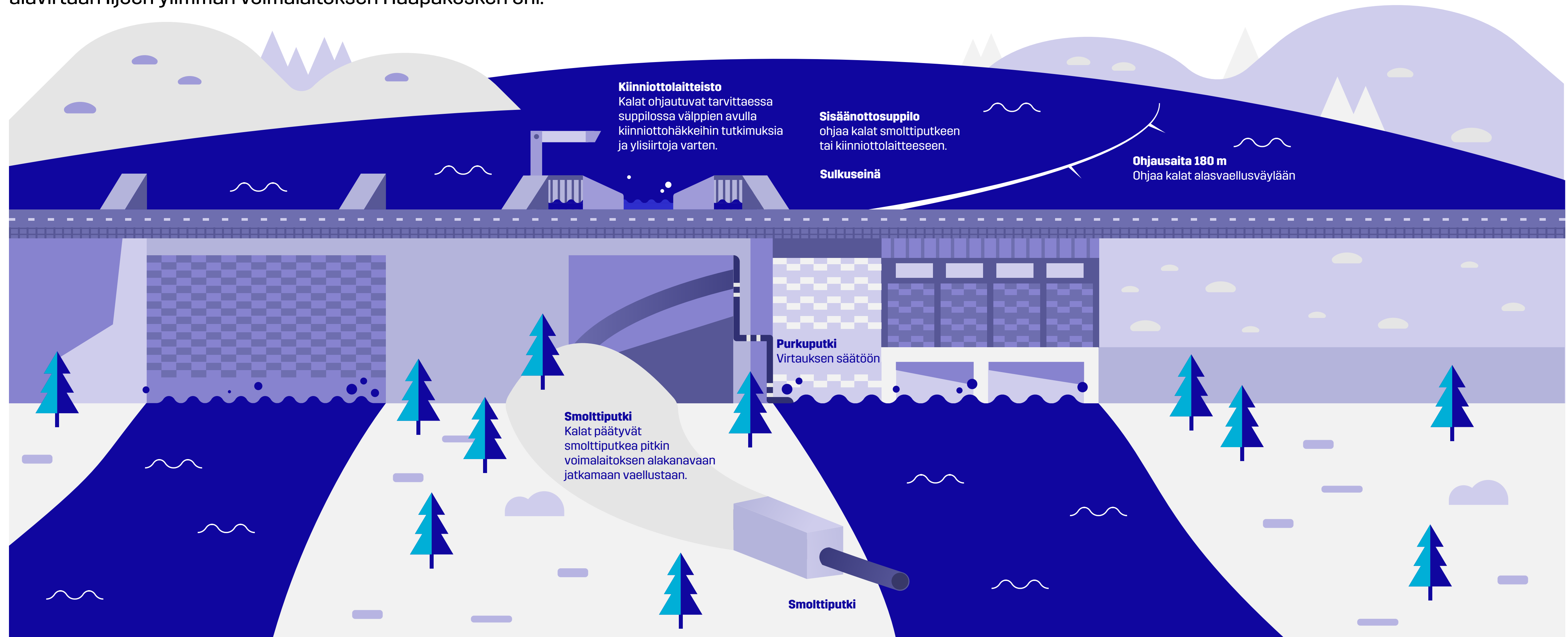
Voimalaitoksen turbiini sekä sähkö- ja automaatiojärjestelmät uusittiin ja generaattori huollettiin. Jumiskon teho kasvoi 2 MW ja energiatehokkuus parani.

[Lue lisää peruskunnostuksesta](#)

Haapakosken alasvaellus

Alasvaellusreitti mahdollistaa lohikalojen vaelluspoikasten eli smolttien vaeltamisen alavirtaan Ijoen ylimmän voimalaitoksen Haapakosken ohi.

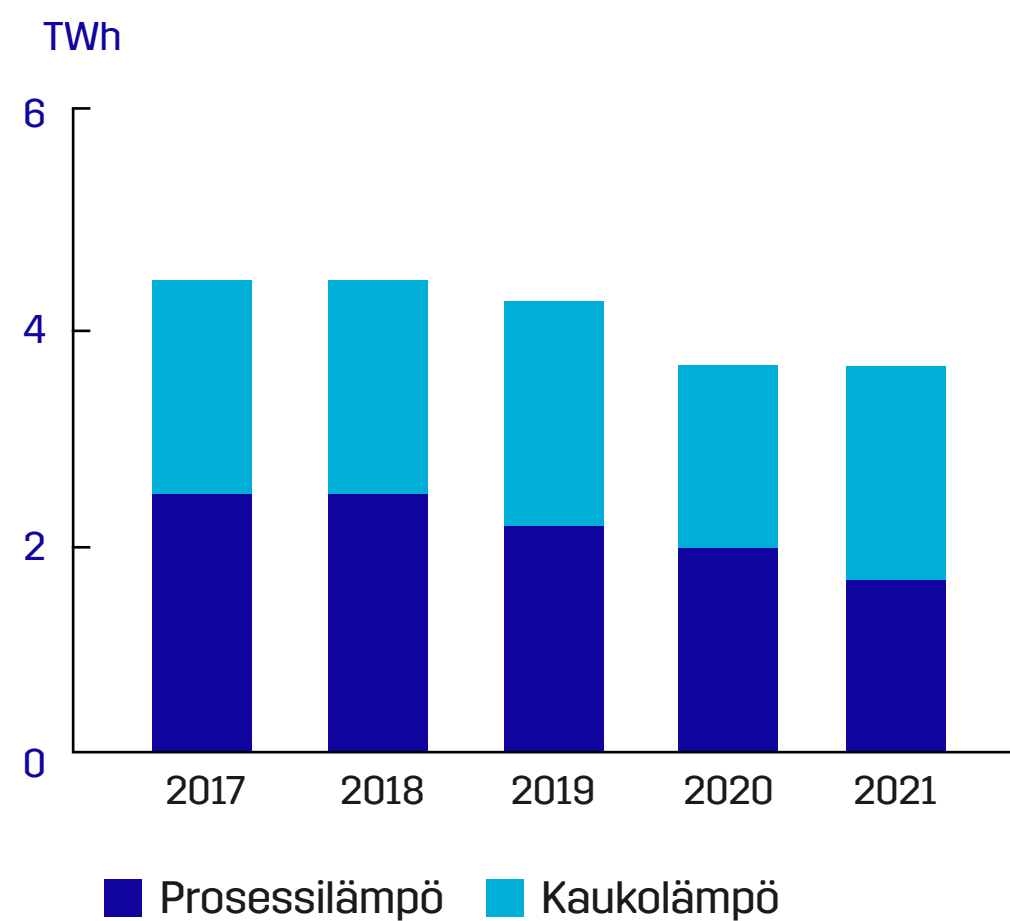
LIIKETOIMINNOT/LÄMPÖVOIMA

Lämpövoima

Pohjolan Voimalla oli lämpövoimatuotannossaan käytössä lämmön tuotantokapasiteettia 1 327 MW ja sähkön yhteistuotantokapasiteettia 494 MW.

Lämmön ja sähkön yhteistuotantolaitoksemme tuottavat höyryä ja kaukolämpöä paikallisen teollisuuden ja yhdyskuntien tarpeisiin sekä lisäksi sähköä. Vuonna 2021 yhteistuotantolaitoksemme lämmöntuotanto oli 3,5 TWh ja sähköntuotanto 1,5 TWh.

Prosessilämmön ja kaukolämmön tuotanto 2017–2021

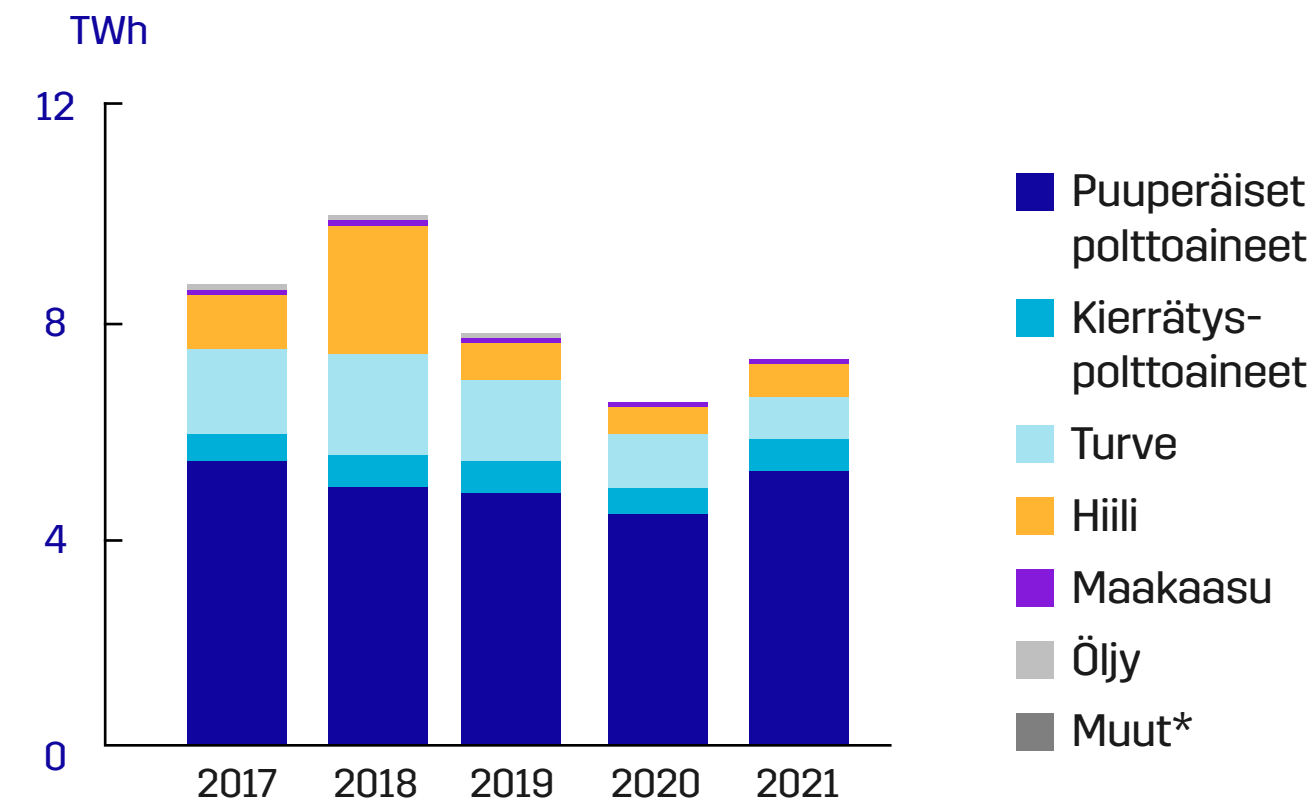

Polttoaineiden käyttö vuonna 2021

Polttoaine	Käytetty määrä, TWh
Puuperäiset polttoaineet	5,1
Kierrätyspolttoaineet	0,6
Turve	0,8
Kivihiili	0,6

Öljyä ja maakaasua käytetään käynnistys- ja varapolttoaineina.

Lämmön- ja sähköntuotannon polttoaineet 2017–2021

* "Muut" energialähteenä tarkoittaa voimalaitokselle teollisuusprosessista hankittavaa lämpöä.

Case: Porin Prosessivoima luopuu turpeesta

Porin Prosessivoima luopuu kokonaan turpeen poltosta voimalaitoksellaan vuoden 2023 loppuun mennessä. Turve korvataan paikallisella puuperäisellä polttoaineella.

Voimalaitoksella on määrätietoisesti laskettu hiilidioksidipäästöjä ja vähennetty fossiilisten polttoaineiden käyttöä. Turpeen osuus polttoaineista oli 22 % vuonna 2020. Voimalaitoksen kivihiilikäyttöinen kattila poistettiin käytöstä kesällä 2021.

Yhteistuotantovoimalaitos saa puuperäisiä polttoainetta lähialueen sahojen sivuvirroista, kuoresta ja sahanpurusta.

[Lue lisää turpeesta luopumisesta](#)

Teemme työtä turpeesta luopumiseksi

Yhteistuotantovoimalaitoksissamme pääpolttoaineita ovat puuperäiset polttoaineet. Tavoitteenamme on rajata fossiilisten polttoaineiden, mukaan lukien turpeen, käyttö varapolttoaineeksi markkinaehtoisesti vuoteen 2025 mennessä.

Olemme vähentäneet turpeen käyttöä jo pitkään ja turpeesta irtautuminen etenee vauhdilla.

Etsimme aktiivisesti fossiilisia korvaavia polttoaineita

Fossiilisista polttoaineista luopuminen tarkoittaa sopivien uusiutuvien polttoaineiden löytämistä ja teknisten haasteiden taklaamista. Samalla valmistaudumme hallitsemaan entistä vaikeampia polttoaineiden ja niiden vaikutusten kokonaisuuksia ottaen huomioon voimalaitosten käytettävyys, kunnossapito sekä vastuullisuus ja kestävyys.

Koepoltot kertovat, mitä uusien polttoaineiden käyttö edellyttää laitoksilta. Olemme selvittäneet ja tehneet seuraavia toimia korvaaviin polttoaineisiin liittyen:

- korroosion hallinta ja mittaaminen
- tulipesäpinnoitteet
- rikinsyötön ratkaisut
- korvaavien polttoaineiden vaikutus tuhkan laatuun ja käyttöön
- polttoaineiden varastointikestävyys ja lastaustapa
- muutosten vaikutukset kattilan käyttöikään.

Hyödynnämme myös kiertotalouden mahdollisuudet. Osalla voimalaitoksistamme voimme lisätä kierrätyspolttoaineen käyttöä. Se on erillislajiteltua, uudelleenkäyttöön soveltumattonta jätteosaa.

Lisää säättövoimaa yhteistuotannosta

Selvitämme mahdollisuuksia ja keinoja, joilla yhteistuotantolaitoksemme voivat osallistua Suomen sähköjärjestelmään entistä joustavammin ja markkinaehtoisemmin.

Lue kehityshankkeistamme

Turpeen
käyttömme väheni
47 %
vuoden 2019 tasosta.
Vähennemä ylitti
tavoittemme, 40 %.

Case: Rauman Biovoima kokeilee auringonkukkien siemenkuoren polttoa

Rauman Biovoiman voimalaitoksessa testataan auringonkukan siementen kuoripelletin ja puusta erotettavan bioligniinin polttoa. Uusilla polttoaineilla pyritään korvaamaan kivihiili, jota käytetään vara- ja lisäpolttoaineena.

Rauman Biovoiman on edelläkävijä erilaisten bioperäisten polttoaineiden käyttäjänä. Pääpolttoaineet ovat metsäteollisuuden puu- ja hakkuutähteet. Lisäksi käytetään biolie-tettä ja erilliskerättyä kierrätyspolttoainetta. Kivihiilen ja öljyn osuus polttoaineista on alle 2 %. Turpeesta on luovuttu jo aiemmin.

Lue lisää polttokokeista

LIIKETOIMINNOT/YDINVOIMA

Ydinvoima

Pohjolan Voiman yhteisyrityksen Teollisuuden Voima Oyj:n (TVO) ydinvoimalaitos sijaitsee Olkiluodossa, Eurajoella. Voimalaitoksen kahden laitosesikön yhteenlaskettu sähköteho on 1 780 MW.

OL1-laitosesikkö saavutti vuonna 2021 käyttökertoimen 95,1 %. OL2-laitosesikön vastaava lukema oli 90,4 %. Koko voimalaitoksen tuotanto oli 14,4 TWh. Pohjolan Voiman osuus tuotannosta oli 8,2 TWh.

OL3 on Suomen suurin ilmastoteko

Olkiluodon ydinvoimalaitoksen uusi laitosesikkö OL3 on EPR-tyyppinen painevesilaitos, jossa on koeteltuun tekniikkaan perustuvaa modernia teknologiaa ja edistyskellisiä uusia turvallisuusominaisuuksia. Laitoksen nettosähköteho on 1 600 MW.

Olkiluodossa tuotettiin vuonna 2021 noin kuudesosa Suomessa kulutetusta sähköstä. OL3 tuottaa n. 14 % Suomen sähköstä säännöllisen sähköntuotannon alettua ja Olkiluodon ydinvoimalaitos yhteensä noin kolmanneksen.

OL3 on Suomen suurin ilmastoteko. Ydinsähkön tuotannosta ei synny ilmastonmuutosta vahvistavia päästöjä. Sen avulla voidaan välttää vuosittain noin 11 miljoonan tonnin hiilidioksidipäästöt verrattuna siihen, että sama sähkömäärä tuotettaisiin kivihiilellä.

Vuosihuollot pitävät ydinvoimalaitoksen hyvässä kunnossa

Olkiluodon ydinvoimalaitos pidetään jatkuvasti hyvässä tuotannollisessa ja toiminnallisessa kunnossa laitosesiköillä vuorottelevilla polttoaineenvaihto- ja huoltosesikeilla. Vuosihuollot 2021 toteutettiin poikkeuksellisin järjestelyin koronavirustartuntojen ehkäisemiseksi voimalaitosalueella. Tehdyt suojaustoimenpiteet onnistuivat hyvin.

OL1-laitosesiköllä tehtiin polttoaineenvaihtosesikki ja OL2-laitosesiköllä huoltosesikki. Vuosihuollot vietiin onnistuneesti läpi yhdessä laajan kumppaniverkoston kanssa. Polttoaineenvaihtosesikkiin osallistui TVO:n oman henkilöstön lisäksi noin 800 ja huoltosesikkiin noin 1 000 ulkopuolista toimijaa. Ulkomailta vuosihuoltoihin saapui reilu 100 erityosaajaa.

Olkiluodon ydinvoimalaitos tuottaa OL3:n myötä noin kolmanneksen Suomen sähköstä.

Case: Olkiluoto 3 -ydinvoimalaitosesikkö käynnistyi

TVO:n OL3 EPR -laitosesikön ensimmäinen kriittisyys saavutettiin 21.12.2021 Säteilyturva-keskuksen annettua luvan käynnistää reaktori.

Laitosesikkö tuottaa vaihtelevin tehoin sähköä koekäyttöjakson ajan. Säännöllisen sähköntuotannon on määrä alkaa heinäkuussa 2022.

OL3 tuottaa säännöllisen sähköntuotannon alettua noin 14 % Suomen sähköstä. Se on Suomen suurin yksittäinen ilmastoteko.

[Lue lisää www.tvo.fi](http://www.tvo.fi)

Hajautettu hankinta turvaa polttoaineen toimitukset

TVO hankkii uraania ja rikastus-, konversio- ja valmistuspalvelua vain hyväksymiltään vastuullisilta toimittajilta käyttäen hajautettua hankintaketjua. Ennakoivalla ja hajautetulla hankinnalla TVO varmistaa, että käytössä on aina luotettavaa ja juuri TVO:n voimalaitoksiin parhaiten sopivaa polttoainetta. OL1- ja OL2-laitosyksiköiden polttoainetoimitukset on varmistettu pitkillä sopimuksilla. Jatkossa hajautettu hankinta turvaa myös OL3:n polttoaineen toimitukset.

Ydinvoiman kannatus ennätysellisellä tasolla

Energiateollisuus ry:n IROResearchilla teettämän Suomalaisten energia-asenteet 2021 -tutkimuksen mukaan ydinvoiman kannatus on nyt korkeammalla tasolla kuin kertaakaan mittaushistorian aikana. Jopa puolet haluaisi sitä lisää, ja neljännes pitää nykyistä määrää sopivana. Ydinvoiman vastustus on vähäisempää kuin koskaan aikaisemmin. Seurantatutkimusta on toteutettu vuodesta 1983 alkaen.

Case: Posivalla on ratkaisu käytetyn ydinpolttoaineen loppusijoitukseen

Posiva jätti 30.12.2021 valtioneuvostolle käyttölupahakemuksen käytetyn ydinpolttoaineen kapselointi- ja loppusijoituslaitokselle Eurajoen Olkiluodossa. Varsinaisen loppusijoittamisen syväälle kallioperään on tarkoitus alkaa ensimmäisenä maailmassa 2020-luvun puolivälissä.

Posivan kehittämä turvallinen ja Olkiluodon olosuhteisiin soveltuva loppusijoituslaitoskonsepti ONKALO® muodostuu loppusijoituskonseptista, kapselointi- ja loppusijoituslaitoskokonaisuudesta sekä loppusijoitusprosessista.

ONKALOSSA aloitettiin toukokuussa viiden ensimmäisen loppusijoitustunnelin louhinta noin 430 metrin syvyydessä. Joulukuussa 2021 juhliittiin kapselilaitoksen valmistumista harjakorkeuteen.

Posivan omistavat TVO ja Fortum Power and Heat.

[Lue lisää www.posiva.fi](http://www.posiva.fi)

LIIKETOIMINNOT/KEHITYSHANKKEET

Kehityshankkeet

Meillä on käynnissä kymmeniä hiilidioksidineutraaliuden edistämiseen, säätökyvyn lisäämiseen, elinkaaren hallintaan ja tiedon hyödyntämiseen kaikessa toiminnassamme tähtääviä hankkeita.

Kehityshankkeillamme

- lisäämme energiantuotannon kilpailukykyä
- kasvatamme joustavuutta
- parannamme tehokkuutta
- kehitämme käyttövarmuutta ja turvallisuutta
- vähennämme päästöjä
- edistämme kiertotalouden tavoitteita.

Seuraamme tiiviisti alan kehitystä. Haluamme myös olla aktiivisesti kehityksessä mukana ja etsiä uusia ratkaisuja pilottihankkeiden avulla. Ne auttavat meitä oppimaan uutta, löytämään uudenlaisia työkaluja ja työtapoja sekä hyödyntämään tehokkaammin verkostoja.

Oikiluoto 3 – merkittävin investointimme

Merkittävin investointihankkeemme on ollut yhteisyrityksemme TVO:n Oikiluoto 3 EPR -projekti. OI3-laitosyksikkö käynnistyi joulukuussa 2021. Sen odotetaan pääsevän säännölliseen sähköntuotantoon heinäkuussa 2022.

Lisäämme voimalaitostemme säätökykyä

Haemme keinoja lisätä sähkön kulutusta ja tuotantoa tasapainottavaa säätövoimaa. Säätövoiman tarve on kasvanut, kun sään mukaan vaihtelevan uusiutuvan energian osuus kasvaa.

- Saimme valmiiksi säätökykykartoituksen, jolla selvitettiin lämpöä ja sähköä tuottavien yhteistuotantovoimalaitostemme mahdollisuuksia osallistua Suomen sähköjärjestelmän tukemiseen entistä joustavammin ja markkinaehtoisemmin.
- Kehitämme myös vesivoiman säätökykyä edelleen hyödyntämällä erilaisia teknisiä ratkaisuja.
- Lisäksi teemme selvityksiä uusista mahdollisuuksista. Vuonna 2021 kartoitimme vetyteknologian mahdollisuuksia.
- Selvitimme sähkön varastointia edistävää suurta akkuratkaisua, joka turvaisi sähköjärjestelmän toimintaa ja lisäsi säätövoiman joustavuutta.

Parannamme voimalaitostemme elinkaaren hallintaa

Kehitämme aktiivisesti tuotanto-omaisuutemme elinkaaren hallintaa ja olemassa olevan tiedon hyödyntämistä. Tavoitteenamme on

- kokonaisvaltainen riskienhallinta
- elinkaarituottoihin keskittyminen
- voimalaitosten hyötysuhteen kehittäminen
- käytettävyyden optimointi
- teknologioiden kehittäminen.

Yhdistämme kumppaneidemme kanssa uutta teknologiaa ja perinteistä ammattitaitoa. Pyrimme tunnistamaan oleellisen tiedon, mahdollistamaan tiedon analysoinnin sekä hyödyntämään syvää ymmärrystä ja tietämystä johtopäätösten ja ratkaisujen tekemiseen.

Case: Digitaalisuus valjastettiin kattilakorroosion valvontaan

Kehitimme yhdessä Andritzin kanssa digitaalisen Metris BOA -mittaus- ja analyysijärjestelmän, jonka avulla pidennetään voimalaitoskattiloiden käyttöikä, hillitään kunnossapitokustannuksia ja vähennetään päästöjä.

Kehitystyön taustalla on fossiilisista polttoaineista luopuminen. Niitä korvaavat polttoaineet ja laadun vaihtelu asettavat kattilan toiminnan valvonnalle uusia haasteita. Uusi järjestelmä antaa laajasta datasta visualisoitujen raporttien avulla operaattoreille aiempaa tarkemman ja nopeamman tilannekuvan kattilan tilasta.

[Lue lisää järjestelmästä](#)

Case: Tiedon ja digitalisuuden hyödyntäminen tuo lisäarvoa

Hyödynnämme kaikessa kehitystyössämme digitalisaation ja tiedolla johtamisen tuomat uudet mahdollisuudet. Satsaamme älykkyyteen ja matalan kynnyksen pilottihankkeisiin, joita toteutamme yhteistyöverkostojemme kanssa.

Monivuotisessa **Tiedolla lisäarvoa -hankkeessa** kehitämme tiedolla johtamista yhdessä kumppaneidemme kanssa. Hankkeessa kehitetään ja otetaan käyttöön yhteinen tietoaalusta, johon yhdistetään ja jalostetaan eri järjestelmistä saatavaa dataa.

Datan avulla saamme toiminnastamme paremman tilannekuvan systemaattiseen päätöksentekoon. Kehittyneen tilannekuvan avulla voimme kehittää voimalaitosten tehokkuutta, käyttövarmuutta ja turvallisuutta sekä päästöjen hallintaa.

Vuonna 2021

- Kehitimme talousraportoinnin automatisointia ja ennustetarkkuutta.
- Keskitimme raportointia yhteen sovellukseen ja työpöytään, josta löytyvät visualisoidut yleisnäkyvät ja keskeisimmät talouden, hallinnon, projektien ja asiakastietojen raportit.
- Pilottoimme kahdella tuotantoyhtiöllämme laadukkaan, olennaisen tuotantotiedon tuomista yhteiseen tietoaalustaan.
- Olemme pilotoineet hankkeita, joissa hyödynnetään prosessitietoa uusien menetelmin ja mahdollisimman tehokkaasti. Esimerkkinä tästä otimme yhdellä

laitoksella käyttöön mittaus- ja analyysijärjestelmän, joka antaa operaattoreille visualisoidun ja tarkemman tilannekuvan kattilan tilasta.

Digitaalisuus lisää tehokkuutta ja tuo ympäristöhyötyjä vesivoiman tuotantoon

Kehitämme vesivoimalaitostemme käyttöä ja kunnossapitoa suunnitelmallisesti kumppaneidemme kanssa. Hyödynnämme myös uusia digitaalisia ratkaisuja:

- Otimme käyttöön virtualisoidun toiminnanhallintajärjestelmän, joka antaa entistä paremman tilannekuvan säästä, virtaamista ja markkinoiden tilanteesta sekä mahdollistaa toimijoiden väliset yhteydet.

Lue uudesta toiminnanhallintajärjestelmästä

- Otimme lijoella käyttöön Suomen kehittyneimmän ja laajimman jokisäätöautomaatiikan, joka ohjaa lijojen laitosten tuotantoa kokonaisuutena.

Lue lisää jokisäädöstä nettisivuiltamme

- Aloitimme siirtymän parannettuun turbiinisäätäjään, jonka kehitystyössä Oulun yliopiston kanssa on hyödynnetty matemaattista voimalaitosmallinnusta.

Lue lisää turbiinisäätäjistä

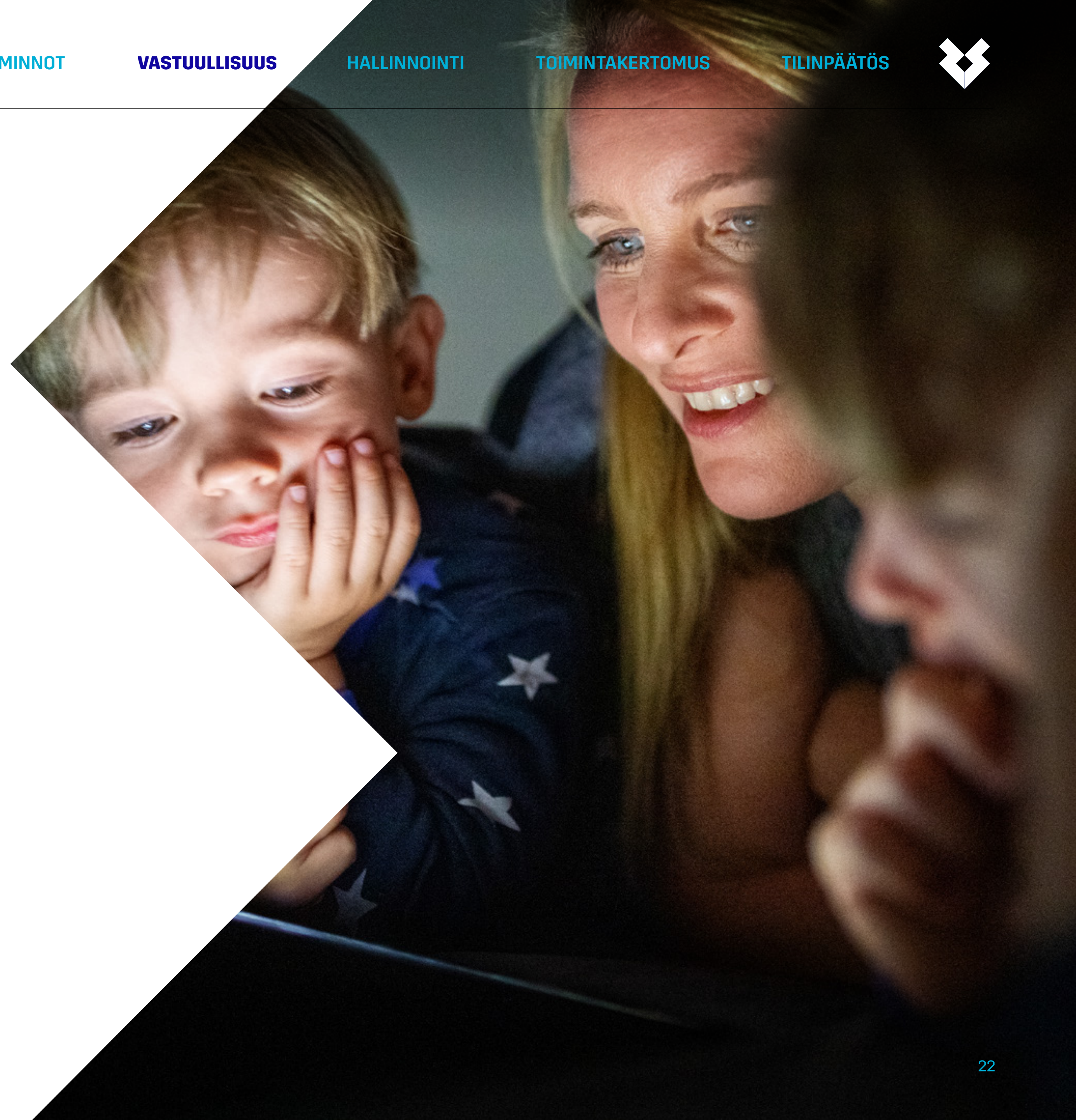
Kehitystyö tehostaa reaaliaikaista etäohjausta ja mahdollisuutta säätää tuotantoa nopeasti ja tarkasti sähkönkulutuksen ja ympäristön tarpeiden mukaisesti. Reaaliaikainen tilannekuva ja automaattinen säätö antavat mahdollisuuden hallita myös vedenpintoja entistä tarkemmin. Lisäksi uudet järjestelmät säästävät laitteistoa ja helpottavat kunnossapitoa.

VASTUULLISUUS

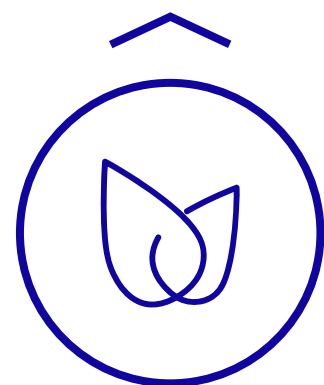
Vastuullisuusteemat	23
Vastuullisuus on konkreettista tekemistä	24
Henkilöstö – Energinen meininki	26
Turvallisuus lähtee havainnoista	29
Kohti hiilidioksidineutraalisuutta	30
Jatkuvaa parantamista ympäristöasioissa	32

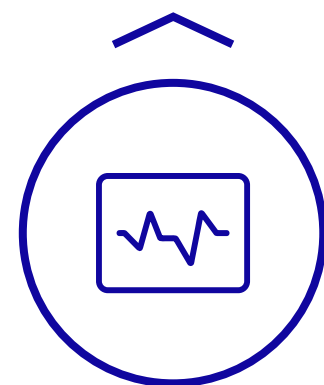
Vastuullisuusteemat

Strategia

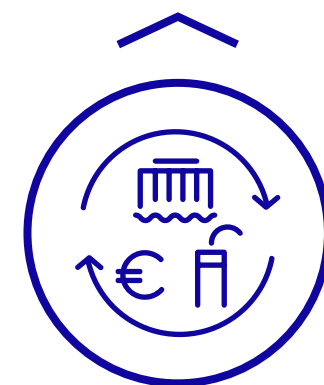
Luomme ratkaisevaa voimaa kilpailukyvyyn vahvistamiseksi ja huomisen parhaaksi.

Markkina-
ehtoisesti kohti
hiilidioksidi-
neutraalisuutta

Säättökyvyllä
kilpailuetua

Tuotanto-
omaisuuden
hoidon huippu-
osaajaksi

Taitavasti – Rohkeasti – Yhdessä

Vastuullisuusteemat

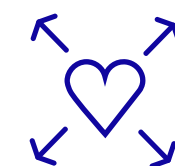
Hiilidioksidineutraali ja
kestävä energia

Kilpailukykyinen energia

Turvallinen työ ja työn-
tekijöiden hyvinvointi

Vastuullisuus verkostoissa
ja sidosryhmäsuhteissa

Olellaiset näkökohdat

- Kasvihuonekaasupäästöjen vähentäminen
- Luonnon monimuotoisuuden edistäminen
- Energiatehokas ja kiertotaloutta tukeva tuotanto
- Veden käyttö ja vesistöjen tila
- Asiakkaalle tuotettu lisäarvo
- Tuotannon luotettavuus ja elinkaaren hallinta
- Tiedolla johtaminen
- Ennakoiva turvallisuus
- Innostava työpaikka huippuosaajille
- Vastuullisuus arvoketjuissa/kumppanuuksissa
- Läpinäkyvyys tekemisessä
- Vuorovaikutteisuus sidosryhmien kanssa
- Vastuullisuus poikkeustilanteissa

Vastuullisuus on konkreettista tekemistä

Vastuullisuus on osa Pohjolan Voiman strategiaa. Eettiset periaatteet ja vastuullisuuspolitiikkamme asettavat raamit vastuullisuudellemme. Lisäksi hyödynnämme YK:n kestävä kehityksen tavoitteita. Vastuullisuus konkretisoituu kuitenkin vasta arjen teoissa joka päivä. Vahvat arvomme – taitavasti, rohkeasti, yhdessä – ovat pohja jokaisen pohjolanvoimalaisen työlle.

Merkittävänä energiatoimijana varmistamme osaltamme, että sähköä ja lämpöä on käytössä joka hetki myös poikkeustilanteissa, ja etenemme kohti hiilidioksidineutraalisuutta. Strategialauseemme ”Luomme ratkaisevaa voimaa kilpailukyvyyn vahvistamiseksi ja huomisen parhaaksi.” kertoo samalla vastuullisuudestamme.

Pohjolan Voiman omakustannushintaan perustuva toimintamalli antaa vastuullisuudellemme merkitystä: laajan yhteistyöverkoston avulla hyöty kotimaisesta sähkön- ja lämmöntuotannosta ulottuu laajasti eri puolelle Suomea. Mahdollistamme osaltamme omistajiemme menestymisen ja tuomme välillisesti työtä ja hyvinvointia koko Suomelle.

Matkalla kohti hiilidioksidineutraalisuutta

Tärkeimmät hiilidioksidineutraalisuutta kuvaavat asiat vuonna 2021 olivat seuraavat:

- Tuotamme lähes 20 % Suomessa tuotetusta sähköstä.
- Sähköntuotannostamme hiilidioksidineutraalia vesi-, ydin- ja metsäenergiaa oli 96 %.

- Lämmöntuotannostamme hiilidioksidineutraalia metsäenergiaa oli 81 %.
- Turpeen käyttömme lämmöntuotannossa väheni 47 %, kun tavoitteemme oli vähentää turpeen käyttöä 40 % vuoden 2019 tasosta vuonna 2021.
- Purimme viimeisen kivihiihllauhdelaiteoksemme Kristiinankaupungissa.

Jatkamme määrätietoisesti kohti hiilidioksidineutraalisuustavoitteitamme:

- Sähköntuotanto 99-prosenttisesti hiilidioksidineutraali vuoteen 2025 mennessä.
- Lämmöntuotanto 85-prosenttisesti hiilidioksidineutraalia vuonna 2025.
- Rajaamme fossiiliset polttoaineet ja turpeen markkinaehtoisesti käynnistys- ja varapolttoaineen rooliin vuoteen 2025 mennessä.
- Turpeen käyttömme vähenee 60 % vuonna 2022 vuoden 2019 tasosta.

Hiilidioksidineutraalin tuotannon osuus ei nouse lineaarisesti vaan päästöt vaihtelevat eri vuosien välillä jossain määrin sen mukaan, miten sääolosuhteet sekä polttoaineiden saatavuus ja markkinat vaihtelevat.

[Lue lisää hiilidioksidineutraalisuustyöstämme](#)

CO₂-neutraali tuotantomme vuoteen 2025 mennessä: 99 % sähköstä ja 85 % lämmöstä.

Case: Suomen ensimmäinen alasvaellusratkaisu valmistui

Vuosia jatkunut laaja yhteistyö lijoella vaelluskalojen luonnonkierron elvyttämiseksi ja vesistövision toteuttamiseksi eteni:

- Suomen ensimmäinen vaelluskalojen alasvaellusratkaisu valmistui lijoen ylimpään voimalaitokseen Haapakoskeen.
- Raasakan vanhan uoman hankkeessa edistimme kalojen nousua ja esteetöntä kulkua sekä kunnostimme kutu- ja poikastuotantoalueita.
- Osallistuimme myös vaelluskalayhteistyöhön Kemijoella.
- Tengeliönjoen Portimokoskelle haetaan lupaa rakentaa luonnonmukainen kalatie.
- lijoen alimman voimalaitoksen Raasakan kalatie odottaa sidosryhmien rakentamisluvasta tekemien valitusten käsittelyä.

[Lue lisää lijoen yhteistyöhankkeista](#)

Luonnon monimuotoisuus käsittelyyn

Toimintamme vaikuttaa luonnon monimuotoisuuteen. Olemme tunnistaneeet jo useita alueita, kuten vesivoiman vaikutukset vaelluskaloihin ja vesiympäristöön sekä metsäenergian käytön vaikutukset metsäluontoon. Vuonna 2021 käynnistimme hankkeen, jossa syvennämme ymmärrystämme vaikutuksistamme ja asetamme tavoitteet tuleville vuosille.

Lue lisää ympäristöosiosta

Käytämme kestävyyskriteerit täyttävää biomassapolttoainetta

Voimassa oleva uusiutuvan energian direktiivi (RED II) julkaistiin joulukuussa 2018. Se sisältää sitovat EU-tason kestävyyskriteerit muun muassa biomassoille, joita käytetään energian tuotantoon. Kestävyyskriteerien tarkoituksena on varmistaa bioenergian kestävä tuotanto ja käyttö yhdenmukaisin ja johdonmukaisin periaattein koko EU-alueella. Direktiivin soveltamisalue laajeni vuonna 2021 koskemaan sähkön ja lämmön tuotannossa käytettäviä kiinteitä energiabiomassoja.

Biomassapolttoaineiden kestävyys voidaan osoittaa toiminnanharjoittajan kestävyysjärjestelmän hyväksynnän kautta. Tuotantoyhtiömme hakivat kestävyysjärjestelmilleen Energiaviraston hyväksyntää vuonna 2021. Yhtiöt pystyvät näin osoittamaan, että käyttämämme biomassapolttoaineen alkuperä ja käyttö täyttävät kestävyyskriteerit. Kriteerit on huomioitu myös polttoainesopimuksissamme.

Kestävyyskriteerien soveltaminen päästö-kaupan nollapäästöisen biomassan kestävyys osoittamisessa viivästyi ja siirrettiin alkamaan vuoden 2022 alusta.

Jo kolmatta kertaa yksi Suomen innostavimmista työpaikoista

Saavutimme henkilöstötutkimuksemme perusteella jo kolmantena vuonna peräkkäin Suomen innostavimmat työpaikat -tunnustuksen.

Lue lisää henkilöstöosiosta

Turvallisuuskulttuuri alkaa havaitsemisesta

Ylitimme turvallisuus-, ympäristö- ja energiatehokkuushavaintojen tavoitteemme 10 havaintoa/henkilö. Vuonna 2021 havaintoja tehtiin keskimäärin 11,9 henkilöä kohden.

Lue lisää turvallisuusosiosta

Käynnistimme selvityksen vaikutuksistamme luonnon monimuotoisuuteen.

Vastuullisuutta ohjaavat pelisääntömme

Toimimme eettisesti ja noudatamme lainsäädäntöä. Toimintaperiaatteisiimme sisältyvät ihmisoikeuksia, työelämän pelisääntöjä ja korruption vastustamista koskevat periaatteet (vrt. YK:n Global Compact). Toimimme rehellisesti ja vilpittömästi suhteissa kaikkiin sidosryhmiimme. Edellytämme yhteistyökumppaneiltamme vastaavien periaatteiden noudattamista ja tuemme vastuullisuuden kehittymistä auditointi- ja seurantakäytännöllä.

Vastuullisuuttamme ohjaavat Pohjolan Voiman hallituksen hyväksymät vastuullisuuspolitiikat: liiketapapolitiikka, kilpailuoikeuspolitiikka, henkilöstöpolitiikka sekä ympäristö- ja energiatehokkuuspolitiikka.

Olemme valinneet YK:n kestävä kehityksen ohjelman tavoitteista vastuullisuusohjelmaamme neljä, joille olemme asettaneet tavoitteet ja mittareita. Ilmastotyö sisältyy tavoitteeseen 7, Edullista ja puhdasta energiaa, ja kalat sekä vesiympäristön monimuotoisuus tavoitteeseen 15, Maanpäällinen elämä.

Lue lisää toimintamme eettisistä periaatteista, vastuullisuuspolitiikoistamme

Lue lisää kestävä kehityksen tavoitteistamme nettisivuiltamme

Tavoite	Tavoitteen yleinen kuvaus
	Varmistaa edullinen, luotettava, kestävä ja uudenaikainen energia kaikille
	Edistää kaikkia koskevaa kestävää talouskasvua, täyttä ja tuottavaa työllisyyttä sekä säällisiä työpaikkoja
	Suojella maaekosysteemejä, palauttaa niitä ennalleen ja edistää niiden kestävä käyttöä; edistää metsien kestävä käyttöä; taistella aavikoitumista vastaan; pysäyttää maaperän köyhtymisen ja luonnon monimuotoisuuden häviäminen
	Tukea vahvemmin kestävä kehityksen toimeenpanoa ja globaalia kumppanuutta

VASTUULLISUUS/HENKILÖSTÖ

Henkilöstö – Energinen meininki

Pohjolan Voimassa olemme huippuosaava, jatkuvaan uudistumiseen ja tuloksellisuuteen sitoutunut asiantuntijaorganisaatio. Meillä on kyky ennakoida toimintaympäristöä ja rakentaa proaktiivisesti lisäarvoa asiakkaille verkostoja hyödyntäen. Me toimimme vastuullisena joukkueena. Jokainen meistä on luomassa energistä meininkiä!

Energinen meininki – yhteinen päämäärä

Energisen meiningin painopisteinä vuonna 2021 on ollut oman osaamisen ja työn kehittäminen, Meissä on ratkaisevaa voimaa -valmennus sekä osallisuus toimintakulttuurin kehittämiseen.

Olemme yksi Suomen innostavimmista työpaikoista

Saavutimme jo kolmannen kerran peräkkäin Suomen innostavimmat työpaikat -tunnustuksen pienten yritysten sarjassa. Tunnustus myönnetään parhaisiin tuloksiin päässeille suomalaisille organisaatioille, jotka ovat toteuttaneet Eezy Flow'n People Power -henkilöstötutkimuksen.

Henkilöstö arvioi tärkeimpinä vahvuuksina, että henkilöstöä kuullaan tehtäessä heitä koskevia päätöksiä, yhtiön strategia ja tulevaisuuden näkymät on viestitty henkilöstölle hyvin, eikä yhtiössä liiku liikaa huhuja. Jälleen myös työhyvinvointi, tasapuolinen ja reilu kohtelu sekä hyvin toteutuneet muutokset saivat pohjolanvoimalaisilta kiitosta. Tutkimukseen vastasi 95,7 % konsernin henkilöstöstä.

Työntekijäymmärrys auttaa kehittämään kulttuuriamme

Me pohjolanvoimalaiset osallistumme vahvasti yrityskulttuurimme kehittämiseen.

Toteutimme toisen kerran peräkkäin Signi-kyselyn, joka mittaa työntekijäkokemusta ja tuottaa näin organisaatiolle parempaa ymmärrystä työntekijöiden kokemuksista ja näkemyksistä. Koemme, että meille merkityksellisistä asioista toteutuvat työpaikalla muun muassa työpaikan vahva yhteishenki, mielekkäät työtehtävät sekä vapaus tehdä töitä ajasta ja paikasta riippumatta.

Hyvien tulostemme vuoksi saimme Future Workplaces -sertifiikaatin, joka ansaitaan, kun työpaikan yrityskulttuuria on johdettu poikkeuksellisen hyvällä työntekijäymmärryksellä.

Henkilöstötunnuksia 2021

Vuoden 2021 lopussa henkilöstön määrä oli 44 (2020: 77 henkilöä), joista määräaikaisessa työsuhteessa oli kaksi henkilöä (6 henkilöä). Vakituisten toimihenkilöiden määrä väheni vuodesta 2020 kahdeksalla henkilöllä, joista eläkkeelle jäi kolme. Vakituisten työntekijöiden määrä väheni edellisestä vuodesta 23 henkilöllä, mikä johtui pääosin Laanilan Voima Oy:n toiminnan lakkauttamisesta.

Pääsääntöinen työaikamuoto oli kokoaikatyö. Määräaikaisia kesätyöntekijöitä vuonna 2021 oli kuusi henkilöä. Vakituisten henkilöiden keski-ikä vuonna 2021 oli 47 vuotta (45), naisten osuus oli 40,5 % (23,9 %). Vakituisten henkilöstön vaihtuvuus vuonna 2021 oli 23,9 % (10,3 %).

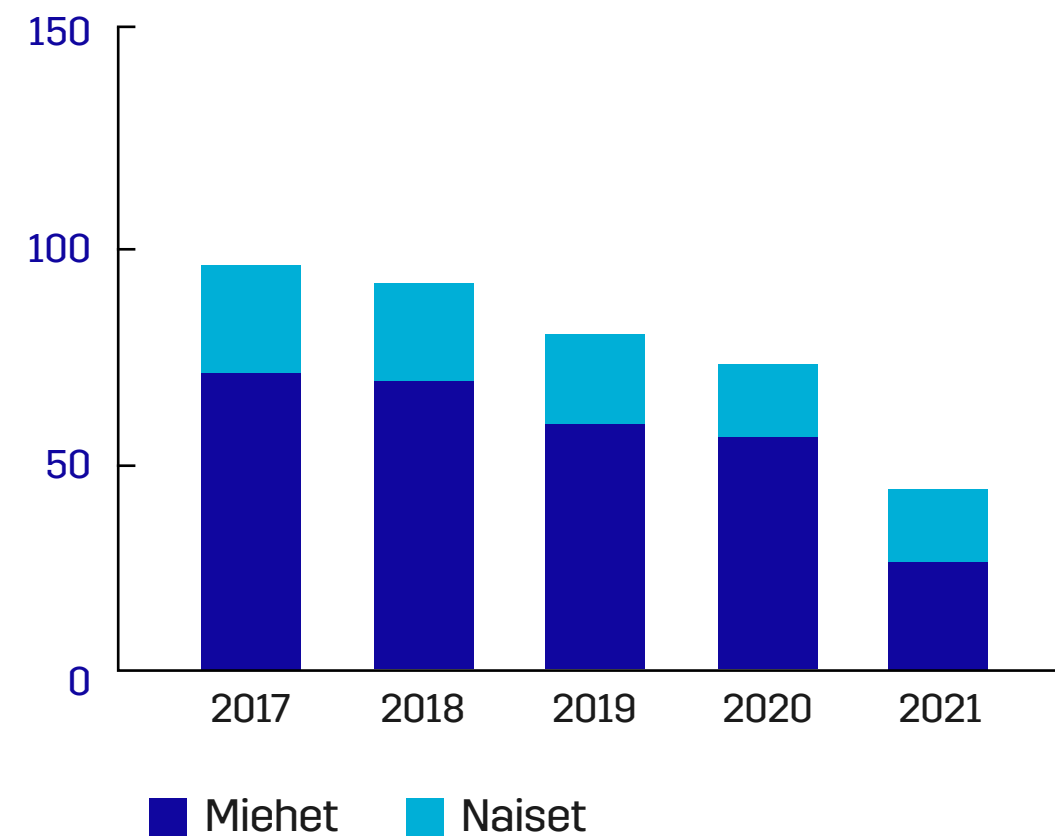
Case: Meissä on ratkaisevaa voimaa

Koko Pohjolan Voima -konsernin henkilöstö osallistui Meissä on ratkaisevaa voimaa -valmennukseen vuoden 2021 aikana. Yhteisiä valmennuskertoja oli yhteensä viisi, kaksi niistä kaikille yhteisiä ja kolme pienryhmätapaamisia. Lisäksi esihenkilöt vahvistivat valmentavan johtamisen käytännön oppeja heille suunnatussa valmennuskerrassa.

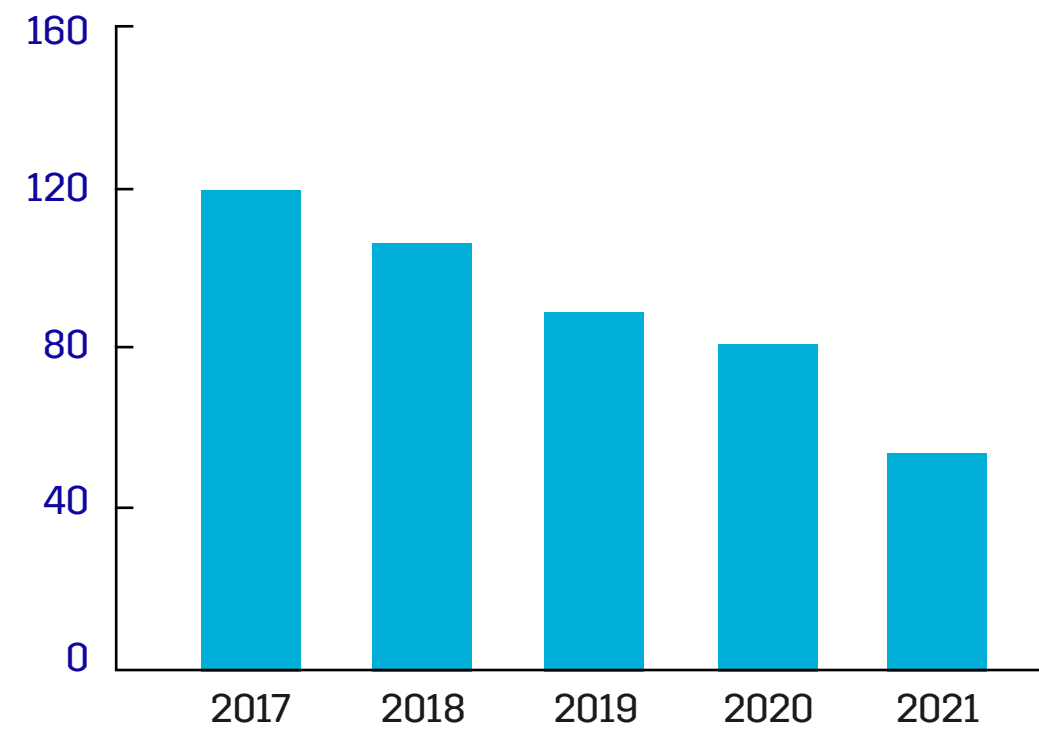
Valmennuksen tavoitteena on ollut vahvistaa jokaisen pohjolanvoimalaisen itsetuntemusta ja sitä kautta itsensä johtamista sekä rakentaa entistä toimivampaa yhteistyötä Pohjolan Voimassa ja verkostoissamme. Saimme eväitä itsetuntemuksen vahvistamiseen, työelämän hyödyllisiin yhteistyötaitoihin, kuten erilaisten toimintamallien ja erilaisuuden ymmärtämiseen sekä huomioimiseen yhteistyössä, rakentamaan palautteenantoon ja käytännön valmentamiseen. Kaikille suunnattu Meissä on ratkaisevaa voimaa -valmennus yhdisti meitä joukkueena, antoi yhteisen suunnan ja yhteisen tavan kehittämislle.

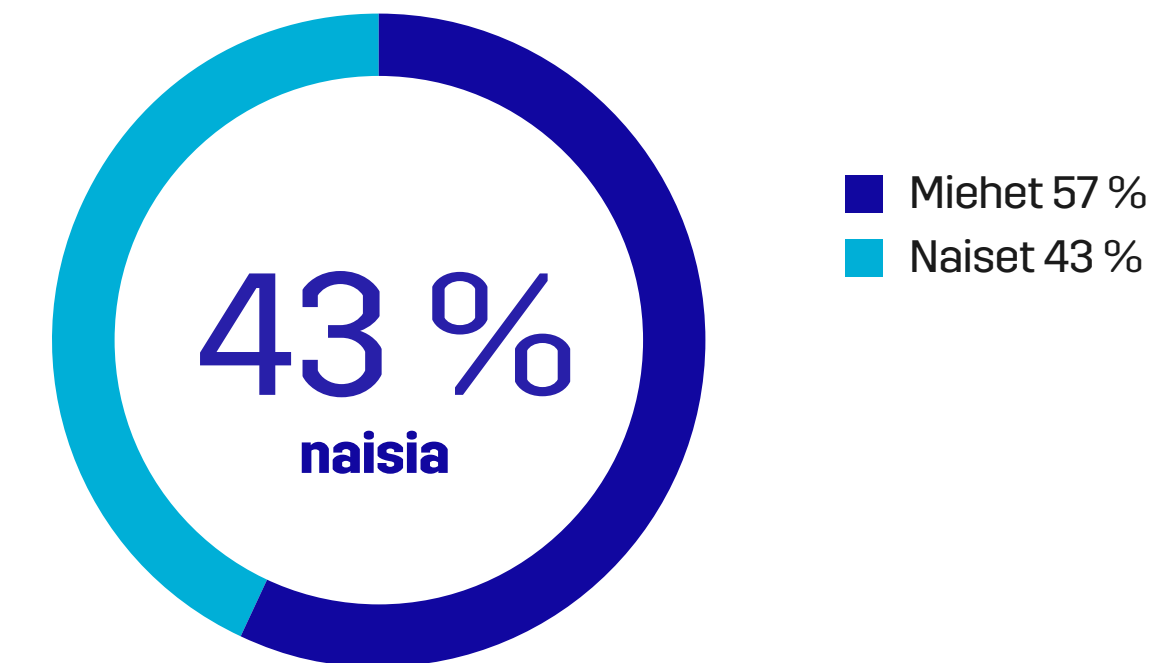
Henkilöstön määrä 31.12. vuosina 2017–2021, vakituiset henkilöt

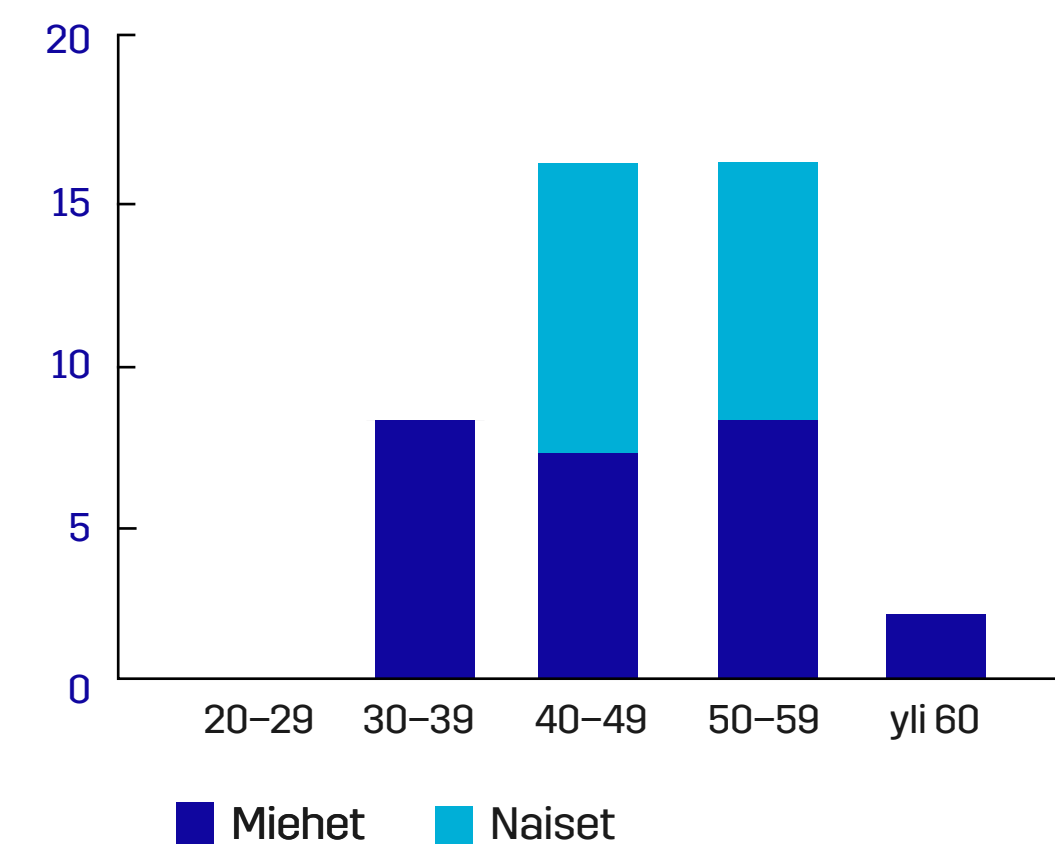
Henkilöstön määrä keskimäärin 2017–2021, vakituiset ja määräaikaiset henkilöt

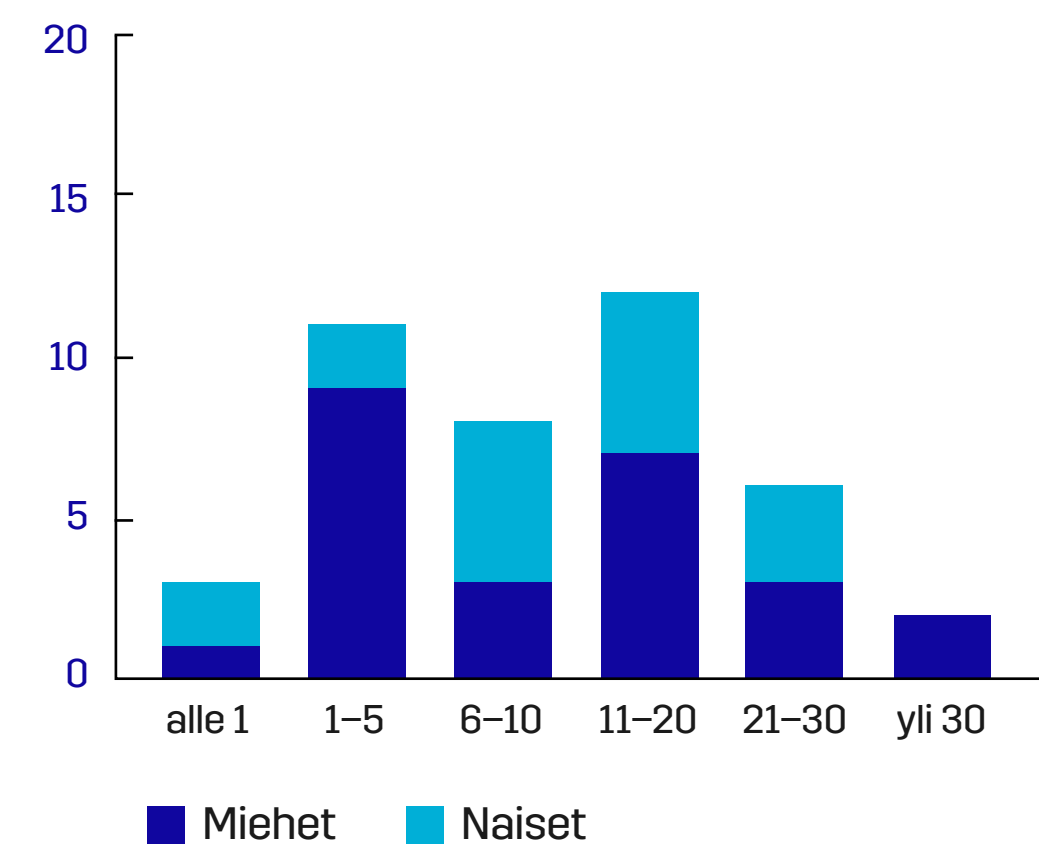
Johtoryhmän sukupuolijakauma

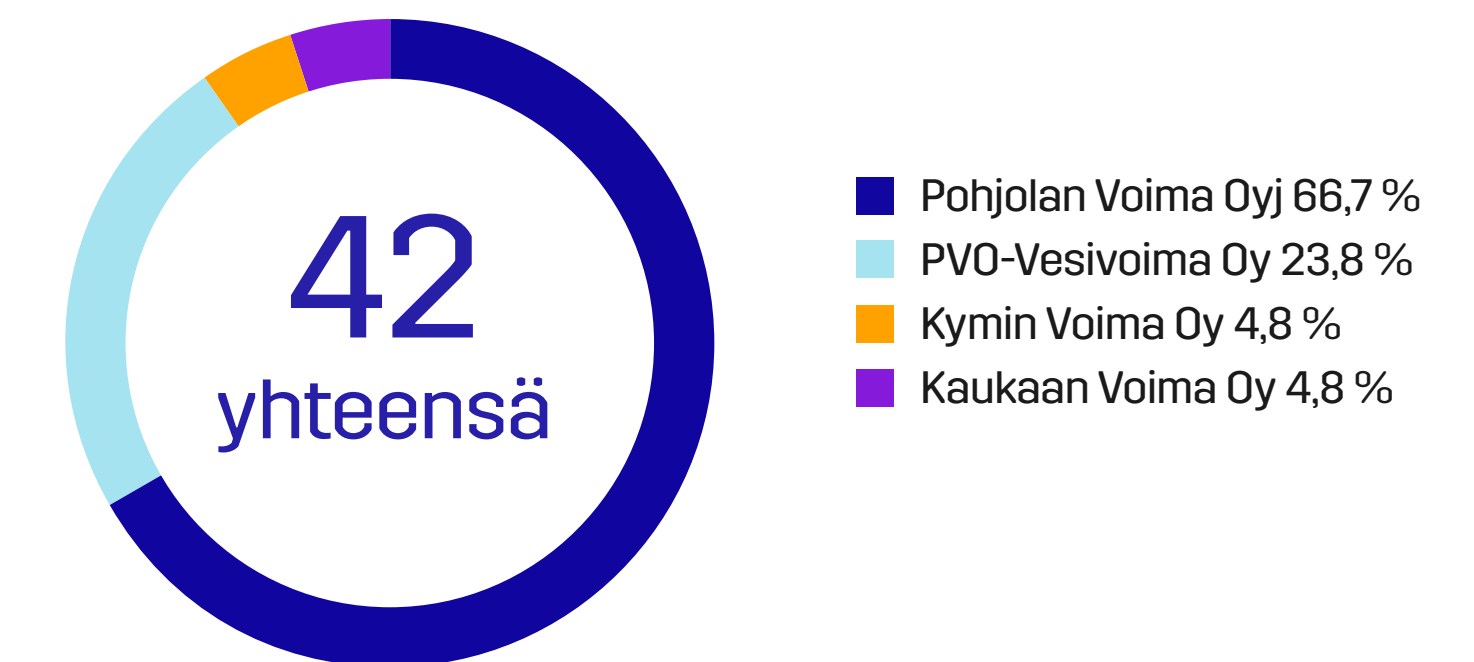
Ikäjakauma 31.12.2021, vakituiset henkilöt

Työsuhteen pituus 31.12.2021, vakituiset henkilöt

Henkilöstö yhtiöittäin 31.12.2021, vakituiset henkilöt

VASTUULLISUUS/TURVALLISUUS

Turvallisuus lähtee havainnoista

Kulttuurimme ja toiminta pohjautuvat henkilöstön kanssa yhdessä määriteltyihin arvoihin; taitavasti, rohkeasti, yhdessä. Taitavasti-arvo kattaa myös sen, että työskentelemme aina turvallisesti. Vuonna 2021 tavoitteenamme on ollut turvallisuuskulttuurin edistäminen ja toimittajaturvallisuuden parantaminen.

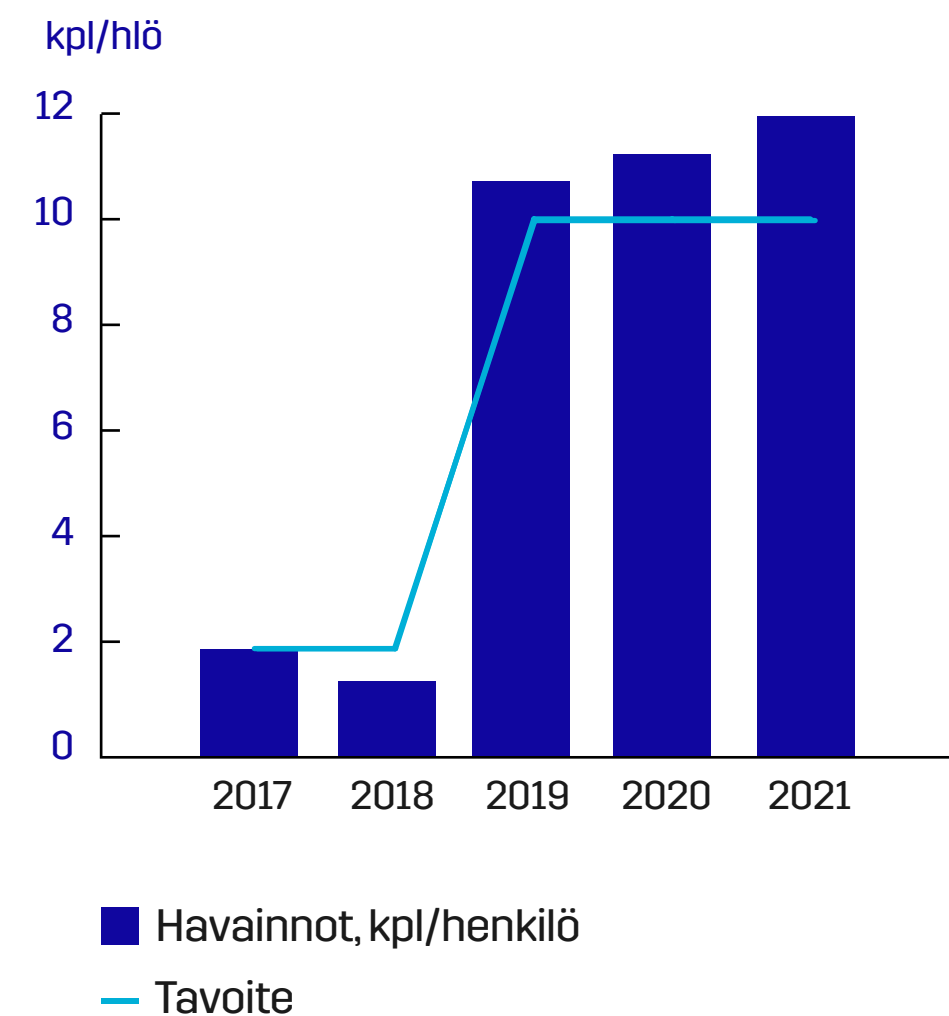
Turvallisuushavainnoinnissa vahva kehitys

Olemme viime vuosina kiinnittäneet huomiota ennakoivaan työturvallisuuteen. Tavoitteenamme oman henkilöstön tekemille turvallisuus-, ympäristö- ja energiatehokkuushavainnoille on ollut 10 kappaletta/henkilö. Vuonna 2021 havaintoja tehtiin keskimäärin 11,9 kappaletta henkilöä kohden. Tapaturmien osalta vuosi oli haastava, emmekä onnistuneet Nolla tapaturmaa -tavoitteessamme. Tuotantoyhtiöidemme henkilöstölle sattui 1 ja alihankkijoidemme henkilöstölle 7 sairauspoissaoloa vaatinutta tapaturmaa. Tapaturmien kasvu on huomioitu vuoden 2022 toimintasuunnitelmassamme määrän laskemiseksi. Panostamme alihankkijoidemme turvallisuuteen ja tarkastamme omat turvallisuuskäytäntömme.

Vuonna 2021 määritimme uudelleen tuotantoyhtiöidemme yritysturvallisuuden osa-alueiden sisällöt ja vastuut. Lisäksi aloitimme jatkuvuuden hallintajärjestelmän päivityksen.

Koronapandemia aiheutti edelleen vuonna 2021 merkittävää varautumista toimintamme jatkuvuuden turvaamiseksi. Tilannetta seurattiin aktiivisesti ja henkilöstöä ohjeistettiin virallisten suositusten mukaisesti. Varautuminen tuotti tulosta eikä koronapandemia aiheuttanut merkittävää haittaa.

Turvallisuus-, ympäristö- ja energiatehokkuushavainnot, kpl/hlö

Case: Tukeudumme työturvallisuus-, laatu- ja ympäristöarvioinneissa klusterin voimaan

Olemme päättäneet panostaa toimittajaverkoston vastuullisuusarviointeihin. Olemme jäsen HSEQ-auditointiklusterissa, jossa auditoidaan ja jaetaan muiden yhtiöiden kanssa tietoja toimittajien vastuullisuudesta.

Teimme viime vuonna neljä toimittaja-auditointia klusterin kautta. Lisäksi auditoimme itsenäisesti yhden kierrätyspolttoainetoimittajamme.

[Lue lisää auditointiyhteistyöstä](#)

VASTUULLISUUS/HIILIDIOKSIDINEUTRAALISUUS

Kohti hiilidioksidineutraalisuutta

Tavoitteemme on, että vuonna 2025 sähköntuotannostamme 99 % ja lämmöntuotannosta 85 % tuotetaan hiilidioksidineutraaleilla energialähteillä. Vuonna 2021 etenimme kohti tavoitettamme ja sähköntuotannon hiilidioksidineutraalin tuotannon osuus oli 96 % ja lämmöntuotannon 81 %.

Hiilineutraalin tuotantomme osuus kasvoi

Tuotannostamme hiilidioksidineutraalia ovat vesi- ja ydinvoima, lämpövoimalaitoksissa hiilidioksidineutraaleilla puuperäisillä polttoaineilla ja kierrätyspolttoaineiden bio-osuudella (Tilastokeskuksen käyttämä 60 %:n osuus) tuotettu energia.

Vuonna 2021 sähkön ja lämmön tuotannon hiilidioksidipäästöt olivat 0,6 miljoonaa tonnia. Sähköntuotantomme ominaishiilidioksidipäästö oli 33 g CO₂/kWh vuonna 2021.

Hiilidioksidineutraalin sähkön tuotantokapasiteettimme osuus on kasvussa:

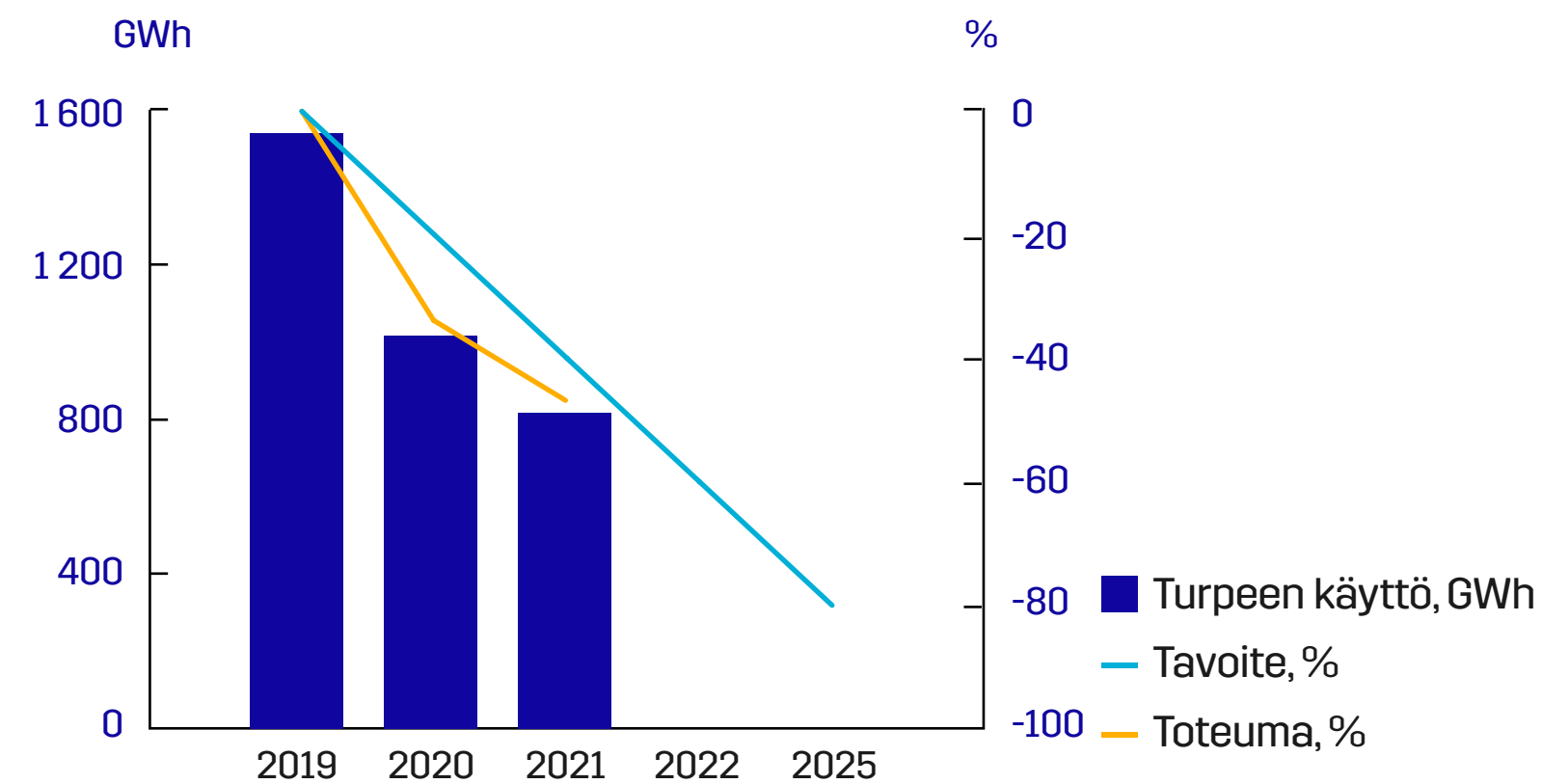
- Ydin- ja vesivoiman osuudet hiilidioksidineutraaleissa energialähteissämme ovat nousseet tehonkorotusten ansiosta.
- Olemme luponeet sähkön erillistuotannosta kivihieillä
- Lisäksi Olkiluodon OL3 EPR -laitosyksikön säännöllinen sähköntuotanto alkaa vuonna 2022.

Lämmöntuotannon hiilidioksidineutraaliuden tavoite on saavutettavissa kivihielestä luopumisen, turpeenpolton vähentämisen ja puuperäisten polttoaineiden lisäämisen myötä.

Vähensimme turpeen käyttöä 47 %

Tavoitteemme oli, että vuonna 2021 olemme vähentäneet turpeen käyttöä 40 % vuoden 2019 tasosta. Tavoite saavutettiin kirkkaasti. Turpeen käyttö vähentyi 47 %.

Turpeen käytön väheneminen

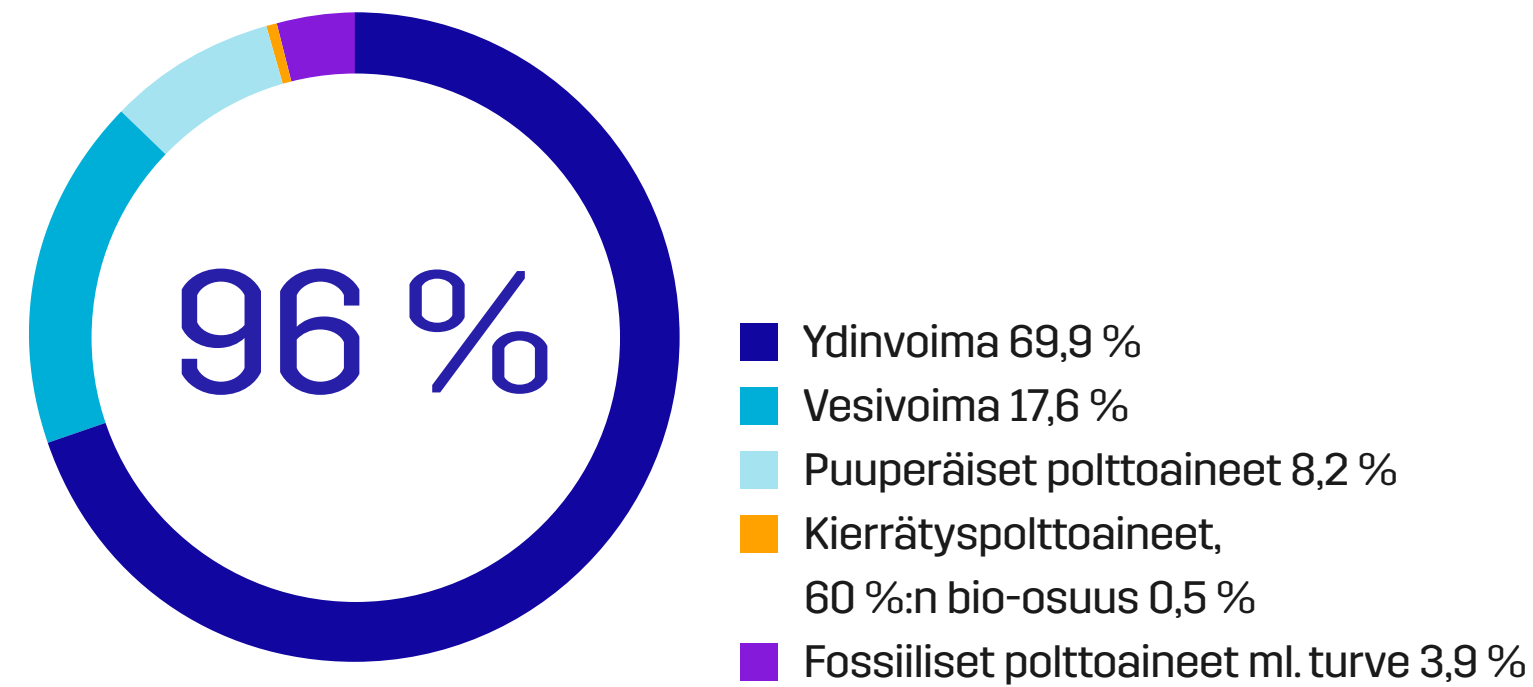
Case: Ilmastoyhteistyötä nuorten kanssa

Jatkoimme yhteistyötä ja keskusteluja nuorten kanssa ilmastotyöstä. Striimasimme viiden poliittisen nuorisjärjestön puheenjohtajan keskustelun kuntien roolista ilmastomuutoksen hillitsemisessä ja haastattelimme muiden järjestöjen edustajia.

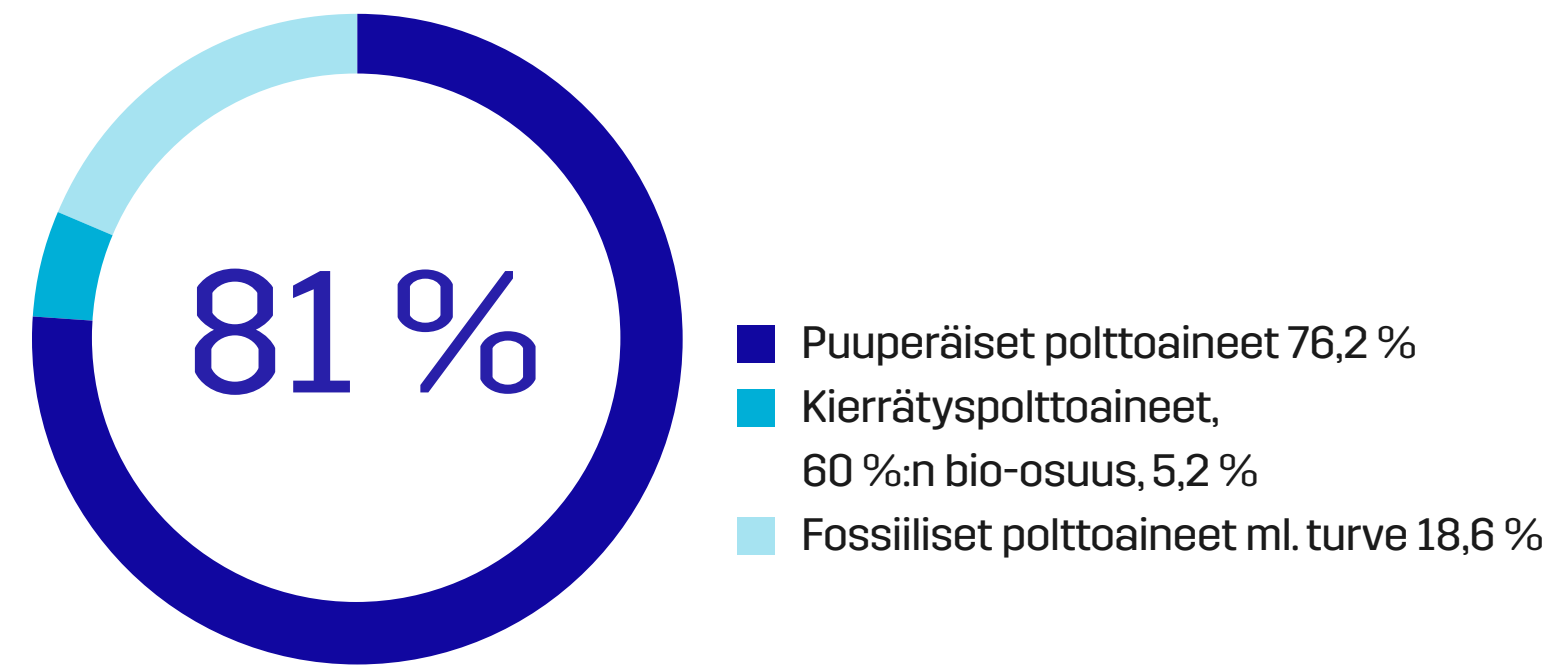
Loppuvuosi huipentui kumppanuuteemme Nuorten ilmasto- ja luontohuippukokouksessa. Tuimme tärkeää viestiä kanavillamme. Nuorten ilmastodelegaatti Maija Kuivalainen vieraili Sähkö tulee töpselistä -podcastissamme keskustelemassa eri sukupolvien välisistä eroista suhtautumisessa ilmastomuutokseen.

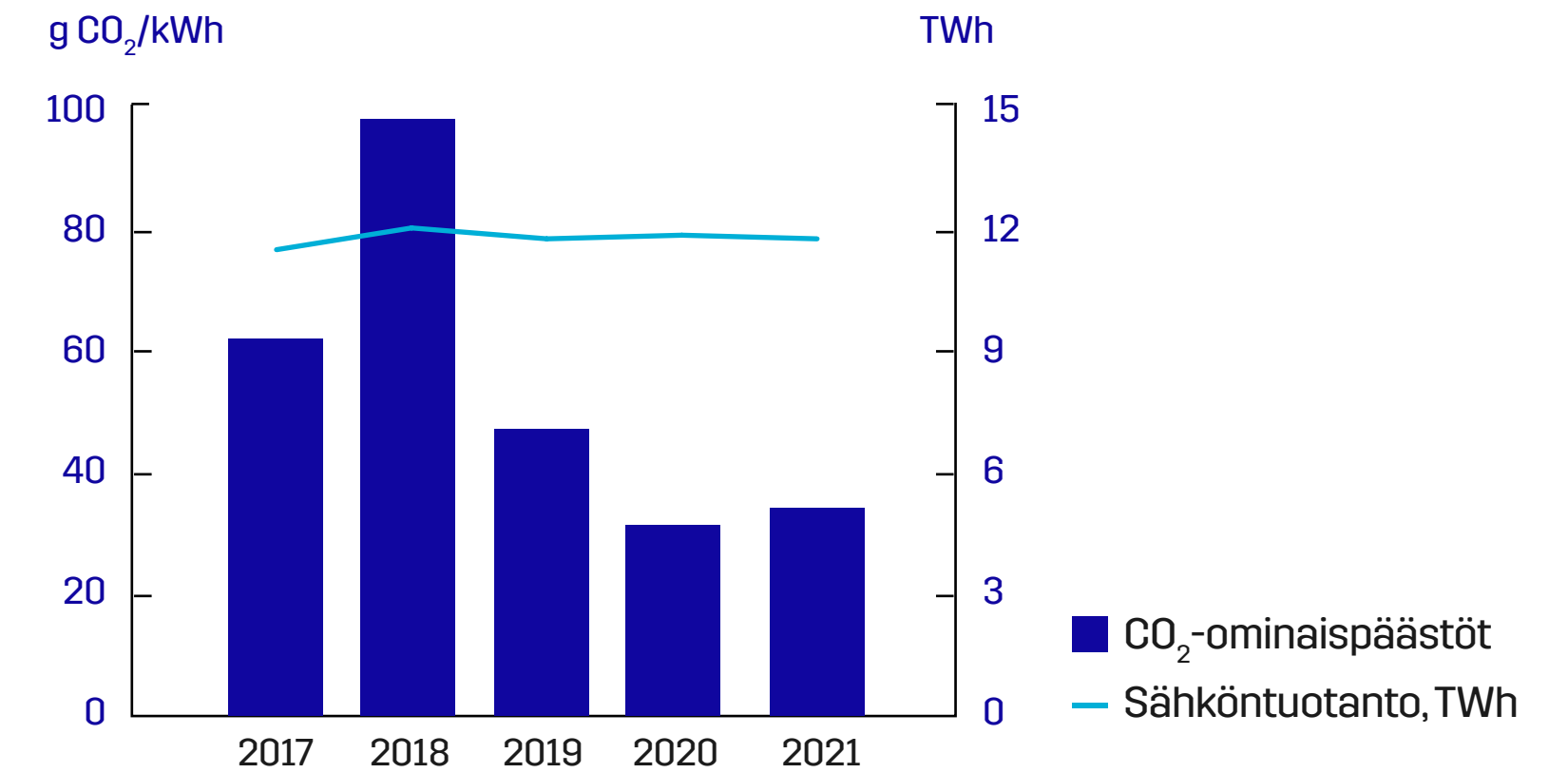
Hiilidioksidineutraali sähköntuotanto vuonna 2021

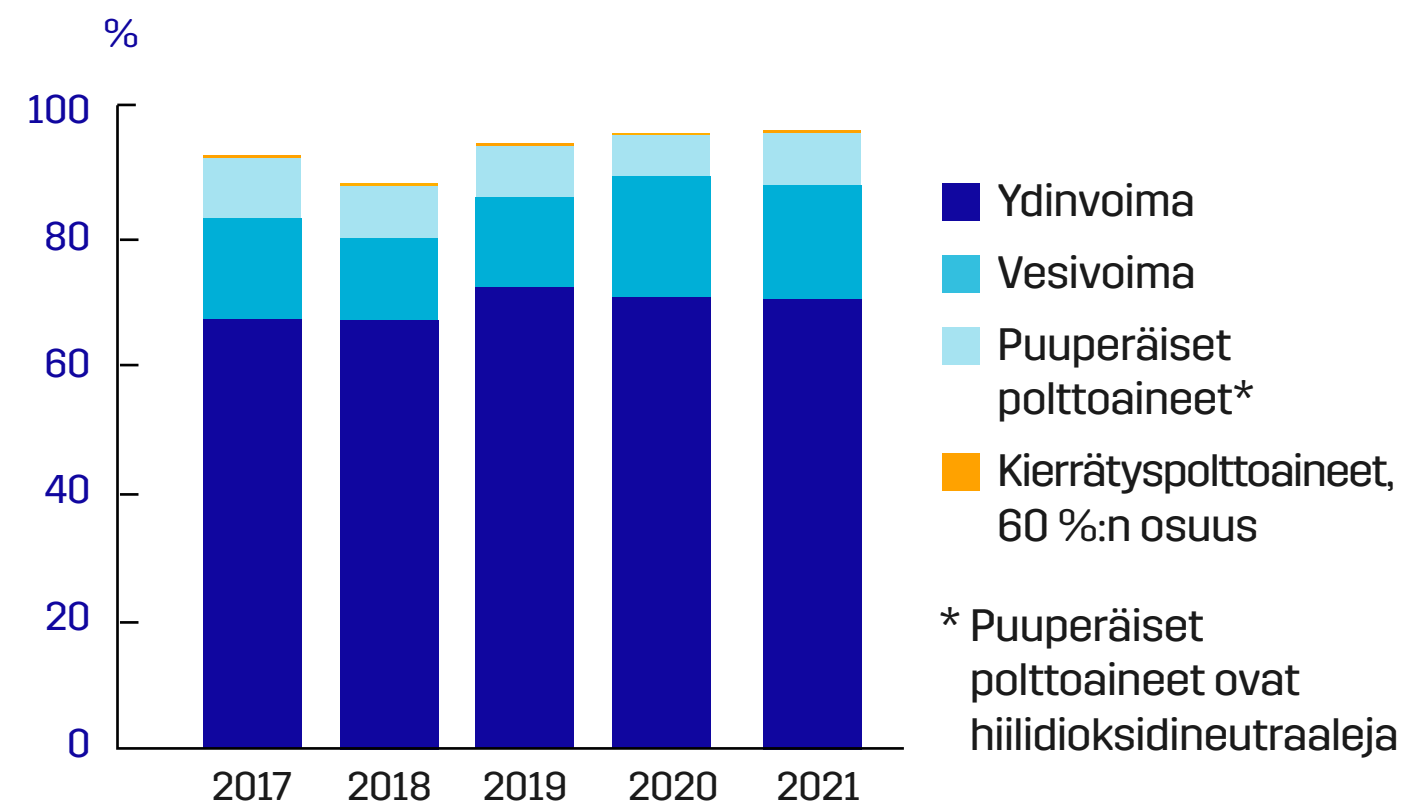
Hiilidioksidineutraali lämmöntuotanto vuonna 2021

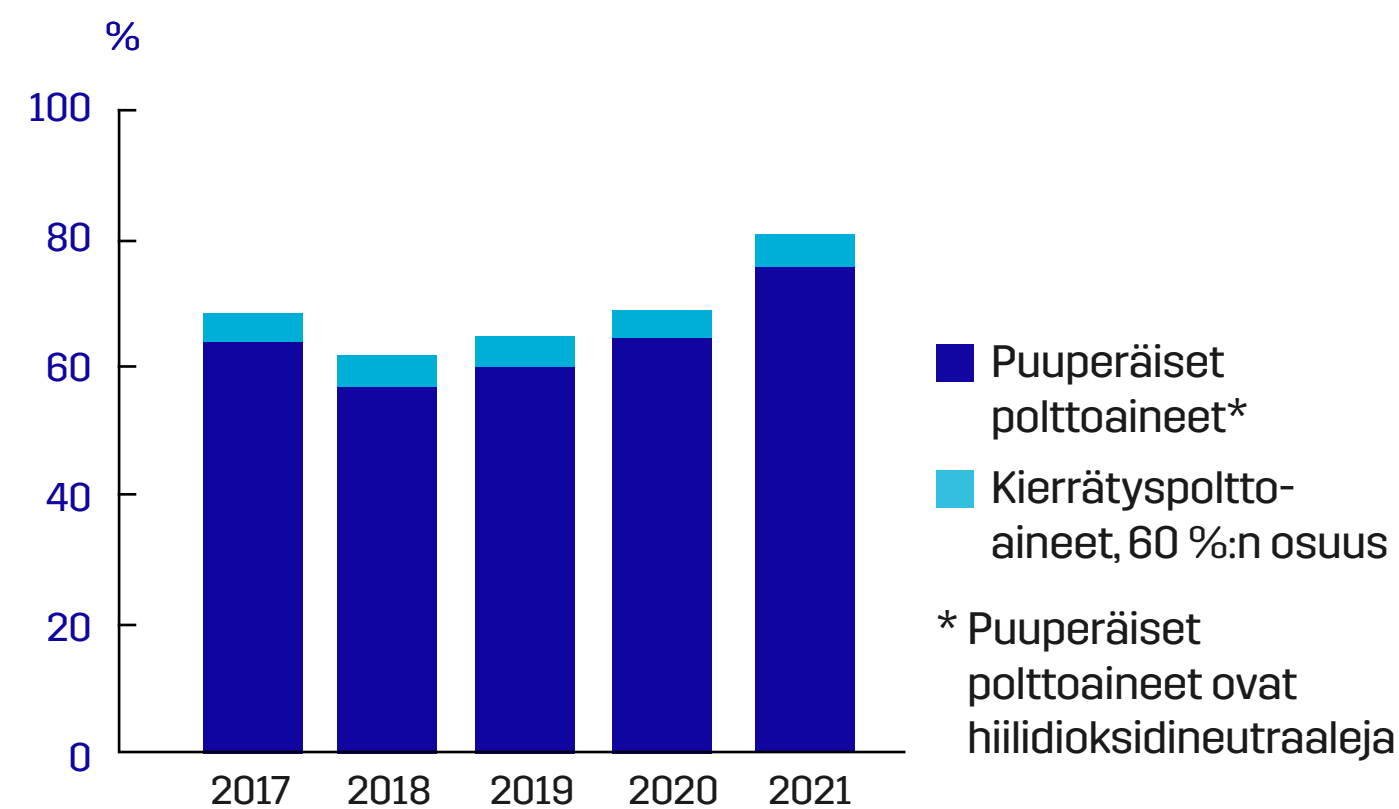
Sähköntuotannon ominaishiilidioksidipäästöt 2017–2021

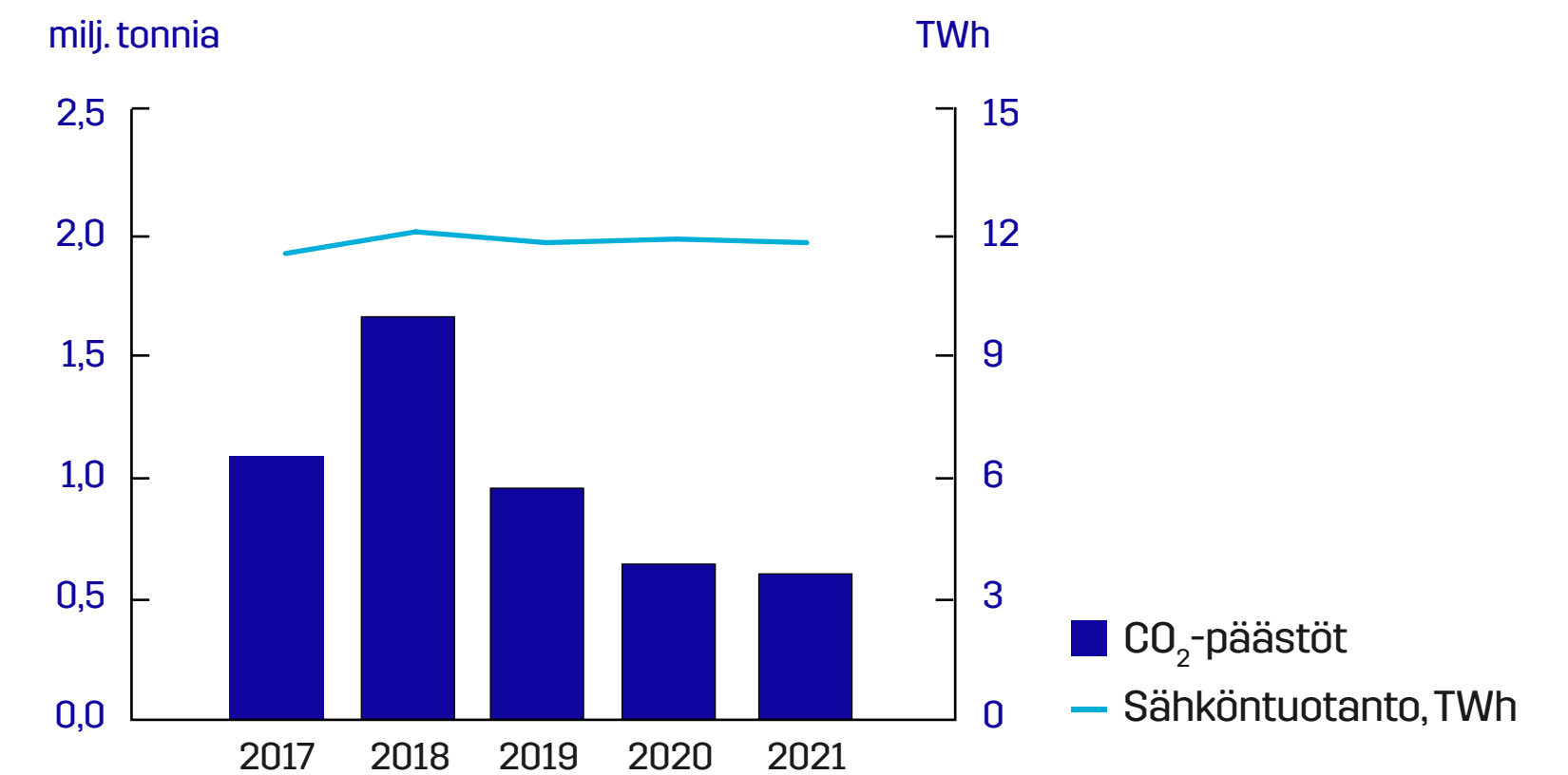
Sähköntuotannon hiilidioksidineutraalit energialähteet 2017–2021

Lämmöntuotannon hiilidioksidineutraalit energialähteet 2017–2021

Lämmön- ja sähköntuotannon hiilidioksidipäästöt 2017–2021

VASTUULLISUUS/YMPÄRISTÖ

Jatkuvaa parantamista ympäristöasioissa

Pitkäjänteisen energiantuotannon edellytyksenä on turvallisen, terveellisen ja monimuotoisen ympäristön säilyttäminen. Ympäristövaikutusten vähentämistä linjaa ympäristö- ja energiatehokkuuspolitiikkamme. Selvitämme toimintamme ympäristövaikutukset ja -riskit, toimintaamme liittyvät luontoarvot sekä ja energian tuotannon ja käytön tehostamisen mahdollisuudet. Ilmastonmuutoksen torjunnan lisäksi tavoitteenamme turvata luonnon monimuotoisuutta.

Vesivoima: istutimme 2,3 miljoonaa kalanpoikasta

Vesivoiman tuotanto vaikuttaa alueellisesti ja paikallisesti vesistöön ja sen kalakantoihin. Vesistöjä säännösteltiin ja vesivoimalaitoksia käytettiin vuonna 2021 lupaehtojen mukaisesti. Istutukset toteutettiin lähes istutussuunnitelmien mukaisesti.

- Kemi- ja Iijoen vesistön sekä merialueen kalakantojen ylläpitämiseksi istutettiin PVO-Vesivoiman velvoitteena vuonna 2021 yhteensä noin 2,3 miljoonaa kalanpoikasta.
- Kemijoen meri- ja jokialueelle istutettiin näistä 0,7 miljoonaa poikasta. Määrä vastasi 17 % yhdessä Kemijoki Oy:n kanssa istutetusta 4,0 miljoonasta kalanpoikasesta.

Patoturvallisuus: säännölliset patotarkastukset

Vuoden 2021 aikana patoturvallisuuslain mukaiset viisivuotismääräaikaistarkastukset tehtiin Isohaaran voimalaitoksen padoilla. Melon voimalaitoksen maapadossa vuonna 2016 havaittua vuotoa korjattiin edelleen injektoimalla. Korjaustyöt eivät ole vaikuttaneet ympäristöön eivätkä voimalaitoksen sähköntuotantoon.

Viranomaisen muutoshakemus istutus- ja kalatalousvelvoitteisiin

Lapin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus (Lapin ELY-keskus) jätti Pohjois-Suomen aluehallintovirastolle maaliskuussa 2017 muutoshakemuksen Kemijokea ja saman vuoden lokakuussa Iijokea koskeviin istutus- ja kalatalousvelvoitteisiin liittyen. PVO-Vesivoima jätti molemmissa hakemusasioissa muistutuksensa aluehallintovirastolle. Vuonna 2021 PVO-Vesivoima antoi vastaselityksensä hakijan selityksiin ja Suomen ympäristökeskuksen antamiin lausuntoihin.

Lämpövoiman päästöjä on pystytty pienentämään

Lämpövoimatuotannon suurimmat ympäristövaikutukset kohdistuvat ilmakehään. Suurimmat savukaasupäästöt ovat hiilidioksidi-, typenoksidi-, rikkidioksidi- ja hiukkaspäästöjä. Lämpövoimalaitosten päästötonneihin (t) vaikuttaa laitosten tuotantomäärä, mutta päästöihin voidaan vaikuttaa polttoainevalinnoilla, polttoprosessia optimoimalla ja savukaasujen puhdistustekniikalla. Kaikkia näitä olemme kehittäneet paremmiksi vuosien varrella.

Päästöt ilmaan laskivat typenoksideja lukuun ottamatta edelliseen vuoteen verrattuna. Vuonna 2021 lämmön- ja sähköntuotannon

- hiilidioksidipäästöt olivat 0,6 miljoonaa tonnia
- rikkidioksidipäästöt olivat 0,5 tuhatta tonnia
- typenoksidien päästöt olivat 1,8 tuhatta tonnia
- hiukkaspäästöt olivat 0,1 tuhatta tonnia.

Hämeenkyrön voimalaitoksella tapahtui lokakuussa laitehäiriö, jonka seurauksena 20–30 litraa laakerien voiteluöljyä päätyi läheiseen jokeen. Tuotannossamme ei tapahtunut vuonna 2021 muita merkittäviä ympäristöpoikkeamia.

Ympäristölupien päästöraja-arvot tiukkenevat

Kaikki lämpövoimalaitoksemme ovat lainsäädännön näkökulmasta suuria polttolaitoksia, joiden päästöjä sääntelee Suurten polttolaitosten LCP BAT-päätelmät (LCP, Large Combustion Plant; BAT, Best Available Techniques). Nämä päätelmät julkaistiin vuonna 2017. Osan voimalaitoksistamme täytyi toimia BAT:n mukaisesti jo 2021, osalla teollisuusvoimalaitoksia siirtymäaikaa on kauemmin. Kaikki voimalaitoksemme ovat kuitenkin valmistautuneet LCP BAT:n mukaiseen toimintaan. LCP BAT:n myötä voimalaitokset ovat jo uusineet tai uusivat ympäristölupansa. Uusissa ympäristöluvissa päästöraja-arvot tiukkenevat.

Järjestelmällistä ympäristö- ja energiatehokkuustyötä

Ympäristövaikutusten tarkastelussa otamme huomioon voimalaitoksen koko elinkaaren. Olemme sitoutuneet edistämään energiatehokkuutta.

Valtaosassa tuotantoyhtiöstämme on käytössä ISO 14001 -standardin mukaiset sertifioidut ympäristöjärjestelmät. Tuotantoyhtiöillämme on energiatehokkuusjärjestelmä ETJ+ tai ISO 50001 -energianhallintajärjestelmä, joista osa on sertifioitu. Lähes kaikki tuotantoyhtiömme ovat mukana energiatehokkuussopimuksissa 2017–2025.

Kiertotalous toimii: sivutuotteet tuhka ja kipsi hyötykäytössä

Tavoitteenamme on, että lämpövoimatuotannon sivutuotteista 100 % voidaan hyödyntää uudelleen raaka-aineena korvaamaan uusiutumattomia luonnonvaroja kuten kiviaineksia. Vuonna 2021

- voimalaitostemme polttoprosessin savukaasujen puhdistuksesta tulevaa lentotuhkaa ja kipsiä sekä kattiloiden pohjatuhkaa muodostui yhteensä 104 000 tonnia.
- sivutuotteistamme hyödynnettiin 75,3 % maarakentamisessa, metsälannoitteena ja rakennusteollisuudessa.

Sivutuotteiden hyötykäytön viiden vuoden keskiarvo oli 105 %. Jos kaikkea tuhkaa ei hyötykäytetä saman tien, sitä voidaan välivarastoida ja käyttää myöhemmin. Tämän vuoksi hyötykäyttöprosentti vaihtelee sadan prosentin kummallakin puolella.

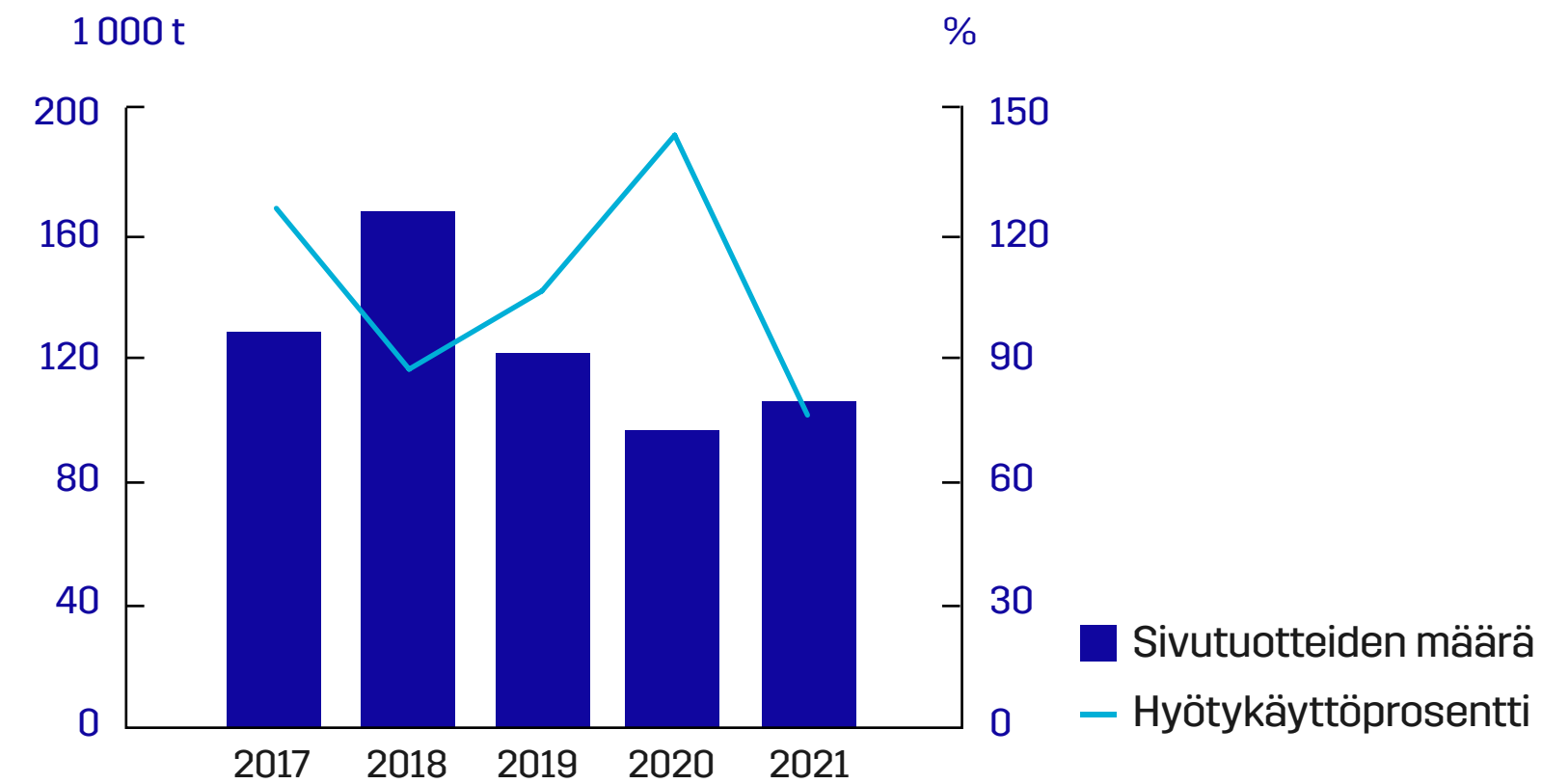
Ydinvoimatuotanto ympäristölupien mukaista

Pohjolan Voiman yhteisyrityksen TVO:n Olkiluodon ydinvoimalaitoksen toiminta oli vuonna 2021 lainsäädännön, ympäristölupien sekä ympäristö- ja energiatehokkuusjärjestelmän mukaista.

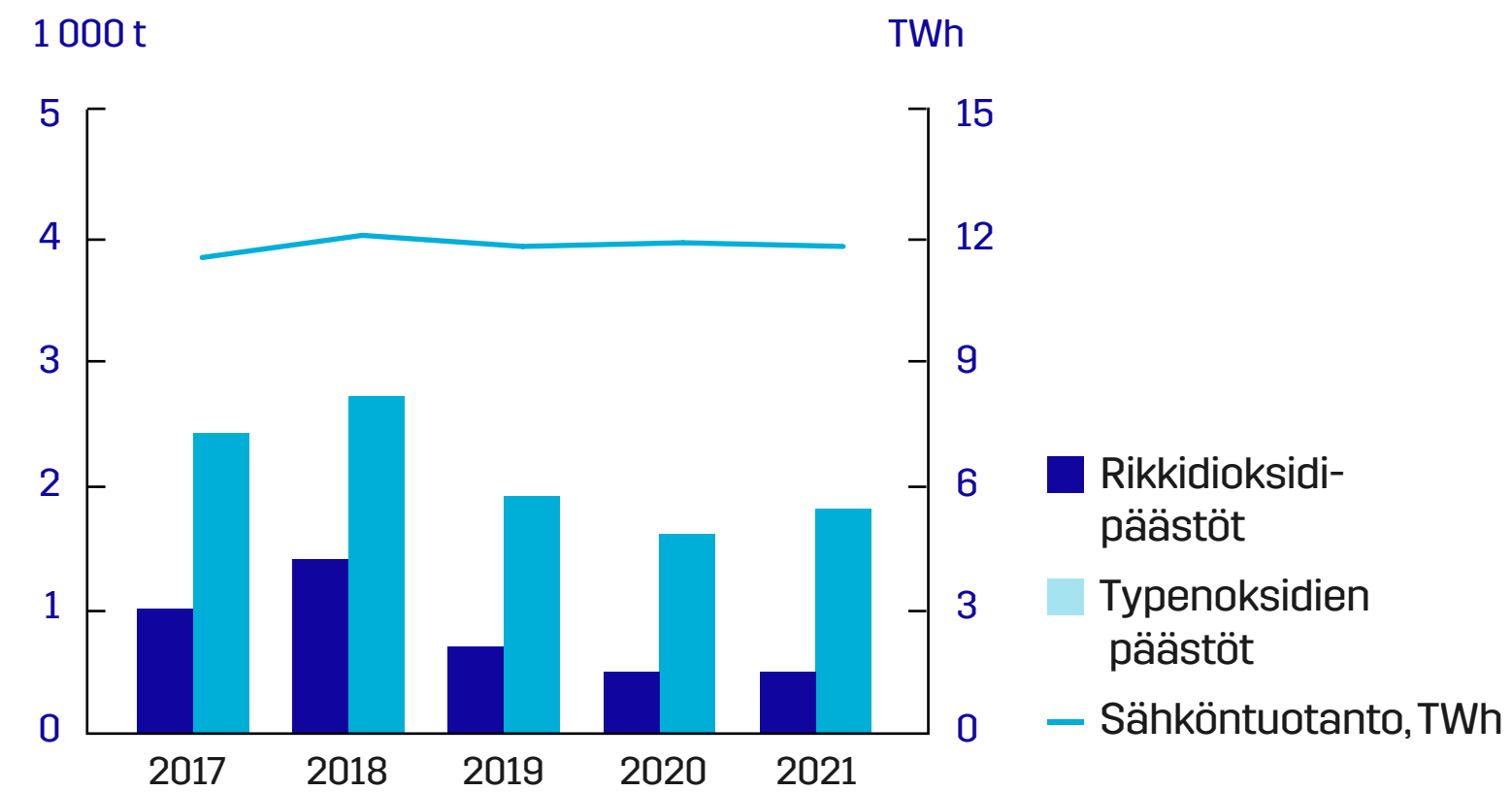
Vuoden 2021 ydinvoimatuotannon ympäristöasiat ja ympäristöä kuvaavat tunnusluvut sekä ympäristöohjelman tulokset raportoidaan yksityiskohtaisemmin TVO:n vastuullisuus- ja ympäristöraportissa. Tiedot ovat ulkopuolisen tahon todentamia.

[Lue lisää www.tvo.fi](http://www.tvo.fi)

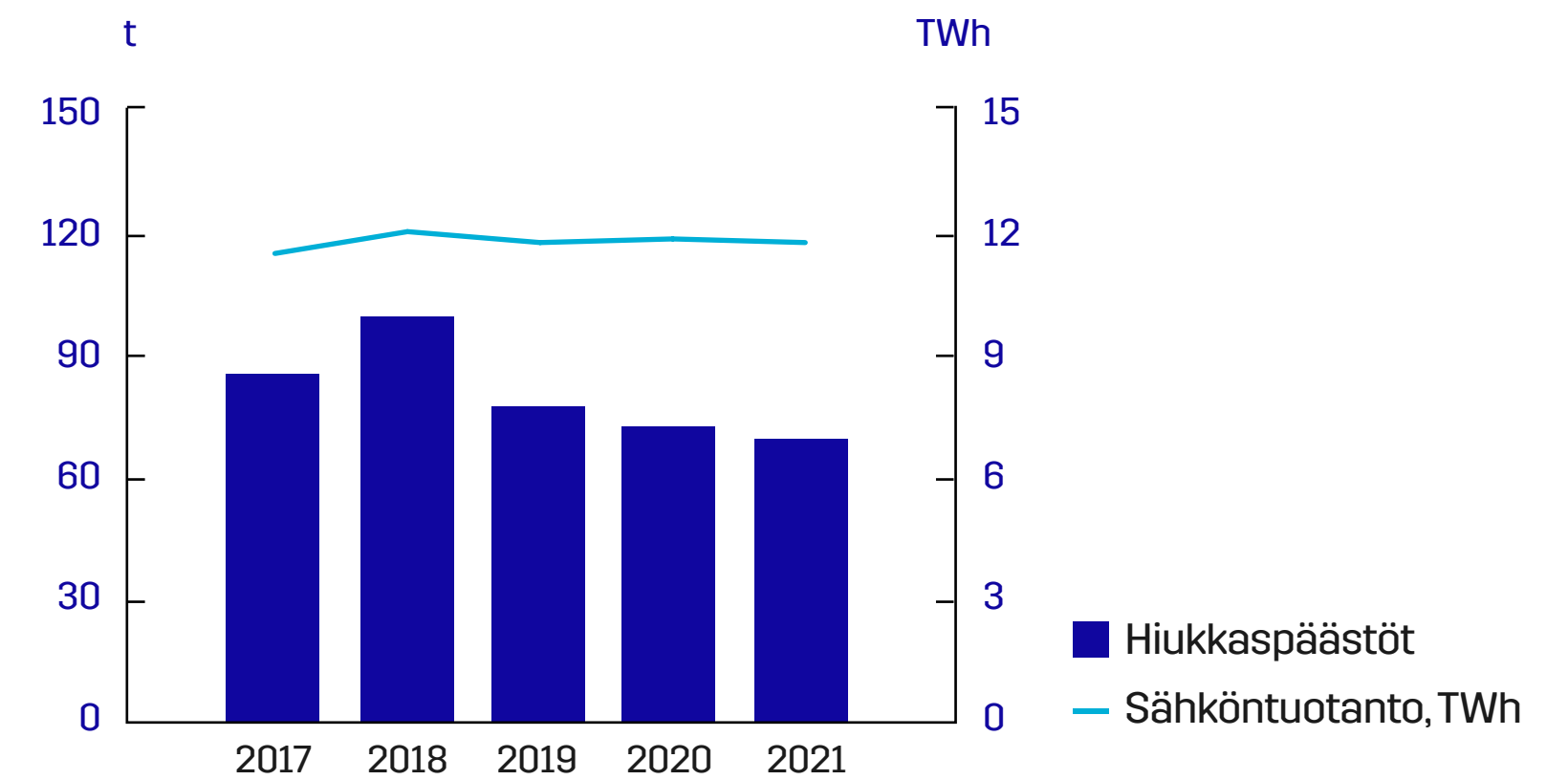
Sivutuotteiden määrä ja hyötykäyttöprosentti 2017–2021

Lämmön- ja sähköntuotannon happamoittavat päästöt 2017–2021

Lämmön- ja sähköntuotannon hiukkaspäästöt 2017–2021

HALLINNOINTI

Selvitys hallinto- ja ohjausjärjestelmästä 2021 36

Selvitys hallinto- ja ohjausjärjestelmästä 2021

1 Hallinnointiperiaatteet

Pohjolan Voima Oyj tytäryhtiöineen muodostavat Pohjolan Voima -konsernin. Konsernin emoyhtiön, Pohjolan Voima Oyj:n, rekisteröity kotipaikka on Helsinki. Pohjolan Voima Oyj on julkinen osakeyhtiö, jonka toimialana yhtiöjärjestyksen mukaan on hankkia energiaa osakkeenomistajilleen sekä harjoittaa muuta siihen liittyvää toimintaa. Lisäksi yhtiö voi omistaa toimialansa edellyttämiä osakkeita ja muuta omaisuutta.

Yhtiöjärjestyksen mukaisesti Pohjolan Voima toimittaa osakkailleen energiaa omakustannus-hintaperiaatteella (ns. mankala-periaatteella), eli luovuttaa tuottamansa tai hankkimansa energian osakkailleen näiden kunkin osakesarjan omistuksen suhteessa. Kyseisen osakesarjan osakas vastaa yhtiötä kohtaan yhtiöjärjestyksessä mainituista muuttuvista ja kiinteistä vuosikustannuksista. Emoyhtiön hallinnon kustannukset katetaan veloittamalla ne osana kiinteää vuosikustannusta yhtiöasiakirjoissa tarkemmin määritetyllä tavalla.

Yhtiöjärjestyksen mukaan kunkin osakkaan vastuusuus vuosikustannuksista rajoittuu aina osakeomistuksen suhteellista osuutta kaikista saman sarjan osakkeista vastaavaan määrään, eikä toisen osakkaan mahdollinen laiminlyönti laajenna osakeomistukseen perustuvaa osakkaan vastuuta. Osakkaat vastaavat yhtiöjärjestyksen 4§:ssä mainituista kustannuksista.

Pohjolan Voima Oyj:n yhtiökokous antaa hallitukselle ohjeita tytäryhtiöiden hallitusten kokoonpanosta ja tarvittaessa tietyistä tytäryhtiöissä tehtävistä päätöksistä. Emoyhtiön hallitus ja konsernin johtoryhmä käsittelevät konsernin toimintoihin liittyvät linjapäätökset. Emoyhtiö osallistuu tytär- ja osakkuusyhtiöidensä johtamiseen ja valvontaan näiden yhtiöiden hallintoelimiin nimettyjen edustajiensa kautta. Konsernin tytär- ja osakkuusyhtiöillä on omat hallintoelimensä.

Pohjolan Voiman hallinnointi perustuu lainsäädäntöön ja yhtiöasiakirjoihin. Listaamattomana julkisena osakeyhtiönä Pohjolan Voimalla ei ole velvollisuutta noudattaa hallinnointikoodia. Arvopaperimarkkinalain mukaan julkisen kaupan käynnin kohteena olevan arvopaperin liikkeellelaskijan on esitettävä toimintakertomuksessa tai erillisessä kertomuksessa selvitys hallinto- ja ohjausjärjestelmästä.

2 Yhtiökokous

Yhtiökokous on yhtiön ylin päättävä elin. Yhtiökokous päättää laissa ja yhtiöjärjestyksessä säädetyt asiat, valitsee hallituksen jäsenet yhtiöasiakirjojen määrittämällä tavalla, vahvistaa hallituksen jäsenten palkkiot ja valitsee tilintarkastajan. Lisäksi varsinainen yhtiökokous antaa sitovan ohjeen yhtiön hallitukselle tytäryhtiöiden

hallituksen jäseniksi ja varajäseniksi valittavista henkilöistä. Yhtiökokouksessa päätetään tarvittaessa sitovan ohjeen antamisesta hallitukselle myös tytäryhtiöiden merkittävistä investoinneista sekä muista yhtiöjärjestyksessä määritellyistä asioista.

Varsinainen yhtiökokous on pidettävä vuosittain kesäkuun loppuun mennessä. Yhtiökokouskutsu varsinaiseen yhtiökokoukseen toimitetaan osakkeenomistajille aikaisintaan neljä viikkoa ja viimeistään kaksi viikkoa ennen kokousta.

Pohjolan Voiman osakkaat vahvistivat varsinaisessa yhtiökokouksessa 25.3.2021 Pohjolan Voima Oyj:n tilinpäätöksen konsernitilinpäätöksineen vuodelta 2020, myönsivät vastuuvapauden hallituksen jäsenille ja toimitusjohtajalle sekä valitsivat hallituksen jäsenet ja varajäsenet uudelle toimikaudelle.

Ylimääräisessä yhtiökokouksessa 30.3.2021 päätettiin Laanilan Voima Oyj:n liiketoiminnan lakkauttamisesta.

Ylimääräisessä yhtiökokouksessa 27.5.2021 päätettiin hyväksyä Pohjolan Voiman puolesta sopimukset Teollisuuden Voima Oyj:n OL3 EPR-projektin vuoden 2018 kokonaissovintopöytäkirjaan ja sen liitesopimukseen tehtävistä muutoksista.

Ylimääräisessä yhtiökokouksessa ja vielä 11.8.2021 tehdyllä osakkaiden yksimielisellä päätöksellä päätettiin alentaa Pohjolan Voiman sidottua omaa pääomaa ylikurssirahastosta 2 133 941,69 eurolla ja sijoittaa varat yhtiön sijoitetun vapaan pääoman rahastoon. Ylikurssirahaston alentaminen liittyy Laanilan Voiman toiminnan päättymiseen. Lisäksi valtuutettiin hallitus päättämään varojen jakamisesta pääoman palautuksena sijoitetun vapaan oman pääoman rahastosta enintään 7 000 000 eurolla.

Ylimääräisessä yhtiökokouksessa 25.10.2021 päätettiin Hämeenkyrön Voima Oyj:n järjestelyistä; Pohjolan Voiman omistamien Hämeenkyrön Voima Oyj:n osakkeiden myynnistä Metsä Board Oyj:lle ja Metsä Board Oyj:n omistamien Pohjolan Voiman G10-osakesarjan osakkeiden hankkimisesta Pohjolan Voimalle. Osana kokonaisjärjestelyä päätettiin lisäksi Pohjolan Voiman G10-osakesarjan pääoman palauttamisesta sijoitetun vapaan oman pääoman rahastosta.

3 Hallitus

Hallituksen kokoonpano

Hallituksen jäsenet valitaan vuosittain yhtiökokouksessa. Yhtiöjärjestyksen mukaan hallitukseen kuuluu 5–13 varsinaista jäsentä. Hallituksen jäsenille voidaan valita henkilökohtaiset varajäsenet.

Varsinaisessa yhtiökokouksessa 25.3.2021 valittiin hallitukseen yhdeksän jäsentä ja heille henkilökohtaiset varajäsenet. Hallitukseen valittiin suostumustensa mukaisesti jäseniksi CFO Tapio Korpeinen, CFO Seppo Parvi, lakiasiaintoimittaja Jukka Hakkila, johtaja Tomi Sederholm, toimitusjohtaja Anders Renvall, CEO Esa Kaikkonen, toimitusjohtaja Rami Vuola, toimitusjohtaja Juha-Pekka Weckström ja rahoitusjohtaja Jouni Lampinen.

Aikavälillä 1.1.–25.3.2021 hallitukseen kuuluivat Tapio Korpeinen (puheenjohtaja), Seppo Parvi, Jukka Hakkila, Tomi Sederholm, Anders Renvall, Esa Kaikkonen, Rami Vuola, Mikko Lepistö ja Roger Holm.

Hallituksen järjestäytymiskokouksessa valittiin hallituksen puheenjohtajaksi Tapio Korpeinen ja varapuheenjohtajaksi Seppo Parvi. Hallituksen sihteeriksi nimettiin lakiasiaintoimittaja Tiina Nyström.

Hallituksen kaikki jäsenet ovat yhtiöstä riippumattomia. Hallituksen jäsenet eivät omista yhtiön osakkeita.

Valinnassa noudatettavasta menettelystä sekä hallituksen järjestäytymisestä määrätään tarkemmin yhtiöasiakirjoissa. Hallituksen puheenjohtajan nimeää yhtiön suurin osakas hallituksen jäsenten joukosta ja varapuheenjohtajan toiseksi suurin osakas. Toimitusjohtaja ei ole hallituksen jäsen.

Hallituksen tehtävät

Hallituksen tehtävänä on huolehtia yhtiön hallinnosta ja sen toiminnan asianmukaisesta järjestämisestä. Hallitus myös huolehtii siitä, että yhtiön kirjanpito ja varainhoidon valvonta on asianmukaisesti järjestetty. Hallitus valvoo, että Pohjolan Voiman asioita hoidetaan yhtiöasiakirjojen ja yhtiökokouksen päätösten mukaisesti.

Hallituksen työjärjestyksessä on tarkemmin määritelty hallituksen keskeiset tehtävät ja toimintatapa.

Tehtävänsä toteuttamiseksi hallitus muun muassa:

- nimittää toimitusjohtajan ja toimitusjohtajan sijaisen sekä johtoryhmän jäsenet
- ohjaa ja valvoo Pohjolan Voiman toimivaa johtoa
- päättää konsernistrategiasta
- päättää konsernin rahoituksesta
- päättää konsernin budjetista ja toimintasuunnitelmasta
- päättää palkitsemisjärjestelmien periaatteista sekä hyväksyy toimitusjohtajan toimitusjohtajasopimuksen ja muut etuudet, ellei hallitus ole valtuuttanut hallituksen puheenjohtajaa tai palkitsemis- ja nimitysvaliokuntaa
- nimittää toimikuntien ja työryhmien jäsenet
- hyväksyy politiikat ja muut ohjeet, jotka luovat perustan johtamisjärjestelmälle ja sisäiselle valvonnalle ja joilla asetetaan rajat sekä ohjataan ja valvotaan tytäryhtiöiden toimintaa
- vahvistaa valiokuntien ja yhtiöasiakirjoissa nimettäväksi määrättyjen toimikuntien ja työryhmien työjärjestykset

- ohjaa ja valvoo konsernin riskien hallintaa
- laatii toimintakertomuksen ja hyväksyy tilinpäätöksen
- hyväksyy osavuosikatsauksen
- ohjaa ja valvoo tytäryhtiöiden toimintaa
- hyväksyy osakesarjakohtaiset kiinteät veloitukset sekä muut osakaslaskutuksen perusteet
- päättää yhtiökokouksen koollekutsumisesta
- päättää investoinneista yhtiöasiakirjojen mukaisesti sekä yritys- ja kiinteistökaupoista, ellei ole valtuuttanut toimitusjohtajaa
- päättää luoton ottamisesta ja vakuuksien antamisesta.

Hallitus arvioi kerran vuodessa toimintaansa.

Yhtiökokous päättää hallitus- ja valiokuntatyöskentelystä maksettavista palkkioista ja niiden määräytymisperusteista. Vuonna 2021 hallituksen jäsenille ja varajäsenille maksettiin palkkioita yhteensä 461 200 euroa.

Vuonna 2021 hallitus kokoontui 19 kertaa. Kokouksiin osallistui keskimäärin 98 prosenttia jäsenistä.

Hallituksen valiokunnat

Hallituksen vastuulle kuuluvien asioiden käsittelyn tehostamiseksi hallitus on nimittänyt sitä avustavat ja sille raportoivat tarkastus- ja rahoitusvaliokunnan sekä palkitsemis- ja nimitysvaliokunnan.

Hallitus nimeää vuosittain keskuudestaan vähintään kolme jäsentä molempiin valiokuntiin, nimeää valiokuntien puheenjohtajat ja vahvistaa työjärjestykset.

Palkitsemis- ja nimitysvaliokunta

Palkitsemis- ja nimitysvaliokunta käsittelee johdon nimitys- ja palkitsemisasiota, johtoryhmän ja henkilöstön palkitsemisjärjestelmiä koskevia asioita, sekä voi valmistella hallituksen jäsenten valintaa ja palkitsemista koskevia asioita yhtiökokoukselle.

Hallitus valitsi 2021 varsinaisen yhtiökokouksen jälkeen palkitsemis- ja nimitysvaliokunnan puheenjohtajaksi Tapio Korpeisen ja valiokunnan muiksi jäseniksi Seppo Parvin ja Anders Renvallin. Palkitsemis- ja nimitysvaliokunta kokoontui vuonna 2021 kolme kertaa. Osallistumisprosentti kokouksissa oli 100.

Tarkastus- ja rahoitusvaliokunta

Tarkastus- ja rahoitusvaliokunta avustaa hallitusta hallituksen vastuulle kuuluvien rahoitusta, taloudellista raportointia, valvontaa ja tarkastusta koskevien asioiden käsittelyssä ja valmistelussa. Lisäksi valiokunta valmistelee suosituksen tilintarkastajan valintaa varten sekä valvoo tilintarkastajan riippumattomuutta.

Hallitus valitsi 2021 varsinaisen yhtiökokouksen jälkeen tarkastus- ja rahoitusvaliokunnan puheenjohtajaksi Tomi Sederholmin ja valiokunnan muiksi jäseniksi Rami Vuolan ja Jukka Hakkilan.

Valiokunta kokoontui vuonna 2021 12 kertaa. Osallistumisprosentti kokouksissa oli 100.

Hallituksen valiokuntien lisäksi hallitus voi nimetä toimikuntia tai työryhmiä avustamaan hallitusta ja ylintä johtoa. Hallitus vahvistaa toimikuntien ja työryhmien tehtävät ja toimintaperiaatteet.

4 Toimitusjohtaja

Hallitus nimittää toimitusjohtajan. Toimitusjohtajan tehtävänä on osakeyhtiölain mukaan hoitaa juoksevaa hallintoa hallituksen antamien ohjeiden ja määräysten mukaisesti. Toimitusjohtaja vastaa siitä, että yhtiön kirjanpito on lain mukainen ja varainhoito luotettavalla tavalla järjestetty. Toimitusjohtaja antaa hallitukselle ja sen jäsenille riittävät tiedot hallituksen tehtävien hoitamiseksi ja huolehtii hallituksen päätösten toimeenpanosta.

Pohjolan Voima Oyj:n toimitusjohtajana toimii Ilkka Tykkyläinen. Toimitusjohtajan sijaiseksi on nimetty Tiina Nyström.

5 Konsernin johtoryhmä

Konsernin johtoryhmä avustaa toimitusjohtajaa operatiivisessa johtamisessa. Johtoryhmän jäsenet raportoivat suoraan toimitusjohtajalle. Vuonna 2021 johtoryhmään kuuluivat toimitusjohtajan lisäksi Minna Laakso, Riitta Larnimaa, Tiina Nyström, Jani Pulli, Kaj Råttis ja Jarmo Tervo.

6 Palkitseminen

Hallituksen palkitsemis- ja nimitysvaliokunta vahvistaa yhtiön palkitsemisjärjestelmät. Johtoryhmän jäsenten kannustepalkkiot perustuvat pitkäjänteiseen palkkiojärjestelmään ja siinä vahvistettuihin kriteereihin. Palkitsemisjärjestelmään ei sisälly osakkeita tai osakejohdannaisia.

Hallituksen jäsenet, toimitusjohtaja tai muut yhtiön johtoon kuuluvat eivät omista yhtiön osakkeita.

7 Lähipiirihallinto

Pohjolan Voimassa ylläpidetään lähipiiriluetteloa, jonka tarkoituksena on auttaa tunnistamaan sellaiset liiketoimet, joiden osapuolena on Pohjolan Voiman lähipiiriin kuuluva. Yhtiö käy vuosittain läpi lähipiirin ja onko sen tiedossa muutoksia sen lähipiiriin. Yhtiön lähipiiritietojen keruuprosessi varmistaa, että kaikki tarvittavat tiedot tulevat sisällytetyksi tilinpäätökseen.

Mahdollisista Pohjolan Voiman johdon ja sen lähipiirin kanssa tehtävistä liiketoimista päättää aina yhtiön hallitus.

8 Sisäinen valvonta

Hallitus ja operatiivinen johto vastaavat yhtiön sisäisen valvonnan järjestämisestä ja sen riittävyydestä. Sisäisen valvonnan tavoitteena on varmistaa toiminnan tehokkuus ja tuloksellisuus, informaation luotettavuus sekä säännöksiin ja toimintaperiaatteiden noudattaminen. Yhtiöasiakirjat sekä hallituksen vahvistamat politiikat,

kuten liiketapapolitiikka (Code of Conduct) sekä toimintaohjeet luovat perustan Pohjolan Voiman hallintojärjestelmälle ja sisäiselle valvonnalle.

9 Taloudellinen ohjaus ja raportointi

Taloudelliseen raportointiprosessiin liittyvän sisäisen valvonnan tavoitteena on varmistaa, että johdolla on päätöksenteon tukena käytettävissä luotettavaa, ajantasaista tietoa ja että tilinpäätös ja osavuositarkastukset on laadittu lakien ja määräysten mukaisesti.

Pohjolan Voima noudattaa konsernitilinpäätöksessään EU:ssa sovellettavaksi hyväksytyjä kansainvälisiä tilinpäätösstandardeja (IFRS) sekä joukkovelkakirjan listanneille yhtiöille asetettuja vaatimuksia.

Tarkastus- ja rahoitusvaliokunnan tehtävänä on vahvistetun työjärjestyksen mukaisesti avustaa hallitusta yhtiön sekä konsernin ja sen osien taloudellisen tilanteen seuraamisessa, taloudellisen raportoinnin, kirjanpidon sekä varainhoidon järjestämisen asianmukaisuuden valvonnassa, sisäinen valvonnan ja riskienhallinnan asianmukaisuuden järjestämisen valvonnassa, sisäisen tarkastuksen ja tilintarkastuksen asianmukaisesti järjestämisen valvonnassa sekä laskentaperiaatteita koskevia muutoksien käsittelyssä.

Konsernin talousjohdon alaisuudessa oleva taloustoiminto huolehtii paitsi ulkoisen laskennan edellyttämien osavuositarkastusten ja vuositilinpäätösten laatimisesta Pohjolan Voiman ja konserniin kuuluvien yhtiöiden osalta myös

sisäisten laskelmien, kuten kuukausiraporttien, tulosennusteiden ja analyysien raportoinnista. Nimetyt business controllerit läpikäyvät yhtiöiden taloustilannetta ja laativat yhtiötason sisäiset raportit kuukausittain. Yhtiöiden talousraportointi käsitellään säännöllisesti yhtiöiden hallituksessa.

Raportoinnissa käytetään pääsääntöisesti yhteisiä järjestelmiä. Taloushallinnon prosesseja sekä kirjanpito- ja reskontraprosesseja hoitaa palveluntarjoaja osaprosessien kuvausten, sovittujen periaatteiden, vahvistetun vastuunjaon ja ohjausmallin mukaan. Taloudellisen raportoinnin prosessien ja kontrollien seuranta ja kehittäminen on jatkuvaa toimintaa.

Emoyhtiön ja muiden konserniyhtiöiden erillis-tilinpäätöksessä noudatetaan suomalaista kirjanpitoikäytäntöä. Yksittäisten konserniyhtiöiden raportointiin tuloslaskelmiin ja taseisiin tehdään oikaisuja konsernilaskennassa, jotta ne vastaisivat konsernin tilinpäätöksen laadintaperiaatteita (IFRS). Konsolidoinnin oikeellisuus varmistetaan täsmäytyksin. Emoyhtiön taloudellinen kehitys raportoidaan vuosineljänneksittäin emoyhtiön hallitukselle. Konsolidoitu IFRS tilinpäätös raportoidaan emoyhtiön hallitukselle kaksi kertaa vuodessa.

Kustannuksien, investointien ja taloudellisten sitoumusten päätöksentekojärjestys on määritetty yhtiöasiakirjoissa ja hyväksymiskeudet on määritetty portaittain eri organisaatiotasolle hallituksen vahvistamassa toiminta-

ohjeessa. Merkittävimmät päätökset viedään erikseen ao. konserniyhtiön sekä emoyhtiön hallituksen hyväksyttäväksi.

10 Riskienhallinta

Riskienhallinta on jatkuva prosessi, jonka tavoitteena on arvioida ja hallita liiketoimintaan, asetettujen tavoitteiden saavuttamiseen ja toiminnan jatkuvuuden varmistamiseen liittyviä uhkia ja mahdollisuuksia. Pohjolan Voiman riskienhallinnan pääperiaatteet määritellään konsernin riskienhallintapolitiikassa. Tytäryhtiöt ja konsernitoiminnot vastaavat kukin omasta riskienhallinnastaan ja sen raportoinnista. Johto raportoi hallitukselle kokonaisriskitilanteesta osana strategia- ja toiminnansuunnitteluprosessia. Hallitus valvoo yhtiön strategiaan ja toimintaan liittyvien riskien arviointia, riskienhallinnan toimenpiteitä ja tuloksia.

11 Sisäinen tarkastus

Pohjolan Voiman sisäisen tarkastuksen toimintaperiaatteet ja keskeiset menettelytavat on määritelty hallituksen vahvistamassa toimintapolitiikassa. Sisäinen tarkastus tukee toiminnallaan organisaation tavoitteiden saavuttamista tarjoamalla järjestelmällisen lähestymistavan hyvän hallintojärjestelmän, riskienhallinnan ja sisäisen valvontajärjestelmän arviointiin ja kehittämiseen. Lisäksi sisäinen tarkastus hallinnoiväärinkäytösepäilyjen ilmoitusmenettelyä

määritetyn menettelyn mukaan. Sisäisen tarkastuksen palvelun tuottaa BDO Oy. Yhteyshenkilönä ulkoiseen palveluntuottajaan toimii talousjohtaja. Sisäinen tarkastus raportoi toiminnallisesti tarkastus- ja rahoitusvaliokunnalle sekä raportoi suunnitelmastaan ja havainnoistaan Pohjolan Voiman hallitukselle.

12 Sisäpiirihallinto

Pohjolan Voima noudattaa EU:n markkinoiden väärinkäytösasetusta, Suomen arvopaperimarkkinalakia, viranomaisten ohjeita ja määräyksiä sekä Nasdaq Helsinki Oy:n julkaisemaa pörssin sisäpiiriohjetta. Yhtiön hallitus on hyväksynyt toimintaohjeen, joka määrittelee vastuuhenkilöt sisäpiirihallinnon tehtäville sekä sisäpiirihallintoa, yhtiön sisäpiiriläisiä ja johtotehtävissä toimivia henkilöitä sekä heidän lähipiiriinsä kuuluvia koskevat toimintatavat.

Joukkovelkakirjojen liikkeellelaskijana Pohjolan Voima pitää markkinoiden väärinkäytösasetuksen mukaisesti hankekohtaisia sisäpiirilueteloita henkilöistä, jotka työ- tai muun sopimuksen perusteella työskentelevät yhtiölle ja säännöllisesti tai satunnaisesti saavat sisäpiiritietoa liittyen suoraan tai välillisesti liikkeellelaskijaan. Sisäpiiritiedon käsittelystä on laadittu toimintaohje, jonka ylläpitämisestä ja päivittämisestä vastaa lakiasiaintojohtaja. Sisäpiirilueteloiden laatimisesta ja ylläpitämisestä vastaa yhtiön lakiasioiden toiminto.

13 Tiedonantopolitiikka

Pohjolan Voiman hallitus on vahvistanut sijoitajaviestintää koskevan tiedonantopolitiikan. Tiedonantovelvollisuus muodostuu säännöllisestä ja jatkuvasta tiedonantovelvollisuudesta. Yhtiön viestinnän tavoitteena on ilman aiheetonta viivettä antaa sijoittajille ja muille markkinoilla toimijoille oikeaa ja merkityksellistä tietoa yhtiön toiminnasta, toimintaympäristöstä, strategista tavoitteista sekä taloudellisesta tilanteesta. Pohjolan Voiman toimitusjohtaja, hallituksen puheenjohtaja tai heidän valtuuttamansa hyväksyy pörssitiedotteet.

14 Tilintarkastus ja tilintarkastaja

Lakisääteisen tilintarkastuksen pääasiallisena tehtävänä on todentaa, että tilinpäätös antaa oikeat ja riittävät tiedot konsernin tuloksesta ja taloudellisesta asemasta. Varsinainen yhtiökokous valitsee vuosittain tilintarkastajan, jonka tulee olla Keskuskauppakamarin hyväksymä tilintarkastusyhteisö.

Vuoden 2021 varsinainen yhtiökokous valitsi tilintarkastajaksi tilintarkastusyhteisö PricewaterhouseCoopers Oy:n. Päävastuullisena tilintarkastajana on toiminut KHT Niina Vilske.

Vuonna 2021 tilintarkastajalle maksettiin tilintarkastamiseen liittyviä palkkioita 201 295 euroa. Lisäksi maksettiin muista palveluista palkkioita 8 450 euroa.

TOIMINTAKERTOMUS

Hallituksen toimintakertomus 2021

40

Avainluvut (IFRS)

45

Hallituksen toimintakertomus 2021

Toimintaympäristö

Vuonna 2021 Suomen sähkön kulutus oli 86 TWh (82 TWh vuonna 2020). Sähköä tuotettiin Suomessa 69 (67) TWh ja sitä tuotiin Suomeen nettomääräisesti 17 (15) TWh. Tuontisähköllä katettiin 20,1 (18,5) prosenttia Suomen sähkön kulutuksesta. Suurin osa sähköstä tuotiin Ruotsista. Vuonna 2021 sähkön käyttö kasvoi Suomessa 5 prosenttia edellisvuodesta, takaisin koronapandemiaa edeltävälle tasolle. Teollisuuden sähkön kulutus nousi 3 prosenttia ja muiden sektorien kulutus kasvoi 10 prosenttia.

Nord Pool Spot -kauppaa käytiin 956 TWh (995 TWh). Systeemihinnan vuosikeskiarvo oli vuonna 2021 korkea, 62,31 (10,93) euroa megawattitunnilta ja Suomen aluehinnan keskiarvo vastaavasti 72,34 (28,2) euroa megawattitunnilta. Kohonneet hinnat ovat seurausta monista markkinaolmiöistä, kuten kohonneesta päästöoikeuden hinnasta, kohonneista polttoainehinnoista, sekä keskimääräistä huonommasta vesitilanteesta.

EUA-päästöoikeuden hinta kasvoi voimakkaasti vuoden 2021 aikana. Markkinahinta oli vuoden alussa noin 33 euroa tonnilta ja päättyi vuoden lopussa hintaan noin 80 euroa tonnilta.

Sään mukaan vaihteleva tuotanto jatkoi kasvuaan. Sähköjärjestelmän tasapainottamisen haasteet ja eri toimialojen energiavirtojen integrointi esim. vetyteknologiaa kehittämällä on vielä aiempaakin tärkeämpää.

Pohjolan Voiman sähkön- ja lämmöntuotanto jatkui normaalilla tasolla koronapandemian jatkumisesta huolimatta. Töitä tehtiin terveysturvallisilla toimintatavoilla ja pääosin etätyössä.

Ilmastonmuutos on yksi energia-alaa vahvasti ohjaava megatrendi. Luonnon monimuotoisuuden turvaaminen alkoi nousta ilmastonmuutoksen hillinnän rinnalle tulevaisuuden megatrendiksi.

Suomen ilmastotavoitteena on olla hiilineutraali vuonna 2035 ja hiilinegatiivinen nopeasti tämän jälkeen. Elinkeino-ministeriön johdolla valmisteltiin kansallista ilmasto- ja energiastrategiaa, jonka pohja-aineistona ovat eri toimialojen vähähiilisyystiekartat. Hallitus antanee asiasta selonteon eduskunnalle vuoden 2022 alkupuolella ja linjaa mahdollisia lisätoimenpiteitä kehysriihessään huhtikuussa 2022.

EU tiukensi ilmastotavoitettaan: päästöjä vähennetään vähintään 55 prosenttia vuoden 1990 tasosta vuoteen 2030 mennessä. Komissio antoi kesällä nk. Fit for 55 -paketin, joka sisältää useita energia-alaan vaikuttavia aloitteita koskien muun muassa päästökauppaa, uusiutuvaa energiaa, energia-

tehokkuutta, hiilinieluja sekä hiilitullimekanismien käyttöä. Aloitteiden käsittely EU:n päätöksenteossa jatkuu parin vuoden ajan.

Suomessa hallitus valmistelee energiaverotuksen pitkän aikavälin suunnitelmaa. Hallitus nosti lämmityspolttoaineiden verotusta 105 milj. eurolla vuoden 2021 alusta. Keskustelut omakustannushintaan perustuvan ydinvoimantuotannon saamiseksi korkovähennysrajoitusten ulkopuolelle jatkuivat. Hallitus jatkoi kiinteistöverotuksen arvonmuodostusta koskevan esityksensä valmistelua. Komissio antoi esityksensä ns. minimiverodirektiiviksi, joka esitetään ulotettavan myös kotimaisiin suuriin konserneihin.

Hallitus hyväksyi vesienhoitosuunnitelmat kaudelle 2022–2027. Päätöksessä tunnustetaan vesivoiman tärkeä rooli sähköjärjestelmässä. Vesienhoitosuunnitelmien vaikutukset sähköjärjestelmän tasapainottamiseen arvioidaan erillisellä selvityksellä.

Yksi merkittävimmistä EU:n aloitteista vuonna 2021 oli kestävän rahoituksen luokittelukriteerit, joiden tavoitteena on ohjata rahoitusta kestäviin kohteisiin. Ilmastonmuutoksen hillintää ja sopeutumista koskevat luokittelukriteerit astuivat voimaan 1.1.2022. Komissio julkaisi luonnoksen ydinvoimaa koskevaksi delegoiduksi säädökseksi tilikauden päättymisen jälkeen helmikuun alussa 2022. Myös muita uusia aloitteita on odotettavissa vuoden 2022 alkupuolella.

Pohjolan Voiman sähkön- ja lämmöntuotanto

Vuonna 2021 Pohjolan Voiman sähkön kokonaishankinta oli 12,4 (12,3) TWh. Konsernin sähkön tuotannon osuus tästä oli 11,7 (11,8) TWh, josta emoyhtiön toimitukset osakkailleen olivat 11,3 (11,4) TWh. Tytäryhtiöiden toimitukset muille omistajilleen olivat 0,5 (0,4) TWh. Ostot pohjoismaisilta sähkömarkkinoilta olivat 0,6 (0,5) TWh ja myynnit 0,2 (0,4) TWh. Lämmöntoimitukset olivat 3,5 (3,6) TWh.

Ydinvoiman osuus sähkön hankinnasta oli 66,2 (67,3) prosenttia. Teollisuuden Voiman Olkiluodon ydinvoimalaitos tuotti sähköä 14,4 (14,6) TWh, josta Pohjolan Voima sai omistusosuutensa mukaisesti 8,2 (8,3) TWh. Olkiluodon laitossyökköjen yhteinen käyttökerroin oli 92,8 (93,5) prosenttia.

Vesivoiman osuus 2,1 (2,2) TWh oli 16,6 (18,0) prosenttia sähkön hankinnasta. Vesivoiman tuotanto laski hieman suhteessa viime vuoden ennätykselliseen vesivoimavuoteen.

Lämmön ja sähkön yhteistuotantolaitoksissa sähköä tuotettiin yhteensä 1,5 (1,3) TWh. Osuus kokonaishankinnasta oli 11,9 (10,7) prosenttia.

Pohjolan Voiman vuonna 2021 tuottamasta sähköstä hiilineutraalia oli noin 96 prosenttia ja lämmöntuotannosta 81 prosenttia.

Sähkön hankinta (GWh)

	2017	2018	2019	2020	2021
Ydinvoima	7 602	7 987	8 366	8 279	8 186
Vesivoima	1 794	1 524	1 631	2 216	2 056
Yhteistuotanto	1 919	2 065	1 669	1 312	1 471
Lauhdevoima	82	409	0	0	0
Sähkön osto	533	543	423	490	646
Yhteensä	11 930	12 528	12 089	12 298	12 360

Vuoden 2021 tärkeimmät tapahtumat

Pohjolan Voima Oyj tiedotti 26.3.2021, että Säteilyturvakeskus (STUK) on myöntänyt yhteisyritys Teollisuuden Voima Oyj:n (TVO) Olkiluoto 3 -laitosyksikölle polttoaineenlatausluvan ja STUK on luvan myöntämisellä todentanut TVO:n valmiuden polttoaineen lataamisen aloittamiseen. Polttoaineen lataus valmistui 1. huhtikuuta 2021.

Pohjolan Voima Oyj julkaisi pörssitiedotteen 17.5.2021, jossa todettiin TVO:n saavuttaneen yhteisymmärryksen OL3-projektin loppuunsaattamisen ehdoista Areva-Siemens-konsortion kanssa. Keskeisiä asioita ovat vuoden 2018 kokonaissovintosopimuksessa sovitun Areva-yhtiöiden rahastomekanismin pääomittaminen noin 600 miljoonalla eurolla tammikuun 2021 alusta, molempien osapuolten omien kustannusten kattaminen heinäkuun 2021 alusta helmikuun 2022 loppuun ja laitostoimittajakonsortion lisäkorvaus valmistuksen ajankohdasta riippuen TVO:lle, mikäli OL3-projektia ei saataisi valmiiksi helmikuun 2022 loppuun mennessä. Sopimukset OL3 EPR -projektin vuoden 2018 kokonaissovintosopimukseen tehtävistä muutoksista allekirjoitettiin 2. kesäkuuta 2021 ja ne tulivat voimaan kaikkien täytäntöönpanoehtojen täytyttyä heinäkuussa 2021.

Pohjolan Voima Oyj:n julkaisi 30.7.2021 ja 20.8.2021 pörssitiedotteet TVO:n laitostoimittaja Areva-Siemens-konsortiolta saamista OL3 EPR:n aikataulumuutoksista. Pörssitiedotteessa 20.8.2021 todettiin TVO:n saaneen laitostoimittaja Areva-Siemens-konsortiolta tiedon, että OL3 EPR:n säännöllinen sähköntuotanto siirtyy kolmella kuukaudella edellisessä tiedotteessa ilmoitetusta turbiinille toteutettavan huollon ja tarkastustoimenpiteiden pidentymisen vuoksi. Turbiinilla toteutettujen tarkastustoimenpiteiden pohjalta laitostoimittaja on päättänyt laajentaa huoltoa niin, että kaikki kolme matalapaineturbiinia tarkastetaan. Laitostoimittajalta saadun tiedon mukaan OL3-laitosyksikön reaktori käynnistetään eli ensimmäinen kriittisyys tapahtuu tammikuussa 2022, sähköntuotanto aloitetaan helmikuussa 2022 ja säännöllinen sähköntuotanto kesäkuussa 2022.

Pohjolan Voima Oyj tiedotti 16.12.2021 TVO:n saaneen Säteilyturvakeskukselta käynnistyslupaa OL3-laitosyksikölle. OL3:n sähköntuotannon todettiin alkavan tammikuun lopulla 2022 eli noin kuukauden ilmoitettua aiemmin ja säännöllisen sähköntuotannon kesäkuussa 2022. Laitosyksikkö käynnistettiin 21.12.2021.

Pohjolan Voiman osakkaat Oulun Energia Oy ja Kemira Oyj, jotka omistavat Laanilan Voima Oy:n tuottamaan energiaan

oikeuttavat G5-sarjan osakkeet, ilmoittivat 19.1.2021 suunnittelewansa Oulussa sijaitsevan Laanilan teollisuusalueen energiatoimintojen uudelleenjärjestelyä. Osana järjestelyä Laanilan Voima tuotannollinen toiminta päätettiin lopettaa 31.3.2021. Uudelleenjärjestelyn vuoksi yhtiössä käytiin yhteistoimintaneuvottelut, joiden lopputuloksena osa Laanilan Voiman työntekijöistä siirtyi toukokuussa Oulun Energia Oy:n palvelukseen ja osa työsuhteista päätettiin. Laanilan Voiman tuotannollisen toiminnan päättymiseen liittyen päätti ylimääräinen yhtiökokous 27.5.2021 alentaa Pohjolan Voiman ylikurssirahastoa 2 133 941,69 eurolla ja sijoittaa varat yhtiön vapaan pääoman rahastoon. Lisäksi valtuutettiin hallitus päättämään varojen jakamisesta sijoitetun vapaan pääoman rahastosta enintään 7 miljoonalla eurolla. Pääoman palautus maksettiin joulukuussa 2021.

Ylimääräinen yhtiökokous hyväksyi 25.10.2021 Hämeenkyrön Voima Oy:n osakkeiden myynnin Metsä Board Oyj:lle. Kauppa astui voimaan tilikauden päättymisen jälkeen 1.1.2022. Samassa yhtiökokouksessa päätettiin osakepääoman alentamisesta 359 249,42 eurolla yhtiön G10-osakesarjan osakkeiden hankkimiseksi. Osakepääoman alentaminen ja suunnattu hankinta liittyvät Hämeenkyrön Voiman osakkeiden myyntiin.

Pohjolan Voima Oyj käynnisti energian varastointia edistävän akkuratkaisun suunnittelun. Teholtaan 35 MW:n akkuratkaisulla turvataan sähköjärjestelmän toimintaa ja lisätään säätövoiman joustavuutta. Litiumioniakkuihin perustuvan sähkövaraston esisuunnittelu valmistui tilikauden lopussa.

Pohjolan Voima julkisti maaliskuussa 2021 pidemmän aikavälin hiilineutraalisuustavoitteensa. Tavoitteena on, että sähköntuotanto olisi vuonna 2025 99-prosenttisesti ja lämmöntuotanto vastaavasti 85-prosenttisesti hiilidioksidineutraalia.

Liiketoiminnan tulos ja rahoitus

Pohjolan Voima toimii omakustannushintaperiaatteella. Osakkaat maksavat kiinteät kustannukset omistuksen mukaisesti riippumatta siitä, onko teho- tai energiaosuutta käytetty tai ei, ja muuttuvat kustannukset toimitettujen energiamäärien mukaan. Toimintaperiaatteesta johtuen taloudellisten tunnuslukujen esittäminen ei ole tarkoituksenmukaista liiketoiminnan, taloudellisen aseman tai tuloksen ymmärtämiseksi.

Pohjolan Voiman rahoitustoiminnan tavoitteet ja riskit on määritelty emoyhtiön hallituksen hyväksymässä rahoituspolitiikassa. Pohjolan Voiman liiketoiminnan rahoitusriskit liittyvät likviditeetti-, markkina- ja luottoriskeihin. Rahoitusriskien hallintaa on käsitelty konsernitilinpäätöksen liitetiedossa 3. Rahoitusriskien hallinta.

Konsernin maksuvalmius on hyvä. 31.12.2021 rahat ja pankkisaamiset olivat 38 (44) miljoonaa euroa ja lisäksi konsernilla oli käyttämättömiä sitovia luottolimiittisopimuksia 329 (350) miljoonaa euroa. Luottolimiittisopimukset erääntyvät kesäkuussa 2023. Lyhytaikaista varainhankintaa varten konsernilla oli 300 (300) miljoonan euron kotimainen yritystodistusohjelma, josta käytettynä oli 100 (99) miljoonaa euroa.

Konsernin korolliset velat olivat 1 198 (1 234) miljoonaa euroa. Valuuttakurssiriskin alaista velkaa ei ollut ja konsernin lainasopimuksissa ei ole rahoituskovenantteja.

Konsernin omavaraisuusaste oli vuoden lopussa 40,6 (40,7) prosenttia. Konsernin liikevaihto jatkuvista toiminnoista oli 470,6 (411,5) miljoonaa euroa. PVO-Lämpövoima Oy:n, jonka laitosten tuotannollinen toiminta lopetettiin vuonna 2015, liiketoiminta on raportoitu lopetettuna toimintona konsernin tilinpäätöksessä. Konsernin tilikauden tulos oli -27,0 (-17,9) miljoonaa euroa. Tilikauden tappioon vaikutti pääasiassa yhteisyritys TVO:sta tuleva tulososuus.

Investoinnit

Pohjolan Voima -konsernin investoinnit ilman sijoituksia ja päästöoikeuksien hankintaa olivat yhteensä 6,9 (8,1) miljoonaa euroa.

PVO-Vesivoima Oy:ssa investoitiin Jumiskon voimalaitoksen peruskunnostukseen, toiminnanhallintajärjestelmän uusintaan ja Haapakosken voimalaitoksen yhteyteen rakennettuun kalojen alasvaellusväylään. PVO-Vesivoiman investoinnit olivat 5,1 miljoonaa euroa. Muut konsernin investoinnit olivat korvaus- ja perusparannusinvestointeja.

Pohjolan Voima Oyj on sijoittanut koekäytössä olevaan OL3-ydinvoimalaitosyksikköön vuosina 2004–2021 yhteensä 991,6 (991,6) miljoonaa euroa. Sijoitukset perustuvat OL3 EPR -projektin rahoitussuunnitelmaan, jonka mukaan investoinnin edellyttämää omaa pääomaa kerrytetään projektin etenemisen mukaisesti.

Tutkimus ja kehitys

Tutkimus- ja kehitysmenot olivat tilikauden aikana 35 (vuonna 2020: 78 ja vuonna 2019: 84) tuhatta euroa.

Henkilöstö

Konsernin palveluksessa työsuhteessa oli keskimäärin 54 henkilöä (vuonna 2020: 82 ja vuonna 2019: 89) sisältäen lopetetut toiminnot. Henkilökunnan lukumäärä laski Laanilan Voiman toiminnan lopettamisen vuoksi. Konsernin tilikauden palkat ja palkkiot sisältäen lopetetut toiminnot olivat yhteensä 5,9 miljoonaa euroa (vuonna 2020: 7,2 miljoonaa euroa ja vuonna 2019: 7,6 miljoonaa euroa). Vakituisen henkilöstön keski-ikä oli konsernissa 47 (45) vuotta.

Emoyhtiön palveluksessa työsuhteessa oli keskimäärin 30 henkilöä (vuonna 2020: 35 ja vuonna 2019: 35). Palkat ja palkkiot tilikaudella olivat yhteensä 3,7 miljoonaa euroa (vuonna 2020: 3,9 miljoonaa euroa ja vuonna 2019: 4,0 miljoonaa euroa).

Vastuullisuus

Vastuullista yritystoimintaamme ohjaavat Pohjolan Voiman hallituksen hyväksymät vastuullisuuspolitiikat: liiketapa-politiikka, kilpailuoikeuspolitiikka, henkilöstöpolitiikka sekä ympäristö- ja energiatehokkuuspolitiikka. Pohjolan Voima on sitoutunut noudattamaan kaikkia toimintaamme soveltuvia lakeja ja määräyksiä. Konsernin toimintaperiaatteisiin sisältyvät ihmisoikeuksia, työelämän pelisääntöjä ja korruption vastustamista koskevat periaatteet. Pohjolan Voima edellyttää yhteistyökumppaneillemme vastaavien periaatteiden noudattamista.

Pohjolan Voima on valinnut YK:n kestävän kehityksen ohjelmasta neljä tavoitetta, joita edistämme toiminnallamme: edullista ja puhdasta energiaa, ihmisarvoista työtä ja talouskasvua, maanpäällinen elämä sekä yhteistyö ja kumppanuus.

Vastuullisuustyössä tärkeitä vuoden 2021 saavutuksia olivat seuraavat: tuotannosta hiilidioksidineutraalia on 96 %, lijoen Haapakosken vesivoimalaitoksella valmistui Suomen ensimmäinen vaelluskalojen alasvaellusratkaisu, henkilötutkimuksen tuloksena saavutimme kolmannen kerran peräkkäin Suomen innostavimmat työpaikat -maininnan ja aloitimme työn luonnon monimuotoisuuden turvaamiseksi.

Pohjolan Voiman vastuullisuustavoitteista ja -työstä kerrotaan tarkemmin kotisivuilla www.pohjolanvoima.fi.

Pohjolan Voima ja EU-taksonomia

EU:n taksonomia-asetus otettiin käyttöön yhteisenä kestävän taloudellisen toiminnan luokitusjärjestelmänä. Taksonomian tavoitteena on lisätä kestävä sijoittamista ja ohjata pääomavirtoja kestäviksi katsottuihin teknologioihin ja liiketoimintoihin. Tilikauden 2021 osalta yleisen edun kannalta merkittävien suurten yritysten on annettava ainoastaan tiedot siitä, mikä on taksonomiakelpoisten ja ei-taksonomiakelpoisten taloudellisten toimintojen osuus niiden yhteenlasketusta liikevaihdosta, investoinneista ja operatiivisista kustannuk-

sista. Pohjolan Voima ei ole velvoitettu raportoimaan taksonomia-asetuksen mukaisesti, mutta on arvioinut taksonomiakelpoisuuttaan rahoitustoiminnon merkittävyyden vuoksi.

Pohjolan Voiman eri tuotantomuodot ovat taksonomiakelpoisuuden suhteen erilaisissa tilanteissa. Ydinvoiman osalta taksonomiakriteereiden valmistelu on edelleen kesken ja sen sisällyttämisestä taksonomiaan 1.1.2023 alkaen päätetään kevään 2022 aikana. Komissio julkaisi luonnoksen ydinvoimaa koskevaksi delegoiduksi säädökseksi helmikuun alussa 2022. Tilinpäätöshetkellä ydinvoimaa koskevan päätöksenteon ollessa vielä kesken Pohjolan Voiman ydinvoimaan liittyvästä liikevaihdosta 0 euroa on voimassa olevan taksonomia-asetuksen mukaisesti taksonomiakelpoisia. Pohjolan Voimalla ei ollut ydinvoimaan liittyviä investointeja vuonna 2021.

Sähköntuotanto vesivoimalla sisältyy taksonomian ilmastonmuutoksen hillinnän merkittävä edistäminen -ympäristötavoiteluokkaan ja on täten taksonomiaan sisältyvää liiketoimintaa. Tämänhetkisen tulkintamme mukaan Pohjolan Voiman vesivoimantuotantoon liittyvästä liikevaihdosta 16 miljoonaa euroa ja pääomamenoista 5 miljoonaa euroa ovat tämänhetkisen taksonomia-asetuksen mukaisesti taksonomiakelpoisia.

Lämmön tai jäähdytyksen ja sähkön yhteistuotanto bioenergialla sisältyy taksonomian ilmastonmuutoksen hillinnän merkittävä edistäminen -ympäristötavoiteluokkaan ja on täten taksonomiaan sisältyvää liiketoimintaa. Tämänhetkisen tulkintamme mukaan Pohjolan Voiman lämmön ja sähkön yhteistuotantoon liittyvästä liikevaihdosta 135 miljoonaa euroa ja pääomamenoista 2 miljoonaa euroa ovat tämänhetkisen taksonomia-asetuksen mukaisesti taksonomiakelpoisia.

Ympäristö

Pohjolan Voiman tuotantoyhtiöistä valtaosassa on käytössä ISO 14001 -standardin mukaiset sertifioidut ympäristöjärjestelmät, joilla varmistetaan ympäristötavoitteiden toteutu-

minen ja jatkuva parantaminen. Kaikilla tuotantoyhtiöillä on käytössä myös energiatehokkuusjärjestelmä ETJ+ tai ISO 50001 -energianhallintajärjestelmä, joista osa on sertifioitu. Lisäksi lähes kaikki tuotantoyhtiöt ovat mukana energiatehokkuussopimuksissa kaudella 2017–2025. Pohjolan Voiman yhteisyrityksen TVO:n ympäristöasioiden hallintajärjestelmä on lisäksi EMAS-rekisteröity.

Vesistöjä säännösteltiin ja vesivoimalaitoksia käytettiin lupaehtojen mukaisesti. PVO-Vesivoiman velvoitteena istutettiin kertomusvuonna noin 2,3 (2,6) miljoonaa kalastukasta lijoen ja Kemijoen meri- ja jokialueelle.

PVO-Vesivoima osallistuu lijoen vaelluskalahankkeeseen 2020–2022, joka on jatkoa lijoen vaelluskalahankkeelle 2017–2020. Hankkeeseen kuuluva Suomen ensimmäisen lohikalojen poikasten alasvaellusväylä valmistui Haapakoskella marraskuussa 2021. Hankkeessa edistetään myös Raasakan kalatietä. Kalateiden joulukuussa 2020 saamista vesitalousluvista on tehty kolme valitusta Vaasan hallinto-oikeuteen.

Lapin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus jätti Pohjois-Suomen aluehallintovirastolle maaliskuussa 2017 muutoshakemuksen Kemijokea ja saman vuoden lokakuussa Iijokea koskeviin istutus- ja kalatalousvelvoitteisiin liittyen. PVO-Vesivoima jätti molemmissa hakemusasioissa muistutuksensa aluehallintovirastolle. PVO-Vesivoima antoi vuonna 2021 vastaselityksensä hakijan selityksiin ja Suomen ympäristökeskuksen antamiin lausuntoihin.

Kaikki konsernin lämpövoimalaitokset kuuluvat päästökauppalaan piiriin. Sähkön- ja lämmöntuotannon hiilidioksidipäästöt olivat 0,6 (0,6) miljoonaa tonnia. Tilinpäätöksen liitetie-doissa ilmoitetaan vain tytäryhtiöiden hiilidioksidipäästöt 0,3 (0,4) miljoonaa tonnia. Päästöt ilmaan laskivat hieman edelliseen vuoteen verrattuna typenoksideja lukuun ottamatta. Rikkidioksidipäästöt olivat 0,5 (0,5) tuhatta tonnia, typenoksidipäästöt 1,8 (1,6) tuhatta tonnia ja hiukkaspäästöt 0,1 (0,1) tuhatta tonnia.

Suuria polttolaitoksia koskevan parhaan käyttökelpoisen tekniikan (BAT) vertailuasiakirjaan (LCP- BREF) liittyvät BAT-päätelmät julkaistiin 17.8.2017. Voimalaitoksilla, joiden päätoimiala on energiantuotanto, on tästä neljä vuotta aikaa sopeuttaa toimintansa päätelmien mukaisiksi. Ensimmäiset voimalaitokset laativat ympäristölupien tarkistamishakemuksensa vuonna 2018 ja olemme jatkaneet luvitustyötä edelleen vuonna 2021. Uusissa ympäristöluvista päästöraja-arvot tiukkenevat.

Pohjolan Voimalla tai sen tytär-, osakkuus- tai yhteisyrityksillä ei ole tiedossa olevia kattamattomia ympäristövastuita. Pohjolan Voiman tarkemmat ympäristötiedot esitetään kotisivuilla www.pohjolanvoima.fi. TVO raportoi ydinvoima-tuotannon ympäristöasioista kotisivuillaan www.tvof.fi ja erillisessä yhteiskuntavastuuraportissa.

Riskienhallinta

Riskienhallinnan tavoitteena on varmistaa strategian toteutuminen ja liiketoiminnalle asetettujen tavoitteiden saavuttaminen sekä turvata toiminnan jatkuvuus ja häiriöttömyys. Riskienhallintaa toteutetaan konsernin riskienhallintapolitiikan mukaisesti. Riskienhallinnan toimintamalli on hajautettu: kunkin tytäryhtiön hallitus ja emoyhtiön yksiköt vastaavat omaan toimintaansa kohdistuvista riskeistä, niiden tunnistamisesta ja analysoinnista. Tavoitteiden toteutumista vaarantavat riskit arvioidaan ja niiden hallitsemiseksi määritellään toimenpiteet. Riskien merkittävyyttä arvioidaan toteutumistodennäköisyyden ja vaikutuksen summana.

Konsernitason riskit ja niiden merkitys esitetään riskimatriisissa seurauksen ja todennäköisyyden suhteen. Konsernitason riskit raportoidaan emoyhtiön johtoryhmälle ja hallitukselle johtamisen vuosikellon mukaisesti.

Kaikissa Pohjolan Voiman yhtiöissä on suojauduttu vahinkoriskien varalta huolehtimalla kunnossapidosta, työturvallisuudesta, henkilöstön riittävästä koulutuksesta sekä

muilla tarvittavilla toimenpiteillä ja konsernin vakuutuspolitiikan mukaisin vakuutuksin.

Merkittävimmät riskit ja epävarmuustekijät

Konsernin merkittävimmät riskit liittyvät TVO:n OL3 EPR -projektin aikatauluun, konsortioyhtiö Arevan riittävään taloudelliseen kykyyn vastata velvoitteistaan takuuajan loppuun asti ja tulontuottamiskykyyn. Laitosyksikön kaupallisen sähköntuotannon piti sopimuksen mukaan alkaa alun perin huhtikuun lopussa 2009. Valmistuminen on kuitenkin viivästynyt. Sähköntuotanto alkaa 25 prosentin eli noin 400 MW:n teholla maaliskuussa 2022. OL3:n säännöllinen sähköntuotanto alkaa heinäkuussa 2022.

Suunniteltuun valmistumiseen liittyvällä riskillä tarkoitetaan tilannetta, jossa kaupallista käyttöä ei voida aloittaa suunnitellusti, mistä aiheutuu lisäkustannuksia.

TVO on toteuttanut vuoden 2021 aikana lukuisia OL3 EPR -projektiin liittyviä riskienhallintatoimenpiteitä TVO:n valmiuden tehostamiseksi laitosyksikön käyttöönottoon sekä kolmen ydinvoimalaitosyksikön käyttöön. TVO seuraa tarkasti maaliskuussa 2018 solmitun ja kesäkuussa 2021 täydennetyn sovintosopimuksen mukaisten ehtojen täyttymistä sekä OL3 EPR:n käyttöönoton vaiheita, että ne toteutetaan laitostoimittajan aikataulun mukaisesti taloudelliset ja tekniset resurssit varmistaen.

Mikäli OL3 EPR -projekti ei saavuta takuuajana suunniteltua tehotasoa, käyttökerrointa, käyttökustannusrakennetta tai Suomen kantaverkko rajoittaa tehotasoa, riskinä on tuotantokustannuksen nousu verrattuna tavoitteeseen. Riskiä on tarkasteltu OL3 EPR:n tulontuottamiskykyyn vaikuttavien eriskenaarioiden avulla.

TVO varmistaa, että OL3 EPR -laitosyksikön ydinteknisessä käyttöönotossa hyödynnetään Taishanin sisarlaitoksen kokemukset.

Pohjolan Voima Oyj:n omistajat

Osakas	Omistus-% 31.12.2021	Omistus-% 31.12.2020
EPV Energia Oy	5,489	5,489
Helen Oy	0,619	0,619
Keskinäinen Eläkevakuutusyhtiö Ilmarinen	1,831	1,831
Kemira Oyj (ml. eläkesäätiö Neliapila)	5,060	5,060
Kokkolan Energia Oy	1,803	1,803
Kymppivoima Oy	5,907	5,907
Metsä Group (Metsäliitto, Metsä Fibre, Metsä Board Oyj)	3,657	3,657
Myllykoski Oyj*	0,631	0,631
Oulun Energia Oy	0,906	0,906
Outokumpu Oyj	0,096	0,096
Oy Perhonjoki Ab	2,208	2,208
Porin kaupunki	1,366	1,366
Rautaruukki Oyj	0,090	0,090
Stora Enso Oyj	15,608	15,608
Suomen Voima Oy	1,476	1,476
UPM Energy Oy*	47,727	47,727
UPM Communication Papers Oy*	3,457	3,457
Vantaan Energia Oy	0,229	0,229
Yara Suomi Oy (ml. eläkesäätiö)	1,840	1,840

* Yhtiö kuuluu UPM-Kymmene-konserniin.

Koronaviruspandemian vaikutus Pohjolan Voiman liiketoimintaan on ollut vähäinen. Pohjolan Voima on tehnyt kattavia varotoimenpiteitä työntekijöidensä terveydestä ja turvallisuudesta huolehtimiseksi sekä energiantuotannon varmistamiseksi.

Osakepääoma ja osakeannit

Pohjolan Voiman osakepääoma 31.12.2021 oli 55,3 (55,3) miljoonaa euroa ja osakkeiden kokonaismäärä 32 509 113 (32 509 113) kappaletta. Yhtiö käynnisti ylimääräisen yhtiökokouksen 25.10.2021 päätöksen mukaisesti menettelyn osakepääoman alentamiseksi 359 249,42 eurolla. Alentamismenettely rekisteröitiin 2.12.2021 ja on edelleen meneillään.

Pohjolan Voima nosti marraskuussa 2020 osakkailta vuonna 2018 saamansa osakaslainasitoumukset yhteensä 90 miljoonaa euroa. Osakkailta saatuihin osakaslainoihin liittyy yhtiön antamat optio-oikeudet, jotka oikeuttavat osakaslainasaatavan vaihtamisen B2-osakkeiksi. Annetut optio-oikeudet oikeuttavat enintään yhteensä 1 613 347 uuteen B2-osakkeeseen. Optio-oikeuksien merkintäaika osakkeiksi alkoi 1.1.2021. Optio-oikeuksia ei käytetty tilikauden aikana. Pohjolan Voima sai joulukuussa 2020 uudet yhteensä 238 miljoonan euron osakaslainasitoumukset ja nämä sitoumukset olivat käyttämättä tilikauden päättyessä. Osakaslainasitoumusten yhteydessä merkittiin myös optio-oikeuksia, joiden merkintäaika osakkeiksi alkoi 1.1.2023 ja jotka oikeuttavat enintään 7 198 950 kappaleeseen uusia B2-sarjan osakkeita.

Tilikaudella ei merkitty osakeanteja.

Yhtiön johto

Varsinaisessa yhtiökokouksessa 25.3.2021 hallituksen varsinaisiksi jäseniksi valittiin talous- ja rahoitusjohtaja Tapio Korpeinen (UPM-Kymmene Oyj), talous- ja rahoitusjohtaja Seppo Parvi (Stora Enso Oyj), lakiasiaintohtaja Jukka Hakki (Kemira Oyj), toimitusjohtaja Anders Renvall (Kymmenvoima Oy), johtaja Tomi Sederholm (UPM Energy Oy), toimitusjohtaja Esa Kaikkonen (Metsä Tissue Oyj), toimitusjohtaja Rami Vuola (EPV Energia Oy), toimitusjohtaja Juha-Pekka Weckström (Helen Oy) ja rahoitusjohtaja Jouni Lampinen (Porin kaupunki).

Hallitus valitsi järjestäytymiskokouksessaan puheenjohtajaksi Tapio Korpeisen ja varapuheenjohtajaksi Seppo Parvin. Hallitus valitsi keskuudestaan myös hallituksen valiokuntien jäsenet. Hallitus kokoontui vuoden 2021 aikana 19 (19) kertaa. Yhtiön toimitusjohtajana toimi diplomi-insinööri, eMBA Ilkka Tykkyläinen.

Käynnissä olevat merkittävät oikeusprosessit

PVO-Lämpövoima Oy toimitti 30.9.2021 Keskuskauppakamarin välimieslautakunnalle hakemuksen välimiesmenettelyn aloittamiseksi PVO-Lämpövoiman ja Alfa Oil Oy:n välisessä erimielisyydessä. Erimielisyys koskee PVO-Lämpövoiman ja Alfa Oilin välillä 4.7.2018 solmitun kalliovaraston kauppakirjan mukaisten Alfa Oilin velvoitteiden laiminlyöntiä. Asian käsittely on kesken.

Tilikauden jälkeiset tapahtumat

Pohjolan Voima Oyj tiedotti 25.10.2021 ylimääräisen yhtiökokouksen päätöksestä hyväksyä Hämeenkyrön Voima Oy:n osakkeiden myynnin Metsä Board Oyj:lle. Osakekauppa astui voimaan 1.1.2022. Lisäksi samassa yhtiökokouksessa päätettiin pääoman palautuksesta 11 602 350,58 euroa yhtiön sijoitetun vapaan oman pääoman rahastosta. Pääoman palautus maksettiin 5.1.2022.

Pohjolan Voima Oyj julkaisi 3.2.2022 pörssitiedotteen, jossa todettiin Teollisuuden Voima Oyj:n tiedottaneen, että OL3 EPR -laitosyksikön sähköntuotanto alkaa helmikuun lopulla ja säännöllinen sähköntuotanto heinäkuussa 2022. Sähköntuotannon aloitus siirtyy koekäyttövaiheen aikana havaittujen muutostarpeiden vuoksi. Teollisuuden Voima Oyj tarkensi 12.2.2022 laitosyksikön sähköntuotannon alkavan maaliskuussa 2022.

Tulevaisuuden näkymät

Alkaneella tilikaudella sähkön ja lämmön tuotannon odotetaan jatkuvan Pohjolan Voiman omistuksessa olevilla laitoksilla edellisvuoden tapaan.

OL3:n koekäyttövaihetta jatketaan tavoitteena säännöllisen sähköntuotannon aloittaminen heinäkuussa 2022. Koekäyttövaiheen aikana laitosisyksikön tehoa nostetaan portaittain noin 400 MW:sta 1300 MW:iin. TVO seuraa tarkasti maaliskuussa 2018 solmitun ja kesäkuussa 2021 täydennetyt sovintosopimuksen mukaisten ehtojen täyttymistä sekä OL3:n käyttöönoton vaiheita, että ne toteutetaan laitostoimittajan aikataulun mukaisesti taloudelliset ja tekniset resurssit varmistaen.

Hallituksen voitonjakoehdotus

Emoyhtiön voitonjakokelpoiset varat 31. joulukuuta 2021 olivat 302 067 180,10 euroa, josta tilikauden tulos oli -7 103 531,61 euroa. Hallitus esittää yhtiökokoukselle, että tilikauden tulos siirretään edellisten tilikausien tulostilille ja että osinkoa ei jaeta.

Avainluvut (IFRS)

IFRS	2021	2020	2019	2018	2017
Liikevaihto, m€	471	411	417	515	455
Liiketulos, m€	-20	-3	45	-7	10
Korolliset nettovelat, m€	600	629	738	753	788
Osuus liikevaihdosta, %	127	153	175	146	173
Omavaraisuusaste, %	41	41	39	39	40
Taseen loppusumma, m€	2 174	2 189	2 106	2 103	2 089
Investoinnit (pl. sijoitukset), m€	7	8	4	5	7
Henkilökunta keskimäärin	54	82	89	106	119

TILINPÄÄTÖS 2021

Konsernitilinpäätös (IFRS)	47
Konsernin tuloslaskelma	47
Konsernin tase	48
Konsernin rahavirtalaskelma	49
Laskelma konsernin oman pääoman muutoksista	50
Konsernitilinpäätöksen liitetiedot	52
Emoyhtiön tilinpäätös (FAS)	99
Tuloslaskelma	99
Tase	100
Tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot	102
Tuloslaskelman liitetiedot	103
Taseen liitetiedot	105
Hallituksen voitonjakoehdotus	113
Tilintarkastuskertomus	114

Konsernitilinpäätös (IFRS)

Konsernin laaja tuloslaskelma

1 000 €	Liitetieto	1.1.-31.12.2021	1.1.-31.12.2020
Jatkuvat toiminnot			
Liikevaihto	7	470 550	411 492
Liiketoiminnan muut tuotot	8	2 512	1 134
Materiaalit ja palvelut	9	-370 729	-313 338
Henkilöstökulut	10	-7 105	-8 385
Poistot ja arvonalentumiset	11	-51 883	-39 050
Liiketoiminnan muut kulut	12,13	-47 584	-48 948
Osuus osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksista	19	-15 735	-6 138
Liikevoitto/-tappio		-19 974	-3 233
Rahoitustuotot	14	8 408	2 958
Rahoituskulut	14	-14 826	-14 960
Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä		-6 418	-12 002
Voitto/tappio ennen veroja		-26 392	-15 235
Tuloverot	15	-1	1
Tilikauden voitto/tappio jatkuvista toiminnoista		-26 393	-15 234
Lopetetut toiminnot			
Tilikauden voitto/tappio lopetetuista toiminnoista		-557	-2 692
Tilikauden voitto/tappio		-26 950	-17 926

Muut laajan tuloksen erät:

1 000 €	Liitetieto	1.1.-31.12.2021	1.1.-31.12.2020
Erät, jotka saatetaan tulevaisuudessa siirtää tulosvaikutteisiksi			
Osuus yhteisyritysten muun laajan tuloksen eristä			
Rahavirran suojaukset	19	25 952	-12 866
Tilikauden muut laajan tuloksen erät yhteensä		25 952	-12 866
Tilikauden laaja tulos yhteensä		-998	-30 792
Tilikauden tuloksen jakautuminen:			
Emoyhtiön omistajille		-26 731	-18 312
Määräysvallattomille omistajille		-219	386
		-26 950	-17 926
Tilikauden laajan tuloksen jakautuminen:			
Emoyhtiön omistajille		-779	-31 178
Määräysvallattomille omistajille		-219	386
		-998	-30 792

Konsernin tase

1 000 €	Liitetieto	31.12.2021	31.12.2020
VARAT			
Pitkäaikaiset varat			
Aineettomat hyödykkeet	16	284 091	283 569
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	17,18	368 611	442 889
Osuudet osakkuus- ja yhteisyrityksissä	19	744 981	734 764
Muut rahoitusvarat	20	471	484
Lainat ja muut saamiset	21	596 530	596 530
Pitkäaikaiset varat yhteensä		1 994 684	2 058 236
Lyhytaikaiset varat			
Vaihto-omaisuus	23	6 131	9 210
Myyntisaamiset ja muut saamiset	21	103 371	75 159
Rahavarat	22	38 430	44 312
Lyhytaikaiset varat yhteensä		147 932	128 681
Myytävänä olevat varat	24	31 475	2 556
Varat yhteensä		2 174 091	2 189 473

1 000 €	Liitetieto	31.12.2021	31.12.2020
OMA PÄÄOMA			
Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma	25		
Osakepääoma		55 321	55 321
Ylikurssirahasto		203 865	205 999
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto		322 778	327 644
Arvonmuutosrahasto		10 205	-15 747
Oman pääoman ehtoiset osakaslainat		90 347	90 347
Kertyneet voittovarot		158 910	186 132
Yhteensä		841 426	849 696
Määräysvallattomien omistajien osuus		40 853	41 072
Oma pääoma yhteensä		882 279	890 768
VELAT			
Pitkäaikaiset velat			
Varaukset	26	6 076	5 064
Rahoitusvelat	27	1 082 398	1 050 743
Muut velat	27,29	4 662	10 549
Pitkäaikaiset velat yhteensä		1 093 136	1 066 356
Lyhytaikaiset velat			
Rahoitusvelat	27	116 087	182 836
Ostovelat ja muut velat	28	61 486	49 513
Lyhytaikaiset velat yhteensä		177 573	232 349
Velat liittyen myytävänä oleviin varoihin	24	21 103	0
Velat yhteensä		1 291 812	1 298 705
Oma pääoma ja velat yhteensä		2 174 091	2 189 473

Konsernin rahavirtalaskelma

1 000 €	Liitetieto	1.1.-31.12.2021	1.1.-31.12.2020
Liiketoiminnan rahavirrat			
Tilikauden voitto/tappio		-26 950	-17 926
Oikaisut tilikauden voittoon/tappioon	6	76 227	56 653
Käyttöpääoman muutokset	6	-12 040	-3 309
Maksetut korot ja muut rahoituskulut		-14 788	-12 342
Saadut korot		2 829	2 933
Maksetut verot		-1	12
Liiketoiminnan nettorahavirta		25 277	26 021
Investointien rahavirrat			
Investoinnit aineellisiin ja aineettomiin käyttöomaisuushyödykkeisiin	16,17	-7 216	-7 515
Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden myyntitulot	16,17	971	569
Myönnetyt lainat	21,27	0	-150 580
Investointien nettorahavirta		-6 245	-157 526
Rahoituksen rahavirrat			
Pääoman palautukset	25	-7 000	0
Oman pääoman ehtoisten osakaslainojen lisäys (+) tai vähennys (-)	25	0	90 347
Oman pääoman ehtoisten osakaslainojen maksetut korot	25	-491	0
Pitkäaikaisten lainojen nostot	24,27	144 728	205 514
Pitkäaikaisten lainojen lyhennykset	24,27	-146 000	-160 347
Vuokrien pääomaosuuden lisäys (+) tai vähennys (-)	24,27	-16 112	-12 556
Lyhytaikaisten korollisten velkojen lisäys (+) tai vähennys (-)	24,27	-39	-9 508
Rahoituksen nettorahavirta		-24 914	113 450
Rahavarojen muutos		-5 882	-18 055
Rahavarat tilikauden alussa		44 312	62 367
Rahavarojen muutos		-5 882	-18 055
Rahavarat tilikauden lopussa	22	38 430	44 312

Lopetetun toiminnon rahavirta on esitetty liitteessä 24.

Laskelma konsernin oman pääoman muutoksista

1 000 €	Liitetieto	Osakepääoma	Ylikurssi- rahasto	Arvonmuutos- rahasto	Sijoitun vapaan oman pääoman rahasto	Oman pääoman ehtoiset osakaslainat	Kertyneet voittovarot	Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma	Määräys- vallattomat omistajat	Oma pääoma yhteensä
Oma pääoma 1.1.2020		55 321	205 999	-2 881	327 644	0	204 444	790 527	40 686	831 213
Laaja tulos										
Tilikauden tulos							-18 312	-18 312	386	-17 926
Muut laajan tuloksen erät										
Rahavirran suojaukset				-12 866				-12 866		-12 866
Tilikauden muut laajan tuloksen erät yhteensä		0	0	-12 866	0	0	0	-12 866	0	-12 866
Tilikauden laaja tulos yhteensä		0	0	-12 866	0	0	-18 312	-31 178	386	-30 792
Liiketoimet omistajien kanssa yhteensä										
Oman pääoman ehtoisten osakaslainojen muutos	25					90 347		90 347		90 347
Liiketoimet omistajien kanssa yhteensä		0	0	0	0	90 347	0	90 347	0	90 347
Oma pääoma 31.12.2020		55 321	205 999	-15 747	327 644	90 347	186 132	849 696	41 072	890 768

Laskelma konsernin oman pääoman muutoksista

1 000 €	Liitetieto	Osakepääoma	Ylikurssi- rahasto	Arvonmuutos- rahasto	Sijoitun vapaan oman pääoman rahasto	Oman pääoman ehtoiset osakaslainat	Kertyneet voittovarot	Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma	Määräys- vallattomat omistajat	Oma pääoma yhteensä
Oma pääoma 1.1.2021		55 321	205 999	-15 747	327 644	90 347	186 132	849 696	41 072	890 768
Laaja tulos										
Tilikauden tulos							-26 731	-26 731	-219	-26 950
Muut laajan tuloksen erät										
Rahavirran suojaukset				25 952				25 952		25 952
Tilikauden muut laajan tuloksen erät yhteensä		0	0	25 952	0	0	0	25 952	0	25 952
Tilikauden laaja tulos yhteensä		0	0	25 952	0	0	-26 731	-779	-219	-998
Liiketoimet omistajien kanssa yhteensä										
Oman pääoman ehtoisten osakaslainojen maksetut korot	25						-491	-491		-491
Pääoman palautus	25				-7 000			-7 000		-7 000
Siirto sijoitetun vapaan oman pääoman rahastoon	25		-2 134		2 134			0		0
Liiketoimet omistajien kanssa yhteensä		0	-2 134	0	-4 866	0	-491	-7 491	0	-7 491
Oma pääoma 31.12.2021		55 321	203 865	10 205	322 778	90 347	158 910	841 426	40 853	882 279

Konsernitilinpäätöksen liitetiedot

1 TILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISPERIAATTEET

Konsernin perustiedot

Pohjolan Voima Oyj (PVO) tytäryhtiöineen muodostavat Pohjolan Voima konsernin. Konsernin emoyhtiön, Pohjolan Voima Oyj:n, rekisteröity kotipaikka on Helsinki.

Pohjolan Voima on yksityinen energia-alan konserni. Konsernin tuotantokapasiteetti koostuu 20 voimalaitoksesta, jotka sijaitsevat 16 paikkakunnalla. Tuotantomuotoja ovat vesi-, ydin- ja lämpövoima.

Jäljennöksiä konsernitilinpäätöksestä on saatavilla Internet-osoitteessa www.pohjolanvoima.fi ja PVO:n Helsingin konttorista osoitteessa Töölönkatu 4, 00100 Helsinki.

PVO:n hallitus on hyväksynyt kokouksessaan 21.2.2022 tämän tilinpäätöksen julkistettavaksi. Suomen osakeyhtiölain mukaan yhtiökokous voi muuttaa tai hylätä tilinpäätöksen.

Laatimisperusta

Tilinpäätös on laadittu kansainvälisten tilinpäätösstandardien (International Financial Reporting Standards, IFRS) mukaisesti ja sitä laadittaessa on noudatettu 31.12.2021 voimassa olevia IAS- ja IFRS-standardeja sekä SIC- ja IFRIC-tulkintoja. Kansainvälisillä tilinpäätösstandardeilla tarkoitetaan Suomen kirjanpitolaissa ja sen nojalla annetuissa säännöksissä EU:n asetuksessa (EY) N:o 1606/2002 säädetyn menettelyn mukaisesti EU:ssa sovellettaviksi hyväksytyt standardit ja niistä annettuja tulkintoja. Konsernitilinpäätöksen liitetiedot täyttävät myös suomalaisen kirjanpito- ja yhteisölaainsäädännön vaatimukset.

Konsernitilinpäätöstiedot esitetään tuhansina euroina.

Tilinpäätöksen laatiminen IFRS-standardien mukaisesti edellyttää konsernin johdolta tiettyjen arvioiden tekemistä ja harkintaa laatimisperiaatteiden soveltamisessa. Tietoa harkinnasta, jota johto on käyttänyt konsernin noudattamia tilinpäätöksen laatimisperiaatteita soveltaessaan ja jolla on eniten vaikutusta tilinpäätöksessä esitettäviin lukuihin, on esitetty kohdassa ”Johdon harkintaa edellyttävät laatimisperiaatteet ja arvioihin liittyvät keskeiset epävarmuustekijät”.

Koronaviruspandemian vaikutus konsernitilinpäätökseen

Koronaviruspandemian vaikutus Pohjolan Voiman tilinpäätökseen on ollut vähäinen. Konserni on arvioinut pandemian vaikutusta taseeseen tarkastelemalla, kohdistuuko aineettomissa oikeuksissa oleviin oikeuteen tuottaa vesivoimaa sekä vesialueen pysyvään käyttöoikeuteen viitteitä arvonalentumisesta, aineellisista käyttöomaisuushyödykkeistä kerrytettävää rahamäärää ja varastojen sekä saamisten arvostusta. Odotukset tulevaisuuden kassavirroista, diskonttauskorko ja muut arvostusparametrit päivitettiin heijastamaan muuttunutta taloudellista ympäristöä. Näiden arvioiden perusteella edellä kuvattujen varojen kirjanpitoarvoihin ei

ollut tarvetta tehdä muutoksia. Konsernin odotus on, että sen toiminta jatkuu ja että se pystyy suoriutumaan velvoitteistaan niiden erääntyessä. Koronaviruspandemia ei ole vaikuttanut merkittävästi konsernin rahoitukseen.

Omakustannusperiaate

Yhtiöjärjestyksen mukaisesti PVO toimittaa sähköä ja lämpöä osakkailleen omakustannushintaperiaatteella (ns. mankalaperiaatteella) eli luovuttaa tuottamansa tai hankkimansa energian osakkailleen näiden kunkin osakesarjan omistuksen suhteessa. Kyseisen osakesarjan osakas vastaa yhtiötä kohtaan yhtiöjärjestyksessä mainituista muuttuvista ja kiinteistä vuosikustannuksista. Emoyhtiön hallinnon kustannukset katetaan veloittamalla ne osana kiinteää vuosikustannusta yhtiöasiakirjoissa tarkemmin määritetyllä tavalla.

PVO:n yhtiöjärjestyksen mukaan kunkin osakkaan vastuuosuus vuosikustannuksista rajoittuu aina osakeomistuksen suhteellista osuutta kaikista saman sarjan osakkeista vastaavaan määrään eikä toisen osakkaan mahdollinen laiminlyönti laajenna osakeomistukseen perustuvaa osakkaan vastuuta. Osakkaat vastaavat yhtiöjärjestyksen 4. §:ssä mainituista kustannuksista.

Konsolidointiperiaatteet

Tytäryhtiöt

Konsernitilinpäätös sisältää emoyhtiö Pohjolan Voima Oyj:n ja sen tytäryhtiöiden tilinpäätökset. Tytäryhtiöiksi katsotaan ne yhtiöt, joissa konsernilla on määräysvalta. Konsernilla on yrityksessä määräysvalta, jos sillä on yritystä koskeva valta; se altistuu yrityksen muuttuvalle tuotolle tai on oikeutettu sen muuttuvaan tuottoon ja se pystyy käyttämään yritystä koskevaa valtaansa ja näin vaikuttamaan saamansa tuoton määrään. Tytäryhtiöt yhdistellään konsernitilinpäätökseen siitä päivästä lukien, jona konserni on saanut määräysvallan. Yhdistely lopetetaan, kun määräysvalta lakkaa. Tytäryhtiöiden tilinpäätösten laatimisperiaatteita on tarvittaessa muutettu vastaamaan konsernin tilinpäätöksen laatimisperiaatteita.

Liiketoimintojen yhdistäminen käsitellään hankintamenomenetelmällä. Tytäryrityksen hankinnasta maksettava vastike on luovutettujen varojen, liikkeeseen laskettujen oman pääoman ehtoisten instrumenttien ja syntyvien tai vastattaviksi otettujen velkojen käypä arvo. Luovutettu vastike sisältää ehdollisesta vastikejärjestelystä johtuvan omaisuuserän tai velan käyvän arvon. Hankintaan liittyvät menot kirjataan kuluiksi toteutuessaan. Hankinnan kohteen yksilöitävissä olevat hankitut varat sekä vastattaviksi otetut velat ja ehdolliset velat arvostetaan alun perin niiden hankinta-ajankohdan käypään arvoon. Määräysvallattomien omistajien osuus hankinnan kohteessa kirjataan hankintakohtaisesti joko käypään arvoon tai määrään, joka vastaa määräysval-

lattomien omistajien suhteellista osuutta hankinnan kohteen nettovarallisuudesta. Määrä, jolla luovutettu vastike, määräysvallattomien omistajien osuus hankinnan kohteessa ja aiemmin omistetun osuuden käypä arvo yhteen laskettuina ylittävät hankitun yhtiön yksilöitävissä olevan nettovarallisuuden hankinta-ajankohdan käyvästä arvosta, kirjataan liikearvoksi. Jos luovutetun vastikkeen, määräysvallattomien omistajien osuuden ja aiemmin omistetun osuuden yhteismäärä on pienempi kuin hankitun tytäryrityksen nettovarallisuus, erotus kirjataan laajaan tuloslaskelmaan.

Kaikki konsernin sisäiset liiketapahtumat, saamiset, velat, realisoitumattomat voitot ja sisäinen voitonjako eliminoidaan konsernitilinpäätöstä laadittaessa. Realisoitumattomia tappioita ei eliminoida siinä tapauksessa, että tappio johtuu arvonalentumisesta.

Osakkuus- ja yhteisjärjestelyt

Osakkuusyhtiöt ovat yrityksiä, joissa konsernilla on huomattava vaikutusvalta, mutta joissa sillä ei ole määräysvaltaa. Huomattava vaikutusvalta syntyy pääsääntöisesti silloin, kun konserni omistaa 20–50 % yhtiön äänimäärästä tai kun konsernilla on muutoin huomattava vaikutusvalta mutta ei määräysvaltaa. Yhteisjärjestely on joko yhteinen toiminto tai yhteisyritys. Yhteisyritykset ovat järjestelyjä, joissa konserni on sopimukseen perustuvalla järjestelyllä sitoutunut jakamaan taloudellisia ja liiketoiminnallisia periaatteita koskevan määräysvallan muiden osapuolten kanssa ja jossa konsernilla on oikeuksia järjestelyn nettovarallisuuteen. Konsernin kaikki yhteisjärjestelyt ovat yhteisyrityksiä.

Osuudet osakkuus- ja yhteisyrityksistä lasketaan pääomaosuusmenetelmää käyttäen ja ne on alun perin kirjattu hankintameno. Tämän menetelmän mukaan konsernin osuus osakkuus- ja yhteisyrityksen tilikauden voitosta tai tappiosta esitetään tuloslaskelmassa ja osuus sellaisista omassa pääomassa tapahtuneista muutoksista, joita ei ole kirjattu sijoituskohteessa tulosvai- kutteisesti esitetään omassa pääomassa. Taseessa esitetään konsernin osuus osakkuus- tai yhteisyrityksen nettovarallisuudesta yhdessä hankinnasta syntyneen liikearvon (vähennettynä mahdollisilla kertyneillä arvonalennuksilla) kanssa. Pääomaosuusmenetelmän soveltaminen lopetetaan, kun sijoituksen kirjanpitoarvo osakkuus- tai yhteisyrityksessä on laskenut nolleen, ellei konserni ole sitoutunut osakkuus- tai yhteisyritysten veloitteiden täyttämiseen. Konsernin ja sen osakkuus- tai yhteisyrityksen välisistä liiketoimista syntyneet realisoitumattomat voitot ja tappiot eliminoidaan konsernin omistusosuuden mukaisesti, jollei tappio anna viitteitä omaisuuserän arvonalentumisesta. Osakkuus- ja yhteisyritysten tilinpäätösten laatimisperiaatteita on tarvittaessa muutettu vastaamaan konsernin tilinpäätöksen laatimisperiaatteita.

Määräysvallattomien omistajien osuudet

Tilikauden tuloksen jakautuminen emoyhtiön ja määräysvallattomille omistajille esitetään tuloslaskelmassa ja määräysvallattomille omistajille kuuluva osuus omista pääomista esitetään omana eränä taseessa oman pääoman osana.

Määräysvallattomien omistajien kanssa toteutuneita liiketoimia käsitellään kuten konsernin omistajien kanssa toteutuneita. Kun määräysvallattomilta omistajilta ostetaan osakkeita, maksetun vastikkeen ja tytäryrityksen nettovaroista hankitun osuuden kirjanpitoarvon välinen erotus kirjataan omaan pääomaan. Myös voitot tai tappiot tytäryhtiöiden osakkeiden myynnistä määräysvallattomille omistajille kirjataan omaan pääomaan.

Kun määräysvalta tai huomattava vaikutusvalta lakkaa, mahdollinen jäljelle jäävä osuus arvostetaan käypään arvoon ja kirjanpitoarvon muutos kirjataan tulosvaikutteisesti. Tämä käypä arvo toimii alkuperäisenä kirjanpitoarvona, kun jäljelle jäävää osuutta myöhemmin käsitellään osakkuusyrittynä, yhteisyrittynä tai rahoitusvaroina. Lisäksi asianomaisesta yrityksestä aiemmin muihin laajan tuloksen eriin kirjattuja määriä käsitellään ikään kuin konserni olisi suoraan luovuttanut niihin liittyvät varat ja velat. Tämä voi tarkoittaa, että aiemmin muihin laajan tuloksen eriin kirjatut määrät siirretään tulosvaikutteisiksi.

Ulkomaan rahan määräiset tapahtumat

Emoyhtiön ja kaikkien sen tytär-, osakkuus- ja yhteisyritysten toiminta- ja raportointivaluutta on euro. Konsernitilinpäätös esitetään euroissa.

Ulkomaan rahan määräiset liiketapahtumat muunnetaan euroiksi Euroopan keskuspankin noteeraamaan tapahtumapäivän kurssiin. Ulkomaan rahan määräiset saamiset ja velat muunnetaan euroiksi tilinpäätöspäivän kurssieja käyttäen. Liiketapahtumista ja monetaaristen saamisten ja velkojen muuntamisesta syntyneet kurssivoitot ja -tappiot kirjataan tuloslaskelmaan, paitsi silloin, kun ne täyttävät kassavirran tai nettoinvestoinnin suojauslaskennan kriteerit, ne kirjataan omaan pääomaan. Liiketoiminnan kurssivoitot ja -tappiot sisältyvät vastaaviin eriin liikevoiton yläpuolella. Rahoituksen kurssivoitot ja -tappiot sisältyvät tuloslaskelman eriin rahoitustuotot ja -kulut. Ei-monetaariset hankintameno on arvostetut erät arvostetaan tapahtumapäivän kurssiin. Konsernissa ei ole ei-monetaarisia käypään arvoon arvostettavia ulkomaan rahan määräisiä eriä.

Tuloutusperiaatteet

Konserni toimii energialiiketoiminnassaan omakustannushintaperiaatteella. Energiaan liittyvässä palveluliiketoiminnassa konserni ei toimi omakustannushintaperiaatteella. Tuotot määräytyvät saadun vastikkeen perusteella energiaa tai palveluja luovutettaessa. Kaikki tuotot esitetään vähennettynä myyntiin perustuvilla välillisillä veroilla. Tuotot on kirjattu seuraavasti:

Energian myynti ja muu liikevaihto

Energian myyntituotot jaotellaan kiinteään ja muuttuvaan veloitukseen. Muuttuvan veloituksen myyntituotot kirjataan energian toimituksen perusteella. Kirjatut myyntituotot osakkaille perustuvat toimitettuihin määriin. Sekä muuttuva että kiinteä veloitus laskutetaan ja kirjataan liikevaihtoon kuukausittain ja maksetaan jälkikäteen seuraavan kuukauden 24. päivänä. Palvelumyyntiin sisältyy pääasiassa hallintopalvelumyynnejä. Palvelujen myyntituotot kirjataan tuloksi sillä tilikaudella, jolla palvelu tuotetaan asiakkaalle ja määräysvalta siihen siirtyy asiakkaalle.

Muut tuotot

Tavanomaisen liiketoiminnan ulkopuoliset tuotot sisältyvät muihin tuottoihin. Tähän ryhmään luetaan vuokratuotot ja kertaluonteiset erät kuten aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden myyntivoitot. Vuokratuotot tuloutetaan tasaerinä vuokratuotolle. Käyttöomaisuushyödykkeiden myynti tuloutetaan toimituksen tapahduttua ja omistukseen liittyvien merkittävien riskien ja etujen siirryttyä ostajalle.

Tutkimus- ja kehittämismenot

Tutkimus- ja kehittämismenot kirjataan kuluksi, kun ne syntyvät ja ne sisältyvät konsernituloslaskelman muihin kuluihin. Mikäli kehittämismenojen arvioidaan kerryttävän tuloja tulevaisuudessa, kyseiset menot aktivoidaan aineettomiksi hyödykkeiksi ja kirjataan kuluksi oletetun taloudellisen vaikutusajan aikana. Konsernissa ei ole tällä hetkellä aktivointiedellytykset täyttäviä kehittämismenoja.

Korkotuotot ja osingot

Korkotuotot on kirjattu efektiivisen koron menetelmällä ja osinkotuotot silloin, kun oikeus osinkoon on syntynyt.

Vieraan pääoman menot

Vieraan pääoman menot kirjataan kuluksi sillä tilikaudella, jonka aikana ne ovat syntyneet paitsi, jos ne johtuvat voimalaitoksen rakentamisesta. Tällöin vieraan pääoman menot aktivoidaan osaksi kyseisen hyödykkeen hankintamenoa.

Tuloverot

PVO toimittaa sähköä ja lämpöä osakkailleen omakustannushintaperiaatteella (ns. mankalaperiaatteella) eli luovuttaa tuottamansa tai hankkimansa energian osakkailleen näiden kunkin osakesarjan omistuksen suhteessa. Omakustannushintaperiaatteen mukaan konserni ei tule maksamaan veroa energialiiketoiminnastaan, joten konserni ei kirjaa laskennallisia verovelkoja energialiiketoiminnassaan. Energiaan liittyvästä palveluliiketoiminnasta konserni kirjaa tuloverot ja laskennalliset verovelat.

Tuloslaskelman verokulu muodostuu kauden verotettavaan tuloon perustuvasta verosta ja laskennallisesta verosta. Kauden verotettavaan tuloon perustuva vero lasketaan verotettavasta tulosta voimassaolevan verokannan perusteella. Veroa oikaistaan mahdollisilla edellisiin kausiin liittyvillä veroilla.

Laskennalliset verot lasketaan väliaikaisista eroista kirjanpitoarvon ja verotuksellisen arvon välillä. Laskennallista verovelkaa ei kuitenkaan kirjata, kun kyseessä on alun perin kirjanpitoon merkittävä omaisuuserä tai velka eikä kyseessä ole liiketoimintojen yhdistäminen eikä tällaisen omaisuus- tai velkaerän kirjaaminen vaikuta kirjanpidon tulokseen eikä verotettavaan tuloon liiketoimen toteutumisajankohtana. Verotuksessa vähennyskelvottomasta liikearvosta ei kirjata laskennallista veroa eikä tytäryritysten jakamattomista voittovaroista kirjata laskennallista veroa siltä osin, kuin ero ei todennäköisesti purkaudu ennakoitavissa olevassa tulevaisuudessa. Merkittävimmät väliaikaiset erot syntyvät aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden poistoista ja käyttämättömistä verotuksellisista tappioista.

Laskennalliset verot on laskettu käyttämällä tilinpäätöspäivään mennessä säädettyjä verokantoja. Laskennallinen verosääntely on kirjattu siihen määrään asti, kuin on todennäköistä, että tulevaisuudessa syntyy verotettavaa tuloa, jota vastaan väliaikainen ero voidaan hyödyntää.

Aineettomat hyödykkeet

Aineettomat hyödykkeet merkitään taseeseen alkuperäiseen hankintamenoon vähennettynä saaduilla avustuksilla, kertyneillä poistolla ja mahdollisilla arvonalennuksilla. Alkuperäinen hankintameno sisältää menot, jotka johtuvat välittömästi kyseisen hyödykkeen hankinnasta. Ne aineettomat hyödykkeet, joilla on rajallinen taloudellinen vaikutusaika, kirjataan tasapoistoina kuluksi tuloslaskelmaan seuraaviin arvioituihin taloudellisiin vaikutusaikoihin perustuen:

Tietokoneohjelmistot	3–10 vuotta
Muut aineettomat hyödykkeet	5–10 vuotta

Muista aineettomista hyödykkeistä, joilla on rajoittamaton taloudellinen vaikutusaika, ei kirjata säännönmukaisia poistoja, vaan ne testataan vuosittain arvonalentumisen varalta. Rajoittamaton taloudellinen vaikutusaika on arvioitu olevan **Vesilakiin** perustuvalla käyttöoikeudella vesivoimaan sekä **Lakiin kiinteän omaisuuden ja erityisten oikeuksien lunastuksesta** perustuvalla erityisillä käyttöoikeuksilla voimajohtokatuihin ja -maa-alueisiin.

Päästöoikeudet

Aineettomiin hyödykkeisiin sisältyvät myös hiilidioksidi (CO₂) -päästöoikeudet. Päästöoikeudet kirjataan hankintahintaisina ja ne esitetään taseessa omana eränään. Vastikkeetta saadut päästöoikeudet ovat taseen ulkopuolista varallisuutta. Palautettavia päästöoikeuksia koskeva velvoite kirjataan hallussa olevien päästöoikeuksien kirjanpitoarvolla lyhytaikaisiin velkoihin. Jos päästöoikeuksia ei ole riittävästi kattamaan toteutuneita päästöjä, kirjataan puuttuvista päästöoikeuksista lyhytaikainen velka tilinpäätöspäivän markkina-arvolla. Päästöoikeudet ja niihin liittyvät veloitteet kirjataan pois taseesta, kun ne toimitetaan veloitteiden kattamiseksi tai myydään. Päästöoikeuksista ei kirjata poistoja. Päästöoikeuksien myynnit sisältyvät liikevaihtoon (Muu myynti) ja päästöoikeushankinnat kirjataan tuloslaskelmaan Materiaalit ja palvelut -ryhmään.

Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet

Konsernin käyttöomaisuus arvostetaan taseessa alkuperäiseen hankintamenoon vähennettynä saaduilla avustuksilla, kertyneillä poistoilla sekä mahdollisilla arvonalennuksilla. Alkuperäinen hankintameno sisältää menot, jotka johtuvat välittömästi kyseisen hyödykkeen hankinnasta. Hankintamenoon sisällytetään myös ehdot täyttävän hyödykkeen rakennusaikaiset vieraan pääoman menot. Näitä ovat rakennusaikaisiin velkoihin liittyvät korkokulut. Lisäksi aineellisen käyttöomaisuushyödykkeen hankintameno sisältää arvioidut hyödykkeen purkamisesta, siirtämisestä ja alkuperäiseen tilaan palauttamisesta aiheutuvat menot.

Maa- ja vesialueista ei tehdä poistoja. Muu aineellinen käyttöomaisuus poistetaan tasapoistomenetelmällä niiden arvioidun taloudellisen vaikutusajan kuluessa. Käytöstä poistamisesta aiheutuneet kulut poistetaan sen voimalaitoksen taloudellisen vaikutusajan kuluessa, johon ne liittyvät.

Tasapoistot perustuvat seuraaviin odotettuihin taloudellisiin pitoaikoihin:

Vesivoimalaitosten rakennukset, rakennelmat ja koneet	40–80 vuotta
Yhdistettyjen sähkön ja lämmön tuotantolaitosten rakennukset, rakennelmat ja koneet	4–35 vuotta
Kytkekentät ja voimajohdot	10–45 vuotta
Muut rakennukset ja rakennelmat	10–25 vuotta
Muut koneet ja kalusto	3–20 vuotta
Muut aineelliset hyödykkeet	3–40 vuotta

Hyödykkeiden jäännösarvo ja taloudellinen vaikutusaika oikaistaan tarvittaessa kuvastamaan taloudellisen hyödyn odotuksissa tapahtuneita muutoksia.

Mikäli käyttöomaisuushyödyke koostuu useammasta osasta, joiden taloudelliset vaikutusajat ovat eri pituiset, kukin osa käsitellään erillisenä hyödykkeenä. Tällöin osan uusimiseen liittyvät menot aktivoidaan ja uusimisen yhteydessä mahdollinen jäljellä oleva kirjanpitoarvo kirjataan pois taseesta. Muussa tapauksessa myöhemmin syntyvät menot sisällytetään aineellisen käyttöomaisuushyödykkeen kirjanpitoarvoon vain, mikäli on todennäköistä, että hyödykkeeseen liittyvä vastainen taloudellinen hyöty koituu konsernin hyväksi ja hyödykkeen hankintameno on luotettavasti määritettävissä.

Vuosittain toistuvat korjaus- ja huoltomenot kirjataan tulosvaikutteisesti, kun ne ovat toteutuneet. Voimalaitosten modernisointeihin ja ylläpitoon liittyvät investoinnit aktivoidaan.

Aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden käytöstä poistamisesta ja luovutuksista syntyvät myyntivoitot ja tappiot määritetään vertaamalla myyntituloa kirjanpitoarvoon ja ne merkitään tuloslaskelmaan erään Liiketoiminnan muut tuotot tai Liiketoiminnan muut kulut.

Poistojen kirjaaminen lopetetaan tilanteessa, jossa aineellinen käyttöomaisuushyödyke luokitellaan myytävänä olevaksi IFRS 5 Myytävänä olevat pitkäaikaiset omaisuuserät ja lopetetut toiminnot -standardin mukaisesti.

Julkiset avustukset

Julkiset avustukset, esimerkiksi valtiolta saadut aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden hankintoihin liittyvät avustukset, kirjataan aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden kirjanpitoarvojen vähennykseksi silloin, kun on kohtuullisen varmaa, että ne tullaan saamaan ja että konserni täyttää avustuksen saamisen edellytykset. Avustukset tuloutuvat pienempien poistojen muodossa hyödykkeen taloudellisen vaikutusajan kuluessa. Sellaiset avustukset, jotka on saatu korvaukseksi syntyneistä menoista, tuloutetaan sillä tilikaudella, kun avustuksen kohteeseen liittyvät menot merkitään kuluiksi. Tällaiset avustukset esitetään liiketoiminnan muissa tuotoissa.

Vaihto-omaisuus

Vaihto-omaisuus arvostetaan hankintamenoon. Hankintameno määritetään FIFO-menetelmällä. Hankintameno muodostuu raaka-aineista ja muista välittömistä menoista. Vaihto-omaisuuden kirjanpitoarvoa ei alenneta sen hankintamenoa pienemmäksi, koska konsernin energialiiketoiminta toimii omakustannushintaperiaatteella, jolloin vaihto-omaisuuden nettorealisointiarvo kattaa aina sen hankintamenot.

Vuokrasopimukset – konserni vuokralle ottajana

Konserni on ottanut vuokralle maa-alueita, toimistoja, varastotiloja ja ajoneuvoja. Vuokrasopimukset tehdään yleensä kiinteäksi ajanjaksoksi, jonka pituus vaihtelee alle vuoden sopimuksista 50 vuoteen. Vuokrasopimuksista kirjataan käyttöoikeusomaisuuserä ja vastaava velka, kun vuokralle otettu omaisuuserä on konsernin käytettävissä. Lisäksi joissakin sopimuksissa on myös ennallistamisvelvoite, joka on kirjattu käyttöomaisuuteen ja varauksiin.

Vuokrasopimusvelat arvostetaan jäljellä olevien vuokramaksujen nykyarvoon, diskontattuna konsernin lisäluoton korolla, joka on korko, jonka vuokralleottaja joutuisi maksamaan lainatessaan vastaavaksi ajaksi vastaavin vakuuksin rahat, jotka tarvitaan käyttöoikeusomaisuuserän arvoa vastaavan omaisuuserän hankkimiseksi. Käyttöoikeusomaisuuserät arvostetaan vuokrasopimusvelkaa vastaavaan määrään, oikaistuna ennakoon maksettujen tai kertyneiden vuokrien summalla. Konserni kohdistaa sopimuksen perusteella maksetun vastikkeen kuhunkin vuokrasopimuksen komponenttiin ja erottaa muille kuin vuokrasopimuskomponenteille kuulumattomat osuudet, jos ne ovat tunnistettavissa.

Käyttöoikeusomaisuuserät arvostetaan alun perin hankintamenoon, joka sisältää vuokrasopimusvelan alkuperäisen määrän oikaistuna lähinnä sopimuksen alkamispäivänä tai sitä aikaisemmin maksetuilla vuokrilla. Myöhemmin käyttöoikeusomaisuuserät poistetaan tasapoistomenetelmällä sopimuksen alkamispäivästä joko käyttöoikeusomaisuuserän taloudellisen vaikutusajan päättymiseen tai vuokratkauden loppuun mennessä, sen mukaan kumpi näistä on aikaisempi.

Vuokrasopimusvelat arvostetaan alun perin alkamispäivänä maksamattomien vuokrien nykyarvoon diskontattuna konsernin lisäluoton korolla. Sovellettu vuokratkausi vastaa ajanjaksoa, jonka ajan vuokrasopimus ei ole purettavissa, lukuun ottamatta tilanteita, joissa konserni tulee kohtuullisen varmasti hyödyntämään uusimisoptiota tai jatkamaan sopimusta. Vuokrasopimusvelat kirjataan jaksotettuun hankintamenoon. Konserni on päättänyt käyttää standardin sallimia helpotuksia, eikä soveltaa standardia alle 12 kuukauden pituisiin vuokrasopimuksiin eikä vuokrasopimuksiin, joissa kohdeomaisuuserä on arvoltaan vähäinen. Vuokrasopimuksiin liittyvät ennallistamisvelvoitteet on huomioitu käyttöönotossa.

Lähinnä laitteistoja ja ajoneuvoja koskeviin lyhytaikaisiin vuokrasopimuksiin ja kaikkiin arvoltaan vähäisiä omaisuuseriä koskeviin vuokrasopimuksiin liittyvät maksut kirjataan kuluiksi tasaerinä. Lyhytaikaisiksi katsotaan vuokrasopimukset, joiden mukainen vuokra-aika on enintään 12 kuukautta. Arvoltaan vähäisiin omaisuuseriin kuuluu IT-laitteita ja pieniä toimistokalusteita.

Aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden ja aineettomien hyödykkeiden arvonalentuminen

Konserni arvioi jokaisena raportointikauden päättymispäivänä, onko viitteitä siitä, että jonkin omaisuuserän arvo on alentunut. Jos viitteitä ilmenee, arvioidaan kyseisestä omaisuuserästä kerrytettävissä oleva rahamäärä. Kerrytettävissä oleva rahamäärä arvioidaan lisäksi vuosittain seuraavista omaisuuseristä riippumatta siitä, onko arvonalentumisesta viitteitä: liikearvo, taloudelliselta vaikutusajaltaan rajoittamattomat aineettomat hyödykkeet sekä keskeneräiset aineettomat hyödykkeet. Arvonalentumistarvetta tarkastellaan rahavirtaa tuottavien yksikköjen tasolla, eli sillä alimmalla yksikkötasolla, joka on pääosin muista yksiköistä riippumaton, ja jonka rahavirrat ovat erotettavissa ja pitkälle riippumattomia muiden vastaavien yksiköiden rahavirroista.

Kerrytettävissä oleva rahamäärä on omaisuuserän käypä arvo vähennettynä myynnistä aiheutuvilla menoilla tai käyttöarvo sen mukaan, kumpi niistä on suurempi. Käyttöarvolla tarkoitetaan kyseisestä omaisuuserästä tai rahavirtaa tuottavasta yksiköstä saatavissa olevia arvioituja vastaisia nettorahavirtoja, jotka diskontataan nykyarvoonsa. Diskonttaus korkona käytetään ennen veroa määritettyä korkoa, joka kuvastaa markkinoiden näkemystä rahan aika-arvosta ja omaisuuserään liittyvistä erityisriskeistä.

Arvonalentumistappio kirjataan, kun omaisuuserän kirjanpitoarvo on suurempi kuin siitä kerrytettävissä oleva rahamäärä. Arvonalentumistappio kirjataan välittömästi tulosvaikutteisesti. Mikäli arvonalentumistappio kohdistuu rahavirtaa tuottavaan yksikköön, se kohdistetaan ensin vähentämään rahavirtaa tuottavalle yksikölle kohdistettua liikearvoa ja tämän jälkeen vähentämään muita yksikön omaisuuseriä tasasuhteisesti. Arvonalentumistappion kirjaamisen yhteydessä poistojen kohteena olevan omaisuuserän taloudellinen vaikutusaika arvioidaan uudelleen. Muusta omaisuuserästä kuin liikearvosta kirjattu arvonalentumistappio peruutetaan siinä tapauksessa, että on tapahtunut muutos niissä arvioissa, joita on käytetty määrittäessä omaisuuserästä kerrytettävissä olevaa rahamäärää. Arvonalentumistappiota ei kuitenkaan peruta enempää, kuin mikä omaisuuserän kirjanpitoarvo olisi ilman arvonalentumistappion kirjaamista. Liikearvosta kirjattua arvonalentumistappiota ei peruta missään tilanteessa.

Rahoitusvarat ja rahoitusvelat

Kaikki rahoitusvarojen ostot ja myynnit kirjataan kaupantekopäivänä käypään arvoon. Rahoitusvarat kirjataan taseesta pois silloin, kun oikeudet sijoituksen rahavirtoihin lakkaavat olemasta voimassa tai ne on siirretty ja konserni on siirtänyt olennaisilta osin omistamiseen liittyvät riskit ja edut.

Konsernin rahoitusvarat luokitellaan seuraaviin ryhmiin IFRS 9:n mukaisesti: käypään arvoon tulosvaikutteisesti, käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta sekä jaksotettavaan hankintameno arvon alentamiseksi. Luokittelu tapahtuu alkuperäisen hankinnan yhteydessä konsernin liiketoimintamallin mukaisesti sekä perustuen rahoitusvarojen rahavirtaominaisuuksiin. Konsernilla ei ole tällä hetkellä muiden laajan tuloksen erien kautta käypään arvoon kirjattavia rahoitusvaroja.

Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat

Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat ovat johdannaisia, jotka eivät täytä suojauslaskennan ehtoja luokitellaan käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavaksi. Tähän ryhmään kuuluvat konsernin kaikki johdannaiset, sillä konsernissa ei sovelleta suojauslaskentaa. Johdannaiset sisältyvät lyhytaikaisiin varoihin paitsi, jos ne erääntyvät yli 12 kuukauden

kuluttua, jolloin ne sisältyvät pitkäaikaisiin varoihin. Silloin kun johdannaisten arvo on negatiivinen, ne luokitellaan rahoitusvelkoihin. Erä sisältyy muihin pitkäaikaisiin velkoihin, paitsi jos ne erääntyvät alle 12 kuukauden kuluessa, erä sisältyy silloin lyhytaikaisiin velkoihin. Käyvän arvon muutoksista johtuvat sekä realisoitumattomat että realisoituneet voitot ja tappiot kirjataan tuloslaskelmaan sillä tilikaudella, jonka aikana ne syntyvät.

Jaksotettu hankintameno

Jaksotettuun hankintameno sisältyvät pitkäaikaiset laina- ja muut saamiset sekä lyhytaikaiset myynti- ja muut saamiset. Laina- ja muut saamiset arvostetaan efektiivisen koron menetelmällä jaksotettuun hankintameno ja ne sisältyvät lyhytaikaisiin ja pitkäaikaisiin rahoitusvaroihin; viimeksi mainittuihin, mikäli ne erääntyvät yli 12 kuukauden kuluttua. Myyntisaamiset kirjataan taseeseen niiden alkuperäiseen nimellisarvoon. Yhtiön myöntämät lainat, joilla on määrätty eräpäivä, arvostetaan jaksotettuun hankintameno efektiivisen koron menetelmää käyttäen.

Rahavarat

Rahavarat koostuvat käteisestä rahasta, vaadittaessa nostettavissa olevista pankkitalletuksista ja muista lyhytaikaisista, erittäin likvideistä sijoituksista. Rahavaroihin luokitelluilla erillä on enintään 3 kuukauden maturiteetti hankinta-ajankohdasta lukien.

Rahoitusvarojen arvonalentuminen

Arvonalentumismallin mukaan rahoitusvarojen arvonalentuminen on määritettävä odotettavissa oleviin luottotappioihin perustuvaa mallia käyttäen. Konsernin kannalta arvonalentumismalli koskee myyntisaamisia ja niiden luottotappioiden aikaisempaa kirjaamista.

IFRS 9 -standardin mukaan konserni soveltaa myyntisaamisten luottoriskin kirjaamiseen yksinkertaistettua varausmenettelyä, jonka mukaan kaikista myyntisaamisista kirjataan vähennyserä koko voimassaoloajalta odotettavissa olevien luottotappioiden perusteella.

Konsernin vuosittaiset luottotappiot ovat olleet hyvin vähäisiä, eikä mallin mukaisilla odotetuilla luottotappiolla ole merkittävää vaikutusta. Jaksotettuun hankintameno arvon alentamiseksi arvostettujen rahoitusinstrumenttien osalta konserni suorittaa seurantaa aktiivisesti ja kirjaa kriteerien mukaisesti arvonalentumista tulosvaikutteisesti.

Konserni arvioi jokaisena tilinpäätöspäivänä, onko olemassa objektiivista näyttöä yksittäisen rahoitusvaroihin kuuluvan erän tai rahoitusvarojen ryhmän arvon alentumisesta. Mikäli rahoitusvarojen käypä arvo on alittanut hankintameno merkittävästi tilinpäätöshetkellä, tämä on osoitus rahoitusvarojen arvonalentumisesta.

Näyttöä arvonalentumisesta voivat olla esimerkiksi vastapuolen merkittävät taloudelliset vaikeudet, koronmaksun tai lyhennysten laiminlyönnit, konkurssin tai muun taloudellisen uudelleenjärjestelyn todennäköisyys tai havainnoitavissa oleva tieto, joka osoittaa arvioitujen vastaisten rahavirtojen määrittävissä olevaa vähentymistä, esimerkiksi muutokset maksujen myöhästymisessä ja laiminlyöntien kanssa korreloiva vastapuolen heikentynyt taloudellinen tilanne.

Konsernilla on osakaslainasaamisia yhteisyrittä Teollisuuden Voima Oyj:ltä. Johto on tarkastellut lainojen luottotappioriskiä vastapuolen mahdollisten merkittävien taloudellisten vaikeuksien ja koronmaksunlaiminlyöntien osalta ja todennut, että tällaisia ei ole. Näiden havaintojen perusteella johto todennut, että luottotappioriskiä ei osakaslainasaamisissa ole.

Rahoitusvelat

Konsernin rahoitusvelat luokitellaan seuraaviin ryhmiin IFRS 9 -standardin mukaisesti: käypään arvoon tulosvaikutteisesti ja jaksotettavaan hankintamenoön arvostettavat.

Rahoitusvelat kirjataan alun perin kirjanpitoon käypään arvoon transaktiomenoilla vähennettynä. Myöhemmin kaikki rahoitusvelat arvostetaan jaksotettuun hankintamenoön käyttäen efektiivisen koron menetelmää. Rahoitusvelkoja sisältyy pitkä- ja lyhytaikaisiin velkoihin ja ne voivat olla korollisia ja korottomia.

Lainalimiiteistä maksettavat palkkiot kirjataan lainaan liittyvinä transaktiomenoina siltä osin kuin limiitin käyttäminen on todennäköistä. Tällöin palkkio merkitään taseeseen, kunnes laina nostetaan. Lainan noston yhteydessä lainasitoumuksiin liittyvä järjestelypalkkio merkitään osaksi transaktiokuluja. Siltä osin kuin ei ole todennäköistä, että lainasitoumusta tullaan nostamaan, järjestelypalkkio kirjataan ennakkomaksuksi ja jaksotetaan kuluksi lainasitoumuksen ajanjaksolle.

Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattaviin rahoitusvelkoihin kirjataan johdannaissopimuksiin perustuvat velat. Nämä käsitellään käypään arvoon tulosvaikutteisesti ja ne sisältyvät lyhytaikaisiin velkoihin, jos ne tullaan suorittamaan alle 12 kuukauden kuluessa tilinpäätöspäivästä. Muulloin ne sisältyvät pitkäaikaisiin velkoihin.

Johdannaiset

Johdannaissopimukset merkitään taseeseen käypään arvoon sinä päivänä, kun konsernista tulee johdannaissopimuksen osapuoli ja arvostetaan aina jatkossa tilinpäätöshetken käypään arvoon. Tästä syntyvän voiton tai tappion kirjaaminen riippuu siitä, sovelletaanko johdannaiseen IFRS 9:n mukaista suojauslaskentaa vai ei. Pohjan Voima ei ole soveltanut suojauslaskentaa konsernitilinpäätöksessään ja on kirjannut johdannaisten käypien arvojen muutoksesta aiheutuneet voitot ja/tai tappiot tuloslaskelmaan rahoitustuottoihin tai -kuluihin.

Konsernin yhteisyrittä Teollisuuden Voima Oyj (TVO) yhdistellään konsernitilinpäätökseen pääomaosuusmenetelmää käyttäen, kts. laadintaperiaatteet **Osakkuus- ja yhteisjärjestelyt**. TVO käyttää johdannaissopimuksia suojaautukseen polttoainehankintojen valuuttariskiltä ja lainojen valuutta- ja korkoriskiltä. IFRS 9:n mukaisen suojauslaskennan piiriin kuuluu TVO:n uraanin hankintasopimusten valuuttakurssiriskiltä suojautumiseen käytetyt instrumentit (valuuttatermiinit, valuutanvaihtosopimukset) ja osa TVO:n lainasopimusten korkorahavirtojen heilahtelulta suojautumiseen tehdyistä koronvaihtosopimuksista. TVO dokumentoi sekä suojausta aloitettaessa että sen jälkeen arvionsa siitä, ovatko suojausliiketoimissa käytettävät johdannaissopimukset tehokkaita. Suojauslaskennassa mukana olevat johdannaissopimukset jaetaan pitkä- ja lyhytaikaisiin varoihin ja velkoihin sen mukaan, miten suojattava instrumentti erääntyy. TVO soveltaa sekä rahavirran että käyvän arvon suojauslaskentaa.

IFRS 9 -standardissa myötä suojauksen tehokkuuden arvioiminen perustuu tulevaisuuteen suuntautuvana. TVO:n suojaussuhteiden tehottomuuden odotetaan olevan jatkossakin hyvin vähäistä.

IFRS 9 määrittää kolme suojauksen tehokkuuden vaatimusta suojauslaskennan soveltamista varten. Ensimmäinen vaatimus edellyttää taloudellista yhteyttä suojauskohteen ja -instrumentin välillä. On voitava odottaa, että suojausinstrumentin ja -kohteen arvon muutokset ovat vastakkaisia yhteisen perustana olevan instrumentin tai riskin takia. Standardi myös vaatii, että luottoriskin vaikutus ei dominoi taloudellisesta suhteesta aiheutuvia arvonmuutoksia. Kolmanneksi suojaussuhteen suojausaste tulee olla sama kuin suojausaste, joka syntyy siitä suojauskohteen määrästä, jota yhteisö tosiasiallisesti suojaaa ja siitä suojausinstrumentin määrästä, jota yhteisö tosiasiallisesti käyttää suojauskohteen kyseisen määrän suojaamiseen. IFRS 9 edellyttää samaa suojausastetta kuin mitä tosiasiallisesti käytetään riskienhallinnassa.

Muilla konserniyhtiöllä on johdannaisia, jotka eivät täytä IFRS:n mukaisia suojauslaskennan soveltamedellytyksiä. Tällaisia ovat koronvaihtosopimukset, joiden avulla vaihtuvakorkoisia lainoja on muutettu kiinteäkorkoisiksi. Johdannaiset kirjataan käypään arvoon taseen varoihin tai velkoihin. Näistä valuutta- ja korkojohdannaisista syntyvät käyvän arvon muutokset esitetään tulosvaikutteisesti rahoitustuotoissa ja -kuluissa. Johdannaiset esitetään taseessa eräpäivänsä mukaan joko pitkä- tai lyhytaikaisina varoina tai velkoina.

Työsuhde-etuudet

Eläkejärjestelyt luokitellaan etuusperiaatteiksi tai maksupohjaisiksi järjestelyiksi. Konsernilla ei ole etuusperiaatteisia eläkejärjestelyjä. Konsernin henkilökunnan eläketurva on hoidettu ulkopuolisissa eläkevakuutusyhtiöissä. Eläkevakuutusyhtiöissä oleva TyEL-eläkevakuutus on käsitelty maksupohjaisena järjestelynä kuten myös eräät vapaaehtoiset eläkevakuutukset. Maksupohjaisissa järjestelyissä konserni suorittaa kiinteitä maksuja erilliselle yksikölle eikä konsernilla ole oikeudellista eikä tosiasiallista velvoitetta lisämaksujen suorittamiseen, mikäli maksujen saajataho ei pysty suoriutumaan kyseisten eläke-etuuksien maksamisesta. Maksupohjaisiin eläkejärjestelyihin tehdyt suoritukset merkitään tuloslaskelmaan sillä tilikaudella, jota veloitus koskee.

Varaukset ja ehdolliset velat

Konserni kirjaa varaukset ympäristön alkuperäiseen tilaan palauttamisesta, hyödykkeen käytöstä poistamisesta ja lakiin perustuvista vaateista silloin, kun konsernilla on aikaisemman tapahtuman seurauksena oikeudellinen tai tosiasiallinen velvoite ja maksuveloitteen toteutuminen on todennäköistä ja veloitteen suuruus on arvioitavissa luotettavasti.

Varaukset arvostetaan veloitteen kattamiseksi vaadittavien menojen nykyarvoon. Nykyarvon laskennassa käytetty diskonttaustekijä valitaan siten, että se kuvastaa markkinoiden näkemystä rahan aika-arvosta tarkasteluhetkellä ja veloitteeseen liittyvistä riskeistä. Ajan kulumisesta johtuva varauksen lisäys kirjataan korkokuluksi. Jos osasta velvoitetta on mahdollista saada korvaus joltakin kolmannelta osapuolelta, korvaus kirjataan erilliseksi omaisuuseräksi, mutta vasta siinä vaiheessa, kun korvauksen saaminen on käytännössä varmaa. Konsernin jatkuvaan liiketoimintaan liittyvistä menoista ei kirjata varausta etukäteen.

Ehdollinen velka on aikaisempien tapahtumien seurauksena syntynyt mahdollinen velvoite, jonka olemassaolo varmistuu vasta konsernin määräysvallan ulkopuolella olevan epävarman tapahtuman realisoituessa. Ehdolliseksi velaksi katsotaan myös sellainen olemassa oleva velvoite, joka ei todennäköisesti edellytä maksuveloitteen täyttämistä, tai jonka suuruutta ei voida määrittää luotettavasti. Ehdollinen velka esitetään liitetietona.

Ympäristövaraukset

Ympäristökustannusten varaukset kirjataan perustuen nykyisiin tulkintoihin ympäristönsuojelulaeista ja -säännöksistä, kun on todennäköistä, että on syntynyt velvoite, jonka määrä on luotettavasti arvioitavissa. Ne ympäristökustannukset, jotka ovat syntyneet korjattaessa olosuhteita, jotka johtuvat aikaisempien tilikausien toiminnoista ja jotka eivät enää kerrytä tuloja nykyhetkellä tai tulevaisuudessa kirjataan vuosikuluiksi.

Tuhkan käsittely

Konsernin yhtiöillä voi olla välivarastoituna prosessissa syntynyttä jäteveronalaista tuhkaa, jolle on olemassa hyötykäyttökohde, hyötykäyttökohdetta etsitään tai hyötykäyttökohdetta ei ole, jolloin veronalainen jäte toimitetaan kaatopaikalle. Tilinpäätökseen on tällöin jaksotettu kulu, joka vastaa parasta arviota siitä, kuinka paljon tilinpäätöshetkellä välivarastossa olevan tuhkan käsittely tulee konsernin yhtiöille maksamaan.

Hyödykkeen käytöstä poistamiseen liittyvät veloitteet

Hyödykkeen käytöstä poistamiseen liittyvä velvoite kirjataan silloin, kun konsernilla on sopimukseen perustuva velvoite tai kun on olemassa oikeudellinen velvoite ja tämän veloitteen määrä sekä sen rajattu taloudellinen vaikutusaika voidaan arvioida luotettavasti. Hyödykkeen käytöstä poistamiseen liittyvä velvoite kirjataan osana kyseisen hyödykkeen hankintamenoa, kun laitos otetaan käyttöön tai kun ympäristön vahingoittuminen on tapahtunut. Menot kirjataan poistoina hyödykkeen jäljellä olevan taloudellisen vaikutusajan kuluessa.

Ydinjätehuoltovastuuseen liittyvät varat ja varaus

Teollisuuden Voima Oyj:n tulososuuteen vaikuttaa olennaisesti ydinjätehuoltovastuun käsittely. TVO:n ydinenergialain mukainen ydinjätehuoltovastuu katetaan maksamalla Valtion ydinjätehuoltorahastoon ydinjätehuoltomaksu. Vastuu kattaa kaikki tulevat olemassa olevan ydinjätteen käsittelystä aiheutuvat kulut mukaan luettuna ydinvoimalaitosten käytöstä poiston, käytetyn polttoaineen loppusijoituskustannukset sekä riskimarginaalin siten, että käytöstä poiston oletetaan alkavan arviointivuonna seuraavan vuoden alusta. Posiva Oy huolehtii TVO:n käytetyn polttoaineen loppusijoituksen tutkimuksista ja toteutuksesta ja perii TVO:lta näistä toimenpiteistä vuosittain aiheutuneet kustannukset mukaan lukien käyttöomaisuuden hankintamenot.

TVO:n konsernitilinpäätöksessä rahasto-osuus Valtion ydinjätehuoltorahastosta esitetään pitkäaikaisissa varoissa noudattaen IFRIC 5 -tulkintaa. Ydinjätehuoltovastuu esitetään varauksena pitkäaikaisissa veloissa. Ydinjätehuollon varauksen käypä arvo lasketaan diskonttaamalla kassavirrat, jotka perustuvat suunnitelmiin arvioiduista tulevista toimenpiteistä ja niiden kustannuksista huomioiden jo tehdyt toimenpiteet.

Ydinvoimalaitoksen käytöstä poistamiseen liittyvän varauksen alkuperäinen nykyarvo (ydinvoimalaitoksen käyttöönottohetkellä) on kirjattu investointina taseeseen ja sitä oikaistaan myöhemmin suunnitelmaan tulevilla muutoksilla. Käytöstä poistamiseen liittyvästä investoinnista tehdään poistot ydinvoimalaitoksen ennakoitun käyttöajan kuluessa.

Käytettyyn ydinpolttoaineeseen liittyvä varaus kattaa tulevat ydinjätteen loppusijoituskustannukset kunkin tilikauden loppuun saakka. Käytetyn ydinpolttoaineen loppusijoittamiseen liittyvät kustannukset kirjataan kuluksi laitoksen käyttöaikana polttoaineen käytön perusteella. Suunnitelmiin tulevien muutosten vaikutus kirjataan välittömästi tuloslaskelmaan perustuen käytetyn polttoaineen määrään kunkin tilikauden loppuun mennessä.

Aikatekijä otetaan huomioon kirjaamalla ydinjätehuoltovarauksen diskonttaukseen liittyvä korkokulu tuloslaskelmaan.

Oma pääoma

PVO:lla on 14 osakesarjaa. Kukin osakesarja oikeuttaa tietyn tytäryhtiön, osakkuus- tai yhteisyrityksen tuottamaan energiaan.

Osakas on oikeutettu energiaan osakeomistuksen suhteellisen osuuden mukaan yksittäisen osakesarjan osakkeista.

Osakkeista yhtiön perustamisen yhteydessä ja osakepääoman korotuksina saadut suoritukset on kirjattu osakepääomaan, ylikurssirahastoon ja 1.9.2006 jälkeen myös sijoitetun vapaan pääoman rahastoon.

Oman pääoman ehtoiset osakslainat

Oman pääoman ehtoiset osakslainat käsitellään omana pääomana. Oman pääoman ehtoiset osakslainat merkitään alun perin kirjanpitoon käypään arvoon sisällyttäen transaktiomenot. Oman pääoman ehtoisiin osakslainoille ei ole eräpäivää, mutta lainanottaja voi maksaa lainan takaisin valintansa mukaan yhdessä tai useammassa erässä. Lainanottajan hallituksella on oikeus päättää, että lainoille ei joltakin kuluvalta koronmaksukaudelta makseta korkoa. Maksamatta jäänyt korko ei kumuloidu seuraaville koronmääräytymisjaksoille.

Oman pääoman ehtoisten osakslainojen korot kirjataan velaksi, kun velvollisuus korkojen maksamiseksi on syntynyt. Korkokulut kirjataan maksuperusteisesti suoraan kertyneisiin voittovaroihin eikä niitä kirjata tilikauden tulokseen.

Optio-oikeudet

Osakkailta saatuihin marraskuussa 2020 nostettuihin oman pääoman ehtoihin osakslainoihin liittyy yhtiön antamat optio-oikeudet, jotka oikeuttavat osakslainasaatavan vaihtamisen B2-osakkeiksi. Annetut optio-oikeudet oikeuttavat enintään yhteensä 1 613 347 uuteen B2-osakkeeseen. Uuden B2-osakkeen merkintähinta on 56 euroa ja merkintähinta on mahdollista maksaa vain kuittaamalla osakkeenomistajan yhtiöltä olevan lainasaatavan pääoma kokonaisuudessaan kaikkien osakkeiden yhteenlaskettua merkintähintaa vastaan. Uusien B2-osakkeiden merkintäaika on 1.1.2021 alkaen lainan takaisinmaksuun saakka.

Pohjolan Voima sai joulukuussa 2020 uudet yhteensä 238 miljoonan euron osakslainasitoumukset, jotka olivat käyttämättä tilikauden päättyessä. Osakslainasitoumusten yhteydessä merkittiin myös kaksi eri sarjaa optio-oikeuksia. Optio-oikeussarja 2020 1A oikeuttaa enintään 3 599 472 uuteen B2-sarjan osakkeeseen merkintähinnalla 0,01 euroa. Uusien B2-osakkeiden merkintäaika on 1.1.2023–1.6.2026. Optio-oikeussarja 2020 1B oikeuttaa enintään 7 198 950 uuteen B2-sarjan osakkeeseen merkintähintaan 33 euroa. Merkintähinta on mahdollista maksaa vain kuittaamalla osakkeenomistajan yhtiöltä olevan lainasaatavan pääoman kokonaisuudessaan kaikkien osakkeiden yhteenlaskettua merkintähintaa vastaan. Uusien B2-osakkeiden merkintäaika on 1.1.2023 alkaen lainan takaisinmaksuun saakka. Mikäli joulukuussa 2020 myönnettyt osakslainasitoumukset nostetaan kokonaan tai osittain, sitoumukseen perustuvien optio-oikeuksien 2020 1A määrä vähenee vastaavasti.

IAS 32 -standardin mukaisesti optio-oikeuksista ei ole tehty kirjauksia omaan pääomaan, koska merkintöjä osakkeiksi ei ole tehty.

Osakekohtainen tulos

Konserni ei esitä osakekohtaista tulosta, koska emoyritys toimii omakustannushintaperiaatteella. PVO:n osakkeet eivät myöskään ole julkisen kaupankäynnin kohteena.

Myytävänä olevat varat ja lopetetut toiminnot

Myytävänä olevat varat luokitellaan myytävänä oleviksi ja arvostetaan kirjanpitoarvoon tai sitä alempaan myynnistä aiheutuvilla menoilla vähennettyyn käypään arvoon, mikäli niiden kirjanpitoarvoa vastaava määrä tulee kertymään pääasiassa omaisuuserän myynnistä jatkuvan käytön sijaan ja myynti on erittäin todennäköinen. Poistot näistä omaisuuseristä lopetetaan luokitteluhetkellä.

Lopetettu toiminto on konsernin osa, josta on luovuttu tai joka on luokiteltu myytävänä olevaksi ja joka täyttää jonkin seuraavista edellytyksistä:

1. Se on merkittävä erillinen liiketoimintayksikkö tai maantieteellistä aluetta edustava yksikkö.
2. Se on osa yhtiön koordinoitua suunnitelmaa, joka koskee luopumista erillisestä keskeisestä liiketoiminta-alueesta tai maantieteellisestä toiminta-alueesta.
3. Se on tytäryritys, joka on hankittu yksinomaan tarkoituksena myydä se edelleen.

Lopetettujen toimintojen tulos esitetään omana eränään konsernin laajassa tuloslaskelmassa. Myytävänä olevat omaisuuserät, luovutettavien erien ryhmät, myytävänä oleviin omaisuuseriin liittyvät muihin laajan tuloksen eriin kirjatut erät sekä luovutettavien erien ryhmään sisältyvät velat esitetään taseessa erillään muissa eristä.

Segmenttiraportointi

Konsernilla on neljä raportoitavaa segmenttiä: vesivoima, lämpövoima, ydinvoima ja muut toiminnot. Ylin operatiivinen päätöksen tekijä on hallitus.

Uusien ja uudistettujen IFRS-standardien, tulkintojen sekä standardien muutosten käyttöönotto

Konsernitilinpäätös on laadittu noudattaen samoja laadintaperiaatteita kuin vuonna 2020.

Konserni ottaa käyttöön seuraavat julkaistut standardit, tulkinnat ja muutokset olemassa oleviin standardeihin ja tulkintoihin vuoden 2022 tilinpäätöksessään tai myöhemmin. Alustavien selvitysten perusteella konserni arvioi, että näillä ei ole vaikutusta konsernitilinpäätökseen, ellei alla erikseen todettu.

- IAS 1 Tilinpäätöksen esittäminen (muutos) – Velkojen luokittelu lyhyt- tai pitkäaikaisiin eriin. Muutokset selkeyttävät sitä, että velat luokitellaan joko lyhyt- tai pitkäaikaisiksi perustuen raportointikauden lopussa olemassa oleviin oikeuksiin.
- IAS 16 Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet (muutos) – ennen käyttöönottoa saadut tuotot. Muutos kieltää yhteisöjä vähentämästä aineellisen käyttöomaisuushyödykkeen hankintamenosta sellaisia tuottoja, jotka yhteisö saa ennen omaisuuserän käyttöönottoa valmistetuista ja myydyistä hyödykkeistä.
- IFRS 3 Liiketoimintojen yhdistäminen (muutos) – viittaus taloudellisen raportoinnin käsitteelliseen viitekehykseen
- IAS 37 Varaukset, ehdolliset varat ja velat (muutos) – tappiolliset sopimukset, sopimuksen mukaisen veloitteen täyttämiseen tarvittavat menot
- Vuosittaiset parannukset IFRS-standardeihin 2018–2020
- IAS 1 Tilinpäätöksen esittäminen, IAS 8 Tilinpäätöksen laatimisperiaatteet (muutokset) – Laatimisperiaatteiden esittäminen ja kirjanpidollisten arvioiden määrittelmä*

* Kyseistä standardia, tulkintaa tai muutosta ei ole vielä hyväksytty sovellettavaksi EU:ssa.

2 JOHDON HARKINTAA EDELLYTTÄVÄT TILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISPERIAATTEET JA ARVIOIHIN LIITTYVÄT EPÄVARMUUSTEKIJÄT

Konsernin johto tekee harkintaan perustuvia ratkaisuja, jotka koskevat tilinpäätöksen laatimisperiaatteiden valintaa ja niiden soveltamista. Tämä koskee erityisesti niitä tapauksia, joissa voimassa olevassa IFRS-normistossa on vaihtoehtoisia kirjaamis-, arvostamis- tai esittämistapoja.

Konsernitilinpäätöksen laadinnan yhteydessä tehdyt arviot ja oletukset pohjautuvat johdon parhaaseen näkemykseen tilinpäätöshetkellä. Ennusteita ja harkintoja arvioidaan jatkuvasti ja ne perustuvat historiallisiin kokemuksiin sekä tulevaisuutta koskeviin tilinpäätöshetkellä todennäköisimpinä pidettyihin olettamuksiin. Konsernissa seurataan arvioiden ja olettamusten toteutumista sekä näiden taustalla olevien tekijöiden muutoksia säännöllisesti yhdessä liiketoimintayksiköiden kanssa käyttämällä useita sekä sisäisiä että ulkoisia tietolähteitä. Mahdolliset arvioiden ja olettamusten muutokset merkitään kirjanpitoon sillä tilikaudella, jonka aikana arviota tai olettamusta korjataan ja kaikilla tämän jälkeisillä tilikausilla.

Teollisuuden Voima Oyj:n koekäyttövaiheessa oleva voimalaitos OL3 EPR

Teollisuuden Voima Oyj yhdistellään Pohjolan Voiman konsernitilinpäätökseen yhteisyrityksenä pääomaosuusmenetelmää käyttäen. TVO:lla on koekäyttövaiheessa oleva OL3-ydinvoimalaitosyksikkö, joka on tilattu avaimet käteen -periaatteella. OL3:n laitostoi-mittaja Areva-Siemens-konsortion ilmoituksen mukaan toimitus myöhästyy alkuperäisestä aikataulusta, jonka mukaan voimalaitoksen piti olla tuotantokäytössä 30.4.2009.

Tilikaudella TVO sai polttoaineenlatausluvan ja latasi polttoaineen. OL3:n ensimmäinen kriittisyys saavutettiin 21.12.2021 ja sähköntuotanto alkaa maaliskuussa 2022 laitoksen kytkeydyttyä valtakunnan sähköverkkoon. Säännöllinen sähköntuotanto alkaa heinäkuussa 2022.

Pohjolan Voiman tiedossa ei ole teknisiä tai muita sellaisia seikkoja, jotka estäisivät OL3 EPR -projektin loppuunsaattamisen koekäyttövaiheesta säännölliseen sähköntuotantoon. OL3 -projektin käynnissä olevat toimenpiteet tähtäävät siihen, että omaisuuserä saatetaan valmiiksi sille aiottua käyttötarkoitusta varten.

Oikeudelliset vastuut

Johdon arviointia edellytetään mahdollisten oikeudenkäynteihin liittyvien varausten arvostamisessa ja kirjaamisessa. Varaus kirjataan, kun konsernilla on aikaisemman tapahtuman seurauksena oikeudellinen tai tosiasiallinen velvoite, maksuveloitteen toteutuminen on todennäköistä ja veloitteen suuruus on arvioitavissa luotettavasti. Oikeudenkäyntien vaikeasti ennakoitavasta luonteesta johtuen oikeudenkäynnin todellinen kustannus voi poiketa merkittävästi alkuperäisestä arviosta.

Konserni ei ole kirjannut varauksia oikeudenkäynneistä. Konsernilla ei ollut tilinpäätöshetkellä meneillään tai ennakoitavissa oikeudenkäyntejä, jotka olisivat vaatineet erityistä harkintaa varauksen kirjaamisesta.

Arvon alentumistestaus

Konsernissa testataan vuosittain mahdollisen arvonalentumisen varalta liikearvo ja ne aineettomat hyödykkeet, joilla on rajoittamaton taloudellinen vaikutusaika. Muun pitkäaikaisen omaisuuden arvonalentumistestauksia tehdään silloin, kun on viitteitä siitä, että omaisuuserän arvo saattaa olla alentunut. Arviona testauksissa käytetään tulevia diskontattuja rahavirtoja, jotka voidaan saada omaisuuserän käytöllä ja sen mahdollisella myymisellä.

Pohjolan Voima on ns. mankala-yhtiö, joka toimii omakustannushintaperiaatetta noudattaen. Yhtiöasiakirjojen mukaan osakkaat ovat velvollisia maksamaan saamansa sähkönn hinnassa yhtiöasiakirjoissa määritellyt kiinteät ja muuttuvat vuosikustannukset. Arvioitaessa mahdollisia omaisuuserien arvonn alentumisia ja tästä seuraavia arvonalentumistappioiden kirjaustarpeita kerrytettävissä olevien rahamäärien kautta, vastaavat kerrytettävissä olevat rahamäärät aina eräitä poikkeustapauksia lukuun ottamatta omaisuuserän kirjanpitoarvoa eikä tarvetta arvonalentumisten kirjaamiseen näin ollen pääsääntöisesti synny.

Ympäristövaraukset

Konsernin toimintaa säätelevät lukuisat ympäristöön liittyvät lait ja määräykset. Konserni toimii kaikkien voimassa olevien ympäristöön liittyvien säädösten mukaisesti. Konserni on arvioinut toiminnalleen tavanomaiset ympäristösuojeluun liittyvät kustannukset säädösten edellyttämien velvollisuuksien kattamiseksi ja varautunut kirjanpidossaan niihin.

Ympäristövastuut perustuvat johdon tekemään parhaaseen arvioon kunnostamiskustannuksista. Ympäristövaraukset koostuva kaatopaikkojen ennallistamisesta johtuvista ARO-varauksista (Asset Retirement Obligation), jotka liittyvät lämpövoima-tuotannossa syntyneen tuhkan säilyttämiseen. Konserni kirjaa varauksen arvioidusta ennallistamiskustannuksesta. Kustannusarviota tarkistetaan vuosittain.

3 RAHOITUSRISKIEN HALLINTA

Pohjolan Voiman rahoitus ja rahoitusriskien hallinta hoidetaan keskitetysti emoyhtiössä yhtiön hallituksen hyväksymän rahoituspolitiikan mukaisesti. Pohjolan Voiman liiketoiminnan rahoitusriskit liittyvät maksuvalmius-, jälleerahoitus-, markkina- ja luottoriskeihin.

Pohjolan Voiman rahoituksen tehtävänä on varmistaa rahoituksen osalta konsernin toimintoja koskevien päätösten häiriötön toteutus ja tukea valinnoillaan sähkön hinnan edullisuutta.

Johdannaissovimuksia solmitaan vain suojaustarkoituksessa. Pohjolan Voimassa ei sovelleta IFRS:n tarkoittamaa suojauslaskentaa.

Maksuvalmius- ja jälleerahoitusriski

Maksuvalmius- ja jälleerahoitusriskillä eli likviditeettiriskillä tarkoitetaan sitä vaikutusta yhtiön tulokseen ja kassavirtaan, joka syntyy, jos yhtiö ei kykene varmistamaan riittävää rahoitusta toiminnalleen. Riittävien likvidien varojen sekä sitovien luottolimiittien lisäksi Pohjolan Voima pyrkii alentamaan jälleerahoitusriskiä hajauttamalla lainojensa erääntymisajankohtia sekä rahoituslähteitä mahdollisimman hyvin.

Rahoituspolitiikan mukaisesti pitkäaikaisten luottojen maturiteetit ja jälleerahoitus sovitaan sellaisiksi, että lähinnä olevan 12 kuukauden aikana ei eräänny yli 25 % koko luottokannasta. Sääntö ei koske Valtion ydinjätehuoltorahaston (VYR) myöntämiä lainoja.

Pohjolan Voima laskuttaa yhtiöjärjestyksensä mukaisesti osakkailtaan kuukausittain kiinteät ja muuttuvat kulut, mikä pienentää maksuvalmiusriskiä merkittävästi.

Vapaa likviditeetti sijoitetaan turvaavasti ja tuottavasti instrumentteihin, joiden duraatio on korkeintaan 12 kuukautta. Sijoitukset pyritään hajauttamaan eri kohteisiin ja sijoituskohteet valitaan siten, että jälkimarkkinoiden likviditeetti on turvattu myös epäedullisissa olosuhteissa, jotta pääosa sijoituksista voidaan tarvittaessa realisoida pienin kustannuksin.

Lyhytaikaiseen rahoitukseen Pohjolan Voima käyttää pääsääntöisesti 300 miljoonan euron suuruista kotimaista yritystodistusohjelmaa. 31.12.2021 yritystodistusohjelmasta oli käytettynä 100 (99) miljoonaa euroa.

Likvidien varojen lisäksi Pohjolan Voimalla oli käyttämättömiä sitovia luottolimiittisopimuksia 329 (350) miljoonaa euroa ja käyttämättömiä osakaslainasitoumuksia 238 (238) miljoonaa euroa. 329 miljoonan euron sitovat luottolimitit erääntyvät kesäkuussa 2023.

Pohjolan Voiman lainasopimuksissa ei ole rahoituskovenantteja.

Seuraava taulukko kuvaa sopimukseen perustuvaa maturiteettianalyysia. Esitetyt luvut ovat kassavirtaperusteisia ja korkovirrat perustuvat tilinpäätöshetkellä voimassaoleviin sopimuskorkoihin. Tase-erien ja erääntyvien velkojen väliset erot johtuvat tase-eriin sisältyvistä efektiivisen koron mukaisesti jaksotetuista järjestelypalkkioista. Esitettyihin kassavirtoihin järjestelypalkkiot eivät sisälly, koska palkkiot on maksettu jo sopimusten allekirjoitusvaiheessa.

Rahoitusvelkojen diskonttaamattomat kassavirrat

2021

1 000 €	2022	2023	2024	2025	2026–	Yhteensä	Tasearvo
Rahalaitoslainat ¹	-5 735	-126 500	-140 650		-70 000	-342 885	-342 885
Rahoituskulut ²	-1 900	-1 483	-470	-159	-161	-4 173	
Joukkovelkakirjat		-125 000		-150 000		-275 000	-274 429
Rahoituskulut	-4 063	-4 063	-1 875	-1 875		-11 876	
Laina Valtion ydinjätehuoltorahastolta (TVO) ³					-350 000	-350 000	-350 000
Rahoituskulut	-1 774	-1 774	-1 774	-1 774	-1 774	-1 774	
Vuokrasopimusvelat ⁴	-10 577	-10 274	-10 002	-15 293	-86 764	-132 910	-131 283
Rahoituskulut	-742	-685	-628	-573	-2 597	-5 225	
Yritystodistukset	-99 888					-99 888	-99 888
Rahoituskulut	-112					-112	
Korkojohdannaiset, netto	-2 775	-2 445	-2 120	-402	-359	-8 101	-4 927
Yhteensä	-127 566	-272 224	-157 519	-170 076	-511 655	-1 231 944	

¹ Lyhennykset vuonna 2022 sisältyvät taseen lyhytaikaisiin velkoihin.

² Korkokulujen lisäksi rahoituskulut sisältävät sitoutumispalkkiot.

³ Valtion ydinjätehuoltorahaston laina esitetään yli 5 vuoden lainana. Ydinenergialain 52. §:n mukaan TVO:lla on oikeus saada lainaa määräajaksi Valtion ydinjätehuoltorahastosta enintään määrä, joka vastaa 75 prosenttia TVO:n viimeksi vahvistetusta rahasto-osuudesta Valtion ydinjätehuoltorahastossa. TVO on käyttänyt takaisinlainausoikeuttaan ja edelleen lainannut rahat Pohjolan Voimalle. Laina uusitaan ja hinnoitellaan vuosittain ja Valtion ydinjäterahastolla on oikeus pyytää lainalle turvaavat vakuudet.

⁴ Sisältää myös IFRS 16:n mukaiset vuokrasopimusvelat.

Rahoitusvelkojen diskonttaamattomat kassavirrat

2020

1 000 €	2021	2022	2023	2024	2025–	Yhteensä	Tasearvo
Rahalaitoslainat ¹	-71 000	-231 000	-39 050	-2 835		-343 885	-343 885
Rahoituskulut ²	-3 448	-1 732	-201	-10		-5 391	
Joukkovelkakirjat			-125 000		-150 000	-275 000	-274 157
Rahoituskulut	-4 386	-4 063	-4 063	-1 875	-1 875	-16 262	
Laina Valtion ydinjätehuoltorahastolta (TVO) ³					-350 000	-350 000	-350 000
Rahoituskulut	-1 584	-1 584	-1 584	-1 584	-1 584	-1 584	
Vuokrasopimusvelat ⁴	-13 073	-40 979	-12 596	-9 783	-92 382	-168 813	-166 623
Rahoituskulut	-1 141	-925	-724	-647	-2 960	-6 397	
Yritystodistukset	-98 914					-98 914	-98 914
Rahoituskulut	-86					-86	
Korkojohdannaiset, netto	-3 017	-2 862	-2 538	-2 114	-305	-10 836	-10 549
Yhteensä	-196 649	-283 145	-185 756	-18 848	-599 106	-1 277 168	

¹ Lyhennykset vuonna 2021 sisältyvät taseen lyhytaikaisiin velkoihin.

² Korkokulujen lisäksi rahoituskulut sisältävät sitoutumispalkkiot.

³ Valtion ydinjätehuoltorahaston laina esitetään yli 5 vuoden lainana. Ydinenergialain 52. §:n mukaan TVO:lla on oikeus saada lainaa määräajaksi Valtion ydinjätehuoltorahastosta enintään määrä, joka vastaa 75 prosenttia TVO:n viimeksi vahvistetusta rahasto-osuudesta Valtion ydinjätehuoltorahastossa. TVO on käyttänyt takaisinlainausoikeuttaan ja edelleen lainannut rahat Pohjolan Voimalle. Lainaa uusitaan ja hinnoitellaan vuosittain ja Valtion ydinjäterahastolla on oikeus pyytää lainalle turvaavat vakuudet.

⁴ Sisältää myös IFRS 16:n mukaiset vuokrasopimusvelat.

Markkinariskit

Korkoriski

Konsernin korkoriski muodostuu korollisten saatavien ja velkojen viitekorkojen ja jälleenrahoitettaessa marginaalien muutoksista. Korkoriskin hallinnan tavoitteena on suojautua viitekorkojen nousun aiheuttamilta korkokustannusten nousulta. Rahoituspolitiikan mukaisesti korkoriskiä seurataan keskimääräisellä korkosidonaisuusajalla osakesarjakohtaisesti. Korkosidonaisuusaika asetetaan sellaiseksi, että toimittavan sähkön hinnan herkkyys korkomuutoksille on osakesarjakohtainen riskinkantokyky huomioon ottaen hyväksyttävällä tasolla. Korkosidonaisuusajan hallinnassa käytetään korkojohdannaisia.

Konsernin korollisista lainoista 77 % (78 %) on vaihtuvakorkoisia. Koronvaihtosopimukset kattavat noin 28 % (26 %) vaihtuvakorkoisesta lainapääomasta. Suojaukseen käytettävien koronvaihtosopimusten kiinteät korot ovat 0,16 %:n ja 1,25 %:n välillä (0,16 % ja 1,25 %).

31.12.2021 tilanteen mukaisesti yhden prosenttiyksikön paralleeli nousu/lasku korkotasossa aiheuttaisi noin +7,5/-8,3 (31.12.2020 +7,6/-10,8) miljoonan euron vaikutuksen konsernin tulokseen ennen veroja. Vaikutus pitää sisällään korkokulujen ja -tuottojen muutoksen lisäksi korkojohdannaisten käyvän arvon muutoksen. Simulaatio laskee yhden prosenttiyksikön muutoksen vaikutuksen kaikkien vaihtuvakorkoisten velkojen ja saamisten korkokuluihin ja korkotuottoihin seuraavasta korontarkistuspäivästä vuoden loppuun asti. Rahoitusrakenteen on oletettu pysyvän muuttumattomana vuoden ajan ja vuoden aikana erääntyvien lyhytaikaisten lainojen oletetaan pidennettävän vuoden loppuun asti soveltaen uutta korkoa.

Valuuttariski

Sekä lyhyt- että pitkäaikaiset lainat nostetaan konsernissa pääsääntöisesti euromääräisinä. Mikäli lainoja nostetaan muissa valuutoissa kuin euroissa, valuuttariski poistetaan johdannaissopimuksin. Esitettävien vuosien 2021 ja 2020 aikana konsernin kaikki lainat olivat euromääräisiä.

Luottoriski

Luottoriski syntyy siitä mahdollisuudesta, että vastapuoli jättää sopimuksen mukaiset maksuvelvoitteensa täyttämättä. Kaupalliset myyntisaatavat ja sijoituksiin sekä johdannaiskauppoihin perustuvat saatavat rahoituslaitoksilta altistavat yhtiön luottoriskille. Vastapuolipankkeja valittaessa hyväksytään vain vastapuolet, joilla on korkea luottokelpoisuus. Maksukäyttäytymisen ja luottokelpoisuuden osalta seurataan kaikkia vastapuolia. Tilikauden 2021 aikana Pohjolan Voima kirjasi luottotappioita 12 tuhatta euroa (2020: ei kirjattu). Pohjolan Voima myy sähkö- ja lämpöenergiaa vain osakkailleen. Pohjolan Voima toimii yhtiöjärjestelyksensä mukaisesti omakustannuseriaatteella (mankalaperiaate), joka pienentää myyntisaamisiin liittyvää luottoriskiä merkittävästi. Konsernissa ei ole oleellisia erääntyneitä myyntisaamisia.

Pohjolan Voima toimittaa lämpöä ja sähköä vain osakkailleen, jotka yhtiöjärjestyksen mukaan ovat velvollisia maksamaan sekä muuttuvat että kiinteät kustannukset toimitetusta energiasta. Energiamyyntisaamisiin ei ole historiassa kohdistunut luottotappioita eikä niitä ole odotettavissa. Muut myyntisaamiset ovat vähäisiä ja niiden luottotappiot satunnaisia. Lainasaamiset ovat yhteisyritys Teollisuuden Voima Oyj:lle myönnettyjä osakaslainoja eikä niihin ole tarkastelun perusteella odotettavissa luottotappioita.

Pääomarakenteen hallinta

Pääomana hallinnoidaan emoyhtiön omistajille kuuluvaa omaa pääomaa, joka koostuu osakepääomasta, ylikurssirahastosta, sijoitetun vapaan pääoman rahastosta, arvonmuutosrahastosta ja kertyneistä voittovaroista. Lisäksi omaan pääomaan lasketaan oman pääoman ehtoinen laina ja määräysvallattomien omistajien osuus. Konserniin ei sovelleta ulkopuolisia pääomavaatimuksia. Riittävällä oman pääomanehtoisen rahoituksen määrällä mahdollistetaan monipuoliset rahoituslähteet useista eri lähteistä. Konsernin omavaraisuusaste vaihtelee maltillisesti investointisykliä mukaisesti. Oman pääoman osuudesta vastaavat kuhunkin investointiin liittyvän osakesarjan omistajat omistuksensa mukaisessa suhteessa.

Alla on esitetty Pohjolan Voiman seuraama omavaraisuusaste:

	2021	2020
Omavaraisuusaste (%) (IFRS, konserni)*	41	41

* Omavaraisuusaste %

$$= 100 \times \frac{\text{oma pääoma}}{\text{taseen loppusumma}}$$

4 SEGMENTTITIEDOT

Konsernilla on neljä raportoitavaa segmenttiä: vesivoima, lämpövoima, ydinvoima ja muut toiminnot.

Vesivoima-segmentin sähköä tuotetaan PVO-Vesivoima Oy:n vesivoimalaitoksissa, joita on kahdeksan. Lisäksi segmenttiin kuuluvat osakkuudet Torniolaakson Voima Oy:ssä ja Länsi-Suomen Voima Oy:ssä sekä Voimalohi Oy:ssä.

Lämpövoima-segmentin sähköä ja lämpöä tuotetaan Hämeenkyrön Voima Oy:n, Kaukaan Voima Oy:n, Kymin Voima Oy:n, Laanilan Voima Oy:n, Porin Prosessivoima Oy:n ja Rauman Biovoima Oy:n voimalaitoksissa. Lisäksi segmenttiin kuuluvat osuudet yhteisyritys Vaskiluodon Voima Oy:stä ja Oy Alholmens Kraft Ab:sta. Tahkoluodon Polttoöljy on lepäävä yhtiö.

Ydinvoima-segmenttiin kuuluu osuus yhteisyritys Teollisuuden Voima Oyj:stä, joka tuottaa sähköä kahdessa ydinvoimalaitosyksikössä, Olkiluoto 1 ja Olkiluoto 2. Ydinvoimalaitosyksikkö Olkiluoto 3 on koekäyttövaiheessa.

Muut toiminnot kattaa emoyhtiö Pohjolan Voima Oyj:n konsernitoiminnot, palveluyhtiöt PVO Power Management Oy:n ja PVO Power Services Oy:n sekä lepäävän yhtiön Rouhialan Voimansiirto Oy:n.

PVO-Lämpövoima Oy:n toiminnot on esitetty lopetettuna toimintona.

Konserni esittää liiketoimintasegmenteittäin liikevaihdon poistot ja arvonalentumiset, rahoitustuotot ja -kulut, tilikauden tuloksen sekä varat ja velat, joita ylin operatiivinen päätöksentekijä seuraa. Konsernin velat on allokoitu laskennallisesti eri segmenteille pääomakulujen kohdistamiseksi eri tuotantomuodoille sen mukaan, mihin segmenttiin varoja on käytetty. Juridinen vastuu veloista on velan ottaneella konserniyhtiöllä.

2021

Tuloslaskelma	Vesivoima	Lämpövoima	Ydinvoima	Muut	Yhteensä	Lopetetut toiminnot
Liikevaihto, ulkoinen	16 143	225 835	169 552	61 586	473 115	151
Liikevaihto, sisäinen	13 382	100 314		30 163	143 859	2 565
Eliminoinnit					-146 424	
Liikevaihto yhteensä	29 525	326 149	169 552	91 748	470 550	2 716
Poistot ja arvonalentumiset	-4 759	-46 293		-831	-51 883	
Osuus osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksista	19	-1 568	-14 186		-15 735	
Liikevoitto/-tappio	-1 298	-4 654	-14 186	165	-19 974	-556
Rahoitustuotot ja -kulut	-2 030	-3 278	-7 092	5 981	-6 418	-1
Tuloverot				-1	-1	
Tilikauden voitto/tappio jatkuvista ja lopetetuista toiminnoista	-3 329	-7 931	-21 278	6 145	-26 393	-557

2021

Varat

	Vesivoima	Lämpövoima	Ydinvoima	Muut	Yhteensä
Pitkäaikaiset varat	431 394	279 394	1 245 756	38 140	1 994 684
Lyhytaikaiset varat	16 293	75 847	0	75 177	167 317
Eliminoinnit					-19 384
Lyhytaikaiset varat yhteensä					147 932
Myytäväinä olevat varat		31 475			31 475
Varat yhteensä	447 687	386 716	1 245 756	113 316	2 174 091

Velat

Pitkäaikaiset velat					
Pitkäaikaiset velat ja varaukset	153 693	149 866	782 581	2 334	1 088 474
Muut pitkäaikaiset velat					4 662
Pitkäaikaiset velat yhteensä					1 093 136
Lyhytaikaiset velat					
Lyhytaikaiset velat	5 502	43 258	0	151 136	199 895
Eliminoinnit					-22 322
Lyhytaikaiset velat yhteensä					177 573
Velat liittyen myytävänä oleviin varoihin		21 103			21 103
Velat yhteensä	159 195	214 226	782 581	153 470	1 291 812

2020

Tuloslaskelma	Vesivoima	Lämpövoima	Ydinvoima	Muut	Yhteensä	Lopetetut toiminnot
Liikevaihto, ulkoinen	9 883	209 729	158 797	33 083	411 492	244
Liikevaihto, sisäinen	13 986	114 636		23 314	151 936	
Eliminoinnit					-151 936	
Liikevaihto yhteensä	23 869	324 365	158 797	56 397	411 492	244
Poistot ja arvonalentumiset	-4 736	-33 659		-655	-39 050	
Osuus osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksista	67	-1 677	-4 528		-6 138	
Liikevoitto/-tappio	-1 748	1 993	-4 528	1 050	-3 233	-2 717
Rahoitustuotot ja -kulut	-2 016	-2 558	-6 380	-1 048	-12 002	25
Tuloverot				1	1	
Tilikauden voitto/tappio jatkuvista ja lopetetuista toiminnoista	-3 764	-565	-10 908	3	-15 234	-2 692

2020**Varat**

	Vesivoima	Lämpövoima	Ydinvoima	Muut	Yhteensä
Pitkäaikaiset varat	430 872	355 149	1 233 990	38 225	2 058 236
Lyhytaikaiset varat	-1 701	72 304	0	78 303	148 906
Eliminoinnit					-20 225
Lyhytaikaiset varat yhteensä					128 681
Myytäväinä olevat varat		2 556			2 556
Varat yhteensä	429 171	430 009	1 233 990	116 528	2 189 473

Velat**Pitkäaikaiset velat**

Pitkäaikaiset velat ja varaukset	69 942	201 210	784 655	0	1 055 807
Muut pitkäaikaiset velat					10 549
Pitkäaikaiset velat yhteensä					1 066 356

Lyhytaikaiset velat

Lyhytaikaiset velat	67 410	44 881	27 594	112 690	252 574
Eliminoinnit					-20 225
Lyhytaikaiset velat yhteensä					232 349

Velat yhteensä

137 351	246 091	812 249	112 690	1 298 705
----------------	----------------	----------------	----------------	------------------

5 MYYDYT PITKÄAIKAISET OMAISUUSERÄT JA HANKITUT LIIKETOIMINNOT

Myydyt pitkäaikaiset omaisuuserät

Vuonna 2021 eikä 2020 ei ollut pitkäaikaisten omaisuuserien myyntejä.

Hankitut liiketoiminnot

Vuonna 2021 eikä 2020 ei ollut yrityshankintoja.

6 RAHAVIRTALASKELMAN LIITETIEDOT

Oikaisut tilikauden voittoon/tappioon (1 000 €)	2021	2020
Poistot ja arvonalentumiset	51 883	39 050
Johdannaisten käyvän arvon muutokset	-5 625	438
Verot	1	-1
Pitkäaikaisten varojen myyntivoitot ja -tappiot	-956	-511
Rahoituskulut, netto	12 004	11 539
Osuus osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksesta	15 735	6 138
Muut oikaisut	3 185	0
Yhteensä	76 227	56 653

Käyttöpääoman muutos	2021	2020
Myyntisaamisten ja muiden saamisten muutos	-27 882	-2 527
Vaihto-omaisuuden muutos	3 079	133
Ostovelkojen ja muiden velkojen muutos	12 571	-959
Varausten muutos	192	44
Yhteensä	-12 040	-3 309

7 LIIKEVAIHTO

1 000 €	2021	2020
Tuotetun sähkön myynti	279 937	261 843
Tuotetun lämmön myynti	138 731	130 451
Ostetun sähkön myynti	42 215	10 412
Muu myynti	9 667	8 786
Yhteensä	470 550	411 492

Sähkön toimitus osakkaille (GWh)

Tuotettu sähkö	11 713	11 807
Tuotettu lämpö	3 374	3 054
Ostettu sähkö	645	486

PVO:n sähkönhankintamäärä määräytyy osakkaiden sähkön tarpeen perusteella. Vuonna 2021 Pohjolan Voiman sähkön kokonaishankinta jatkuvista toiminnoista oli 12,4 (12,3) TWh. Konsernin sähköntuotannon osuus tästä oli 11,7 (11,8) TWh, josta emoyhtiön toimitukset osakkailleen olivat 11,3 (11,4) TWh. Tytäryhtiöiden toimitukset muille omistajilleen olivat 0,5 (0,4) TWh. Jatkuvien toimintojen ostot pohjoismaisilta sähkömarkkinoilta olivat 0,6 (0,5) TWh ja myynnit 0,2 (0,4) TWh. Lämmöntoimitukset olivat 3,5 (3,6) TWh.

Muu myynti muodostuu pääosin päästöoikeuksien sekä hallintopalvelujen myynnistä.

8 LIIKETOIMINNAN MUUT TUOTOT

1 000 €	2021	2020
Vuokratuotot	515	491
Käyttöomaisuuden sekä tytäryhtiöosakkeiden myyntivoitot	251	357
Muut tuotot	1 746	286
Yhteensä	2 512	1 134

9 MATERIAALIT JA PALVELUT

1 000 €	2021	2020
Polttoaineet	85 482	83 384
Varastojen lisäys (-) tai vähennys (+)	2 626	-472
Aineet ja tarvikkeet	2 066	1 846
Hiilidioksidipäästöoikeudet	4 216	1 702
Energiaostot; Pohjoismaiset sähkömarkkinat	42 064	19 250
Energiaostot; osakkuus- ja yhteisyritykset	222 792	197 318
Energiaostot, muut	6 278	5 188
Ulkopuoliset palvelut	5 205	5 121
Yhteensä	370 729	313 338

Polttoaineostot koostuvat turpeen ja biopolttoaineiden ostoista, joita käytetään sähkön- ja lämmöntuotannossa.

Energiaostoihin osakkuus- ja yhteisyrityksiltä sisältyy Teollisuuden Voima Oyj:lta, Oy Alholmens Kraft Ab:ltä sekä Vaskiluodon Voima Oy:ltä Pohjolan Voima Oyj:n omistuksen mukaisesti hankkima energia.

10 HENKILÖSTÖKULUT

Työsuhde-etuuksista aiheutuvat kulut

1 000 €	2021	2020
Palkat ja palkkiot	5 896	7 075
Eläkekulut – maksupohjaiset järjestelyt	1 024	1 075
Muut henkilösivukulut	185	235
Yhteensä	7 105	8 385

Konsernin palveluksessa tilikauden aikana keskimäärin

	2021	2020
Toimihenkilöitä	45	55
Työntekijöitä	9	27
Yhteensä	54	82

Yllä olevassa keskimääräisessä henkilöstömäärässä on vuonna 2021 mukana ainoastaan jatkuviin toimintoihin kuuluvaa henkilöstöä (vuonna 2020 lopetettuun liiketoimintaan kuului 2 toimihenkilöä).

11 POISTOT JA ARVONALENTUMISET

1 000 €	2021	2020
Aineettomien hyödykkeiden poistot		
Aineettomat oikeudet	122	72
Muut aineettomat hyödykkeet	491	598
Yhteensä	613	670
Aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden poistot		
Maa- ja vesialueet	319	312
Rakennukset ja rakennelmat	5 329	5 546
Koneet ja kalusto	28 188	30 275
Muut aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	1 988	2 071
Yhteensä	35 824	38 204
Arvonalentumiset		
Muut aineettomat hyödykkeet	214	0
Maa- ja vesialueet	130	0
Rakennukset ja rakennelmat	422	0
Koneet ja kalusto	14 489	176
Keskeneräinen laitosinvestointi ja muut ennakkomaksut	191	0
Yhteensä	15 446	176
Poistot ja arvonalentumiset yhteensä	51 883	39 050

Poistot sisältävät IFRS 16 -standardin käyttöönoton vaikutukset sisältäen ennallistamisveloitteet.

12 LIIKETOIMINNAN MUUT KULUT

1 000 €	2021	2020
Kunnossapito- ja huoltopalvelut	10 684	12 689
Kiinteistövero	5 934	6 064
Vuokrat	217	190
Käynnissäpitopalvelut	15 140	15 741
Muut kulut	15 609	14 264
Yhteensä	47 584	48 948

Tilintarkastajan palkkiot

1 000 €	2021	2020
Tilintarkastuspalkkiot	201	156
Muut palvelut	8	16
Yhteensä	209	172

13 TUTKIMUS- JA KEHITTÄMISMENOT

Konsernissa oli kuluksi vuonna 2021 kirjattuja tutkimus- ja kehittämismenoja 35 (78) tuhatta euroa.

14 RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT

1 000 €	2021	2020
Korkotuotot lainoista ja muista saamisista	2 783	2 958
Ei suojauslaskennan alaiset johdannaiset		
Käyvän arvon muutos	5 625	0
Rahoitustuotot yhteensä	8 408	2 958
Korkokulut jaksotettuun hankintamenoön kirjatuista veloista	12 986	12 837
Ei suojauslaskennan alaiset johdannaiset		
Käyvän arvon muutos	0	438
Muut rahoituskulut	1 840	1 685
Rahoituskulut yhteensä	14 826	14 960
Yhteensä	-6 418	-12 002

15 TULOVEROT

PVO toimittaa sähköä ja lämpöä osakkailleen omakustannushintaperiaatteella. Omakustannushintaperiaatteen mukaan konserni ei tule maksamaan veroa energialiiketoiminnastaan, joten konserni ei kirjaa tältä osin laskennallisia verovelkoja. Energiaan liittyvästä palveluliiketoiminnasta konserni kirjaa tuloverot ja laskennalliset verovelat.

Laskennallisten verojen muutokset:

Konsernin tuloslaskelmaan kirjattujen tuloverojen erot suomalaisen yhteisöverokannan mukaiseen tuloveroon on esitetty seuraavassa taulukossa:

1 000 €	2021	2020
Tulos ennen veroja	-26 392	-15 235
Suomen verokannan mukainen tulovero 20 %	5 278	3 047
Osuus osakkuus- ja yhteisyritysten voitoista/tappioista	-3 140	-1 228
Vähennyskelvottomat kulut	0	-89
Omakustannushintaperiaatteen vuoksi kirjaamattomat laskennalliset verot	-2 139	-1 730
Konsernin tuloslaskelmaan kirjatut verot	-1	1

16 AINEETTOMAT HYÖDYKKEET

1 000 €	Hiilidioksidi- päästöoikeudet	Aineettomat oikeudet	Muut aineettomat hyödykkeet	Yhteensä
Hankintameno 1.1.2021	1 590	281 413	17 956	300 959
Lisäykset	4 117			4 117
Vähennykset	-1 606		-10 681	-12 287
Uudelleenryhmittelyt		152		152
Siirretty myytävänä oleviin varoihin	-1 315		-1 244	-2 559
Hankintameno 31.12.2021	2 786	281 565	6 031	290 382
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.2021	0	1 475	15 915	17 390
Vähennykset			-10 681	-10 681
Tilikauden poistot ja arvonalentumiset		122	705	827
Siirretty myytävänä oleviin varoihin			-1 244	-1 244
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.2021	0	1 597	4 695	6 292
Kirjanpitoarvo 31.12.2021	2 786	279 968	1 337	284 091
Kirjanpitoarvo 31.12.2020	1 590	279 938	2 041	283 569

Aineettomiin oikeuksiin sisältyy oikeus vesivoiman tuottamiseen 265 miljoonaa euroa sekä vuosina 2013, 2014 ja 2015 maksettu korvaus vesialueen pysyvästä käyttöoikeudesta 14,4 miljoonaa euroa. Oikeus vesivoimaan ja vesialueen pysyvä käyttöoikeus ovat aineettomia oikeuksia, joilla on rajoittamaton taloudellinen vaikutusaika ja joille tehdään arvonalentumistestit vuosittain.

Arvonalentumistestaus

Arvonalentumistestauksessa analysoidaan diskontattuja rahavirtoja ja täydennetään tarkastelua vertailemalla arvostuslaskelmien tuloksia muuhun markkina-analyyssitietoon. Testaus on laadittu käyttöarvon menetelmällä. Testausyksikkönä on vesivoima-segmentti. Mallissa on mukana 50 ennustevuotta ja terminaaliarvo. Sähkön hintana on käytetty johdannaisten noteerauksia kolmen ensimmäisen vuoden ajalta ja tämän jälkeen arvio perustuu palveluntarjoajien markkinahintaennusteisiin. Käytetty diskonttokorko

1 000 €	Hiilidioksidi- päästöoikeudet	Aineettomat oikeudet	Muut aineettomat hyödykkeet	Yhteensä
Hankintameno 1.1.2020	3 388	281 158	17 833	302 379
Lisäykset	2 239	130	5	2 374
Vähennykset	-4 037			-4 037
Uudelleenryhmittelyt		125	118	243
Hankintameno 31.12.2020	1 590	281 413	17 956	300 959
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.2020	0	1 403	15 317	16 720
Vähennykset				0
Tilikauden poistot ja arvonalentumiset		72	598	670
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.2020	0	1 475	15 915	17 390
Kirjanpitoarvo 31.12.2020	1 590	279 938	2 041	283 569
Kirjanpitoarvo 31.12.2019	3 388	279 755	2 516	285 659

on 3,2 % ja diskonttokoron laskennassa on käytetty keskimääräistä painotettua pääomakustannusta. Arvonalentumistestaukset eivät ole antaneet aiheutta arvonalentumisen kirjaamiselle, koska sekä vesivoimaoikeuden että vesialueen pysyvän käyttöoikeuden tulevaisuudessa kerrytettävissä olevat rahamäärät ovat suuremmat kuin oikeuksien kirjanpitoarvot.

Herkkyystarkastelussa sähkön markkinahinnan muutos +/- 5 % muuttaisi liiketoiminnan arvoa noin +/- 240 miljoonaa euroa. Keskimääräisen painotetun pääomakustannuksen muutos +/- 0,5 %-yksikköä vaikuttaisi vastaavasti noin +/- 615 miljoonaa euroa. Kumpikaan esitetty negatiivinen herkkyysmuutos ei vielä aiheuttaisi arvonalentumistarvetta pysyvän oikeuden tasearvoon.

Aineettomat oikeudet tai muut aineettomat hyödykkeet eivät sisällä liikearvoa.

17 AINEELLISET KÄYTTÖOMAISUUSHYÖDYKKEET

1 000 €	Maa- ja vesialueet	Rakennukset ja rakennelmat	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Keskeneräinen laitosinvestointi ja muut ennakkomaksut	Yhteensä
Hankintameno 1.1.2021	41 468	130 922	729 430	85 494	7 521	994 836
Lisäykset	2	694	217		6 919	7 832
Vähennykset	-939	1 510	-705	-4 909		-5 043
Uudelleenryhmittelyt			1 359		-1 511	-152
Siirretty myytävänä oleviin varoihin	-273	-11 134	-41 185	-482	-83	-53 157
Hankintameno 31.12.2021	40 258	121 992	689 116	80 103	12 846	944 316
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.2021	621	65 637	431 697	53 992	0	551 947
Vähennykset ja uudelleenryhmittelyt		1 643	-572	-4 909		-3 838
Tilikauden poistot ja arvonalentumiset	449	5 751	42 677	1 988	191	51 056
Siirretty myytävänä oleviin varoihin	-25	-4 629	-18 594	-212		-23 460
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.2021	1 045	68 402	455 208	50 859	191	575 705
Kirjanpitoarvo 31.12.2021	39 213	53 590	233 909	29 243	12 655	368 611
Kirjanpitoarvo 31.12.2020	40 847	65 285	297 734	31 501	7 521	442 889

1 000 €	Maa- ja vesialueet	Rakennukset ja rakennelmat	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Keskeneräinen laitosinvestointi ja muut ennakkomaksut	Yhteensä
Hankintameno 1.1.2020	41 329	130 902	725 657	85 500	3 606	986 995
Lisäykset	142	22	180		7 956	8 300
Vähennykset	-3	-2	-205	-6		-216
Uudelleenryhmittelyt			3 798		-4 041	-243
Hankintameno 31.12.2020	41 468	130 922	729 430	85 494	7 521	994 836
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.2020	309	60 093	401 398	51 921	0	513 721
Vähennykset ja uudelleenryhmittelyt		-2	-152			-154
Tilikauden poistot ja arvonalentumiset	312	5 546	30 451	2 071		38 380
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.2020	621	65 637	431 697	53 992	0	551 947
Kirjanpitoarvo 31.12.2020	40 847	65 285	297 734	31 501	7 521	442 889
Kirjanpitoarvo 31.12.2019	41 020	70 809	324 260	33 578	3 606	473 274

Vuonna 2021 yhden kaatopaikan käytöstäpoistamisveloitteen kustannusarviota on tarkennettu ja tarkistettiin yhden kaatopaikan pitoaikaa. Vuonna 2020 tarkistettiin yhden kaatopaikan pitoaikaa.

Yhtiön johto on arvioinut, että viitteitä arvonalentumisesta ei ole.

Aineellisiin käyttöomaisuushyödykkeisiin sisältyvät aktivoidut vieraan pääoman menot

1 000 €	Rakennukset ja rakennelmat	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	Yhteensä
Hankintameno 1.1.2021	460	15 642	111	16 213
Siirretty myytävänä oleviin varoihin		-717		-717
Hankintameno 31.12.2021	460	14 925	111	15 496
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.2021	326	8 764	81	9 172
Tilikauden poistot ja arvonalentumiset	18	644	4	666
Siirretty myytävänä oleviin varoihin		-263		-263
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.2021	344	9 145	85	9 575
Kirjanpitoarvo 31.12.2021	116	5 779	26	5 921
Kirjanpitoarvo 31.12.2020	134	6 877	30	7 041

Voimalaitosten rakentamiseen liittyvät rahoitusmenot aktivoidaan osana investoinnin hankintamenoa ja poistetaan omaisuuserän taloudellisena vaikutusaikana.

Aineellisiin käyttöomaisuushyödykkeisiin sisältyvät aktivoidut vieraan pääoman menot

1 000 €	Rakennukset ja rakennelmat	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	Yhteensä
Hankintameno 1.1.2020	460	15 642	111	16 213
Hankintameno 31.12.2020	460	15 642	111	16 213
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.2020	308	8 149	76	8 534
Tilikauden poistot	18	615	5	638
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.2020	326	8 764	81	9 172
Kirjanpitoarvo 31.12.2020	134	6 877	30	7 041
Kirjanpitoarvo 31.12.2019	152	7 492	35	7 679

18 VUOKRASOPIMUKSET

Käyttöoikeusomaisuuserät arvostetaan alun perin hankintamenoon, joka sisältää vuokrasopimusvelan alkuperäisen määrän oikaistuna lähinnä sopimuksen alkamispäivänä tai sitä aikaisemmin maksetuilla vuokrilla. Myöhemmin käyttöoikeusomaisuuserät poistetaan tasapoistomenetelmällä sopimuksen alkamispäivästä joko käyttöoikeusomaisuuserän taloudellisen vaikutusajan päättymiseen tai vuokrakauden loppuun mennessä, sen mukaan kumpi näistä on aikaisempi.

Vuokrasopimusvelat arvostetaan alun perin alkamispäivänä maksamattomien vuokrien nykyarvoon diskontattuna konsernin lisäluoton korolla. Sovellettu vuokrakausi vastaa ajanjaksoa, jonka ajan vuokrasopimus ei ole purettavissa, lukuun ottamatta tilanteita, joissa konserni tulee kohtuullisen varmasti hyödyntämään uusimisoptiota tai jatkamaan sopimusta. Vuokrasopimusvelat kirjataan jaksotettuun hankintamenoon. Konserni on päättänyt käyttää standardin sallimia helpotuksia, eikä soveltaa standardia alle 12 kuukauden pituisiin vuokrasopimuksiin eikä vuokrasopimuksiin, joissa kohdeomaisuuserä on arvoltaan vähäinen.

Tuloslaskelmaan merkityt määrät

Tuloslaskelma sisältää seuraavat vuokrasopimuksiin liittyvät määrät:

Käyttöoikeusomaisuuserien poistot

1 000 €	2021	2020
Maa- ja vesialueet	319	313
Rakennukset ja rakennelmat	549	553
Koneet ja kalusto	12 946	12 780
Muut aineelliset hyödykkeet	224	168
Yhteensä	14 038	13 814
Korkokulut (sisältyy rahoituskuluihin)	1 303	1 260
Lyhytaikaisiin vuokrasopimuksiin liittyvät kulut	79	25
Arvoltaan vähäisiä omaisuuseriä koskeviin vuokrasopimuksiin liittyvät kulut, jotka eivät sisälly edellisen erään	69	73

Vuokrasopimuksista aiheutuva lähtevä rahavirta vuonna 2021 oli yhteensä 5 868 (8 781) tuhatta euroa.

Taseeseen merkityt määrät

Tässä esitellään tietoja vuokrasopimuksista, joissa konserni on vuokralleottajana. Taseessa esitetään seuraavat vuokrasopimuksiin liittyvät määrät:

Käyttöomaisuuserät

1 000 €	2021	2020
Maa- ja vesialueet	5 509	7 141
Rakennukset ja rakennelmat	927	914
Koneet ja kalusto	108 833	142 795
Muut aineelliset hyödykkeet	1 153	1 631
Yhteensä	116 422	152 481
Myytävänä olevat varat	18 129	0
Varaukset	2 000	2 059
Vuokrasopimusvelat		
Lyhytaikaiset	10 464	12 922
Pitkäaikaiset	120 818	153 701
Yhteensä	131 282	166 623
Velat liittyen myytävänä oleviin varoihin	18 507	0

Käyttöoikeusomaisuuserien lisäykset tilikauden 2021 aikana olivat 912 (337) tuhatta euroa, vähennykset 1 201 (4) tuhatta euroa ja arvonalentumiset 1 096 (2020: ei arvonalentumisia) tuhatta euroa.

19 OSAKKUUS- JA YHTEISYRITYKSET

Osuus osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksista

1 000 €	2021	2020
Länsi-Suomen Voima Oy	66	71
Oy Alholmens Kraft Ab	386	-43
Tahkoluodon Polttoöljy Oy	0	-1
Teollisuuden Voima Oyj	-14 186	-4 528
Torniolaakson Voima Oy	-54	-19
Vaskiluodon Voima Oy	-1 954	-1 633
Voimalohi Oy	7	15
Yhteensä	-15 735	-6 138

Osuudet osakkuus- ja yhteisyrityksissä

1 000 €	2021	2020
Tilikauden alussa	734 764	753 768
Osuus tilikauden tuloksesta	-15 735	-6 138
Muut laajan tuloslaskelman erät	25 952	-12 866
Tilikauden lopussa	744 981	734 764

Osakkuus- ja yhteisyritykset

Yhtiö, kotipaikka	Konsernin omistusosuus-%		Kirjanpitoarvo 1 000 €	
	2021	2020	2021	2020
Osakkuusyritykset				
Oy Alholmens Kraft Ab, Pietarsaari	49,90 %	49,90 %	18 356	17 971
Länsi-Suomen Voima Oy, Harjavalta	19,90 %	19,90 %	33 736	33 669
Tahkoluodon Polttoöljy Oy, Pori	32,00 %	32,00 %	0	0
Torniolaakson Voima Oy, Ylitornio	50,00 %	50,00 %	1 830	1 884
			53 922	53 524
Yhteisyritykset				
Teollisuuden Voima Oyj, Helsinki	58,50 %	58,50 %	686 024	674 258
Vaskiluodon Voima Oy, Vaasa	50,00 %	50,00 %	4 811	6 765
Voimalohi Oy, Kemi	50,00 %	50,00 %	224	217
			691 059	681 240
Osakkuus- ja yhteisyritykset yhteensä			744 981	734 764

Pohjolan Voima yhdistelee Teollisuuden Voima Oyj:n yhteisyrityksenä IFRS-konsernitilinpäätökseensä. Pohjolan Voima omistaa 31.12.2021 58,50 % (58,50 %) Teollisuuden Voima Oyj:n osakkeista. Pohjolan Voima on Teollisuuden Voima Oyj:n yhtiöjärjestyksen ja muiden yhtiöasiakirjojen päätös- ja määräysvaltaa sekä hallituksen jäsenten nimeämisoikeutta koskevien säännösten perusteella todennut, että Teollisuuden Voima Oyj on yhteisyritys.

Teollisuuden Voima Oyj:n investointisitoumukset olivat 486 (523) miljoonaa euroa.

Osakkuusyritys Länsi-Suomen Voima Oy:n kirjanpitoarvoon 31.12.2021 sisältyy liikearvoa 28 (28) miljoonaa euroa. Liikearvolle tehdään arvonalentumistesti vuosittain. Länsi-Suomen Voima Oy omistaa Harjavallan vesivoimalaitoksen Kokemäenjoessa. Arvioitaessa tulevaisuudessa kerrytettävissä olevaa rahamäärää yhtiön johto on todennut, että osakkuusyhtiöstä mahdollisesti luovut- taessa myymällä yhtiön osakkeet, osakkeista saatava rahamäärä ylittäisi osakkuusyhtiöstä konsernitaseeseen kirjatun määrän.

Tiedot konsernin osakkuus- ja yhteisyrityksistä sekä niiden yhteenlasketut varat ja velat, liikevaihto ja voitto/tappio IFRS:n mukaan laskettuina. Kaikki osakkuus- ja yhteisyritykset ovat listaamattomia.

1 000 €	Varat	Velat	Liikevaihto	Voitto/ tappio
2021				
Oy Alholmens Kraft Ab	78 598	41 356	66 061	533
Länsi-Suomen Voima Oy	39 313	11 588	4 527	54
Tahkoluodon Polttoöljy Oy	5	0	0	0
Teollisuuden Voima Oyj	8 662 263	6 599 202	298 713	-19 653
Torniolaakson Voima Oy	6 391	2 730	1 406	-20
Vaskiluodon Voima Oy	52 262	40 195	75 421	-782
Voimalohi Oy	1 980	1 529	4 400	0
Yhteensä	8 840 813	6 696 601	450 529	-19 869

1 000 €	Varat	Velat	Liikevaihto	Voitto/ tappio
2020				
Oy Alholmens Kraft Ab	97 696	61 271	51 950	-582
Länsi-Suomen Voima Oy	39 628	12 229	4 143	76
Tahkoluodon Polttoöljy Oy	6	0	0	-2
Teollisuuden Voima Oyj	8 181 057	6 138 109	275 120	454
Torniolaakson Voima Oy	6 534	2 763	1 482	-6
Vaskiluodon Voima Oy	62 033	45 277	52 260	-654
Voimalohi Oy	1 437	1 001	4 318	3
Yhteensä	8 388 390	6 260 651	389 272	-712

Liiketoimet osakkuus- ja yhteisyritysten kanssa

1 000 €	2021	2020
Myynti osakkuus- ja yhteisyrityksille	24 427	745
Ostot osakkuus- ja yhteisyrityksiltä	205 866	191 088
Saamiset osakkuus- ja yhteisyrityksiltä	628 331	610 148
Velat osakkuus- ja yhteisyrityksille	361 821	361 669
	2021	2020
Osakkuus- ja yhteisyritysten palveluksessa oleva henkilöstö keskimäärin	1 084	1 065

Yhteenveto yhteisyritysten taloudellisesta informaatiosta

Teollisuuden Voima Oyj on Pohjolan Voiman merkittävin yhteisyritys. Teollisuuden Voima Oyj on julkinen osakeyhtiö, jonka osakkeille ei ole noteerattua markkinahintaa. Teollisuuden Voima Oyj yhdistellään konsernitilinpäätöksen pääomaosuusmenetelmällä.

	TVO-konserni	
Yhteenveto taseesta	2021	2020
Lyhytaikaiset		
Rahavarat	172 318	161 363
Muut lyhytaikaiset varat (kuin rahavarat)	544 132	328 961
Lyhytaikaiset varat yhteensä	716 450	490 324
Rahoitusvelat (lukuun ottamatta ostovelkoja)	-445 619	-427 211
Muut lyhytaikaiset velat (ml. ostovelat)	-186 094	-112 247
Lyhytaikaiset velat yhteensä	-631 713	-539 458
Pitkäaikaiset		
Varat	7 945 813	7 690 733
Rahoitusvelat	-5 967 489	-5 598 651
Pitkäaikaiset velat yhteensä	-5 967 489	-5 598 651
Nettovarallisuus	2 063 061	2 042 948

Yhteenveto laajasta tuloslaskelmasta	TVO-konserni	
	2021	2020
Liikevaihto	298 713	275 120
Poistot	-43 996	-45 461
Rahoitustuotot	4 681	11 616
Rahoituskulut	-41 887	-39 517
Jatkuvien toimintojen voitto tai tappio ennen veroja	-19 653	454
Tuloverot	0	0
Jatkuvien toimintojen voitto tai tappio verojen jälkeen	-19 653	454
Tilikauden muut laajan tuloksen erät	44 363	-21 994
Jatkuvien toimintojen voitto tai tappio	24 710	-21 540

Taloudellista informaatiota koskeva yhteenveto	2021	2020
Nettovarallisuus 1.1.	2 042 948	1 819 397
Tilikauden voitto	24 710	-21 540
Oman pääoman ehtoisen osakaslainan muutos ja korot	-4 597	245 094
Pääoman palautus	0	-3
Nettovarallisuus tilikauden lopussa	2 063 061	2 042 948

Konsernin omistusosuus-%	58,50 %	58,50 %
Konsernin osuus	1 206 891	1 195 124
Oman pääoman ehtoiset lainat	-543 641	-543 641
Arvostamiseen liittyvät IFRS-kirjaukset	22 774	22 774
Kirjanpitoarvo	686 024	674 258

20 MUUT RAHOITUSVARAT

1 000 €	2021	2020
Sijoitukset noteeraamattomiin osakkeisiin	471	484
Yhteensä	471	484

Myytavissä olevat rahoitusvarat koostuvat lähinnä henkilökunnan käytössä olevista lomamökki- ja golf-osakkeista 0,5 (0,5) miljoonaa euroa.

21 LAINA- JA MUUT SAAMISET

Pitkäaikaiset laina- ja muut saamiset

1 000 €	2021	2020
Lainasaaminen osakkuus- ja yhteisyryykseltä	559 733	559 733
Muut pitkäaikaiset saamiset	36 797	36 797
Yhteensä	596 530	596 530

Lainasaamisiin osakkuus- ja yhteisyryyksiltä sisältyy oman pääoman ehtoisia lainasaamisia Teollisuuden Voima Oyj:ltä 559,7 (559,7) miljoonaa euroa. Pitkäaikaisiin lainoihin ja muihin saamisiin ei liity merkittävää luottoriskiä johdon tekemän arvion mukaan.

Myyntisaamiset ja muut saamiset

1 000 €	2021	2020
Myyntisaamiset	70 841	50 695
Pantatut rahavarat	335	150
Siirtosaamiset	27 748	22 542
Muut lyhytaikaiset saamiset	4 447	1 772
Yhteensä	103 371	75 159

Myyntisaamisten ja muiden saamisten käypä arvo ei poikkea olennaisesti tasearvosta.

Siirtosaamisiin sisältyvät olennaiset erät

1 000 €	2021	2020
Menoennakot, energiaostot	12 321	11 222
Välilliset verot	5 595	6 390
Muut	9 832	4 930
Yhteensä	27 748	22 542

Konserni kirjasi tilikaudella 2021 luottotappioita myynti- tai muista saamisista 12 tuhatta euroa (2020: ei luottotappioita). Konsernilla ei ollut 31.12.2021 merkittäviä erääntyneitä saatavia. Tämän vuoksi myyntisaamisten ikäjakautumaa ei esitetä.

22 LYHYTAIKAISET TALLETUKSET JA RAHAVARAT

RAHAVARAT

1 000 €	2021	2020
Rahavarat ja pankkisaamiset	38 430	44 312
Yhteensä	38 430	44 312

Rahavarat muodostuvat käteisvaroista, vaadittaessa nostettavissa olevista pankkitalletuksista ja muista lyhytaikaisista (enintään kolmen kuukauden) likvideistä sijoituksista.

23 VAIHTO-OMAISUUS

1 000 €	2021	2020
Polttoaineet		
Kivihiili	467	1 996
Muut polttoaineet	5 664	6 761
Ennakkomaksut	0	453
Yhteensä	6 131	9 210

Vaihto-omaisuuden arvonalentumisia ei kirjattu vuonna 2021 jatkuvista toiminnoista (2020: ei kirjattu) eikä lopetetuista toiminnoista (2020: ei kirjattu).

24 LOPETETUT TOIMINNOT JA MYYTÄVÄNÄ OLEVAT VARAT JA VELAT

Lopetetut toiminnot

1 000 €	2021	2020
Tuotot	3 810	677
Kulut	-4 367	-3 369
Voitto ennen veroja	-557	-2 692
Tilikauden voitto lopetetuista toiminnoista	-557	-2 692

Lopetettujen toimintojen rahavirrat

1 000 €	2021	2020
Liiketoiminnan rahavirrat	-1 773	1 712
Investointien rahavirrat	907	853
Rahavirrat yhteensä	-866	2 565

Pohjolan Voiman ylimääräinen yhtiökokous hyväksyi 25.10.2021 Hämeenkyrö Voima Oy:n osakkeiden myynnin Metsä Board Oyj:lle. Kauppa astui voimaan tilikauden päättymisen jälkeen 1.1.2022. Hämeenkyrön Voima Oy:n aineettomat ja aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet sekä saamiset esitetään myytävänä olevina varoina ja velat vastaavasti varoihin liittyvinä velkoina vuonna 2021.

PVO-Lämpövoima Oy:n hallitus päätti 27.10.2015 esittää, että yhtiön omistamien Kristiinankaupungin ja Porin Tahkoluodon hiililauhdevoimalaitosten tuotannollinen toiminta lopetetaan. PVO:n ylimääräinen yhtiökokous hyväksyi päätöksen 13.11.2015. PVO-Lämpövoiman liiketoiminta on esitetty tilinpäätöksissä 2015–2021 lopetettuna toimintona. PVO-Lämpövoiman aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet esitetään myytävänä olevina varoina vuosina 2021 ja 2020.

Myytävänä olevat varat

1 000 €	2021	2020
Aineettomat hyödykkeet	1 315	0
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	29 877	2 556
Myyntisaamiset ja muut saamiset	283	0
Yhteensä	31 475	2 556

Velat liittyen myytävänä oleviin varoihin

1 000 €	2021	2020
Varaukset	291	0
Rahoitusvelat	18 216	0
Ostovelat ja muut velat	2 596	0
Yhteensä	21 103	0

25 OMA PÄÄOMA

Yhtiöjärjestyksen mukaisesti Pohjolan Voima Oyj toimittaa energiaa osakkailleen omakustannusperiaatteen mukaisesti eli luovuttaa tuottamansa tai hankkimansa energian jokaisen osakesarjan omistuksen suhteessa. Kunkin osakesarjan omistajat vastaavat ao. sarjan kiinteistä kustannuksista osakemäärien suhteessa riippumatta siitä, onko teho- tai energiaosuutta käytetty vai ei, ja muuttuvista kustannuksista toimitettujen energiamäärien mukaisessa suhteessa.

Osakkeiden lukumäärien täsmäytyslaskelma:

1 000 €	Osakkeiden lukumäärä (kpl)	Osakepääoma	Ylikurssirahasto	Arvonmuutos- rahasto	Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	Oman pääoman ehtoiset osakaslainat	Kertyneet voittovarot	Yhteensä
1.1.2020	32 509 113	55 321	205 999	-2 881	327 644	0	204 444	790 527
Oman pääoman ehtoisten osakaslainojen nosto						90 347		90 347
Tilikauden laaja tulos				-12 866			-18 312	-31 178
31.12.2020	32 509 113	55 321	205 999	-15 747	327 644	90 347	186 132	849 696
Oman pääoman ehtoisten osakaslainojen maksetut korot							-491	-491
Pääoman palautus					-7 000			-7 000
Siirto sijoitetun vapaan oman pääoman rahastoon			-2 134		2 134			0
Tilikauden laaja tulos				25 952			-26 731	-779
31.12.2021	32 509 113	55 321	203 865	10 205	322 778	90 347	158 910	841 426

Osakkeet

31.12.2021 yhtiön osakkeiden lukumäärä oli 32 509 113 kappaletta. Osakkeilla ei ole nimellisarvoa. Kaikki liikkeeseen lasketut osakkeet on maksettu täysimääräisesti.

Yhtiöllä on 14 rekisteröityä osakesarjaa

Osakepääoma osakelajeittain	kpl	1 000 €	Osakepääoma osakelajeittain	kpl	1 000 €
A-sarja	13 350 077	22 453	G5-sarja	155 272	261
- oikeus saada PVO-Vesivoima Oy:n tuottamaa tai hankkimaa energiaa			- oikeus saada Laanilan Voima Oy:n tuottamaa energiaa		
B-sarja	7 124 507	11 983	G6-sarja	646 217	1 087
- oikeus saada 56,8 % osuudella Teollisuuden Voima Oyj:n OL1 ja 2-yksiköillä tuottamaa tai hankkimaa energiaa			- oikeus saada Porin Prosessivoima Oy:n tuottamaa energiaa		
B2-sarja	5 603 151	9 424	G9-sarja	589 071	991
- oikeus saada 60,2 % osuudella Teollisuuden Voima Oyj:n OL3-yksiköllä tuottamaa tai hankkimaa energiaa yksikön valmistuttua			- oikeus saada 54,0 % osuudella Kaukaan Voima Oy:n tuottamaa energiaa		
C-sarja	2 224 498	1 983	G10-sarja	213 600	359
- oikeus saada PVO-Lämpövoima Oy:n tuottamaa tai hankkimaa energiaa			- oikeus saada 84,0 % osuudella Hämeenkyrön Voima Oy:n tuottamaa energiaa		
C2-sarja	359 198	604	M-sarja	307 707	2 921
- oikeus saada 56,8 % osuudella Teollisuuden Voima Oyj:n Meri-Porin hiilivoimayksiköllä tuottamaa tai hankkimaa energiaa			- oikeus saada 100,0 % osuudella Mussalon Voima Oy:n tuottamaa energiaa		
G-sarja	354 290	596	V-sarja	1 046 823	1 761
- oikeus saada 49,9 % osuudella Oy Alholmens Kraft Ab:n tuottamaa energiaa			- oikeus saada 50,0 % osuudella Vaskiluodon Voima Oy:n tuottamaa energiaa		
G2-sarja	238 216	401		32 509 113	55 321
- oikeus saada 76,0 % osuudella Kymin Voima Oy:n tuottamaa energiaa					
G4-sarja	296 486	499			
- oikeus saada 72,0 % osuudella Rauman Biovoima Oy:n tuottamaa energiaa					

Tilikauden aikana merkittiin seuraavat osakeannit:

Tilikauden aikana ei merkitty osakeanteja.

Tilikauden aikaiset muut muutokset omassa pääomassa:

Ylimääräisessä yhtiökokouksessa 27.5.2021 päätettiin alentaa Pohjolan Voiman sidottua omaa pääomaan ylikurssirahastosta 2 133 941,69 eurolla ja sijoittaa varat yhtiön sijoitetun vapaan pääoman rahastoon. Lisäksi valtuutettiin hallitus päättämään varojen jakamisesta pääoman palautuksena sijoitetun vapaan oman pääoman rahastosta enintään 7 000 000 eurolla. Pääoman palautus maksettiin joulukuussa 2021. Ylikurssirahaston alentaminen ja pääoman palautus liittyivät Laanilan Voiman toiminnan päätty-miseen. Yhtiö käynnisti ylimääräisen yhtiökokouksen 25.10.2021 päätöksen mukaisesti menettelyn osakepääoman alentamiseksi 359 249,42 eurolla. Alentamismenettely rekisteröitiin 2.12.2021 ja on edelleen meneillään.

Yhtiö nosti 27.11.2020 oman pääoman ehtoisia osakaslainoja yhteensä 90 347 tuhatta euroa.

Ylikurssirahasto

Ylikurssirahastoon on kirjattu vanhan osakeyhtiölain (29.9.1978/734) aikainen osakkeiden kirjanpidollisen vasta-arvon ja saadun arvon välinen erotus. Ylikurssirahasto on osakeyhtiölaissa tarkoitettua sidottua omaa pääomaa. Ylikurssirahastoa voidaan alentaa tappioiden kattamiseksi tai sitä voidaan tietyin edellytyksin palauttaa omistajille.

Arvonmuutosrahasto

Arvonmuutosrahastoon kirjataan rahavirran suojauksena käytettävien johdannaisinstrumenttien käyvän arvon muutokset sekä myytävissä olevien sijoitusten käyvän arvon muutoksista syntyneet voitot ja tappiot. Johdannaisten käyvän arvon muutokset siirretään tulokseen, kun niiden suojaamat rahavirrat ovat realisoituneet. Myytävissä olevien sijoitusten käyvän arvon muutokset siirretään tulokseen, kun sijoituksesta luovutaan tai kun sen arvo on alentunut.

Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto

Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto sisältää osakkeiden merkintähinnan siltä osin, kun sitä ei nimenomaisen päätöksen mukaan merkitä osakepääomaan ja C-sarjan sidotun pääoman alentamisen yhteydessä sinne siirretyn osuuden.

Oman pääoman ehtoiset osakslainat ja optio-oikeudet

Yhtiö nosti oman pääoman ehtoisia korollisia osakslainoja yhteensä 90 347 tuhatta euroa 27.11.2020. Lainoilla ei ole eräpäivää, mutta lainanottaja voi maksaa lainat takaisin valintansa mukaan yhdessä tai useammassa erässä. Lainanottajan hallituksella on oikeus päättää, että näille lainoille ei joltakin kuluvalta koronmaksukaudelta makseta korkoa. Näin maksamatta jäänyt korko ei kumuloidu seuraaville koronmääräytymisjaksoille.

Oman pääoman ehtoiset lainat ovat vakuudettomia ja muita velkasitoumuksia heikommassa asemassa. Oman pääoman ehtoisten lainojen velkakirjanhaltijoilla ei ole osakkeenomistajille kuuluvia oikeuksia, eikä laina laimenna osakkeenomistajien omistuksia.

Osakkailta saatuihin osakslainoihin liittyy yhtiön antamat optio-oikeudet, jotka oikeuttavat osakslainasaatavan vaihtamisen B2-osakkeiksi. Annetut optio-oikeudet oikeuttavat enintään yhteensä 1 613 347 uuteen B2-osakkeeseen. Uuden B2-osakkeen merkintähinta on 56 euroa ja merkintähinta on mahdollista maksaa vain kuittaamalla osakkeenomistajan yhtiöltä olevan lainasaatavan pääoma kokonaisuudessaan kaikkien osakkeiden yhteenlaskettua merkintähintaa vastaan. Uusien B2-osakkeiden merkintäaika on 1.1.2021 alkaen lainan takaisinmaksuun saakka. Uusia B2-osakkeita on mahdollista merkitä kerran vuodessa ilmoittamalla merkintäaikaesta yhtiölle 31.1. mennessä. Lisäksi merkintäoikeuden saa käyttää lainan takaisinmaksun yhteydessä. Optio-oikeudet saa myydä tai muuten luovuttaa ainoastaan sellaiselle luovutuksensaajalle, joka on yhtiön B2-osakesarjan omistaja ja yhtiön osakassopimuksen osapuoli.

Pohjolan Voima sai joulukuussa 2020 uudet yhteensä 238 miljoonan euron osakslainasitoumukset ja nämä sitoumukset olivat käyttämättä tilikauden päättyessä. Osakslainasitoumusten yhteydessä merkittiin myös optio-oikeuksia, joiden merkintäaika osakkeiksi alkaa 1.1.2023 ja jotka oikeuttavat enintään 7 198 950 kappaleeseen uusia B2-sarjan osakkeita. Optio-oikeuksia on kaksi erillistä sarjaa, joista toisessa uuden B2-osakkeen merkintähinta on 33 euroa ja merkintä on mahdollinen vain, jos osakslainasitoumus nostetaan

lainaksi. Toisessa sarjassa merkintähinta on 0,01 euroa ja näiden perusteella on mahdollista merkitä B2-osakkeita, vaikka osakslainaa ei nostettaisikaan. Uusia B2-osakkeita on mahdollista merkitä ilmoittamalla merkintäaikaesta yhtiölle. Lisäksi merkintäoikeuden saa käyttää lainan takaisinmaksun yhteydessä. Optio-oikeudet saa myydä tai muuten luovuttaa ainoastaan sellaiselle luovutuksensaajalle, joka on yhtiön B2-osakesarjan omistaja ja yhtiön osakassopimuksen osapuoli.

26 VARAUKSET

1 000 €

1.1.2021

Lisäykset

Muutos kirjanpidollisissa arvioissa

Diskonttauksen vaikutus

Velat liittyen myytävänä oleviin varoihin

31.12.2021

Ympäristö- kuluvaraus

5 064

700

412

191

-291

6 076

1 000 €

2021

2020

Pitkäaikaiset varaukset

6 076

5 064

Yhteensä

6 076

5 064

Ympäristökuluvaraus

Ympäristökuluvaraus sisältää voimalaitosten läjitysalueiden maisemointiin liittyviä velvoitteita. Voimalaitosten läjitysalueiden maisemointikustannusten nykyarvo on aktivoitu muiden aineellisten hyödykkeiden alkuperäiseen hankintamenuun ja esitetty varauksena. Ympäristökuluvarauksen määrä näiden osalta 31.12.2021 oli 3,4 miljoonaa euroa, ja sen odotetaan tulevan kokonaisuudessaan käytetyksi vuoteen 2030 mennessä.

Vuonna 2021 yhden kaatopaikan käytöstäpoistamisveloitteen kustannusarviota on tarkennettu ja tarkistettiin yhden kaatopaikan pitoaikaa.

Nykyarvon määrittämisessä käytetty diskonttaustekijä on 0,95 %.

27 RAHOITUSVELAT

1 000 €	2021	2020
Pitkäaikaiset velat:		
Lainat yhteisyrityksiltä	350 000	350 000
Lainat rahoituslaitoksilta	337 150	272 885
Joukkovelkakirjalaina	274 429	274 157
Vuokrasopimusvelat	120 819	153 701
Yhteensä	1 082 398	1 050 743
Lyhytaikaiset velat:		
Lainat rahoituslaitoksilta	5 735	71 000
Muut korolliset velat	99 888	98 914
Vuokrasopimusvelat	10 464	12 922
Yhteensä	116 087	182 836
Rahoitusvelat yhteensä	1 198 485	1 233 579

Velkojen käyvät arvot on esitetty liitetiedossa 30.

Teollisuuden Voima Oyj on ydinjätehuoltovelvollinen. Ydinjätehuoltovelvollisella on oikeus lainata 75 % Valtion ydinjätehuolto-rahaston rahasto-osuudestaan. Teollisuuden Voima Oyj on lainannut rahastolta lainaamansa varat edelleen osakkailleen. Pohjolan Voiman osuus on 350 (350) miljoonaa euroa.

MUUT PITKÄAIKAISET VELAT

1 000 €	2021	2020
Muut pitkäaikaiset velat		
Johdannaisvelat		
Koronvaihtosopimukset	4 662	10 549
Yhteensä	4 662	10 549

Johdannaisten käyvät arvot on esitetty liitetiedossa 29.

KOROLLISET NETTOVELAT

1 000 €	2021	2020
Korolliset velat yhteensä	1 198 485	1 233 579
Korolliset rahoitusvarat		
Pitkäaikaiset		
Lainasaamiset	559 733	559 733
Yhteensä	559 733	559 733
Lyhytaikaiset		
Pantatut rahavarat	335	150
Rahavarat	38 430	44 312
Yhteensä	38 765	44 462
Korolliset rahoitusvarat yhteensä	598 498	604 195
Korolliset nettovelat	599 987	629 384

NETTOVELKOJEN MUUTOKSET RAHAVIRRASSA

1 000 €	Muut varat		Rahoitukseen liittyvät velat				Muut velat lyhytaikaiset	Yhteensä
	Rahoitusvarat pitkäaikaiset	Rahoitusvarat lyhytaikaiset	Vuokrasopimus-velat pitkäaikainen	Vuokrasopimus-velat lyhytaikainen	Lainat pitkäaikaiset	Lainat lyhytaikaiset		
Nettovelat								
1.1.2020	409 153	62 521	-166 312	-21 408	-815 553	-107 050	-99 849	-738 498
Rahavirrat	150 580	-18 059	12 004	8 518	-81 489	36 050	935	108 539
Muutos vuokrasopimukset			607	-32				575
Nettovelat								
31.12.2020	559 733	44 462	-153 701	-12 922	-897 042	-71 000	-98 914	-629 384
Rahavirrat		-5 697	14 609	1 243	-64 537	65 265	-974	9 909
Muutos vuokrasopimukset			1 304	-32				1 272
Velat liittyen myytävänä oleviin varoihin			16 969	1 247				18 216
Nettovelat								
31.12.2021	559 733	38 765	-120 819	-10 464	-961 579	-5 735	-99 888	-599 987

28 OSTOVELAT JA MUUT LYHYTAIKAiset VELAT

1 000 €	2021	2020
Ostovelat	12 924	8 966
Velat osakkuus- ja yhteisyrityksille	11 821	7 310
Siirtovelat	26 327	27 788
Muut lyhytaikaiset velat	7 362	3 859
Luovutettavat päästöoikeudet, Energiavirasto	2 787	1 590
Johdannaissopimukset	265	0
Yhteensä	61 486	49 513

Päästöoikeudet kirjataan hankintahintaisina ja ne esitetään taseessa omana eränään. Palautettavia päästöoikeuksia koskeva velvoite kirjataan hallussa olevien päästöoikeuksien kirjanpitoarvolla lyhytaikaisiin velkoihin. Päästöoikeudet ja niihin liittyvät velvoitteet kirjataan pois taseesta, kun ne toimitetaan velvoitteiden kattamiseksi tai myydään.

Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät

1 000 €	2021	2020
Henkilöstökulujaksotukset	1 738	2 319
Jaksotetut polttoaineostot	5 653	8 730
Jaksotetut energiaostot	2 099	1 471
Jaksotetut vuokrat	721	1 070
Korkovelat	3 948	4 586
Muut	12 168	9 612
Yhteensä	26 327	27 788

29 JOHDANNAISSOPIMUKSET

Johdannaisten käyvät arvot

	2021	2021	Yhteensä
1 000 €	Positiiviset käyvät arvot	Negatiiviset käyvät arvot	
Koronvaihtosopimukset	535	-5 462	-4 927
Yhteensä	535	-5 462	-4 927

	2020	2020	Yhteensä
1 000 €	Positiiviset käyvät arvot	Negatiiviset käyvät arvot	
Koronvaihtosopimukset	32	-10 581	-10 549
Yhteensä	32	-10 581	-10 549

Johdannaissopimusten nimellisarvot

1 000 €	2021	2020
Koronvaihtosopimukset	263 000	247 000

30 RAHOITUSVAROJEN JA -VELKOJEN KIRJANPITOARVOT ARVOSTUSRYHMITTÄIN SEKÄ KÄYVÄN ARVON HIERARKIA

1 000 €	31.12.2021	Käypä arvo tulosvaikutteisesti	Jaksotettuun hankintameno- arvostettavat rahoitusvelat	Kirjanpitoarvo yhteensä luokittain	Käypä arvo, mikäli poikkeaa kirja-arvosta	Liitetieto	Taso 1	Taso 2	Taso 3
Pitkäaikaiset rahoitusvarat									
Muut rahoitusvarat		471		471		20			471
Lainasaamiset			559 733	559 733		21			
Muut saamiset			36 797	36 797		21			
		471	596 530	597 001					
Lyhytaikaiset rahoitusvarat									
Rahavarat			38 430	38 430		22			
Lainasaamiset			335	335		21			
Myyntisaamiset ja muut saamiset			75 288	75 288		21			
Siirtosaamiset			27 748	27 748		21			
		0	141 801	141 801					
Yhteensä arvostusryhmittäin		471	738 331	738 802					
Pitkäaikaiset rahoitusvelat									
Lainat yhteisyrityksiltä			350 000	350 000		27			
Lainat			337 150	337 150		27			
Joukkovelkakirjalainat			274 429	274 429	278 450	27	278 450		
Vuokrasopimusvelat			120 819	120 819		27			
Johdannaissopimukset		4 662		4 662		27		4 662	
		4 662	1 082 398	1 087 060					

1 000 €	31.12.2021	Käypä arvo tulosvaikutteisesti	Jaksotettuun hankintameno- arvostettavat rahoitusvelat	Kirjanpitoarvo yhteensä luokittain	Käypä arvo, mikäli poikkeaa kirja-arvosta	Liitetieto	Taso 1	Taso 2	Taso 3
Lyhytaikaiset rahoitusvelat									
Lainat ja yritystodistukset			105 623	105 623		27			
Ostovelat			12 924	12 924		28			
Muut lyhytaikaiset velat			21 970	21 970		28			
Siirtovelat			26 327	26 327		28			
Vuokrasopimusvelat			10 464	10 464		27			
Johdannaissopimukset		265		265		28		265	
		265	177 308	177 573					
Yhteensä arvostusryhmittäin		4 927	1 259 706	1 264 633			278 450	4 927	471

Rahoitusvarojen ja -velkojen käyvät arvot ovat lähellä kirjanpitoarvoa paitsi joukkovelkakirjalainojen osalta, jotka ovat listattuna Nasdaq Helsingissä.

Konsernin netotettavissa olevat rahoitusvarat ja -velat olivat 31.12.2021 johdannaissopimuksia, joita ei ole netotettu konsernitilinpäätöksessä.

Näiden rahoitusjohdannaisten nettomäärä oli -4,9 (-10,5) miljoonaa euroa.

	Taseessa esitettävä bruttomäärä	Nettomäärä
Johdannaissopimukset 2021	-4 927	-4 927
Johdannaissopimukset 2020	-10 549	-10 549

1 000 €	31.12.2020	Käypä arvo tulosvaikutteisesti	Jaksotettuun hankintameno- arvostettavat rahoitusvelat	Kirjanpitoarvo yhteensä luokittain	Käypä arvo, mikäli poikkeaa kirja-arvosta	Liitetieto	Taso 1	Taso 2	Taso 3
Pitkäaikaiset rahoitusvarat									
Muut rahoitusvarat		484		484		20			484
Lainasaamiset			559 733	559 733		21			
Muut saamiset			36 797	36 797		21			
		484	596 530	597 014					
Lyhytaikaiset rahoitusvarat									
Rahavarat			44 312	44 312		22			
Lainasaamiset			150	150		21			
Myyntisaamiset ja muut saamiset			52 467	52 467		21			
Siirtosaamiset			22 542	22 542		21			
		0	119 471	119 471					
Yhteensä arvostusryhmittäin		484	716 001	716 485					
Pitkäaikaiset rahoitusvelat									
Lainat yhteisyrityksiltä			350 000	350 000		27			
Lainat			272 885	272 885		27			
Joukkovelkakirjalainat			274 157	274 157	272 740	27	272 740		
Vuokrasopimusvelat			153 701	153 701		27			
Johdannaissopimukset		10 549		10 549		27		10 549	
		10 549	1 050 743	1 061 292					

1 000 €	31.12.2020	Käypä arvo tulosvaikutteisesti	Jaksotettuun hankintameno- arvostettavat rahoitusvelat	Kirjanpitoarvo yhteensä luokittain	Käypä arvo, mikäli poikkeaa kirja-arvosta	Liitetieto	Taso 1	Taso 2	Taso 3
Lyhytaikaiset rahoitusvelat									
Lainat ja yritystodistukset			169 914	169 914		27			
Ostovelat			8 966	8 966		28			
Muut lyhytaikaiset velat			12 759	12 759		28			
Siirtovelat			27 788	27 788		28			
Vuokrasopimusvelat			12 922	12 922		27			
		0	232 349	232 349					
Yhteensä arvostusryhmittäin		10 549	1 283 092	1 293 641			272 740	10 549	484

Rahoitusvarojen ja -velkojen käypien arvojen määrittämisen hierarkia

Taseessa käypään arvoon arvostetut rahoitusinstrumentit luokitellaan tahoihin käyvän arvon määrittämiseen käytettävien arvostusmenetelmien syöttötietojen perusteella:

Taso 1: syöttötiedot täysin samanlaisille varoille ja veloille toimivilla markkinoilla noteerattuja hintoja. Pohjolan Voima Oyj:n vuonna 2018 liikkeellelaskelma joukkovelkakirjalaina, nimellisarvoltaan 125 miljoonaa euroa, listattiin Nasdaq Helsinkiin kesäkuussa 2019. Samoin marraskuussa 2019 liikkeellelaskettu joukkovelkakirjalaina, nimellisarvoltaan 150 miljoonaa euroa listattiin Nasdaq Helsinkiin. Nämä molemmat lainat olivat luokiteltu 31.12.2021 tasolle 1 ja käypä arvo vastaa pörssinoteerausta.

Taso 2: syöttötiedot muita kuin tasolle 1 kuuluvia noteerattuja hintoja, jotka ovat havainnoitavissa suoraan tai epäsuorasti.

Taso 3: varoja tai velkoja koskevat syöttötiedot, jotka eivät perustu todettavissa olevaan markkinatietoon.

Johdannaissopimukset on alun perin merkitty taseeseen käypiin arvoihin ja myöhemmin arvostettu käypiin arvoihin tilinpäätöshetkellä. Käyvät arvot kuvastavat niitä hintoja, jotka PVO joutuisi maksamaan tai se saisi, jos se purkaisi johdannaissopimuksen. Koronvaihtosopimusten käyvät arvot on määritetty tulevien rahavirtojen nykyarvoon perustuvalla menetelmällä, jonka tukena ovat tilinpäätöspäivän markkinakorot, jotka olivat -0,56 % (-0,53 %) (taso 2). Johdannaissopimukseen ei sovelleta IFRS 9:n mukaista suojauslaskentaa, joten niiden käyvän arvon muutokset kirjataan tuloslaskelmaan.

Konsernilla on noteeraamattomia osakkeita, joille ei ole noteerattuja arvoja luotettavasti saatavilla. Niiden arvo määritellään menetelmin, jotka perustuvat johdon harkintaan (taso 3).

31 EHDOLLISET VELAT JA VARAT SEKÄ HANKINTASITOUKSET

1 000 €	2021	2020
Omien velkojen vakuudeksi		
Pantatut talletukset	34	38
Muut vastuut	18 792	8 469
Osakkuus- ja yhteisyritysten puolesta		
Takaukset	30	30
Ydinenergialain mukainen takaus	286 664	54 457
Yhteensä	305 520	62 994

Pantatut talletukset ovat pääosin sähkökauppaan, päästöoikeuskauppaan sekä ympäristölupiin liittyviä tilivakuuksia.

Muut vastuut koostuvat pääosin emoyhtiön lainatakauksista, jotka ovat voimassa toistaiseksi.

Ydinenergialain mukainen takaus

Suomen ydinenergialain mukaan Pohjolan Voima Oyj:n 58,5 % omistamalla yhteisyrityksellä, Teollisuuden Voima Oyj:llä, on velvoite varautua olemassa olevien ydinjätteiden, mukaan lukien ydinvoimalaitosten käytöstäpoisto, hoitamisen tuleviin kustannuksiin keräämällä varoja Valtion ydinjätehuoltorahastoon.

Ydinenergialain mukaisesti määräytyvästä vastuunmäärästä päättää valvontaviranomainen (Työ- ja elinkeinoministeriö, TEM). Ydinjätehuoltovastuuseen liittyvät Teollisuuden Voima Oyj:n osakkaiden antamat omavelkaiset takaukset kattavat ydinjätehuoltovastuun kattamattoman osuuden lisäksi vastuun ydinjätehuollon mahdollisista ennalta arvaamattomista menoista ydinenergialain mukaisesti. Takaus on voimassa viisi vuotta ja se uusitaan vuosittain maaliskuun lopussa. Pohjolan Voiman antamat omavelkaiset takaukset ovat 286,7 (54,5) miljoonaa euroa. Takausmäärä kasvoi tilikaudella OL3-laitosyksikön tultua takauksen piiriin.

INVESTOINTISITOUMUKSET

Yhteisyritykset

Pohjolan Voima Oyj on sitoutunut Teollisuuden Voiman OL3 EPR -ydinvoimalaitosyksikön investointiin 432 miljoonan euron sijoituksella vuosina 2004–2021 ja 108 miljoonan euron osakaslainalla, ja enintään 693 miljoonan euron lisäosakaslainoilla. 31.12.2021 mennessä Pohjolan Voima Oyj on suorittanut sitoumuksistaan 992 (992) miljoonaa euroa. Sijoitukset perustuvat OL3 EPR:n rahoitussuunnitelmaan, jonka mukaan investoinnin edellyttämää omaa pääomaa kerrytetään projektin etenemisen mukaisesti.

OIKEUDENKÄYNNIT JA VIRANOMAISMENETTELYT

PVO-Lämpövoima Oy toimitti 30.9.2021 Keskuskauppakamarin välimieslautakunnalle hakemuksen välimiesmenettelyn aloittamiseksi PVO-Lämpövoiman ja Alfa Oil Oy:n välisessä erimielisyydessä. Erimielisyys koskee PVO-Lämpövoiman ja Alfa Oilin välillä 4.7.2018 solmitun kalliovaraston kauppakirjan mukaisten Alfa Oilin velvoitteiden laiminlyöntiä. Asian käsittely on kesken.

32 PÄÄSTÖOIKEUDET

Hiilidioksidipäästöoikeudet

Pääsääntöisesti konsernilla on 31.12. hallussaan vähintään vuotuisia CO₂-päästöjä vastaava määrä päästöoikeuksia. Jos toteutuneet päästöt ylittävät yhtiön hallussa olevat päästöoikeudet, yhtiö on tehnyt ylimeneviä tonneja vastaavan kulukirjauksen tilinpäätöshetken markkinahinnalla. Lopetetuksi toiminnoksi luokitellun PVO-Lämpövoima Oy:n päästöoikeustiedot eivät sisälly alla oleviin lukuihin.

	2021	
	tCO ₂	1 000 €
Vastikkeetta saadut päästöoikeudet	30 260	
Tuotantolaitosten yhteenlasketut vuotuiset päästömäärät	258 897	
Hallinnassa olevat päästöoikeudet	1 254 802	
Ulkopuoliset päästöoikeusmyynnit*	300 000	17 271
Ulkopuoliset päästöoikeusostot**	73 147	4 216
	2020	
	tCO ₂	1 000 €
Vastikkeetta saadut päästöoikeudet	230 832	
Tuotantolaitosten yhteenlasketut vuotuiset päästömäärät	368 267	
Hallinnassa olevat päästöoikeudet	1 819 662	
Ulkopuoliset päästöoikeusmyynnit*	0	0
Ulkopuoliset päästöoikeusostot**	289 159	1 702

* Päästöoikeusmyynnit sisältyvät liikevaihtoon.

** Päästöoikeusostot sisältyvät kohtaan "Materiaalit ja palvelut" ja tilinpäätöshetkellä hallussa olevat ostetut oikeudet taseen aineettomiin oikeuksiin.

33 KONSERNIYRITYKSET

Tytäryritykset	Tuotantomuoto	Kotimaa	Omistus- osuus (%)	Osuus ääni- vallasta (%)
Hämeenkyrön Voima Oy	Lämpövoima	Suomi	84,00	84,00
Kaukaan Voima Oy	Lämpövoima	Suomi	54,00	54,00
Kymin Voima Oy	Lämpövoima	Suomi	76,00	76,00
Laanilan Voima Oy	Lämpövoima	Suomi	100,00	100,00
Porin Prosessivoima Oy	Lämpövoima	Suomi	100,00	100,00
PVO-Lämpövoima Oy	Lämpövoima	Suomi	100,00	100,00
PVO Power Management Oy	Palveluyhtiö	Suomi	100,00	100,00
PVO Power Services Oy	Palveluyhtiö	Suomi	100,00	100,00
PVO-Vesivoima Oy	Vesivoima	Suomi	100,00	100,00
Rauman Biovoima Oy	Lämpövoima	Suomi	71,95	71,95
Rouhialan Voimansiirto Oy	Palveluyhtiö	Suomi	100,00	100,00

Osakkuus- ja yhteisyritykset

Osakkuusyri- tykset	Kotipaikka
Oy Alholmens Kraft Ab	Pietarsaari
Länsi-Suomen Voima Oy	Harjavalta
Tahkoluodon Polttoöljy Oy	Pori
Torniolaakson Voima Oy	Ylitornio

Yhteisyritykset	
Teollisuuden Voima Oyj	Helsinki
Vaskiluodon Voima Oy	Vaasa
Voimalohi Oy	Kemi

34 LÄHIPIIRITAPAHTUMAT

Konsernin lähipiiriin kuuluvat osakkuus- ja yhteisyritykset (liitetieto 33) sekä suurin omistaja UPM-Kymmene-konserni. Lähipiiriin luetaan myös hallituksen ja johtoryhmän jäsenet mukaan lukien toimitusjohtaja ja yrityksen johtoon kuuluvien avainhenkilöiden läheiset perheenjäsenet sekä yritykset, joissa heillä tai heidän perheenjäsenillään on määräysvalta.

Lähipiirin kanssa toteutuneet liiketapahtumat, 1 000 €

Lähipiirin kanssa toteutuneet liiketapahtumat ovat Pohjola Voiman normaaliin liiketoimintaan kuuluvia tapahtumia. Pohjolan Voima on myöntänyt yhteisyritys Teollisuuden Voima Oyj:lle oman pääoman ehtoisia osakaslainoja 560 (560) miljoonaa euroa. Johto on arvioinut, että lainasaamisiin ei sisälly arvonalentumisriskiä. Teollisuuden Voima on käyttänyt takaisinlainausoikeuttaan Valtion ydinjätehuoltorahastosta ja edelleen lainannut Pohjolan Voimalle 350 (350) miljoonaa euroa. Laina on vakuudeton.

2021	Myynnit	Ostot	Saamiset	Velat
Osakkuus- ja yhteisyritykset	24 427	205 866	628 331	361 821
UPM-Kymmene-konsernin yhtiöt	188 971	74 915	24 062	7 653

2020	Myynnit	Ostot	Saamiset	Velat
Osakkuus- ja yhteisyritykset	745	191 088	610 148	361 669
UPM-Kymmene-konsernin yhtiöt	171 022	64 736	19 292	6 487

Hallituksen ja ylimmän johdon palkat ja palkkiot

Pohjolan Voiman ylin johto kostuu hallituksen jäsenistä ja operatiivisesta johtoryhmästä mukaan lukien toimitusjohtaja. Hallitukselle tai konsernijohdolle ei ollut myönnetty lainoja 31.12.2021 ja 31.12.2020.

Hallituksen ja ylimmän johdon palkat ja palkkiot

1 000 €	2021	2020
Palkat ja muut lyhytaikaiset työsuhde-etuudet – hallitus	461	501
Palkat ja muut lyhytaikaiset työsuhde-etuudet – johtoryhmä	1 376	1 422
Yhteensä	1 837	1 923

Hallitukselle ei ole maksettu eläke-etuuksia 2021 ja 2020.

Toimitusjohtajan palkat ja palkkiot

1 000 €	2021	2020
Palkat ja muut lyhytaikaiset työsuhde-etuudet	404	376
Lakisääteiset eläkkeet	65	57
Lisäeläkkeet	48	47
Yhteensä	517	480

35 OSAKEOMISTUKSEN JAKAUMA JA TIEDOT OSAKKEENOMISTAJISTA

Osakkeenomistaja	2021	2020
	% osakemäärästä	% osakemäärästä
EPV Energia Oy	5,49 %	5,49 %
Helen Oy	0,62 %	0,62 %
Kemira Oyj (ml. eläkesäätiö Neliapila)	5,06 %	5,06 %
Keskinäinen Eläkevakuutusyhtiö Ilmarinen	1,83 %	1,83 %
Kokkolan Energia Oy	1,80 %	1,80 %
Kymppivoima Oy	5,91 %	5,91 %
Metsä Group (Metsäliitto, Metsä Fibre, Metsä Board Oy)	3,66 %	3,66 %
Myllykoski Oyj*	0,63 %	0,63 %
Oulun Energia Oy	0,91 %	0,91 %
Outokumpu Oyj	0,10 %	0,10 %
Oy Perhonjoki Ab	2,21 %	2,21 %
Porin kaupunki	1,37 %	1,37 %
Rautaruukki Oyj	0,09 %	0,09 %
Stora Enso Oyj	15,61 %	15,61 %
Suomen Voima Oy	1,48 %	1,48 %
UPM Energy Oy	47,73 %	47,73 %
UPM Communication Papers Oy	3,46 %	3,46 %
Vantaan Energia Oy	0,23 %	0,23 %
Yara Suomi Oy (ml. eläkesäätiö)	1,84 %	1,84 %
Yhteensä	100,00 %	100,00 %

* Myllykoski Oyj kuuluu UPM-Kymmene-konserniin.

Osakkaat toimialoittain	2021	2020
	% osakemäärästä	% osakemäärästä
Metsäteollisuus	71,08 %	71,08 %
Energiayhtiöt	18,64 %	18,64 %
Kemianteollisuus	6,90 %	6,90 %
Metalliteollisuus	0,19 %	0,19 %
Muut	3,20 %	3,20 %
Yhteensä	100,00 %	100,00 %

36 TILIKAUDEN PÄÄTTYMISEN JÄLKEISET TAPAHTUMAT

Pohjolan Voima Oyj tiedotti 25.10.2021 ylimääräisen yhtiökokouksen päätöksestä hyväksyä Hämeenkyrön Voima Oy:n osakkeiden myynnin Metsä Board Oyj:lle. Osakekauppa astui voimaan 1.1.2022. Lisäksi samassa yhtiökokouksessa päätettiin pääoman palautuksesta 11 602 350,58 euroa yhtiön sijoitetun vapaan oman pääoman rahastosta. Pääoman palautus maksettiin 5.1.2022.

Pohjolan Voima Oyj julkaisi 3.2.2022 pörssitiedotteen, jossa todettiin Teollisuuden Voima Oyj:n tiedottaneen, että OL3 EPR -laitosyksikön sähköntuotanto alkaa helmikuun lopulla ja säännöllinen sähköntuotanto heinäkuussa 2022. Sähköntuotannon aloitus siirtyy koekäyttövaiheen aikana havaittujen muutostarpeiden vuoksi. Teollisuuden Voima Oyj tarkensi 12.2.2022 laitosyksikön sähköntuotannon alkavan maaliskuussa 2022.

Emoyhtiön tilinpäätös (FAS)

Tuloslaskelma

1 000 €

Liitetieto 1.1.-31.12.2021 1.1.-31.12.2020

Liikevaihto	2	363 298	350 499
Liiketoiminnan muut tuotot	3	379	129
Materiaalit ja palvelut	4	-130 547	-140 492
Henkilöstökulut	5	-4 493	-4 664
Poistot ja arvonalentumiset	6	-224	-752
Liiketoiminnan muut kulut	7	-228 315	-204 418
Liiketulos		98	302
Rahoitustuotot ja -kulut	8	-7 201	-6 999
Tulos ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja		-7 104	-6 697
Tilikauden tulos		-7 104	-6 697

Tase

1 000 €	Liitetieto	31.12.2021	31.12.2020	1 000 €	Liitetieto	31.12.2021	31.12.2020
VASTAAVAA				VASTATTAVAA			
Pysyvät vastaavat				Oma pääoma			
Aineettomat hyödykkeet	9	211	341	Osakepääoma	14	55 321	55 321
Aineelliset hyödykkeet	10	432	393	Ylikurssirahasto		203 865	205 999
Sijoitukset	11			Arvonkorotusrahasto		218 644	218 644
Osuudet saman konsernin yrityksissä		402 610	402 610	Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto		322 778	327 644
Muut sijoitukset		1 289 881	1 289 894	Edellisten tilikausien tulos		-13 607	-6 911
Pysyvät vastaavat yhteensä		1 693 134	1 693 238	Tilikauden tulos		-7 104	-6 697
Vaihtuvat vastaavat				Oma pääoma yhteensä			
Pitkäaikaiset saamiset	12	36 797	36 797			779 897	794 001
Lyhytaikaiset saamiset	13	69 471	58 873	Vieras pääoma			
Rahat ja pankkisaamiset		48 205	52 676	Pitkäaikainen	15	875 347	875 347
Vaihtuvat vastaavat yhteensä		154 473	148 346	Lyhytaikainen	16	192 362	172 236
Vastaavaa yhteensä		1 847 607	1 841 584	Vieras pääoma yhteensä		1 067 709	1 047 583
				Vastattavaa yhteensä		1 847 607	1 841 584

Rahoituslaskelma

1 000 €	1.1.-31.12.2021	1.1.-31.12.2020	1 000 €	1.1.-31.12.2021	1.1.-31.12.2020
Liiketoiminnan rahavirta:			Rahoituksen rahavirta:		
Liiketulos	98	302	Pääoman palautukset	-7 000	0
Oikaisut (+/-):			Lyhytaikaisten korollisten velkojen lisäys (+) vähennys (-)	16 424	755
Suunnitelman mukaiset poistot	224	752	Pitkäaikaisten lainojen nostot	0	245 362
Pysyvien vastaavien myyntitappiot (+) tai myyntivoitot (-)	-195	-6	Pitkäaikaisten lainojen takaisinmaksut (-)	0	-100 447
Rahavirta ennen käyttöpääoman muutosta	127	1 048	Rahoituksen rahavirta	9 424	145 669
 Käyttöpääoman muutos:			Rahavarojen muutos, lisäys (+) / vähennys (-)	-4 471	-10 141
Lyhytaikaisten liikesaamisten lisäys (-) vähennys (+)	-10 663	-2 232	 Rahavarat tilikauden alussa	52 676	62 817
Lyhytaikaisten korottomien velkojen lisäys (+) vähennys (-)	3 955	1 067	Rahavarat tilikauden lopussa	48 205	52 676
Liiketoiminnan rahavirta ennen rahoituseriä ja veroja	-6 581	-117			
Maksetut korot ja maksut liiketoiminnan rahoituskuluista	-12 283	-9 387			
Saadut osingot liiketoiminnasta	0	0			
Saadut korot ja maksut liiketoiminnan rahoitustuotoista	4 897	4 516			
Liiketoiminnan rahavirta	-13 967	-4 988			
 Investointien rahavirta:					
Investoinnit aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin (-)	-136	-255			
Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden luovutustulot	208	12			
Myönnettyt lainat (-)	0	-150 579			
Investointien rahavirta	72	-150 822			

1 TILINPÄÄTÖSPERUSTEET

Pohjolan Voima Oyj:n tilinpäätös on laadittu Suomen kirjanpitolain säännösten ja muiden Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen laadintaa koskevien säännösten ja määräysten mukaisesti.

Pohjolan Voima Oyj (0210161-4, Helsinki) on Pohjolan Voima -konsernin emoyhtiö.

Liikevaihto

Liikevaihtoa laskettaessa myyntituotoista vähennetään välilliset verot ja myönnetyt alennukset.

Myyntitulot kirjataan tuotoiksi luovutushetkellä.

Muut tuotot

Muina tuottoina kirjataan omaisuuden myyntivoitot ja muut kuin energialiiketoimintaan liittyvät tuotot kuten vuokrat.

Tutkimus- ja kehityskulut

Tutkimus - ja kehityskulut on kirjattu vuosikuluksi niiden syntymisvuotena.

Eläkekulut

Lakisääteiset eläkevelvoitteet katetaan pakollisella eläkevakuutuksella.

Johdannaissopimukset ja ulkomaanrahan määräiset erät

Rahoituspolitiikan mukaisesti yhtiö käyttää johdannaisia vain korkoriskin hallinnan välineenä ja suojaamistarkoituksessa.

Korkoriskiä seurataan keskimääräisellä korkosidonnaisuusajalla, joka asetetaan korkojohdannaisten avulla sellaiseksi, että toimitettavan sähkön hinnan herkkyys korkomuutoksille on osakesarjakohtainen riskinkantokyky huomioiden hyväksyttävällä tasolla. Korkojohdannaisia ei kirjata käypään arvoon vaan ne käsitellään suojaavina taseen ulkopuolisina erinä. Korkoriskin hallintaan käytettyjen johdannaisten korkotuotot tai -kulut jaksotetaan sopimusajalle, ja niillä oikaistaan suojattavien lainojen korkokuluja. Koronvaihtosopimukset ovat purettavissa käypään arvoon. Johdannaissopimusten avaintiedot esitetään liitetiedoissa.

Ulkomaanrahan määräiset tapahtumat kirjataan tapahtumahetken kurssiin. Tilinpäätöshetkellä taseessa olevat ulkomaanrahan määräiset saatavat ja velat arvostetaan Suomen rahan määräiseksi Euroopan Keskuspankin tilinpäätöspäivänä noteeraamaan keskipurssiin. Velkojen ja saamisten muuntamisesta syntyneet kurssivoitot ja -tappiot kirjataan kurssieroiksi tuloslaskelmaan.

Tuloverot ja laskennalliset verot

Tuloslaskelmaan kirjatut tuloverot sisältävät sekä verot tilikaudelta että mahdolliset korjaukset edellisten tilikausien veroihin. Pohjola Voima Oyj toimii omakustannuseriaatteella, joten yhtiö ei tule maksamaan veroa energialiiketoiminnasta. Yhtiö ei ole kirjannut vahvistetuista tappioista ja tilikaudella vahvistettavasta tappiosta laskennallista verosaamista taseeseen.

Pysyvien vastaavien arvostaminen

Taseeseen merkittyjen aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden hankintamenosta on vähennetty suunnitelman mukaiset poistot. Hankintameno on luettu hankinnasta ja valmistuksesta aiheutuneet muuttuvat menot. Saadut avustukset on kirjattu hankintameno vähennykseksi. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu tasapoistoina aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden taloudellisen pitoajan perusteella. Poistot on tehty hyödykkeen käyttöönotto-kuukaudesta alkaen.

Poistoajat ovat:

Pitkävaikutteiset menot	3–10 vuotta
Koneet ja kalusto	3–20 vuotta
Rakennukset ja rakennelmat	8–30 vuotta

TULOSLASKELMAN LIITETIEDOT

2 LIIKEVAIHTO

1 000 €	2021	2020
Sähkön myynti	256 797	248 490
Lämmön myynti	103 590	99 154
Muu myynti	2 911	2 855
Yhteensä	363 298	350 499

3 LIIKETOIMINNAN MUUT TUOTOT

1 000 €	2021	2020
Käyttöomaisuuden myyntivoitot	206	4
Vuokratuotot	171	122
Muut tuotot	2	3
Yhteensä	379	129

4 MATERIAALIT JA PALVELUT

1 000 €	2021	2020
Energiahankinta	130 547	140 492
Yhteensä	130 547	140 492

5 HENKILÖSTÖKULUT JA HENKILÖSTÖN KESKIMÄÄRÄINEN LUKUMÄÄRÄ

Henkilöstön keskimääräinen lukumäärä tilikauden aikana

	2021	2020
Toimihenkilöt	29	34
Työntekijät	1	1
Yhteensä	30	35

Tilikauden palkat, palkkiot ja eläkekulut

1 000 €	2021	2020
Palkat ja palkkiot		
Hallituksen ja toimitusjohtajan palkat	866	877
Muut palkat	2 815	3 035
Eläkekulut	682	604
Muut henkilösivukulut	130	148
Yhteensä	4 493	4 664

6 POISTOT JA ARVONALENTUMISET

1 000 €	2021	2020
Suunnitelman mukaiset poistot		
Muut pitkävaikutteiset menot	79	175
Aineettomat oikeudet	51	30
Rakennukset ja rakennelmat	42	43
Koneet ja kalusto	52	57
Sijoitukset	0	447
Yhteensä	224	752

7 LIIKETOIMINNAN MUUT KULUT

1 000 €	2021	2020
Energian ostot	222 693	198 713
Korjaus-, kunnossapito- ja huoltopalvelut	33	56
Vuokrat	708	723
Kiinteistöverot	19	19
Asiantuntijakulut	2 696	2 704
Muut liiketoiminnan kulut	2 166	2 202
Yhteensä	228 315	204 418

Tilintarkastajan palkkiot

1 000 €	2021	2020
PricewaterhouseCoopers Oy		
Tilintarkastuspalkkiot	144	94
Muut palvelut	8	16
Yhteensä	153	110

8 RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT

1 000 €	2021	2020
Osinkotuotot		
Muilta	0	0
Korkotuotot pitkäaikaisista sijoituksista		
Omistusyhteisyrittäjiltä	2 769	2 954
Muut korko- ja rahoitustuotot		
Saman konsernin yrityksiltä	2 434	1 637
Muilta	3	1
Rahoitustuotot yhteensä	5 206	4 592
Korkokulut ja muut rahoituskulut		
Omistusyhteisyrittäjille	-1 774	-1 584
Muille	-10 633	-10 007
Rahoituskulut yhteensä	-12 407	-11 591
Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä	-7 201	-6 999

TASEEN LIITETIEDOT

9 AINEETTOMAT HYÖDYKKEET

1 000 €

	Aineettomat oikeudet	Muut pitkävaikutteiset menot	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	317	4 270	4 586
Lisäykset	0	0	0
Vähennykset	0	-5	-5
Siirrot erien välillä	0	0	0
Hankintameno 31.12.	317	4 265	4 581
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.	-92	-4 154	-4 245
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot	0	5	5
Tilikauden poistot	-51	-79	-130
Arvonalentumiset	0	0	0
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.	-143	-4 228	-4 371
Kirjanpitoarvo 31.12.2021	174	37	211
Kirjanpitoarvo 31.12.2020	225	116	341

10 AINEELLISET HYÖDYKKEET

1 000 €	Maa-alueet	Rakennukset ja rakennelmat	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	99	868	1 075	40	0	2 082
Lisäykset	0	0	0	0	136	136
Vähennykset	-2	-313	-69	0	0	-385
Siirrot erien välillä	0	0	0	0	0	0
Hankintameno 31.12.	96	555	1 005	40	136	1 832
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.	0	-705	-984	0	0	-1 689
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot	0	313	69	0	0	383
Tilikauden poistot	0	-42	-52	0	0	-94
Arvonalentumiset	0	0	0	0	0	0
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.	0	-433	-967	0	0	-1 400
Kirjanpitoarvo 31.12.2021	96	122	38	40	136	432
Kirjanpitoarvo 31.12.2020	99	163	91	40	0	393
Tuotannon koneiden ja laitteiden tasearvo 31.12.2021			0			

11 SIIJOITUKSET

1 000 €

	Osuudet saman konsernin yrityksissä	Osuudet omistusyhteys- yrityksissä	Saamiset omistusyhteys- yrityksissä	Muut osakkeet ja osuudet	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	408 831	740 554	559 732	483	1 709 601
Lisäykset	0	0	0	0	0
Vähennykset	0	0	0	-13	-13
Siirrot erien välillä	0	0	0	0	0
Hankintameno 31.12.	408 831	740 554	559 732	471	1 709 588
Kertyneet arvonalentumiset 1.1.	-6 222	-10 875	0	0	-17 097
Arvonalentumiset	0	0	0	0	0
Kertyneet arvonalentumiset 31.12.	-6 222	-10 875	0	0	-17 097
Kirjanpitoarvo 31.12.2021	402 610	729 678	559 732	471	1 692 491
Kirjanpitoarvo 31.12.2020	402 610	729 678	559 732	483	1 692 504
Hankintamenoon sisältyvät arvonkorotukset 31.12.	265 145				

Osuudet omistusyhteisyriyksissä sisältää Teollisuuden Voima Oyj:n osakkeet 708 893 (708 893) tuhatta euroa ja Saamiset omistusyhteisyriyksissä lainasaamiset Teollisuuden Voima Oyj:ltä 559 732 (559 732) tuhatta euroa.

12 PITKÄAIKAISET SAAMISET

1 000 €	2021	2020
Pääomalainasaamiset	1	1
Muut pitkäaikaiset saamiset	36 796	36 796
Yhteensä	36 797	36 797
Saamiset saman konsernin yrityksiltä		
Pääomalainasaamiset	1	1
Saamiset saman konsernin yrityksiltä yhteensä	1	1
Saamiset omistusyhteisyrittäjiltä		
Muut pitkäaikaiset saamiset	36 796	36 796
Saamiset omistusyhteisyrittäjiltä yhteensä	36 796	36 796

13 LYHYTAIKAISET SAAMISET

1 000 €	2021	2020
Myyntisaamiset	46 043	38 865
Muut saamiset	2	424
Siirtosaamiset	23 425	19 584
Yhteensä	69 471	58 873
Saamiset saman konsernin yrityksiltä		
Myyntisaamiset	1 250	453
Siirtosaamiset	1 265	942
Saamiset saman konsernin yrityksiltä yhteensä	2 515	1 395
Saamiset omistusyhteisyrittäjiltä		
Myyntisaamiset	1 714	819
Siirtosaamiset	16 218	12 635
Saamiset omistusyhteisyrittäjiltä yhteensä	17 933	13 454
Lyhytaikaisiin siirtosaamisiin sisältyvät olennaiset erät		
Jaksotetut rahoitustuotot	2 042	2 237
Jaksotetut henkilöstökulujen oikaisut	8	10
Jaksotetut korkotuotot	798	865
Jaksotetut päästöoikeusmyynnit	3 786	953
ALV-jaksotussaaminen ennakkomaksuista	3 294	3 679
Jaksotetut energiaostojen hyvitykset	875	496
Jaksotetut energian ostot	12 031	11 222
Muut	593	122
Yhteensä	23 425	19 584
Korolliset saamiset		
Pysyvät vastaavat	559 732	559 732
Vaihtuvat vastaavat	48 205	52 676
Yhteensä	607 937	612 408

14 OMA PÄÄOMA

1 000 €	2021	2020
Osakepääoma 1.1.	55 321	55 321
Osakepääoma 31.12.	55 321	55 321
Ylikurssirahasto 1.1.	205 999	205 999
Siirto sijoitetun vapaan oman pääoman rahastoon	-2 134	0
Ylikurssirahasto 31.12.	203 865	205 999
Arvonkorotusrahasto 1.1.	218 644	218 644
Arvonkorotusrahasto 31.12.	218 644	218 644
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto 1.1.	327 644	327 644
Siirto ylikurssirahastosta	2 134	0
Pääomapalautus	-7 000	0
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto 31.12.	322 778	327 644
Tulos edellisiltä tilikausilta 1.1.	-13 607	-6 911
Tulos edellisiltä tilikausilta 31.12.	-13 607	-6 911
Tilikauden tulos	-7 104	-6 697
Yhteensä	779 897	794 001

Jakokelpoinen vapaa oma pääoma

Laskelma jakokelpoisesta omasta pääomasta

	2021	2020
Edellisten tilikausien tulos	-13 607	-6 911
Tilikauden tulos	-7 104	-6 697
Sijoitetun vapaan pääoman rahasto	322 778	327 644
Yhteensä	302 067	314 037

Osakepääoma osakelajeittain

Konsernin liitetieto 25.

15 PITKÄAIKAINEN VIERAS PÄÄOMA

1 000 €	2021	2020
Osakaslainat*	90 347	90 347
Joukkovelkakirjalainat	275 000	275 000
Lainat rahoituslaitoksilta	160 000	160 000
Muut pitkäaikaiset velat	350 000	350 000
Yhteensä	875 347	875 347
Velat omistusyhteisyrityksille		
Muut pitkäaikaiset velat	350 000	350 000
Yhteensä	350 000	350 000
Velat, jotka erääntyvät myöhemmin kuin viiden vuoden kuluttua		
Osakaslainat	90 347	90 347
Yhteensä	90 347	90 347
Pitkäaikainen koroton ja korollinen vieras pääoma		
Korollinen	875 347	875 347
Yhteensä	875 347	875 347

* Osakaslainoilla on huonompi etuoikeus kuin muilla lainoilla.

16 LYHYTAIKAINEN VIERAS PÄÄOMA

1 000 €	2021	2020
Muut korolliset velat	149 938	133 515
Ostovelat	27 141	23 416
Muut lyhytaikaiset velat	260	973
Siirtovelat	15 023	14 332
Yhteensä	192 362	172 236
Saman konsernin yrityksille		
Ostovelat	19 541	19 148
Muut lyhytaikaiset velat	50 050	34 601
Siirtovelat	1 438	860
Yhteensä	71 029	54 609
Omistusyhteisyrityksille		
Ostovelat	7 273	4 139
Siirtovelat	2 099	6 589
Yhteensä	9 372	10 728
Lyhytaikaisiin siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät		
Jaksotetut henkilöstökulut	1 330	1 255
Jaksotetut korkokulut	5 681	5 934
Jaksotetut energianmyyntihyvitykset	875	28
Jaksotetut energiaostot	2 409	5 474
Jaksotetut päästöoikeusostot	729	364
Muut	3 998	1 278
Lyhytaikaiset siirtovelat yhteensä	15 023	14 332
Lyhytaikainen koroton ja korollinen vieras pääoma		
Koroton	42 424	38 721
Korollinen	149 938	133 515
Yhteensä	192 362	172 236

17 VAKUUDET JA VASTUUSITOUMUKSET

1 000 €	2021	2020
Takaukset		
Lainatakaukset		
Omistusyhteisyritysten puolesta	16	16
Muut takaukset		
Omien sitoumusten puolesta	325	120
Takaukset yhteensä	341	136
Leasingvastuut		
Seuraavalla tilikaudella maksettavat	84	103
Myöhemmin maksettavat	51	87
Leasingvastuut yhteensä	135	190
Vuokravastuut		
Seuraavalla tilikaudella maksettavat	357	652
Myöhemmin maksettavat	137	396
Vuokravastuut yhteensä	494	1 048
Muut vastuut		
Ydinenergiain mukainen takaus	286 664	54 457
Omien sitoumusten puolesta	0	0
Muut vastuut yhteensä	286 664	54 457

Suomen ydinenergiain mukaan Pohjolan Voima Oyj:n 58,5 % omistamalla yhteisyrityksellä Teollisuuden Voima Oyj:llä on velvoite rahoittaa Valtion ydinjätehuoltorahaston kautta ydinvoimalaitoksen käytöstäpoisto ja käytetyn ydinpolttoaineen loppusijoitus.

Ydinenergiain mukaisesti määräytyvä valvontaviranomainen (työ- ja elinkeinoministeriö, TEM) päättää vastuumäärän. Ydinjätehuoltovastuuseen liittyvät Teollisuuden Voima Oyj:n osakkaiden antamat omavelkaiset takaukset kattavat Ydinjätehuoltovastuun kattamattoman osuuden ja vastuun ydinjätehuollon mahdollisista ennalta arvaamattomista menoista ydinenergiain mukaisesti. Pohjolan Voiman antama omavelkainen takaus on 286,7 (54,5) miljoonaa euroa. Takausmäärä kasvoi tilikaudella OL3-laitosyksikön tultua takauksen piiriin.

Pohjolan Voima Oyj on sitoutunut Teollisuuden Voiman OL3 EPR -ydinvoimalaitosyksikön investointiin 432 miljoonan euron sijoituksella vuosina 2004–2021 ja 108 miljoonan euron osakaslainalla ja enintään 693 miljoonan euron lisäosakaslainoilla. 31.12.2021 mennessä Pohjolan Voima Oyj on suorittanut sitoumuksistaan 992 (992) miljoonaa euroa. Sijoitukset perustuvat OL3 EPR:n rahoitussuunnitelmaan, jonka mukaan investoinnin edellyttämää omaa pääomaa kerrytetään projektin etenemisen mukaisesti.

18 JOHDANNAISSOPIMUKSET

1 000 €	2021	2020
Koronvaihtosopimukset		
Nimellisarvo	263 000	247 000
Käypä arvo (ml. kertynyt korko)	-1 972	-3 424
Keskimääräinen maturiteetti, vuotta	3,2	3
Vaihtuva viitekorko (yhtiö vastaanottaa)	6 kk Euribor/	6 kk Euribor/
Kiinteä korko (keskimäärin, yhtiö maksaa)	0,66 %	0,74 %
Koronvaihtosopimukset suojaavat seuraavia vaihtuvakorkoisia rahoitussopimuksia:		
Pankkilainat	160 000	160 000
Laina omistusyhteisyritykseltä	350 000	350 000

Rahoitusriskit

Rahoitustoiminnan tavoitteet ja riskit on määritelty rahoituspolitiikassa, josta päättää hallitus. Jälleenrahoitusriskiä hallitaan rahoituslähteitä hajauttamalla, lainojen riittävän pitkällä maturiteeteilla ja tasapainoisella erääntymisaikataululla. Lainavaluuttana käytetään pääsääntöisesti euroa. Mikäli lainoja nostetaan muissa valuutoissa, valuuttariski poistetaan johdannaisopimuksin. Korkoriskiä seurataan keskimääräisellä korkosidonaisuusajalla, joka asetetaan korkojohdannaisten avulla sellaiseksi, että toimitettavan sähkön hinnan herkkyys korkomuutoksille on osakesarjakohtainen riskinkantokyky huomioiden hyväksyttävällä tasolla.

Yhtiössä pidetään tietty määrä likvidejä varoja, luottolimiittijärjestelyjä ja yritystodistusohjelmia likviditeettiriskin pienentämiseksi. Yhtiöllä on maksuvalmiutta turvaavat 329 (350) miljoonan euron suuruiset valmiusluotot, jotka erääntyvät vuonna 2023. Valmiusluotot olivat 31.12.2021 kokonaan nostamatta. Lyhytaikaiseen rahoitukseen yhtiö käyttää pääsääntöisesti kotimaista 300 miljoonan euron yritysohjelmaa.

Vapaa likviditeetti sijoitetaan turvaavasti ja tuottavasti instrumentteihin, joiden duraatio on korkeintaan 12 kuukautta. Sijoitukset pyritään hajauttamaan eri kohteisiin ja sijoituskohteet valitaan siten, että jälkimarkkinoiden likviditeetti on turvattu myös epäedullisissa olosuhteissa.

TOIMINTAKERTOMUKSEN JA TILINPÄÄTÖKSEN ALLEKIRJOITUKSET

Ehdotus vuosituloksen kirjaamiseksi

Pohjolan Voima Oyj:n tuloslaskelma osoittaa tappiota 7 103 531,61 euroa. Hallitus esittää yhtiökokoukselle, että tulos siirretään edellisten tilikausien tulostilille ja että osinkoa ei jaeta.

Helsingissä 21. päivänä helmikuuta 2022

Tapio Korpeinen
puheenjohtaja

Seppo Parvi
varapuheenjohtaja

Jukka Hakila

Anders Renvall

Tomi Sederholm

Esa Kaikkonen

Rami Vuola

Jouni Lampinen

Juha-Pekka Weckström

Ilkka Tykkyläinen
toimitusjohtaja

Tilinpäätösmerkintä

Suoritetusta tilintarkastuksesta on tänään annettu kertomus.

Helsingissä 2. päivänä maaliskuuta 2022

PricewaterhouseCoopers Oy
Tilintarkastusyhteisö

Niina Vilske
KHT

Tilintarkastuskertomus

Pohjolan Voima Oyj:n yhtiökokoukselle

Tilinpäätöksen tilintarkastus

Lausunto

Lausuntonamme esitämme, että

- konsernitilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan konsernin taloudellisesta asemasta sekä sen toiminnan tuloksesta ja rahavirroista EU:ssa käyttöön hyväksytyjen kansainvälisten tilinpäätösstandardien (IFRS) mukaisesti.
- tilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan emoyhtiön toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti ja täyttää lakisääteiset vaatimukset.

Lausuntomme on ristiriidaton tarkastusvaliokunnalle annetun lisäraportin kanssa.

Tilintarkastuksen kohde

Olemme tilintarkastaneet Pohjolan Voima Oyj:n (y-tunnus 0210161-4) tilinpäätöksen tilikaudelta 1.1.–31.12.2021. Tilinpäätös sisältää:

- konsernin taseen, laajan tuloslaskelman, laskelman oman pääoman muutoksista, rahavirtalaskelman ja liitetiedot, mukaan lukien yhteenveto merkittävistä tilinpäätöksen laatimisperiaatteista
- emoyhtiön taseen, tuloslaskelman, rahoituslaskelman ja liitetiedot.

Lausunnon perustelut

Olemme suorittaneet tilintarkastuksen Suomessa noudatettavan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti. Hyvän tilintarkastustavan mukaisia velvollisuuksiamme kuvataan tarkemmin kohdassa Tilintarkastajan velvollisuudet tilinpäätöksen tilintarkastuksessa.

Käsityksemme mukaan olemme hankkineet lausuntomme perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä.

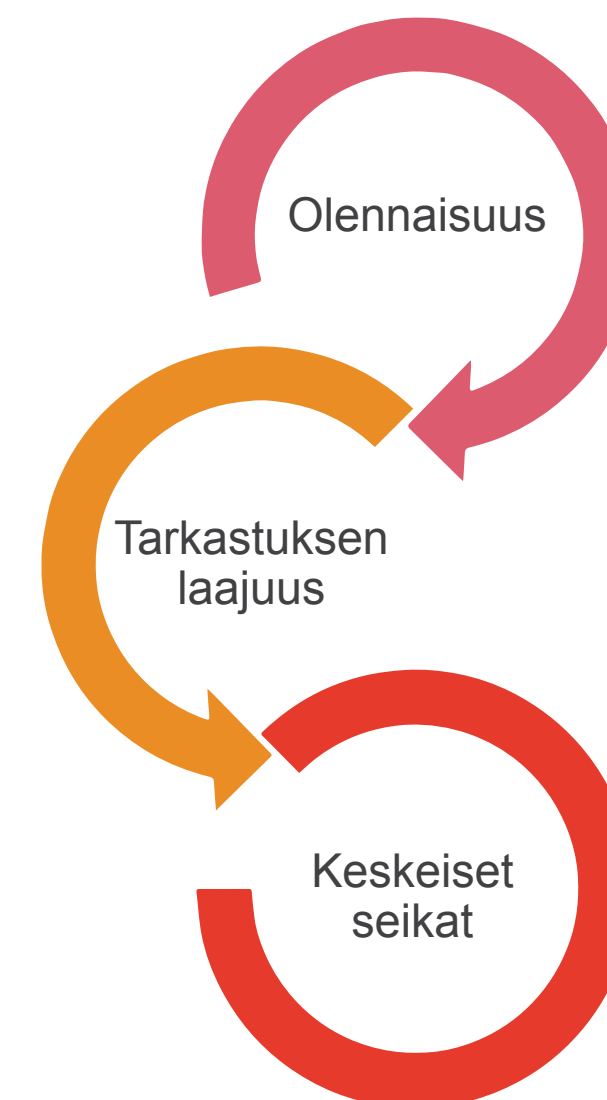
Riippumattomuus

Olemme riippumattomia emoyhtiöstä ja konserniyrityksistä niiden Suomessa noudatettavien eettisten vaatimusten mukaisesti, jotka koskevat suorittamaamme tilintarkastusta ja olemme täyttäneet muut näiden vaatimusten mukaiset eettiset velvollisuutemme.

Emoyhtiölle ja konserniyrityksille suorittamamme muut kuin tilintarkastuspalvelut ovat parhaan tietomme ja käsityksemme mukaan olleet Suomessa noudatettavien, näitä palveluja koskevien säännösten mukaisia, emmekä ole suorittaneet EU-asetuksen 537/2014 5. artiklan 1-kohdassa tarkoitettuja kiellettyjä palveluja. Suorittamamme muut kuin tilintarkastuspalvelut on esitetty konsernitilinpäätöksen liitetiedossa 12.

Tarkastuksen yleinen lähestymistapa

Yhteenveto

- Konsernitilinpäätökselle määritetty olennaisuus: 10 miljoonaa euroa, joka on 0,5 % taseen loppusummasta

- Konsernitilinpäätöksen tarkastukseen sisältyivät kaikki konserniyhtiöt

- Yhteisyritys Teollisuuden Voima Oyj:n arvostukset
- Aineettomat hyödykkeet, joilla on rajoittamaton taloudellinen vaikutusaika

Osana tilintarkastuksen suunnittelua olemme määrittäneet olennaisuuden ja arvioineet riskiä siitä, että tilinpäätöksessä on olennainen virheellisyys. Erityisesti olemme arvioineet alueita, joiden osalta johto on tehnyt subjektiivisia arvioita. Tällaisia ovat esimerkiksi merkittävät kirjanpidolliset arviot, joihin liittyy oletuksia ja tulevien tapahtumien arviointia.

Olennaisuus

Tarkastuksemme suunnitteluun ja suorittamiseen on vaikuttanut soveltamamme olennaisuus. Tilintarkastuksen tavoitteena on hankkia kohtuullinen varmuus siitä, onko tilinpäätöksessä kokonaisuutena olennaista virheellisyttä. Virheellisyyksiä voi aiheutua väärinkäytöksestä tai virheestä. Niiden katsotaan olevan olennaisia, jos niiden yksin tai yhdessä voitaisiin kohtuudella odottaa vaikuttavan taloudellisiin päätöksiin, joita käyttäjät tekevät tilinpäätöksen perusteella.

Perustuen ammatilliseen harkintaamme määritimme olennaisuuteen liittyen tiettyjä kvantitatiivisia raja-arvoja, kuten alla olevassa taulukossa kuvatun konsernitilinpäätökselle määritetyn olennaisuuden. Nämä raja-arvot yhdessä kvalitatiivisten tekijöiden kanssa auttoivat meitä määrittämään tarkastuksen kokonaislaajuuden ja yksittäisten tilintarkastustoimenpiteiden luonteen, ajoituksen ja laajuuden sekä arvioimaan virheellisyyksien vaikutusta tilinpäätökseen kokonaisuutena.

Konsernitilinpäätökselle määritetty olennaisuus	10 miljoonaa euroa (2020: 10 miljoonaa euroa)
Olennaisuuden määrittämisessä käytetty vertailukohde	0,5 % taseen loppusummasta
Perustelut vertailukohteen valinnalle	Valitsimme olennaisuuden määrittämiseen vertailukohteeksi taseen loppusumman, koska yhtiön toiminta on erittäin pääomavaltaista ja koska käsityksemme mukaan tilinpäätöksen lukijat käyttävät yleisimmin sitä arvioidessaan konsernin suoriutumista.

Konsernitilinpäätöksen tarkastuksen laajuuden määrittäminen

Tilintarkastuksemme laajuutta määrittäessämme olemme ottaneet huomioon Pohjolan Voima -konsernin rakenteen, toimialan sekä taloudelliseen raportointiin liittyvät prosessit ja kontrollit. Tilintarkastuksen laajuuteen kuuluivat konsernin emoyhtiö ja kaikki tytäryhtiöt.

Tilintarkastuksen kannalta keskeiset seikat

Tilintarkastuksen kannalta keskeiset seikat ovat seikkoja, jotka ammatillisen harkintamme mukaan ovat olleet merkittävimpiä tarkastuksen kohteena olevan tilikauden tilintarkastuksessa. Nämä seikat on otettu huomioon tilinpäätökseen kokonaisuutena kohdistu-neessa tilintarkastuksessamme sekä laatiessamme siitä annettavaa lausuntoa, emmekä anna näistä seikoista erillistä lausuntoa.

Otamme kaikissa tilintarkastuksissamme huomioon riskin siitä, että johto sivuuttaa kontrolleja. Tähän sisältyy arviointi siitä, onko viitteitä sellaisesta johdon tarkoitushakuisesta suhtautumisesta, josta aiheutuu väärinkäytöksestä johtuvan olennaisen virheellisyyden riski.

Tilintarkastuksen kannalta keskeinen seikka

Miten seikkaa on käsitelty tilintarkastuksessa

Yhteisyritys Teollisuuden Voima Oyj:n arvostukset

Konsernitilinpäätöksen laadintaperiaatteet ja liitetiedot 2, 19, 21 ja 30 sekä emoyhtiön liitetiedot 11.

Konsernin taseessa Osuudet osakkuus- ja yhteisyryksissä sisältää pääomaosuusmenetelmällä kirjatun konsernin osuuden Teollisuuden Voima -konsernin nettovarallisuudesta. Laina- ja muut saamiset sisältää oman pääoman ehtoisen lainasaamisen Teollisuuden Voima Oyj:ltä. Emoyhtiön taseessa Muut sijoitukset sisältävät Osuudet omistusyhteisyritys Teollisuuden Voima Oyj:ssä ja lainasaamisen Teollisuuden Voima Oyj:ltä.

Teollisuuden Voima Oyj:llä on Olkiluoto 3 EPR koekäyttö-vaiheessa oleva laitousyksikkö (OL3-projekti). OL3-projektin valmistuminen on myöhästynyt merkittävästi alkuperäisestä aikataulusta. Laitosyksikön reaktorin kriittisyys saavutettiin ensimmäisen kerran joulukuussa 2021, mutta laitosinvestointi on vielä keskeneräinen.

Yhteisyritys Teollisuuden Voima Oyj:n liittyvät arvostukset ovat konsernitilinpäätöksen ja emoyhtiön tilinpäätöksen tilintarkastuksen kannalta keskeinen seikka merkittävän tasearvon sekä keskeneräisen OL3-projektin takia.

Testasimme yhteisyrytyksen yhdistelyn Pohjolan Voima -konsernin tuloslaskelmaan ja taseeseen.

Kävimme läpi yhtiön johdon laatiman arvion Teollisuuden Voima Oyj:ltä olevaan lainasaamiseen liittyvästä luottoriskistä ja Teollisuuden Voima Oyj:n osakkeiden arvostuksesta.

Arvioimme yhtiön johdon tekemän riskiarvion OL3-projektin etenemisestä.

Arvioidessamme taseeseen kirjattua määrää otamme huomioon yhtiöjärjestyksen osakkaiden vastuuta koskevat säännökset.

Arvioimme laadintaperiaatteissa ja tilinpäätöksen liitetiedoissa esitettyjen tietojen asianmukaisuutta.

Aineettomat hyödykkeet, joilla on rajoittamaton taloudellinen vaikutusaika

Konsernitilinpäätöksen laadintaperiaatteet ja liitetiedot 2 ja 16.

Konsernin taseen Aineettomiin hyödykkeisiin, joilla on rajoittamaton taloudellinen vaikutusaika, sisältyy oikeus vesivoiman tuottamiseen ja vesialueen pysyvä käyttöoikeus.

Aineettomille hyödykkeille, joilla on rajoittamaton taloudellinen vaikutusaika, tehdään arvonalentumistestaus vuosittain.

Arvonalentumistestausten laatiminen, erityisesti tulevat kassavirrat ja diskonttokorko edellyttävät merkittävää johdon harkintaa.

Aineettomien hyödykkeiden, joilla on rajoittamaton taloudellinen vaikutusaika, arvostus on konsernitilinpäätöksen tilintarkastuksen kannalta keskeinen seikka sen merkittävän tasearvon sekä arvonalentumistestauksessa käytetyn merkittävän johdon harkinnan takia.

Hankimme ymmärryksen yhtiön johdon suorittamasta arvonalentumistestauksesta ja vertasimme arvonalentumistestauksessa käytettyjä periaatteita IAS 36 Omaisuuserien arvonalentuminen standardin vaatimuksiin.

Testasimme johdon laatimien laskelmien matemaattista oikeellisuutta.

Testasimme johdon kassavirtaennusteita mm. vertaamalla niitä sähkön markkinahintaennusteisiin.

Arvioimme yhteistyössä arvostusasiantuntijoidemme kanssa käytettyä diskonttokorkoa.

Arvioimme konsernin laadintaperiaatteissa ja tilinpäätöksen liitetiedoissa esitettyjen tietojen asianmukaisuutta.

Tilintarkastajan velvollisuudet tilinpäätöksen tilintarkastuksessa

Tavoitteenamme on hankkia kohtuullinen varmuus siitä, onko tilinpäätöksessä kokonaisuutena väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvaa olennaista virheellisyyttä, sekä antaa tilintarkastuskertomus, joka sisältää lausuntomme. Kohtuullinen varmuus on korkea varmuustaso, mutta se ei ole tae siitä, että olennainen virheellisyys aina havaitaan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti suoritettavassa tilintarkastuksessa. Virheellisyyksiä voi aiheutua väärinkäytöksestä tai virheestä, ja niiden katsotaan olevan olennaisia, jos niiden yksin tai yhdessä voisi kohtuudella odottaa vaikuttavan taloudellisiin päätöksiin, joita käyttäjät tekevät tilinpäätöksen perusteella.

Hyvän tilintarkastustavan mukaiseen tilintarkastukseen kuuluu, että käytämme ammatillista harkintaa ja säilytämme ammatillisen skeptisyyden koko tilintarkastuksen ajan. Lisäksi:

- tunnistamme ja arvioimme väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvat tilinpäätöksen olennaisen virheellisyyden riskit, suunnitella ja suoritamme näihin riskeihin vastaavia tilintarkastustoimenpiteitä ja hankimme lausuntomme perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä. Riski siitä, että väärinkäytöksestä johtuva olennainen virheellisyys jää havaitsematta, on suurempi kuin riski siitä, että virheestä johtuva olennainen virheellisyys jää havaitsematta, sillä väärinkäytökseen voi liittyä yhteistoimintaa, väärentämistä, tietojen tahallista esittämättä jättämistä tai virheellisten tietojen esittämistä taikka sisäisen valvonnan sivuuttamista.

- muodostamme käsityksen tilintarkastuksen kannalta relevantista sisäisestä valvonnasta pystyäksemme suunnittelemaan olosuhteisiin nähden asianmukaiset tilintarkastustoimenpiteet mutta emme siinä tarkoituksessa, että pystyisimme antamaan lausunnon emoyhtiön tai konsernin sisäisen valvonnan tehokkuudesta.

- arvioimme sovellettujen tilinpäätöksen laatimisperiaatteiden asianmukaisuutta sekä johdon tekemien kirjanpidollisten arvioiden ja niistä esitettävien tietojen kohtuullisuutta.

- teemme johtopäätöksen siitä, onko hallituksen ja toimitusjohtajan ollut asianmukaista laatia tilinpäätös perustuen oletukseen toiminnan jatkuvuudesta, ja teemme hankkimamme tilintarkastusevidenssin perusteella johtopäätöksen siitä, esiintyykö sellaista tapahtumiin tai olosuhteisiin liittyvää olennaista epävarmuutta, joka voi antaa merkittävää aiheutta epäillä emoyhtiön tai konsernin kykyä jatkaa toimintaansa. Jos johtopäätöksemme on, että olennaista epävarmuutta esiintyy, meidän täytyy kiinnittää tilintarkastuskertomuksessamme lukijan huomiota epävarmuutta koskeviin tilinpäätöksessä esitettäviin tietoihin tai, jos epävarmuutta koskevat tiedot eivät ole riittäviä, mukauttaa lausuntomme. Johtopäätöksemme perustuvat tilintarkastuskertomuksen antamispäivään mennessä hankittuun tilintarkastusevidenssiin. Vastaiset tapahtumat tai olosuhteet voivat kuitenkin johtaa siihen, ettei emoyhtiö tai konserni pysty jatkamaan toimintaansa.

- arvioimme tilinpäätöksen, kaikki tilinpäätöksessä esitettävät tiedot mukaan lukien, yleistä esittämistapaa, rakennetta ja sisältöä ja sitä, kuvastaako tilinpäätös sen perustana olevia liiketoimia ja tapahtumia siten, että se antaa oikean ja riittävän kuvan.

Konsernitilinpäätöksen tai emoyhtiön tilinpäätöksen osalta ei ole EU-asetuksen 537/2014 10. artiklan 2 c-kohdassa tarkoitettuja merkittäviä olennaisen virheellisyyden riskejä.

Tilinpäätöstä koskevat hallituksen ja toimitusjohtajan velvollisuudet

Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat tilinpäätöksen laatimisesta siten, että konsernitilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan EU:ssa käyttöön hyväksytyjen kansainvälisten tilinpäätösstandardien (IFRS) mukaisesti ja siten, että tilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti ja täyttää lakisääteiset vaatimukset. Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat myös sellaisesta sisäisestä valvonnasta, jonka ne katsovat tarpeelliseksi voidakseen laatia tilinpäätöksen, jossa ei ole väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvaa olennaista virheellisyyttä.

Hallitus ja toimitusjohtaja ovat tilinpäätöstä laatiessaan velvollisia arvioimaan emoyhtiön ja konsernin kykyä jatkaa toimintaansa ja soveltuvissa tapauksissa esittämään seikat, jotka liittyvät toiminnan jatkuvuuteen ja siihen, että tilinpäätös on laadittu toiminnan jatkuvuuteen perustuen. Tilinpäätös laaditaan toiminnan jatkuvuuteen perustuen, paitsi jos emoyhtiö tai konserni aiotaan purkaa tai toiminta lakkauttaa tai ei ole muuta realistista vaihtoehtoa kuin tehdä niin.

- hankimme tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä konserniin kuuluvia yhteisöjä tai liiketoimintoja koskevasta taloudellisesta informaatiosta pystyäksemme antamaan lausunnon konsernitiilinpäätöksestä. Vastaamme konsernin tilintarkastuksen ohjauksesta, valvonnasta ja suorittamisesta. Vastaamme tilintarkastuslausunnosta yksin.

Kommunikoimme hallintoelinten kanssa muun muassa tilintarkastuksen suunnittelusta laajuudesta ja ajoituksesta sekä merkittävästä tilintarkastushavainnoista, mukaan lukien mahdolliset sisäisen valvonnan merkittävät puutteellisuudet, jotka tunnistamme tilintarkastuksen aikana.

Lisäksi annamme hallintoelimille vahvistuksen siitä, että olemme noudattaneet riippumattomuutta koskevia relevantteja eettisiä vaatimuksia, ja kommunikoimme niiden kanssa kaikista suhteista ja muista seikoista, joiden voi kohtuudella ajatella vaikuttavan riippumattomuuteemme, ja soveltuvissa tapauksissa niihin liittyvistä varotoimista.

Päätämme, mitkä hallintoelinten kanssa kommunikoiduista seikoista olivat merkittävimpiä tarkasteltavana olevan tilikauden tilintarkastuksessa ja näin ollen ovat tilintarkastuksen kannalta keskeisiä. Kuvaamme kyseiset seikat tilintarkastuskertomuksessa, paitsi jos säädös tai määräys estää kyseisen seikan julkistamisen tai kun äärimmäisen harvinaisissa tapauksissa toteamme, ettei kyseisestä seikasta viestitä tilintarkastuskertomuksessa, koska siitä aiheutuvien epäedullisten vaikutusten voitaisiin kohtuudella odottaa olevan suuremmat kuin tällaisesta viestinnästä koituva yleinen etu.

Muut raportointivelvoitteet

Tilintarkastustoimeksiantoa koskevat tiedot

Pohjolan Voima Oyj:stä tuli yleisen edun kannalta merkittävä yhteisö toukokuussa 2019. Olemme toimineet yhtiön tilintarkastajana sen ajan, kun Pohjolan Voima Oyj:stä tuli yleisen edun kannalta merkittävä yhteisö.

Muu informaatio

Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat muusta informaatiosta. Muu informaatio käsittää toimintakertomuksen ja vuosikertomukseen sisältyvän informaation, mutta se ei sisällä tilinpäätöstä eikä sitä koskevaa tilintarkastus-kertomustamme. Olemme saaneet toimintakertomuksen käyttöömmme ennen tämän tilintarkastuskertomuksen antamispäivää ja odotamme saavamme vuosikertomuksen käyttöömmme kyseisen päivän jälkeen.

Tilinpäätöstä koskeva lausuntomme ei kata muuta informaatiota.

Velvollisuutenamme on lukea muu informaatio tilinpäätöksen tilintarkastuksen yhteydessä ja tätä tehdessämme arvioida, onko muu informaatio olennaisesti ristiriidassa tilinpäätöksen tai tilintarkastusta suoritettaessa hankkimamme tietämyksen kanssa tai vaikuttaako se muutoin olevan olennaisesti virheellistä. Toimintakertomuksen osalta velvollisuutenamme on lisäksi arvioida, onko toimintakertomus laadittu sen laatimiseen sovellettavien säännösten mukaisesti.

Lausuntonamme esitämme, että

- toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen tiedot ovat yhdenmukaisia

- toimintakertomus on laadittu toimintakertomuksen laatimiseen sovellettavien säännösten mukaisesti.

Jos teemme suorittamamme työn perusteella johtopäätöksen, että muussa informaatiossa on olennainen virheellisyys, meidän on raportoitava tästä seikasta. Meillä ei ole tämän asian suhteen raportoitavaa.

Muut lausumat

Puollamme vastuuvapauden myöntämistä emoyhtiön hallituksen jäsenille sekä toimitusjohtajalle tarkastamaltamme tilikaudelta.

Helsingissä 2.3.2022

PricewaterhouseCoopers Oy

Tilintarkastusyhteisö

Niina Vilske

KHT

Pohjolan Voima Oyj
Töölönkatu 4
PL 40
00101 Helsinki, Suomi
Y-tunnus 0210161-4
puhelin 010 478 5000
www.pohjolanvoima.fi

